

306.7

46330

5.2

ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่น

ปริญญานิพนธ์

ของ

นิมิตร มั่งมีทรัพย์

121 เม.ย. 2544

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุริยบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์

มีนาคม 2542

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

117690

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต
สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หะวานนท์).

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรวิทย์ ปัดโรตง)

..... กรรมการ

(ดร.เจือจันทร์ จงสถิตอยู่)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หะวานนท์).

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรวิทย์ ปัดโรตง)

..... กรรมการ

(ดร.เจือจันทร์ จงสถิตอยู่)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤตยา อาชวนิจกุล)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิสาธกรณ์)

วันที่ 11 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2542

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หะวานนท์ ประธานที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรวดี ปัดไธสง และ ดร.เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ กรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ที่ให้ความรู้ คำแนะนำ ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้เป็นอย่างดี ด้วยความเมตตาโดยตลอด และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤตยา อาชวนิจกุล ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบพร้อมทั้งให้คำแนะนำในการปรับปรุง แก้ไข จนทำให้ ปริญญานิพนธ์มีความชัดเจนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ คณะครูอาจารย์ นักเรียน นักศึกษา และหนุ่มสาวโรงงาน ที่ได้ให้โอกาส กับผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยความเต็มใจยิ่ง แม้ว่าข้อมูลในบางสิ่งจะเป็นประสบการณ์ ที่ยากจะอธิบาย และอยากเก็บไว้ในความทรงจำแต่เพียงผู้เดียว ไม่อยากเปิดเผยให้ใครรับรู้ก็ตาม แต่ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญและมองเห็นประโยชน์ต่อการกระตุ้นเตือนสังคมให้มีการปรับปรุงระบบกลไกการเรียนรู้เรื่องเพศอย่างสมบูรณ์ มีประสิทธิภาพ จึงยินยอมที่จะเปิดเผย ข้อมูล อันเป็นประโยชน์ยิ่งนี้

ท้ายสุดนี้ ขอขอบคุณเพื่อนพัฒนศึกษาศาสตร์ รุ่น 10 ทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจ เป็นกัลยาณมิตรให้กับผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

นิมิตร มั่งมีทรัพย์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
✓ความเป็นมาของปัญหา.....	1
✓วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
✓ขอบเขตของการวิจัย.....	6
✓ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
- ความหมายเพศ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและเพศสัมพันธ์.....	7
แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาเรื่องเพศ.....	10
ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์สัญลักษณ์นิยม.....	10
- แนวคิดในเรื่องความเป็นเพศชาย เพศหญิง.....	13
✓ - แบบแผนของพฤติกรรมเพศ.....	18
- การจัดเกณฑลักษณะความเป็นเพศ.....	20
การสร้างวาทกรรมสังคมเกี่ยวกับลักษณะความเป็นเพศชายหญิง.....	21
บทเพศและการใช้ภาษาในเรื่องเพศ.....	23
✓ - ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่น.....	25
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในสังคมไทย.....	28
✓ กรอบความคิดพื้นฐานในการวิจัย.....	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
ประชากรที่เป็นเป้าหมายและพื้นที่ศึกษา.....	39
วิธีการศึกษา.....	40
การเลือกบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42

4 การรับรู้ความหมายเพศและการกำหนดวิธีการสร้างความสัมพันธ์.....	45
การรับรู้ความหมายของเพศวัยรุ่น.....	45
กระบวนการจัดกลทางสังคมเรื่องเพศ.....	46
การอบรมเลี้ยงดูลูกชายลูกสาวแตกต่างกัน.....	47
พฤติกรรมและค่านิยมเพศของวัยรุ่นผันแปรไปตามสภาพแวดล้อม.....	51
อิทธิพลของการสร้างวาทกรรมเกี่ยวกับเพศ.....	54
อิทธิพลจากบรรทัดฐานของความสัมพันธ์ระหว่างเพศ.....	56
พัฒนาการของเพศสภาพตามธรรมชาติ.....	57
การกำหนดความหมายเพศและความสัมพันธ์ระหว่างเพศ.....	59
เรื่องเพศเป็นเรื่องของความรักความซื่อสัตย์.....	59
ความรู้สึกระงับยับยั้งเรื่องเพศ.....	60
เรื่องเพศเป็นเรื่องของความรักความเข้าใจกัน.....	61
เรื่องเพศเป็นความสัมพันธ์ที่ชายมีอำนาจเหนือหญิง.....	62
การกำหนดวิธีการสร้างความสัมพันธ์.....	64
การเลือกคู่สัมพันธ์.....	65
ความคิดและความคาดหวังเกี่ยวกับคู่สัมพันธ์.....	66
การเข้าถึงแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับคู่สัมพันธ์.....	70
การติดต่อสัมพันธ์.....	71
ความคิดและความคาดหวังกับการติดต่อสัมพันธ์.....	72
วิธีการติดต่อสัมพันธ์.....	74
การสร้างสัมพันธ์.....	85
วิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป.....	95
5 การหาเหตุผลต่อรองและเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในวัยรุ่น.....	99
การหาเหตุผลต่อรอง.....	100
การหาเหตุผลต่อรองกรณีผู้หญิงยินยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน.....	102
✓ ความคิดของผู้หญิงผู้ชายต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน.....	102
✓ วิธีการหาเหตุผลต่อรองต่อการยินยอมให้เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเกิดขึ้น.....	105

บทที่	หน้า
การหาเหตุผลต่อรองกรณีผู้หญิงหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์	
ก่อนแต่งงาน.....	112
ความคิดของคู่รักวัยรุ่นหญิงชายต่อการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์	
ก่อนแต่งงาน.....	112
/ - เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน.....	118
ความคิดความรู้สึีก่อนมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน.....	119
ความคิดความรู้สึีก่อนเริ่มมีเพศสัมพันธ์.....	122
ความคิดความรู้สึีก่อนหลังการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานครั้งแรก.....	127
การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานครั้งต่อ ๆ มา.....	130
6 ข้อสรุปเชิงทฤษฎีและข้อเสนอแนะ.....	134
ข้อสรุปเชิงทฤษฎี.....	141
ข้อเสนอแนะ.....	159
บรรณานุกรม.....	163
ภาคผนวก.....	168
ประวัติโดยสังเขปของผู้วิจัย.....	171

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

- 1 รายละเอียดของผู้ให้สัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล..... 44

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศและการมีเพศสัมพันธ์	
ก่อนแต่งงานในวัยรุ่น.....	144
2 ข้อเสนอเชิงทฤษฎีจากผลการวิจัย การสร้างความสัมพันธ์	
ระหว่างเพศในวัยรุ่น.....	145
3 ข้อเสนอเชิงทฤษฎีจากผลการวิจัย การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน.....	152
4 ข้อเสนอเชิงทฤษฎีจากผลการวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพศ	
และเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่น.....	153

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

✓ เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่นเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่มีความหมายและมีความแตกต่างหลากหลายไปตามบริบทของสังคม ในปัจจุบันเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในกลุ่มของวัยรุ่นได้กลายเป็นประเด็นทางสังคมที่มีความสำคัญและได้รับความสนใจจากกลุ่มนักวิชาการและกลุ่มนักวิชาชีพต่างๆที่เกี่ยวข้องได้นำมาวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างกว้างขวางทั้งในรูปของการเขียนบทความ การอภิปราย การสัมมนาและการวิจัยก่อให้เกิดทัศนะที่หลากหลายทั้งทางด้านสังคมศาสตร์และการสาธารณสุขไทยอันนำไปสู่การพยายามทำความเข้าใจในปรากฏการณ์ดังกล่าวของสังคมไทยในปัจจุบัน

✗ ปรากฏการณ์ของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่น อาจกล่าวได้ว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาในหลายสังคม โดยเฉพาะในสังคมตะวันตกก็แต่ในสังคมไทยซึ่งได้ชื่อว่าเป็นสังคมเข้มงวดเรื่องเพศมากสังคมหนึ่งกลับปรากฏว่าเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในกลุ่มของวัยรุ่นชายหญิงกลับเพิ่มจำนวนมากขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะวัยรุ่นผู้หญิงซึ่งเป็นเพศที่ถูกสังคมเข้มงวดมากกว่าผู้ชาย นอกจากนี้เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในวัยรุ่นวัยเรียนเริ่มเกิดเพิ่มมากขึ้นในระดับอายุที่ต่ำลงเรื่อยๆ กล่าวกันว่า เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานได้กลายเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่ได้รับการยอมรับจากสังคมวัยรุ่นไทยไปแล้วโดยปริยาย (อมรา สุนทรธาดา. 2533)

✓ แม้ว่าในปัจจุบันเงื่อนไขปัจจัยของปรากฏการณ์การมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มวัยรุ่นจะมีความแตกต่างหลากหลายไปตามสภาพแวดล้อมและบริบทสังคมก็ตาม แต่ปัจจัยที่อาจกล่าวได้ว่าเป็นเงื่อนไขร่วมกันเกือบทุกสังคมก็คือ การเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมตลอดจนปัจจัยส่วนบุคคลที่ทำให้วัยรุ่นชายหญิงมีพัฒนาการทางด้านร่างกายเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์เร็วขึ้นในขณะที่สภาพทางสังคมได้ทำให้ชายหญิงแต่งงานช้าลงและมีอิสระจากครอบครัวมากขึ้น สามารถคบหา สماعกับเพื่อนต่างเพศได้อย่างใกล้ชิดและมีอิสระมากขึ้นจนทำให้เป็นเงื่อนไขนำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์ทางเพศต่อกันได้อย่างรวดเร็ว

ในสังคมไทยถือว่าเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นวัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายอย่างหนึ่ง เด็กวัยรุ่นผู้ชายส่วนใหญ่มักมีการเรียนรู้ประสบการณ์เรื่องเพศจากการ "จิ้นครู" กับหญิงบริการทางเพศ เพื่อสร้างประสบการณ์จริงก่อนมีเหย้ามีเรือน ซึ่งเป็นเสมือนพิธีกรรมในการปรับเปลี่ยนสถานภาพของผู้ชายธรรมดาไปสู่การเป็นลูกผู้ชายที่สมบูรณ์พร้อมที่จะให้ความสุขทางเพศกับภรรยาในชีวิต

ครอบครัวได้ (Havanon et al.1992) คำนิยมดังกล่าวได้มีการขัดเกลาสืบทอดต่อกันมาหลายชั่วอายุคนจนกระทั่งถึงปัจจุบันค่านิยมนี้ยังคงดำรงอยู่ในสังคมอย่างมั่นคง แม้ว่าสภาพสังคมจะเปลี่ยนแปลงไปเช่นไรก็ตามแต่ระบบบรรทัดฐานของสังคมไทยยังคงอนุญาตให้ผู้ชายมีอิสระในเรื่องเพศได้ตลอดเวลาทั้งก่อนและหลังการแต่งงานโดยไม่มีกลไกใดบังคับให้ผู้ชายต้องรับผิดชอบมากนัก ดังนั้น ในทัศนะของวัยรุ่นชายแล้วการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานจึงเป็นเรื่องปกติธรรมดาของผู้ชายทั่วไป และหากวัยรุ่นชายคนใดไม่เคยมีประสบการณ์ทางเพศมาก่อนเลยก็กลับจะเป็นเรื่องแปลกและขบขันในสายตาเพื่อน ๆ (กฤตยา อาชวนิจกุล และคนอื่นๆ. 2538)

เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่นหญิงในสังคมไทยเป็นสิ่งที่มีความขัดแย้งกับบรรทัดฐานและบรรทัดฐานสังคม ทั้งนี้ เพราะเงื่อนไขของสังคมได้คาดหวังให้ผู้หญิงทุกคนมีความรักนวลสงวนตัวรักษาความบริสุทธิ์ของตนไว้จนถึงวันแต่งงาน (Soonthornthada.1991) เงื่อนไขดังกล่าวทำให้วัยรุ่นหญิงที่ตัดสินใจยินยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานด้วยเหตุผลใดก็ตามต้องตกเป็นผู้ที่ถูกสังคมลงโทษและถูกตราหน้าให้ได้รับความเสื่อมเสียและอับอาย อย่างไรก็ตาม โครงสร้างสังคมที่สะท้อนลักษณะมาตรฐานเชิงซ้อนด้านเพศดังกล่าวกลับมีผลต่อการควบคุมระบับยับยั้งพฤติกรรมเพศของวัยรุ่นผู้หญิงน้อยลงไปทุกที /ทั้งนี้ได้มีการศึกษาพบว่า แบบแผนพฤติกรรมเพศของวัยรุ่นชายที่ชอบเที่ยวหญิงบริการ ได้เริ่มลดลงพร้อม ๆ กับอัตราการมีเพศสัมพันธ์กับคู่อุปถัมภ์ของวัยรุ่นได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว (Ford and Kittisuksathit. 1995) ปรากฏการณ์ดังกล่าวเริ่มมีความคล้ายคลึงกันในเกือบทุกสังคมซึ่งนักวิชาการบางคนได้แสดงทัศนะต่อปรากฏการณ์นี้ว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่นในกลุ่มเดียวกันเริ่มเป็นเรื่องปกติธรรมดามากขึ้น วัยรุ่นส่วนใหญ่ถือว่าเพศสัมพันธ์กับคู่อุปถัมภ์เป็นเรื่องส่วนตัวที่ไม่เกี่ยวข้องกับการแต่งงานหรือการถูกตัดสินถูกผิดเชิงคุณธรรมจริยธรรมของสังคม(Moor and Rosenthal.1993) ปรากฏการณ์นี้นอกจากจะทำให้สังคมตระหนักถึงการสร้างความแตกต่างระหว่างเพศโดยการแบ่งแยกประสบการณ์ทางสังคมเรื่องเพศแล้วยังได้สะท้อนถึงความเปลี่ยนแปลงด้านความแตกต่างทางสังคมระหว่างชายกับหญิงในเรื่องเพศ (Gender) ในวัยรุ่นเริ่มลดน้อยลงไปทุกที - - -

✕ การทำความเข้าใจปรากฏการณ์การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่น จำเป็นต้องเริ่มจากการทำความเข้าใจกับมโนทัศน์พื้นฐานของความสัมพันธ์ระหว่างเพศ (gender relation) ทั้งนี้ เพราะความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายหญิงเป็นเสมือนกรอบความคิดและการกระทำต่างๆ ของชายและหญิงในทุกเรื่องรวมทั้งการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานด้วย ความสัมพันธ์ระหว่างเพศเป็นผลจากการจัดระเบียบของสังคมที่กำหนดบทบาทความสัมพันธ์ชายหญิงที่มีต่อสถาบันทางสังคม ทั้งทางด้านครอบครัว เศรษฐกิจและการเมือง ที่ให้ชายหญิงมีบทบาทหน้าที่ต่างกัน โดยเหตุที่หญิงและชายมีความแตกต่างกันโดยพื้นฐานทางกายภาพ ดังนั้น กระบวนการขัดเกลาทางสังคมและการ

ควบคุมทางสังคมจึงเป็นกลไกที่ทำหน้าที่ปลูกฝังอบรมเพื่อถ่ายทอดค่านิยมของการจัดระเบียบทางสังคมของความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายหญิงลงสู่สำนึกของความเป็นเพศชายและเพศหญิงทุกคนที่กำลังเกิดขึ้นในครอบครัวเพื่อให้มีความคิดและการกระทำสอดคล้องไปตามกฎเกณฑ์เงื่อนไขที่สังคมได้กำหนดขึ้นไว้นั้น ความเป็นเพศชายเพศหญิง (sexuality) หรือความเป็นเพศจึงเป็นผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการจัดกลทางสังคมเรื่องเพศ บนพื้นฐานของเพศสภาพทางกายภาพตามธรรมชาติ ความเป็นเพศเป็นจุดเริ่มต้นของระบบความคิดและการแสดงพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นชายหญิงกระบวนการจัดกลทางสังคมเรื่องเพศได้หล่อหลอมให้วัยรุ่นแต่ละคนเกิดความรับรู้ความเป็นเพศและสามารถสวมบทบาทเพศตามความคาดหวังของตนและสังคมได้ ความเป็นเพศชายหญิงนอกจากจะเป็นจุดเริ่มต้นของความคิดและการแสดงออกแล้ว ยังเป็นแหล่งของอุดมการณ์ของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศทางสังคม (Sexual relation) ที่ถูกขัดกลถ่ายทอดจากตัวแทนทางสังคม คือ ครอบครัว สื่อ โรงเรียนและชุมชนทำให้เกิดปรากฏการณ์การดำรงอยู่ของลักษณะโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงแม้ว่าสภาพสังคมจะมีความเปลี่ยนแปลงไปเช่นใดก็ตาม

✕ มีการศึกษาพบว่า โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศเกือบทุกสังคม มักมีลักษณะไม่เสมอภาคยึดถืออำนาจชายเป็นใหญ่ สังคมในโครงสร้างเช่นนี้ได้กำหนดบทบาทชายหญิงเอาไว้ อย่างตายตัวว่า ความเป็นเพศชายและหญิงควรมีบทบาทอย่างไร นอกเหนือจากการที่ผู้หญิงจะถูกจำกัดและเข้มงวดเรื่องเพศมากกว่าชายแล้ว ความสัมพันธ์ชายหญิงที่มีต่อสถาบันทางสังคมได้ถูกจัดวางให้ความเป็นเพศชายสำคัญและอยู่เหนือกว่าเพศหญิงอีกด้วย (กาญจนา แก้วเทพ, 2538) "เพศ" จึงถูกใช้เป็นเกณฑ์ตัดสินคุณค่าความเป็นตัวตนและผลผลิตทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับผู้ชายผู้หญิง ซึ่งรวมถึงความรู้สึกนึกคิดและความต้องการด้านเพศที่สังคมมักประเมินผู้หญิงมีหน้าที่เพียงเพื่อตอบสนองความสุขและความพึงพอใจทางเพศของผู้ชายเท่านั้น (Klapan and Sedney, 1990) กล่าวอีกนัยหนึ่ง เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเสมือนเป็นแบบแผนที่ก่อให้เกิดการพัฒนาอำนาจชายเป็นใหญ่บนพื้นฐานการกดบังคับเพศหญิงให้เป็นรอง

✕ แม้ว่าสังคมไทยจะยอมรับกันว่าชายและหญิงมีความเท่าเทียมกันมากกว่าสังคมอื่นอีกหลายสังคมก็ตาม เช่น การให้ความสำคัญของผู้ชายและลูกสาวไม่แตกต่างกัน ผู้หญิงมีอำนาจจัดการเรื่องต่าง ๆ ภายในบ้านได้ไม่น้อยกว่าชาย (Havanon and Archvanitkul, 1993) แต่ถ้าหากพิจารณากันอย่างลึกซึ้งแล้วจะพบว่า ยังมีความไม่มีความเท่าเทียมกันแฝงอยู่มากโดยเฉพาะในเรื่องเพศ ความลึกซึ้งของความไม่เท่าเทียมทำให้สังคมคิดว่าเป็นเรื่องธรรมชาติ การเปิดโอกาสให้ผู้ชายสามารถแสวงหาประสบการณ์ทางเพศได้อย่างเป็นอิสระ ในขณะที่ผู้หญิงถูกจำกัดสิทธิโดยสังคมไม่ได้เปิดโอกาสให้ได้เรียนรู้ประสบการณ์เรื่องเพศได้เท่าเทียมชายแม้แต่การพูดคุยเรื่องเพศก็มักเป็นสิ่งที่สังคมถือว่าเป็นเรื่องผิดปกติ ความไม่เสมอภาคทางเพศในสังคมไทยจึงมีลักษณะเป็นความรุนแรง

เชิงโครงสร้าง โดยเฉพาะในเรื่องของการเรียนรู้เรื่องเพศที่มุ่งตอบสนองต่อวัยรุ่นชายเพียงฝ่ายเดียว โดยละเลยความเป็นจริงที่วัยรุ่นชายหญิงต่างต้องผ่านช่วงวัยของการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ความรู้สึก เมื่อเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์และต้องดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมท่ามกลางสื่อกระตุ้นเร้าทางเพศเช่นเดียวกัน สภาพของสังคมเช่นนี้ทำให้การเรียนการสอนเรื่องเพศเป็นไปเพื่อให้ผู้หญิงมีการเก็บกักความรู้สึกและมีความรับผิดชอบต่อตนเองในท่ามกลางวัยรุ่นชายที่สังคมมิได้พยายามมุ่งขัดเกลาให้ระยับยับยังและมีความรับผิดชอบ เคารพต่อคุณค่าของเพศตรงข้ามอย่างจริงจัง

✧ จากการที่วัฒนธรรมเรื่องเพศของสังคมไทยยังมิได้เปิดโอกาสให้เพศชายและหญิงสามารถสื่อสารเกี่ยวกับเรื่องเพศได้อย่างตรงไปตรงมา การจำกัดการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นหญิง และการที่ไม่ได้เปิดโอกาสให้รับรู้เรื่องเพศได้มากเท่าชายได้ทำให้ผู้หญิงมักขาดทักษะและความมั่นใจต่อการปฏิเสธและหรือต่อรองความสัมพันธ์กับชายอันเป็นเงื่อนไขหนึ่งที่น่าไปสู่การละเลยการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยระหว่างวัยรุ่นชายและหญิง การขัดเกลาทางสังคมที่ส่งผลให้ผู้หญิงอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อความพลัดปลั่งในความสัมพันธ์กับชาย อีกด้านหนึ่งก็คือ การขัดเกลาอบรมวัยรุ่นชายและหญิงรับรู้ความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามที่แตกต่างกัน สังคมได้ยอมรับให้ผู้ชายสามารถมีคู่รักได้มากกว่าหนึ่งคน แต่ได้จำกัดให้ผู้หญิงยอมรับการมีคู่รักได้เพียงคนเดียว ผู้หญิงถูกขัดเกลาให้ยอมรับและเชื่อว่าการมีเพศสัมพันธ์เป็นการแสดงความรัก เมื่อความเป็นเพศหญิงสามารถมีคู่รักได้เพียงคนเดียว ความสัมพันธ์กับชายจึงขึ้นอยู่กับการรักความจริงใจ (Holland et al. 1992) ในขณะที่วัยรุ่นชายได้รับโอกาสในเรื่องนี้มากกว่าหญิง ผลการศึกษาที่ผ่านมาได้พบว่าเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่นในสังคมไทยมักมีแบบแผนพฤติกรรมที่เป็นช่องทางของความเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ที่ไม่ต้องการ และการแพร่กระจายของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ แต่พฤติกรรมดังกล่าวกลับไม่ได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้องเหมาะสม และได้นำไปสู่การสร้างปัญหาเรื่องเพศด้านอื่นๆ ตามมาอันเนื่องมาจากการแก้ปัญหาด้วยการสร้างมายาคติของความตื่นเต้นทางเพศจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน โดยการขนานนามและการเร่งระดมให้มีการประชาสัมพันธ์จากสื่อต่างๆ ในทำนองว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นเรื่องของความตื่นเต้นและเสี่ยงภัย การแก้ไขปัญหาลักษณะที่พบจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานต้องเริ่มจากการทำความเข้าใจกับโครงสร้างพื้นฐานของเรื่องเพศและความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ซึ่งเป็นตัวกำหนดความหมายของความเป็นเพศชายหญิงที่เป็นเงื่อนไขปัจจัยหลักของปรากฏการณ์

✧ เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่น เป็นปรากฏการณ์ส่วนหนึ่งในความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายหญิง ที่ถูกกำหนดแบบแผนและความหมายจากการขัดเกลาความเป็นเพศและความสัมพันธ์ระหว่างเพศเริ่มตั้งแต่ภายในครอบครัว โรงเรียน ตลอดจนการปรับตัวตามเงื่อนไขต่อรองกับคู่รัก และกลุ่มเพื่อน ทั้งนี้เพราะความสัมพันธ์ระหว่างเพศและเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นการ

ปฏิสังสรรค์ทางสังคมระหว่างชายหญิง กระบวนการสร้างความสัมพันธ์มีลักษณะของการใช้ยุทธวิธี (Strategies) เพื่อสื่อแสดงความหมายและการต่อรอง (Negotiation) ซึ่งกันและกันเพื่อนำไปสู่การบรรลุความสัมพันธ์ (Action) ดังนั้น เพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน จึงมีลักษณะเป็นกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ด้วยการแสดงบทเทศบนพื้นฐานของการรับรู้ (Perception) ทางสังคมระหว่างชายกับหญิงที่แตกต่างกัน การทำความเข้าใจปรากฏการณ์การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานได้อย่างชัดเจนก็โดยอาศัยการทำความเข้าใจกระบวนการรับรู้และการให้ความหมายกับการแสดงออกในความสัมพันธ์ระหว่างเพศของชายและหญิง เพื่อให้เข้าใจแบบแผนและความหมายของพฤติกรรมเพศในปรากฏการณ์ดังกล่าว

การศึกษาปรากฏการณ์การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่นในมิติของกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ยังไม่มีการศึกษาอย่างเป็นระบบในสังคมไทย การศึกษารังนี้มา จะนำไปสู่ข้อเสนอในระดับเชิงนโยบายเพื่อกระตุ้นเตือนให้สังคมไทยทุกระดับ ได้ปรับเปลี่ยนความคิด และวิธีการให้คุณค่าในเรื่องเพศระหว่างชายหญิงเสียใหม่ โดยเริ่มต้นตั้งแต่ในระดับครอบครัว ให้พ่อแม่ปลูกฝังและชักจูงให้วัยรุ่นชายหญิงมีค่านิยมในเรื่องของความเสมอภาคและความรับผิดชอบทางเพศ ในระดับโรงเรียนให้ครูผู้สอนได้อบรมกล่อมเกล่าให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบอวัยวะสืบพันธุ์ ด้วยการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาอย่างเป็นระบบตามหลักวิชาการพร้อมกับสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมความเหมาะสมของวัย และการมีเพศสัมพันธ์บนพื้นฐานของความรับผิดชอบผลที่อาจจะเกิดขึ้นตามมา ในระดับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ โดยเฉพาะในกระทรวงสาธารณสุขควรปรับปรุงวิธีการและนโยบายการจัดให้บริการการวางแผนครอบครัวและการให้เพศศึกษาที่ผสมผสานเข้ากับกรให้ความรู้ด้านสุขภาพด้านอื่นกับประชากรเป้าหมายไปสู่ชายหญิงวัยรุ่นพันธุ์ให้มีความครอบคลุมทุกกลุ่มอายุ หากแนวคิดดังกล่าวสามารถนำไปสู่การปฏิบัติในทุกระดับหน่วยงานแล้ว ผู้วิจัยเชื่อว่าจะเป็นวิธีการแก้ไขปัญหามีพื้นฐานมาจากความไม่เข้าใจอย่างสมบูรณ์ในเรื่องเพศและโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายหญิงที่ไม่เท่าเทียม (เช่น การตั้งครรถ์ไม่พึงประสงค์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ฯลฯ) ในสังคมไทยให้ลดน้อยลงได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาแบบแผนและกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศในวัยรุ่น เริ่มตั้งแต่การรับรู้ความหมายเพศ การกำหนดวิธีการสร้างความสัมพันธ์และการหาเหตุผลต่อรองเพื่อนำไปสู่การบรรลุความสัมพันธ์ของวัยรุ่นชายและหญิง นอกจากนี้ เพื่อต้องการทำความเข้าใจความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานว่าวัยรุ่นได้ให้ความหมายกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานอย่างไร เจื่อนใจใดที่น่า

ไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่นชายและหญิง

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาผลของการรับรู้ความหมายเพศเฉพาะ ในเรื่องของความเป็นเพศชายหญิง คู่สัมพันธ์ทางเพศ เพศสัมพันธ์และความสุขความพึงพอใจทางเพศในความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่นที่ได้รับจากประสบการณ์ที่หลากหลาย

2. ผู้วิจัยต้องการศึกษากระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ในเรื่องการรับรู้ความหมายเพศ การกำหนดวิธีการ การต่อรองและการลงมือกระทำในเรื่องเพศและความสัมพันธ์ระหว่างเพศ

3. ผู้วิจัยจะใช้วิธีการศึกษากับกลุ่มวัยรุ่นชายหญิงอายุ 13-21 ปี ที่มีภูมิลำเนาและบริบททางสังคมที่แตกต่างกันในสามกลุ่มคือ วัยรุ่นชายหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบโรงเรียนมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา วัยรุ่นที่ทำงานอยู่ในโรงงานอุตสาหกรรม วัยรุ่นที่ได้รับเลือกให้เป็นผู้ให้ข้อมูลเป็นวัยรุ่นที่ไม่เคยมีคูรักรมาก่อน กำลังมีคูรักและมีเพศสัมพันธ์กับคูรักในขณะที่ผู้วิจัยกำลังศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการศึกษาจะเป็นข้อเสนอใหม่เชิงทฤษฎีในเรื่องเพศ และความสัมพันธ์ระหว่างเพศของวัยรุ่นในสังคมไทย ที่จะเป็นแนวทางในการแสวงหาทางเลือกในการกำหนดแนวนโยบายด้านเพศศึกษาในสังคมไทย

2. ผลการศึกษาจะเป็นองค์ความรู้ใหม่เรื่องเพศที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการสร้างกรอบแนวคิดพื้นฐาน, สำหรับการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ในสังคมไทยเพื่อขยายฐานแนวคิดเรื่องเพศให้มีความกว้างขวางและลึกซึ้งมากขึ้นต่อไปได้

3. ผลการศึกษานี้จะสามารถใช้เป็นแนวทางเพื่อปรับทิศทางการเรียนการสอนเพศศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่น ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการนำเสนอการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

1. ความหมายของเพศ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และเพศสัมพันธ์
2. แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาเรื่องเพศ
3. แบบแผนพฤติกรรมเพศของวัยรุ่น
4. การจัดเกลาลักษณะความเป็นเพศ
5. ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่น
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในสังคมไทย
7. กรอบความคิดพื้นฐานในการวิจัย

และรายละเอียดจากการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีดังต่อไปนี้

* ความหมายของเพศ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และเพศสัมพันธ์

คำว่า “เพศ” (sex) และ “ความเป็นเพศ” (sexuality) เป็นคำที่มีความหมายในลักษณะครอบคลุมและลุ่มลึกในเรื่องเพศของมนุษย์ที่แตกต่างกัน คำว่า “เพศ” เป็นคำที่ใช้ในความหมายที่หลากหลายในแต่ละสังคม เช่น ใช้สำหรับการแบ่งแยกมนุษย์ตามลักษณะทางกายภาพ(เพศชาย, เพศหญิง) หรือใช้ในความหมายของการมีเพศสัมพันธ์ (เช่น “having sex”) ส่วนคำว่า “ความเป็นเพศ” มีความหมายที่กว้างขวางและลึกซึ้งกว่าคำว่าเพศ ความเป็นเพศ (sexuality) หมายถึง ผลผลิตของสังคมในด้านความรู้สึกนึกคิดของแต่ละบุคคลเกี่ยวกับเพศ การสร้างจินตนาการความสุขจากการกระตุ้นเร้าทางเพศในการตอบสนองความต้องการความสุขความพึงพอใจทางเพศของตนเองและผู้อื่นได้ (Ford, 1995) ความหมายตามนัยดังกล่าวนี้ ความเป็นเพศจึงมิได้เป็นผลมาจากระบบอวัยวะของร่างกายตามธรรมชาติโดยตรง แต่เป็นความรู้สึกนึกคิด ความสุข ความพอใจเฉพาะคนที่เป็ผลจากการจัดเกลาหล่อหลอมทางสังคมเพื่อปรับทิศทางการตอบสนอง และการกระตุ้นเร้าความรู้สึกทางเพศของทั้งชายและหญิงให้สอดคล้องกับบทบาทความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่เป็นอยู่ในสังคมที่ชายและหญิงอาศัยอยู่ (Dixon - Mueller, 1993)

ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ (sexual relation) ประกอบด้วมนโนทัศน์ (concept) ของคำว่า ลักษณะความแตกต่างของชายและหญิงที่เป็นผลมาจากการจัดระเบียบความสัมพันธ์ทางสังคม

(Gender) และความสัมพันธ์ระหว่างเพศ (gender relation) ลักษณะความแตกต่างของชายและหญิงที่เป็นผลมาจากการจัดระเบียบความสัมพันธ์ทางสังคม เป็นความแตกต่างในด้านความคิด ความเชื่อ ค่านิยมและโลกทัศน์ที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ในสังคมระหว่างชายกับหญิงซึ่งเป็นผลมาจากการแบ่งแยกประสบการณ์ทางสังคมในกระบวนการจัดกลาทางสังคม ในการกำหนดสร้างลักษณะความเป็นเพศชายและหญิง (David et al. 1991) ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ หมายถึง การที่ชายและหญิงปฏิบัติสัมพันธ์ต่อกันหรือร่วมกันทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายๆ อย่างเพื่อแสดงออกถึงการช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างเพศ ดังนั้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศจึงเป็นความสัมพันธ์ที่อาจมีหรือไม่มีเป้าหมายเพื่อการมีเพศสัมพันธ์เสมอไป แต่เป็นการตอบสนองความต้องการทั้งทางด้านจิตวิทยา ชีววิทยาและสังคม (Kelly.1982) โดยอยู่บนพื้นฐานของความต้องการทางด้านจิตวิทยา ชีววิทยาและสังคม ดังต่อไปนี้

- (1) เพื่อตอบสนองความต้องการด้านจิตวิทยา คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่จะทำให้เกิดความสุขความพึงพอใจ
- (2) เพื่อตอบสนองความต้องการด้านชีววิทยา คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่จะเป็นจุดเริ่มของการนำไปสู่การเจริญพันธุ์ เช่น มีบุตรหลานเพื่อสืบทอดเผ่าพันธุ์และทรัพย์สิน
- (3) เพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านสังคม คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่เป็นไปตามการจัดระเบียบทางสังคม เช่น การปฏิบัติตามเงื่อนไขและบรรทัดฐานที่สังคมวางไว้ ดังนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างเพศจึงเป็นเงื่อนไขประการหนึ่งในความเป็นเพศชายหญิงที่ถูกกำหนดโดยกระบวนการจัดกลาทางสังคม

เคลลี (Kelly.1982) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพศว่าเป็นพื้นฐานในการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงที่ตั้งอยู่บนพื้นฐาน 3 ประการ คือ

- (1) ความรู้สึกที่เท่าเทียมกับไม่เท่าเทียม ความรู้สึกนี้จะเป็น ตัวกำหนดรูปแบบการตอบสนองความต้องการทางเพศที่ก่อให้เกิดความสุขความพึงพอใจและหรือความต้องการขัดแย้ง ทำให้เกิดความสัมพันธ์เพื่อเรียกร้องต่อต้านระหว่างเพศขึ้นได้
- (2) ความรู้สึกต้องการติดต่อสัมพันธ์ ซึ่งเกิดจากอิทธิพลต่าง ๆ เช่น ความต้องการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม เป็นต้น ความรู้สึกต้องการการติดต่อสัมพันธ์จะมีอิทธิพลต่อการปรับระดับความสัมพันธ์ ความคงทนและการคงอยู่ของรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่คู่สัมพันธ์กำหนดขึ้น

- (3) การลงมือติดต่อสัมพันธ์ เป็นการใช้ความพยายาม ความอดทน เพื่อให้บรรลุความสัมพันธ์

อาจกล่าวได้ว่า พื้นฐานของความสัมพันธ์ระหว่างเพศขึ้นอยู่กับความรู้สึกนึกคิดของชาย

และหญิงที่ประเมินความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามว่ามีความเท่าเทียมหรือไม่เท่าเทียมตลอดจนมีความรู้สึกต้องการที่จะติดต่อสัมพันธ์เพื่อตอบสนองความต้องการด้านต่าง ๆ ของตนเองและคู่สัมพันธ์ มีการใช้ความพยายามและยุทธวิธีต่าง ๆ ในการสร้างความสัมพันธ์ เช่น การเลือกคู่สัมพันธ์ การปรับตัวภายใต้เงื่อนไขของความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในขณะเวลานั้นเพื่อให้บรรลุผลตามความต้องการของตนมากที่สุด วัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่เริ่มสนใจที่จะคบหาสมาคมกับเพื่อนฝูงและเพศตรงข้าม แต่การที่วัยรุ่นเป็นช่วงวัยของการปรับเปลี่ยนบทบาทจากวัยเด็กเข้าสู่วัยรุ่น ที่ยังขาดแบบแผนของตนเองที่ชัดเจน การขาดความเข้าใจในเพศตรงข้ามคือพอ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศจึงเป็นการพยายามสวมบทบาทผู้ใหญ่ เพื่อเรียนรู้และทำความเข้าใจกับโลกของตนเองและผู้อื่นในเวลาเดียวกัน ดังนั้น การดำเนินชีวิตและประเมินความเป็นเพศของวัยรุ่นชายและหญิงจึงมีอิทธิพลต่อการจัดกลาลักษณะความเป็นเพศและความสัมพันธ์ระหว่างเพศของวัยรุ่นเป็นอย่างมาก

เพศสัมพันธ์ (sexual intercourse) เป็นส่วนหนึ่งของความเป็นเพศ (sexuality) และความสัมพันธ์ระหว่างเพศ (gender relation) เพศสัมพันธ์มีความหมาย (meaning) ที่กว้างขวางมากกว่าการสืบพันธุ์ของมนุษย์ตามปกติธรรมดา (Reproductive model) ทั้งนี้เนื่องจากความแตกต่างระหว่างชายและหญิงที่เป็นผลมาจากการจัดระเบียบทางสังคมทำให้การมีเพศสัมพันธ์มีความหมายที่แตกต่างกันระหว่างหญิง และชาย (Moore and Rosenthal, 1993) วัยรุ่นหญิงมีทัศนคติต่อเพศสัมพันธ์ คือการแสดงความรักและความใกล้ชิดระหว่างชายหญิงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากพันธะหรือข้อผูกมัด (commitment) ทางอารมณ์ที่ชายและหญิงมีต่อกัน ในขณะที่วัยรุ่นชายให้ความหมายของการมีเพศสัมพันธ์คือความตื่นเต้นทางเพศและการได้รับประสบการณ์ทางเพศที่ทำให้มีความรู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นเพศของตน (Leigh, 1989) แม้ว่าความหมายของการมีเพศสัมพันธ์จะมีความแตกต่างไปตามการจัดระเบียบความสัมพันธ์ทางสังคมตามเพศ แต่รูปแบบของการมีเพศสัมพันธ์ที่เป็นแบบแผนเดียวกันเกือบทุกสังคม คือ รูปแบบของการสืบพันธุ์ที่เป็นการร่วมเพศด้วยการสอดใส่อวัยวะเพศชายและเกิดการหลั่ง (ejaculation) ของชายภายในช่องคลอดของหญิงที่ฝ่ายชายเป็นฝ่ายกระทำ (active) และผู้หญิงเป็นฝ่ายยอมตาม (passive) (Koedt, 1973)

กล่าวโดยสรุป ความเป็นเพศความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และเพศสัมพันธ์ เป็นมโนทัศน์ที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันทั้งในแง่ของความหมายและบทบาท อันเป็นผลมาจากการจัดกลาทางสังคมโดยที่เพศสัมพันธ์เป็นส่วนหนึ่งของความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่มีความหมายและบทบาทแฝงอยู่ในความเป็นเพศของวัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิง ดังนั้น การทำความเข้าใจการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานจึงต้องอาศัยการทำความเข้าใจ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศจากความเป็นเพศชายและเพศหญิงในทัศนะและมุมมองของวัยรุ่นชายและหญิงเอง

แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาเรื่องเพศ

ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่นเป็นเรื่องที่มีความอ่อนไหว (sensitive) ในการเข้าถึงข้อมูลความจริง ทั้งนี้เพราะเรื่องเพศเป็นเรื่องปิดบัง ซ่อนเร้น อันเนื่องมาจากเหตุผลทางด้านวัฒนธรรม การใช้วิธีการศึกษาจึงต้องมีความยืดหยุ่นและไวต่อปรากฏการณ์ที่เป็นจริง (sensitizing concept) ในสภาพการณ์ที่เป็นธรรมชาติ ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการศึกษาเพื่อเข้าถึงข้อมูลความจริงเรื่องเพศตามแนวคิดทฤษฎีปฏิสัมพันธ์สัญลักษณ์นิยม (symbolic interactionism) ที่มีรายละเอียดดังนี้

ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์สัญลักษณ์นิยม (symbolic interactionism theory)

ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์สัญลักษณ์นิยม เป็นทฤษฎีที่เน้นถึงการกระทำระหว่างกันของบุคคลในสังคมอันเนื่องมาจากสัญลักษณ์ โดยเฉพาะภาษาเป็นสื่อการติดต่อที่สำคัญที่สุดที่ทำให้บุคคลมีความผูกพันและสัมพันธ์กันจนสร้างเป็นระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในสังคม ทำให้สังคมมีการจัดระเบียบขึ้น ซึ่งนักทฤษฎีในกลุ่มนี้ประกอบด้วย มีดด์ (George Herbert Mead) บลูเมอร์ (Herbert Blumer) และกอฟฟ์แมน (Erving Goffman)

มีดด์ (George Herbert Mead) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดระเบียบทางสังคม คือความสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคลในสังคมนั้น อยู่ที่มีการมีและการใช้ความหมายร่วมกัน (share meaning) การกระทำระหว่างกันของบุคคลในสังคมจะเกิดเป็นแบบแผนความสัมพันธ์กันได้นั้น เป็นเพราะใช้สัญลักษณ์ร่วมกัน นอกจากนี้ ในระดับบุคคล มีดด์ กล่าวว่า การกระทำของบุคคลจะประกอบด้วยความตั้งใจที่เกิดจากภายใน (individual intention) ซึ่งเป็นความต้องการเฉพาะตัว เป็นส่วนที่ฝังรากลึกอยู่ในลักษณะทางชีวภาพของแต่ละคน โดยทั่วไป ความรู้สึกภายในนี้จะมีลักษณะของความเป็นอิสระเสรี การจินตนาการสร้างสรรค์ ซึ่งอาจก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ขัดแย้งกับธรรมเนียมประเพณีของสังคม อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในสังคมได้ อีกส่วนหนึ่ง คือการควบคุมจากภายนอก (external constraints) ได้แก่ ทัศนคติของสังคม บทบาทและสถานภาพทางสังคม ฯลฯ ซึ่งทั้งสองส่วนสามารถแสดงออกให้เห็นได้จากบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลเพื่อแก้ไขปัญหาหรือการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น

บลูเมอร์ (Herbert Blumer) ได้อธิบายการจัดระเบียบทางสังคมว่า ความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มต่าง ๆ เป็นผลมาจากการที่บุคคลรับรู้ความหมาย และใช้ความหมายนั้นตีความการกระทำระหว่างกัน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบความหมายจากการกระทำระหว่างกัน ความสัมพันธ์จะอยู่ในรูปของกระบวนการที่บุคคลในสถานการณ์นั้นเข้าใจเหตุการณ์สามารถประเมินเหตุการณ์ตีความหมายและตัดสินใจที่จะแสดงการกระทำโต้ตอบออกไป

แนวความคิดของบลูเมอร์ จะเน้นที่การเข้าใจสถานการณ์หรือโลกทางสังคมในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจากการตีความ (interpret) สัญลักษณ์เพื่อให้รู้ความหมายที่แท้จริง แบบแผนหรือปรากฏการณ์ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมซึ่งเป็นผลมาจากการที่บุคคลมีความกล้าตัดสินใจที่จะตีความหมายใหม่อย่างไร ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ต่อการแปลความหมายใหม่ในแบบแผนกระทำใหม่ ๆ ของบุคคลหรือกลุ่มคน

กอฟฟ์แมน (Erving Goffman) ได้อธิบายการจัดระเบียบทางสังคมในรูปของความสัมพันธ์ที่บุคคลแสดงละครต่อกัน (dramatic approach) กล่าวคือ บุคคลจะมีแนวโน้มที่จะสร้างความประทับใจต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกัน (impression management) เป็นสำคัญ ทั้งที่ภายในเนื้อแท้แล้วอาจจะมีบุคลิกภาพที่ตรงกันข้ามก็ได้ ดังนั้น ความคงอยู่หรือเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์จึงขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของปัจเจกบุคคลที่อาจมีหรือไม่มีเปลี่ยนแปลงตามการกระทำระหว่างกันของบุคคลในสังคมได้

จากหลักการจัดระเบียบทางสังคม ทำให้เห็นภาพของบุคคล การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และโครงสร้างสังคมซึ่งมีลักษณะเฉพาะ กล่าวคือ ในทัศนะนี้ บุคคล (ชายและหญิง) คือผู้กระทำการทางสังคม (social actor) เป็นตัวสื่อหลักหรือผู้กำหนดการสร้างและการตีความสถานการณ์ทางสังคมและความหมายของสภาพการณ์นั้น ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเป็นการแสดงภาพที่ชัดเจนถึงพลวัตของแนวทางการกระทำ (lines of action) ซึ่งบุคคลใช้ในการบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งที่จริงแล้วการที่บุคคลจะเลือกแนวทางหรือยุทธวิธี (strategies) ของการกระทำได้ก็จะต้องเลือกจากบทบาทต่าง ๆ ที่มีอยู่มากมายในสังคม ส่วนโครงสร้างสังคมซึ่งมีลักษณะพลวัตเช่นกันก็จะแสดงให้เห็นชัดเจนเพื่อให้เกิดความเข้าใจโครงสร้างนั้นในช่วงเวลาหนึ่งๆ นอกจากนี้กระบวนการปฏิสัมพันธ์ และความหมายที่เกิดขึ้นมีความสัมพันธ์ที่ก่อให้เกิดการจัดระเบียบทางสังคม ดังนี้

(1) เนื่องจากพฤติกรรมเป็นการตอบโต้หรือปฏิกิริยาของกระบวนการที่บุคคลได้แปลความหมายประเมินสถานการณ์และให้ความหมายตามเนื้อหาสาระที่บุคคลได้กระทำต่อกัน ดังนั้นการจัดระเบียบทางสังคมจึงมีลักษณะเป็นกระบวนการมากกว่าที่จะเป็นโครงสร้าง

(2) โครงสร้างทางสังคมจึงเป็นปรากฏการณ์หนึ่ง ๆ จะเกิดขึ้นทันทีโดยไม่ทำให้การกระทำของบุคคลแต่ละคนหยุดชะงัก การที่จะเข้าใจแบบแผนของการจัดระเบียบทางสังคมจะต้องยอมรับว่าแบบแผนต่าง ๆ เหล่านั้นเป็นพฤติกรรมของปัจเจกบุคคล

(3) ขณะที่การกระทำมีลักษณะเป็นกระบวนการกระทำที่ซ้ำ ๆ และมีโครงสร้างในเรื่องการกระทำนั้นๆเกิดขึ้นโดยการนิยามสถานการณ์และการคาดหวังที่เห็นอย่างเด่นชัด ธรรมชาติของสัญลักษณ์แสดงให้เห็นถึงความสามารถสำหรับการใช้สัญลักษณ์ใหม่ ๆ ผลก็คือทำให้มีการแปลความหมายใหม่ การประเมินผลใหม่ การนิยามใหม่ และการกำหนดพฤติกรรมใหม่ ๆ เกิดขึ้น

ได้เสมอ โครงสร้างสังคมที่เป็นอยู่เดิมจึงมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ด้วยเสมอ ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากการกระทำระหว่างกัน ดังนั้น แบบแผนของการจัดระเบียบทางสังคมจึงเป็นตัวแทนปรากฏการณ์หนึ่งๆ ที่เกิดขึ้นทันทีทันใด ซึ่งสามารถรักษาไว้เสมือนเป็นเรื่องราวต่างๆ ที่นิยามสถานการณ์ต่าง ๆ ของผู้กระทำ อย่างไรก็ตาม กระบวนการสัญลักษณ์ต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดและสนับสนุนแบบแผนเหล่านี้สามารถเปลี่ยนแปลงรูปแบบและทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแบบแผนได้ตลอดเวลา

ในการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคม ตามแนวคิดการปฏิสัมพันธ์ สัญลักษณ์นิยมมักใช้การวิเคราะห์สภาพการณ์ตามธรรมชาติ (naturalistic approach) เน้นความจำเป็นของการศึกษาในสภาพการณ์ของสังคมที่แท้จริง อันเป็นวิธีการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการยึดมั่นผูกพันกับการจัดระเบียบทางสังคม โดยมีหลักการพื้นฐาน 3 ประการ ที่จะกำหนดถึงความสอดคล้องในการศึกษา ดังนี้ (Denzin, 1970)

(1) ความเป็นเพศชายเพศหญิง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศและการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนการแต่งงาน คือความเป็นจริงทางสังคมที่รู้สึกและเข้าใจได้ เป็นผลผลิตทางสังคมที่วัยรุ่นชายหญิงเป็นผู้ก่อให้เกิดและสร้างค่านิยมแห่งสถานการณ์นั้นขึ้นมา

(2) การที่วัยรุ่นชายและหญิงสามารถรับรู้และมีพฤติกรรมตามความรู้สึกนึกคิดของตนเอง และผู้อื่นได้นั้นก็เพราะเนื่องมาจากมนุษย์ได้รับความเชื่อมาว่าสามารถมีพฤติกรรมทางจิตสะท้อนภาพของตนเองรวมทั้งมีความสามารถในการแต่งรูปและแนวทางพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นได้

(3) ในช่วงของการสวมจุดยืนของตนเอง วัยรุ่นจะมีความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมตามลักษณะความเป็นเพศของตนเอง และใช้ลักษณะเพศนั้นในการนิยามหรือตีความหมายพฤติกรรมของตนและคู่สัมพันธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่นเป็นกระบวนการที่สามารถต่อรองได้ซึ่งหลายครั้งที่ไม่สามารถทำนายได้ ทั้งนี้เนื่องจากจะมีความเปลี่ยนแปลงลักษณะของแบบแผนการปฏิสัมพันธ์ใหม่ตลอดเวลา

จากหลักการพื้นฐาน 3 ประการ ตามแนวคิดทฤษฎีปฏิสัมพันธ์สัญลักษณ์นิยมทำให้วิธีการศึกษาทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่น จำเป็นต้องมีระเบียบวิธีการศึกษาที่สอดคล้องกับหลักการพื้นฐาน ดังนี้

(1) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศและเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน จากทัศนะของวัยรุ่นเองมากกว่าผู้สังเกตที่เป็นกลาง ซึ่งอาจมีระบบค่านิยมและความคิดความเชื่อคนละชุดกัน

(2) การศึกษาจะต้องใช้มโนทัศน์ที่มีความไวกับปรากฏการณ์จริง (sensitizing concept) เพื่อลงไปค้นหาความหมายที่แท้จริงจากจุดยืนของผู้อยู่ในปรากฏการณ์มากกว่าจะใช้มโนทัศน์เชิงนิยามที่กำหนดไว้ตายตัว

(3) ในการศึกษาจะใช้ตัวแบบเชิงกระบวนการในการศึกษา ซึ่งเป็นตัวแบบที่มีความ

สอดคล้องกับปรากฏการณ์ที่เป็นจริง

แนวคิดในเรื่องความเป็นเพศชายเพศหญิง

ความเป็นเพศ (sexuality) เป็นผลผลิตทางสังคมและมนุษย์ที่เป็นผลมาจากการปรับทิศทางเรื่องเพศ (sexual orientation) ของชายและหญิงด้วยกระบวนการจัดเกลาทางสังคม (Caplan 1987) กระบวนการจัดเกลาทางสังคมและการควบคุมทางสังคมได้ก่อให้เกิดลักษณะความแตกต่างระหว่างหญิงชาย (Gender) ซึ่งเป็นผลมาจากการเลือกปฏิบัติและการแบ่งแยกประสบการณ์ทางสังคมระหว่างชายกับหญิง

แนวคิดทฤษฎีสตรีเฟมินิซึม (feminism theory) ได้อธิบายลักษณะของชายหญิงและความสัมพันธ์ระหว่างเพศเป็นผลเชื่อมโยงมาจากโครงสร้างการจัดระเบียบทางสังคม (gender system) ซึ่งทำให้เกิดปรากฏการณ์ทางสังคมด้านเพศ3 ด้านด้วยกัน (Renzenetti and Curran. 1992) คือ

(1) การแบ่งแยกมนุษย์ และความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคมออกเป็นสองเพศตามลักษณะทางกายภาพ

(2) การแบ่งแยกแรงงานตามเพศ

(3) การจัดเกลาและจัดระเบียบทางสังคมของความเป็นเพศชายและหญิง

แนวความคิดจากกลุ่มสตรีเฟมินิซึมได้รับการยอมรับและมีการนำไปอ้างอิงด้วยการศึกษาวิจัยที่สนับสนุนแนวคิดดังกล่าว ซึ่งพบว่า สภาพสังคมที่เป็นอยู่ บทบาทและสถานภาพของชายและหญิงมีความไม่เท่าเทียมกันค่อนข้างมาก โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงตั้งแต่ในระดับพื้นฐานจนถึงความสัมพันธ์ในระดับบนสุด เป็นความสัมพันธ์ในลักษณะที่เพศชายครอบงำและมีอำนาจเหนือเพศหญิง (Davis et al. 1991) ซึ่งเป็นผลมาจากลักษณะการจัดสรรทรัพยากรทางสังคมที่ให้อำนาจกับเพศชายมากกว่าหญิง การใช้แนวคิด "ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ" ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศเป็นศูนย์กลางของแนวคิดสตรีเฟมินิซึม ที่มีทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ของชายและหญิงเป็นเพียงเกมส์ของชายที่ต้องการตอบสนองความต้องการและความสุขทางเพศของผู้ชายเท่านั้น โดยที่หญิงต้องเป็นฝ่ายรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น เช่น การตั้งครรภ์และการเลี้ยงดูบุตร (Koedt. 1973) ซึ่งสอดคล้องและสนับสนุนแนวคิดของ ไสส์ (Reiss. 1960) ในเรื่องโครงสร้างสังคมที่มีลักษณะเป็นมาตรฐานเชิงซ้อนทางเพศ (double standard) ที่เปิดโอกาสเรื่องเพศให้ชายและหญิงแตกต่างกัน ,

ลักษณะมาตรฐานเชิงซ้อนทางเพศเป็นแนวบรรทัดฐานเรื่องเพศ ที่ใช้ควบคุมพฤติกรรมเพศของชายและหญิงที่ก่อให้เกิดอำนาจและความชอบธรรมในเรื่องเพศไม่เสมอภาคกัน โดยใช้

ฮอว์โมนและความรู้สึกความต้องการไม่แตกต่างจากชายมากนัก แต่ด้วยอิทธิพลแนวคิดในยุคเริ่มแรกจึงทำให้เพศหญิงต้องหันมาให้ความสำคัญกับความสวยงามของตนกับการเก็บกคความรู้สึกทางเพศ การมีอุปนิสัยที่สงบเสงี่ยมเรียบร้อยถอยหนีในเรื่องเพศ (passive) จึงเป็นตัวชี้วัดความเป็นผู้หญิงตามอุดมคติทางเพศเดิม

เมื่อพิจารณาความหมายของความเป็นชายและหญิงในบริบทของเรื่องเพศ(sex) แล้วจะพบว่า ปัจจุบันความเชื่อเรื่องตัวชี้วัดความเป็นชายความเป็นหญิงที่กำเนิดจากความเชื่อดั้งเดิม ก็ยังคงฝังลึกอยู่ในจิตสำนึกของชายหญิงส่วนใหญ่ของสังคมเกือบทุกสังคม เช่นเช่น และคนอื่น ๆ (Hensen et al. 1985) ได้เสนอผลการวิจัยลักษณะความเป็นชายและความเป็นหญิงกับเด็กวัยรุ่นในยุโรปหลายประเทศ พบว่า ลักษณะความเป็นชายและหญิงตามอุดมคติดั้งเดิมยังคงดำรงอยู่โดยเฉพาะในวัยรุ่นชายมากกว่าหญิง วัยรุ่นชายสามารถแยกความแตกต่างของชายกับหญิงในแง่ของบทบาทเพศถึง 29 ข้อ ในขณะที่วัยรุ่นหญิงแยกความแตกต่างของบทบาทเพศได้เพียง 8 ข้อเท่านั้น ซึ่งการวิจัยที่สนับสนุนผลการศึกษาดังกล่าวในสังคมไทยก็พบว่าบทบาทแบบแผนของชายและหญิงตามอุดมคติดั้งเดิม คือ ผู้ชายควรเป็นผู้นำครอบครัวรับผิดชอบงานนอกบ้าน มีอิสระทางเพศนอกบ้านได้แต่เพศหญิงควรเป็นแม่บ้านแม่เรือนและมีอำนาจในการกำหนดขนาดของครัวเรือน (จำนวนบุตร) ได้ (Yoddumderm. 1992; Havanon et al. 1992) และตอบสนองความต้องการทางเพศของสามี

(2) คู่สัมพันธ์ทางเพศ (Sexual partnerships)

คู่สัมพันธ์ทางเพศ เป็นการเลือกคู่สัมพันธ์ โดยคำนึงถึงความต้องการและรสนิยมทางเพศที่เกี่ยวข้องกับความเป็นเพศ สถานภาพทางสังคม เศรษฐกิจของคู่สัมพันธ์ คู่สัมพันธ์ทางเพศเป็นกลไกพื้นฐานที่นำไปสู่เครือข่ายความสัมพันธ์ทางเพศที่อาจเป็นช่องทางของการแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ (Dixon-Meuller. 1993) การศึกษาแบบแผนคู่สัมพันธ์ทางเพศของวัยรุ่นโดยทั่วไปพบว่า มีลักษณะเป็นความสัมพันธ์แบบหลวม ๆ และเป็นลักษณะหนึ่งหญิงหนึ่งชายในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ หลังจากนั้น วัยรุ่นชายก็จะไปมีคู่สัมพันธ์ใหม่ต่อไปเรื่อย ๆ (ช่วงระยะเวลาอยู่ในช่วงตั้งแต่ 3 เดือน - 1 ปี ต่อการมีความสัมพันธ์) ในบริบทของความสัมพันธ์วัยรุ่นหญิงและชายให้ความหมายกับการมีคู่สัมพันธ์แตกต่างกัน คือ วัยรุ่นชายมองว่าเป็นการคบหาเพื่อหาประสบการณ์จริงทางเพศสัมพันธ์ ในขณะที่หญิงหรือวัยรุ่นหญิงมองว่าเป็นการแสดงถึงความรักและความผูกพัน (Love and Commitment) ในส่วนความซื่อสัตย์ต่อคู่สัมพันธ์ ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสำคัญต่อความหมายของคู่สัมพันธ์ ผู้หญิงส่วนใหญ่มีความคาดหวังว่าตนเองและคู่สัมพันธ์จะมีความซื่อสัตย์ต่อกันตลอดไป ในขณะที่ผู้ชายส่วนใหญ่จะคาดหวังให้คู่สัมพันธ์ของ

คนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองคนเดียว และมักไม่คาดหวังต่อตนเองมากนัก ในบางคนมักจะแสดงอาการก้าวร้าวคู่คั่นกับคู่รักที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานกันนานพอสมควร | จากการศึกษาพบว่า หากผู้ชายพบว่าคู่รักเฉยชาหรือไม่ซื่อสัตย์ต่อตนเองก็จะแสดงอาการโกรธและทุบตีทำร้าย ในขณะที่ผู้หญิงเมื่อประสบกับสถานการณ์เดียวกันส่วนใหญ่จะให้การพยายามพูดจากันด้วยเหตุผลมากกว่า การแสดงความก้าวร้าวมีส่วนน้อย (15%) ที่มีลักษณะยอมรับ (passive role) และไม่แสดงอาการอะไรออกมา ในลักษณะดังกล่าวนี้ นักวิชาการบางท่านให้ความเห็นว่า เพศหญิงมีความอดทนและใจกว้างต่อพฤติกรรมทางเพศของผู้ชายที่เป็นคู่สัมพันธ์เป็นการยอมรับสถานภาพทางสังคมด้านเพศที่มีอำนาจน้อยกว่าชายในบริบทของความสัมพันธ์ทางเพศ บางท่านก็ให้เหตุผลว่า เพราะการให้ความหมายของความไม่ซื่อสัตย์ ระหว่างหญิงและชายที่มีความเข้มงวดกวาดขันแตกต่างกัน บนพื้นฐานของบรรทัดฐานพฤติกรรมทางเพศของชายกับหญิง โดยที่วัยรุ่นชายมองว่าผู้หญิงควรมีความเข้มงวดต่อพฤติกรรมทางเพศมากกว่าผู้ชาย ส่วนผู้หญิงก็จะมองว่าไม่มีความจำเป็นต้องเข้มงวดอะไรมากนัก ทั้งนี้เนื่องจากสังคมที่มีลักษณะมาตรฐานเชิงซ้อนด้านเพศ ผู้หญิงจะถูกสอนไม่ให้สนใจเรื่องเพศ

ความคาดหวังของสังคมอีกประการหนึ่งในเรื่องคู่สัมพันธ์ คือ การที่หญิงควรมีคู่สัมพันธ์ที่มีความเหนือกว่าตนเอง ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ในเกือบทุกสังคมเพศหญิงส่วนใหญ่จะมีและหรือคาดหวังกับคู่สัมพันธ์ที่มีอายุแก่กว่าตนเอง โดยให้เหตุผลว่าจะได้เป็นผู้นำทางความคิดและการตัดสินใจ อันแสดงให้เห็นถึงลักษณะประเพณีความสัมพันธ์ทางเพศดั้งเดิมของสังคม ที่มีลักษณะชายเป็นใหญ่ ชายเป็นผู้นำหญิงเป็นผู้ตาม ยังคงแฝงอยู่ในอุดมคติการเลือกคู่สัมพันธ์ของชายและหญิงส่วนใหญ่ในสังคม (Moore and Rosenthal, 1993) | จากแนวความคิดและผลการศึกษาเกี่ยวกับคู่สัมพันธ์ทางเพศในบางประเด็นที่มุ่งเฉพาะในสังคมของวัยรุ่น ก็พอที่จะมองภาพร่างของแบบแผนความสัมพันธ์ที่แต่เดิมเข้าใจกันว่ามีลักษณะสำคัญทางเพศนั้น แท้จริงแล้วอาจไม่ได้มีลักษณะเช่นนั้นอาจมีบ้างเป็นส่วนน้อย ดังนั้น การพิจารณาความสัมพันธ์ทางเพศของวัยรุ่นจะพิจารณาจากจำนวนคู่สัมพันธ์อย่างเดียวไม่ได้ต้องพิจารณาช่วงเวลา (timing) และระยะเวลาของความสัมพันธ์ (duration) เข้ามาประกอบด้วย อีกประการหนึ่ง บรรทัดฐานทางสังคมดั้งเดิมเรื่องความสัมพันธ์ชายหญิงยังคงมีอิทธิพลต่ออุดมคติเรื่องการตัดสินใจเลือกคู่สัมพันธ์ทางเพศ และการรักษาความสัมพันธ์ทางเพศที่เป็นลักษณะหญิงต้องยอมตาม เอาใจและอดทน มอบความรักและความจริงใจให้เพศชายอยู่ค่อนข้างมาก จากที่พบในผลของการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ

(8) ความสัมพันธ์ทางเพศ (Sexual relation)

เพศสัมพันธ์มีความหมายและรูปแบบแตกต่างกันไปตามความหลากหลายของ

วัฒนธรรมและกลุ่มคน (Caplan, 1987) อุดมคติของเพศสัมพันธ์ดั้งเดิมเป็นความคาดหวังให้เพศสัมพันธ์เป็นการกระทำระหว่างเพศตรงข้ามหรือหญิงกับชายที่อยู่ในวัยอันสมควรและมีใช้เป็นคนคลที่อยู่ในวงศ์วานวานเครือ (Kinship) เดียวกัน ภายใต้กรอบความสัมพันธ์ทางเพศ ที่ชายมีอำนาจทางสังคมในเรื่องเพศมากกว่าหญิง สังคมคาดหวังให้ผู้หญิงมีหน้าที่ตอบสนองความสุขทางเพศแก่ผู้ชายที่เป็นสามี และตั้งคร่ำครึให้กำเนิดและเลี้ยงดูบุตรเท่านั้น ความสุขทางเพศของหญิงถูกสังคมไม่ให้ความสำคัญและหญิงเองก็ถูกขัดเกลามาให้มองเรื่องเพศของตนมีความสำคัญต่อเมื่อเป็นความต้องการของชายเท่านั้น จากความคาดหวังของสังคมที่ให้ความสำคัญเรื่องเพศของชายมากกว่าหญิง จึงได้มีการนิยามความหมายของการมีเพศสัมพันธ์ คือ การล่วงล้ำพรหมจารีของอวัยวะเพศชายและบรรลุจุดสุดยอดของชาย (Caplan, 1987; Dixon Mueller, 1993) ซึ่งสะท้อนถึงอำนาจของชายมากกว่าหญิงอย่างชัดเจน ชายและหญิงตีความหมายเพศสัมพันธ์แตกต่างกัน (Nielsen, 1991; Klaplan and Sedney, 1980) ผู้ชายส่วนใหญ่มองเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศ คือหนทางที่นำไปสู่วุฒิภาวะและการบรรลุความเป็นลูกผู้ชายอย่างแท้จริง ผู้หญิงส่วนใหญ่ให้ความหมายของการมีเพศสัมพันธ์คือการแสดงความรักของตนเองและทำให้ได้มีโอกาสที่จะใกล้ชิดกับคนรักหรือสามี

จากลักษณะความหมายของเพศสัมพันธ์ที่แตกต่างกันระหว่างหญิงและชายได้สะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการขัดเกลาคือความเป็นเพศของทั้งชายและหญิง ภายใต้บรรทัดฐานของสังคมส่วนใหญ่ที่มีลักษณะเป็นมาตรฐานเชิงซ้อนด้านเพศอย่างชัดเจน ผลการศึกษาการเข้าสู่การมีเพศสัมพันธ์ของชายและหญิง พบว่า เหตุผลที่เป็นแรงจูงใจของชายที่ต้องการมีเพศสัมพันธ์กับหญิง คือต้องการความสุขสุดยอดทางเพศต้องการเอาใจคู่สัมพันธ์และได้หญิงนั้นเป็นกรรมสิทธิ์ ความต้องการปลดปล่อยความตึงเครียด และตอบสนองความต้องการทางเพศ ในขณะที่แรงจูงใจด้านความผูกพันทางด้านความรักและความใกล้ชิดกับคนรักเป็นแรงจูงใจของผู้หญิง ส่วนเหตุผลที่ไม่ต้องการมีเพศสัมพันธ์ของชาย คือ ความกลัวต่อโรคเอดส์และการกลัวถูกปฏิเสธจากหญิง ในขณะที่หญิงจะรู้สึกกลัวการตั้งคร่ำครึประกอบกับการไม่สนใจเรื่องเพศ และไม่เคยมีความสุขจากเพศสัมพันธ์ (Leight, 1989)

รูปแบบของการมีเพศสัมพันธ์เป็นอีกประเด็นหนึ่ง ที่มีการอ้างถึงกันน้อยมากในการศึกษาเรื่องเพศในระยะเริ่มแรก ทั้งที่ในความเป็นจริงรูปแบบของการมีเพศสัมพันธ์มีความสำคัญและเป็นกลไกพื้นฐานที่นำไปสู่ความปลอดภัยทางเพศ และความสุขทางเพศตลอดจนการพัฒนา รักษาความสัมพันธ์ที่มีความรักและความใกล้ชิด จากการศึกษาวิจัยในหลายประเทศ พบว่าวัยรุ่นชายหญิงมีรูปแบบความสัมพันธ์ทางเพศเกือบทุกรูปแบบตั้งแต่การกอดจูบจนถึงการมีเพศสัมพันธ์ที่มีลักษณะแตกต่างไปจากการมีเพศสัมพันธ์กันแบบดั้งเดิม เช่น oral sex, anal sex ฯลฯ มีจำนวนมากขึ้นและระดับอายุของวัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกก็ต่ำลงเรื่อย ๆ (ปัจจุบันเฉลี่ยอายุ 15 ปี) มี

ถึงร้อยละ 45-90 ของวัยรุ่นหญิง ชายทั่วโลก (United Nations.1989:34; Hawkins, Ojaka, and Meshesha.1992; Standing.1989; Ford and Kittisuksathit.1995; กฤตยา อาชวนิจกุล และวารภรณ์ แซ่มสนิท. 2538)

(4) ความต้องการและความพึงพอใจทางเพศ (Sexual drive and enjoyment)

ความต้องการและความพึงพอใจทางเพศของเพศชายและหญิง ซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งในแง่ความหมายของความสัมพันธ์ทางด้านบทบาทเพศและลักษณะทางด้านสรีระของชายและหญิง (Chilman. 1980:39) ความต้องการและความพึงพอใจทางเพศของแต่ละเพศ มีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อน ในทางกายภาพ ความต้องการขึ้นอยู่กับความสามารถของการปลุกเร้า ตลอดจนความรู้สึกตื่นเต้นทางเพศ เช่น อาการตื่นตัวของอวัยวะเพศ ความพึงพอใจมีความแตกต่างหลากหลายกันมาก แต่โดยทั่วไปถือว่าการบรรลุจุดสูงสุดทางเพศ (Orgasm) เป็นความพึงพอใจทางเพศของทั้งชายและหญิง ความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนระหว่างความต้องการและความพึงพอใจทางเพศอยู่ที่การสร้างจินตนาการ (erotic fantasy) ที่สัมพันธ์กับการปลุกเร้าทางเพศ (Sexual arousal) ทั้งนี้เพราะการปลุกเร้าจะไม่สามารถทำให้เกิดความรู้สึกต้องการและความพึงพอใจได้เลยถ้าขาดการสร้างจินตนาการทางเพศ (Katchadourian. 1990) จินตนาการทางเพศเป็นผลที่เกิดจากการเรียนรู้ความหมายเรื่องเพศจากสื่อและสิ่งแวดล้อมจินตนาการทางเพศมีความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลต่อความต้องการทางเพศ แต่จินตนาการทางเพศอาจไม่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุเชิงผลต่อการบรรลุจุดยอดทางเพศก็ได้ ทั้งนี้เพราะการบรรลุจุดสุดยอดเป็นกลไกทางสรีระวิทยาอย่างหนึ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับการควบคุมทางสังคมมากนัก เช่น การฝันเปียกของเด็กวัยรุ่นชายครั้งแรกที่มีความหมายเหมือนการมีระดูครั้งแรกของวัยรุ่นหญิงเช่นเดียวกัน บทบาทของจินตนาการทางเพศที่สำคัญ คือ การเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยทดแทนและสนองตอบความพึงพอใจที่อาจขาดไปจากความต้องการและการตอบสนองทางกายภาพที่ไม่สมบูรณ์เหมาะสมอันเนื่องมาจากบริบทของสังคมและข้อจำกัดอื่น ๆ ในเรื่องเพศของแต่ละคนแต่ละเพศ ซึ่งถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพด้านเพศ (Sexual identity) ของความเป็นเพศชาย และความเป็นเพศหญิงให้มีความชัดเจน แน่นอนมากขึ้น (Moore and Rosenthal. 1993) ได้เช่นเดียวกัน

กล่าวโดยสรุป แนวความคิดที่มองเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างความเป็นชาย (masculinity) กับความเป็นหญิง (femininity) ที่สำคัญมีสองกระแสที่ขัดแย้งกันในประเด็นของหลักพื้นฐานการมองความเป็นเพศ (sexuality) ที่มาจากความเชื่อเกี่ยวกับแรงขับทางเพศ (sex drive) ที่อยู่ภายในร่างกายตามธรรมชาติ กระแสความเชื่อนี้มีที่มาจากความเชื่อทางศาสนาและพระเจ้า (God Given) และการเกิดขึ้นของวิชาแพทย์ที่ศึกษาโครงสร้างของร่างกายมนุษย์ ซึ่งมีอิทธิพลต่อสังคม

เป็นอย่างยิ่ง ทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ การแบ่งแยกทางเพศ ความคิดความรู้สึกเกี่ยวกับเพศในสังคมเป็นสิ่งที่ธรรมชาติกำหนดไว้แล้วทั้งสิ้น

อีกกระแสความคิดหนึ่งเป็นการมองความเป็นเพศและความสัมพันธ์ของมนุษย์ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ ที่มีหลักพื้นฐานมาจากมนุษย์เป็นผู้สร้างสังคมและเลือกที่จะเป็นเพศใดเพศหนึ่ง ภายใต้กรอบบรรทัดฐานที่มาจากการกำหนดขึ้นโดยมนุษย์ด้วยกันเอง ความแตกต่างเหลื่อมล้ำในระหว่างเพศล้วนเป็นผลมาจากการจัดเกลาทางสังคมที่ทำให้ชายและหญิงมีโลกทัศน์ ความคิด ความเชื่อแตกต่างจากชายทำให้เกิดความเข้าใจและยอมรับบทบาทหน้าที่และสิทธิต่าง ๆ ตามที่สังคมได้กำหนดไว้-

การทบทวนแนวคิดในเรื่องความเป็นเพศชายเพศหญิงมีความจำเป็นต่อการสร้างกรอบแนวความคิดพื้นฐานในการวิจัยนี้เพราะจะทำให้ทราบถึงเหตุผลและแบบแผนของความเป็นเพศชายความเป็นเพศหญิงซึ่งเป็นผู้กระทำการในปรากฏการณ์ที่ต้องการศึกษาและเป็นองค์ประกอบสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างเพศและเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่น

* แบบแผนของพฤติกรรมทางเพศ (Patterns of sexual behaviour) P

แบบแผนของพฤติกรรมเพศเป็นชุดของความรู้สึนึกคิดและจินตนาการทางเพศเพื่อกระตุ้นเร้าและตอบสนองความสุขความพึงพอใจทางเพศของมนุษย์ โดยมีรูปแบบและความหมายเฉพาะที่แตกต่างกันไปตามลักษณะของพฤติกรรมทางเพศซึ่งมีความแตกต่างหลากหลายในแต่ละบุคคล จึงเป็นการยากที่จะทำนายหรืออธิบายลักษณะพฤติกรรมทางเพศของบุคคลโดยภาพรวมโดยทั่ว ๆ ไปได้ แคทชาโดเรียน (Katchadourian, 1991) ได้จำแนกแบบแผนพฤติกรรมเพศโดยยึดหลักคู่สัมพันธ์ออกเป็น 2 ลักษณะคือ ลักษณะของการไม่มีคู่สัมพันธ์ร่วมด้วยที่เรียกว่าแบบแผนพฤติกรรมเพศเฉพาะตัวเอง (autoerotic or solitary sexual behaviour) และลักษณะที่มีคู่สัมพันธ์ร่วมด้วยหรือแบบแผนพฤติกรรมกับคู่สัมพันธ์ (sociosexual or partnered sexual behaviour) นอกจากนี้ โซเรนสัน (Sorenson, 1973) ได้ศึกษาพฤติกรรมเพศของวัยรุ่นได้แบ่งแยกแบบแผนของพฤติกรรมเพศของวัยรุ่นออกเป็น 2 รูปแบบคือ รูปแบบแรกเรียกว่าการมีคู่สัมพันธ์คนเดียว (serial monogamists) มีลักษณะของการมีความสัมพันธ์กับคู่สัมพันธ์ระยะสั้น ๆ หลังจากนั้นวัยรุ่นชายก็จะไปมีคู่สัมพันธ์คนใหม่ต่อไปเป็นระยะเวลาดังนั้น ๆ เช่นนี้ไปเรื่อย ๆ รูปแบบที่สองเรียกว่าผู้แสวงหาความตื่นเต้นทางเพศ (the sexual adventurers) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นชายที่ชอบมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคู่สัมพันธ์ที่หลากหลายตลอดเวลา ซึ่งแบบแผนพฤติกรรมเพศจากแนวคิดและข้อเสนอดังกล่าว แบบแผนตามการแบ่งแยกของแคทชาโดเรียน (1991) มีลักษณะครอบคลุมและสอดคล้องกับ โซเรนสัน (1976) ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. พฤติกรรมเพศเฉพาะตัวเอง ประกอบด้วยจินตนาการทางเพศ (erotic fantasy) และการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง (masturbation). นอกจากนี้ อาจรวมถึงพฤติกรรมโดยไม่รู้ตัว เช่น การฝันเปียก (wet dream) ในเด็กผู้ชาย พฤติกรรมดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่าเป็นเรื่องเพศที่แตกต่างจากโลกของความจริง (real-sex) ทั้งนี้อาจเกิดจากข้อจำกัดทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมที่ชายและหญิงในสังคมไม่สามารถบรรลุความสุขและความพึงพอใจทางเพศในโลกของความเป็นจริงได้ จึงเป็นกลไกทางเพศประการหนึ่งที่ทำหน้าที่ทดแทนหรือชดเชยความสุขทางเพศที่ขาดไปเป็นการลดพฤติกรรมเพศกับตนเอง เป็นการสร้างประสบการณ์ทางเพศครั้งแรกเพื่อให้รู้ถึงความต้องการของตนเอง และมีผลต่อการปรับทิศทางด้านเพศ (sexual orientation) เป็นกระบวนการสร้างความสุขทางเพศจากการ กระตุ้นเร้าความรู้สึก และเป็นแบบแผนพฤติกรรมเพศที่มีลักษณะตามใจตนเองมากที่สุด (Moore and Rosenthal, 1993) ส่วนการฝันเปียก (wet dream) เป็นปฏิกิริยาทางเพศของเด็กผู้ชายที่มีความหมายคล้ายกับการมีรอบเดือนครั้งแรกของหญิงแตกต่างกันที่การฝันเปียกคือการบรรลุจุดสุดยอดครั้งแรกของเด็กผู้ชายด้วย

2. พฤติกรรมเพศกับคู่สัมพันธ์ ประกอบด้วยลักษณะความสัมพันธ์ จำนวนคู่สัมพันธ์ และการมีเพศสัมพันธ์ ลักษณะความสัมพันธ์กับคู่สัมพันธ์ที่เด่นชัดในวัยรุ่น คือ การมีคู่สัมพันธ์แบบชายเดียวหญิงเดียว (monogamous) ในลักษณะคู่รักหรือเป็นแฟนกัน (going steady) กับการไม่มีคู่สัมพันธ์ที่แน่นอน (unregular partners) ลักษณะของความสัมพันธ์มีผลต่อความถี่ของการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น กล่าวคือ วัยรุ่นที่มีคู่สัมพันธ์ที่แน่นอน เช่น แฟนหรือคนรัก จะมีอัตราการมีเพศสัมพันธ์กับคนรักมากกว่าวัยรุ่นที่ไม่มีคู่สัมพันธ์ที่แน่นอน เมื่อพิจารณาแยกตามเพศปรากฏว่ากรณีของการไม่มีคู่สัมพันธ์ที่แน่นอนนั้น ชายจะมีอัตราของการมีเพศสัมพันธ์มากกว่าหญิงในช่วงเวลาเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคล

ลักษณะของความสัมพันธ์ที่เป็นแบบชายเดียวหรือหญิงเดียวดังกล่าว เมื่อพิจารณาถึงช่วงระยะเวลาจะเป็นช่วงเวลาสั้น ๆ (3-6 เดือน บางคู่ถึง 1 ปี) หลังจากนั้น ฝ่ายชายจะไปมีคู่สัมพันธ์คนใหม่ จำนวนคู่สัมพันธ์ทางเพศเมื่อพิจารณาตามเพศ ชายจะมีจำนวนมากกว่าหญิง ซึ่งสะท้อนโครงสร้างสังคมที่มีลักษณะมาตรฐานเชิงซ้อนด้านเพศ ที่ยังคงมีอยู่ในเกือบทุกสังคม

ลักษณะความสัมพันธ์กับคู่สัมพันธ์ บรรทัดฐานของความสัมพันธ์ระหว่างเพศของสังคมส่วนใหญ่เกือบทุกสังคม คือ ความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม (heterosexual) ส่วนความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศเดียวกัน (homosexual) จะถูกดำเนินไม่ยอมรับ (stigmatized) จากสังคมส่วนใหญ่ (Caplan, 1987:2)

การศึกษาแบบแผนพฤติกรรมเพศจะสามารถนำไปใช้สร้างกรอบแนวความคิด เพื่อทำ

ความเข้าใจในเรื่องของการรับรู้ความหมายเพศและยุทธวิธี เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศ โดยเฉพาะลักษณะและเป้าหมายของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และการมีเพศสัมพันธ์ก่อน การแต่งงานของวัยรุ่น

✕ การขัดเกลาลักษณะความเป็นเพศ

จากแนวความคิดเกี่ยวกับ “สังคมกำหนด” ลักษณะและพฤติกรรมทางเพศของบุคคล ได้มีการอ้างอิงถึงอย่างกว้างขวางในกลุ่มนักวิชาการที่มีการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเพศ เช่น การศึกษา บทบาทเพศและพฤติกรรมเพศของชายและหญิง (Moore and Rosenthal, 1993) ในเรื่องบทบาทเพศ (sex roles) ได้มีการกล่าวถึงคุณลักษณะพฤติกรรม ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดของชายและหญิงที่เป็นผลมาจากอิทธิพลทางสังคมและวัฒนธรรมที่เป็นตัวกำหนดบทบาทแบบแผนของลักษณะความเป็นชายและความเป็นหญิงตามแนวบรรทัดฐานที่เรียกว่า บทบาทตามประเพณี (traditional role) เช่น ผู้ชายมีบทบาทเป็นผู้นำครอบครัว เป็นผู้นำชุมชนซึ่งจะต้องมีลักษณะของความเป็นผู้กล้าหาญ มีความเป็นอิสระและชอบการต่อสู้หรือการแข่งขัน ฯลฯ ในขณะที่ผู้หญิงถูกคาดหวังให้เป็นแม่ที่ต้องคอยเลี้ยงดูเอาใจใส่ลูก รับผิดชอบงานบ้านปรนนิบัติ รับผิดชอบซึ่งจะต้องมีลักษณะเป็นคนอ่อนหวาน มีระเบียบ พึ่งพาผู้ชายและมีความอ่อนไหวไม่ มั่นคงด้านจิตใจ เป็นต้น บทบาทตามประเพณีได้กลายเป็นภาพตายตัว (stereotype) ของเพศหญิงและเพศชายตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันลักษณะดังกล่าวก็ยังคงอยู่แม้ว่าเด็กผู้หญิงส่วนใหญ่จะได้รับโอกาสในการศึกษาและฝึกฝนอาชีพมากขึ้นก็ตามแต่ความหมายของลักษณะและบทบาทเพศชาย เพศหญิงก็ยังคงอยู่ในความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่นและสังคมส่วนใหญ่ (Hansen and Darling, 1985)

ในเรื่องของพฤติกรรมเพศ (sexual behaviour) นั้น ภาพตายตัวของบทบาทเพศตามประเพณีของผู้ชายคือ นักล่า (hunter) และผู้เริ่มต้น (active) ในเรื่องเพศ เพศชายมีความหมายในลักษณะของเพศที่เต็มไปด้วยพลังทางเพศ (sex drive) ที่มีแต่ความต้องการและความแข็งแรงทางเพศที่จะแสดงออกในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้หญิง ส่วนบทบาทตามประเพณีของหญิงจะเน้นถึงความสวยงามในเรือนร่าง การยอมตามและสามารถที่จะสร้างความประทับใจให้กับผู้ชายได้ เช่น การแต่งงานบ้าน และการเอาใจสามี เป็นต้น นอกจากนี้ อิทธิพลจากสื่อและวัฒนธรรมใหม่ ๆ ที่แผ่มากับสื่อต่าง ๆ ได้ทำให้บทบาทและพฤติกรรมทางเพศตามประเพณีของชายและหญิง มีรายละเอียดเพิ่มขึ้นที่เน้นในความเป็นปัจเจกชนนิยมทางเพศ (individualism) มากขึ้นภาพของผู้ชายที่เน้นถึงการแสดงออกทางเพศโดยไม่พยายามสร้างความผูกพันด้านอารมณ์กับหญิงคนใดคนหนึ่ง การเป็นนักดื่มหนักเที่ยว การใช้ชีวิตแบบง่าย ๆ ได้กลายเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นชายรุ่นใหม่ ในขณะที่สื่อต่าง ๆ ได้พยายามหล่อหลอมผู้หญิงที่เน้นความสวยงามความเซ็กซี่และความเป็นตัวของตัวเอง

ตัวเองในเรื่องเพศ และให้ความหมายเรื่องเพศเป็นความพอใจส่วนบุคคล ซึ่งมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นมากที่สุดเพราะวัยรุ่นเป็นช่วงวัยของการเลือกสรรพฤติกรรมและความหมายเพศเพื่อสวมบทบาทนั้น การสร้างความหมายและลักษณะความเป็นเพศผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุทัศน์ และภาพยนตร์ จึงมีอิทธิพลโดยตรงต่อการพัฒนาลักษณะความเป็นเพศของวัยรุ่น (Lee, 1989; Walkerdine, 1984)

อาจกล่าวได้ว่าความเปลี่ยนแปลงของสังคมโดยเฉพาะการสื่อสารได้มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการสร้างความหมายและสัญลักษณ์ของความเป็นเพศชายและเพศหญิงในกลุ่มของวัยรุ่นที่เน้นความสุขและความพอใจทางเพศเฉพาะตนเองเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น ลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างเพศและการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่น จึงเป็นกระบวนการและแบบแผนที่เกิดขึ้นใหม่โดยอิทธิพลจากสื่อส่วนหนึ่งด้วย

การสร้างวาทกรรมทางสังคมเกี่ยวกับลักษณะความเป็นเพศชายและเพศหญิง (social discourse about sexuality)

วาทกรรมหรือการใช้ภาษา (discourse) หมายถึงการให้ความหมายหรือคุณค่าสิ่งต่าง-ๆ ในรูปของการใช้คำพูดที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดพฤติกรรมในเรื่องใดเรื่องหนึ่งของผู้อื่นที่มีโอกาสได้รับหรือได้ยินได้ฟังมา การสร้างวาทกรรมในเรื่องเพศมีอิทธิพลต่อการพัฒนาลักษณะความเป็นเพศชายเพศหญิงในระดับจิตสำนึกและพฤติกรรม ไฟน์ (Fine, 1988) ได้ศึกษาการสร้างวาทกรรมในสังคมที่มีอิทธิพลต่อลักษณะความเป็นเพศชายเพศหญิง ประกอบด้วยการสร้างวาทกรรมของความมีคุณธรรมจริยธรรม ความรับผิดชอบ ความต้องการ อันตราย และผู้รับเคราะห์ ดังนี้

การสร้างวาทกรรมที่สื่อถึงความมีคุณธรรมจริยธรรม (The discourse of morality) เป็นวาทกรรมที่มีความเข้มงวดกวดขันมากที่สุดโดยมีตัวแทนคือ บิดามารดาและสถาบันด้านศาสนา โดยที่เน้นเฉพาะเจาะจงในเรื่องเพศคือ การระงับยับยั้งทางเพศเป็นคุณธรรมระดับสูง เช่นเดียวกับ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานเป็นเรื่องผิดบาปจะต้องถูกลงโทษ ซึ่ง บรูค-กันน์ และเฟอร์สเทินเบอร์ก (Brooks-Gunn and Furstenberg, 1990) กล่าวว่า การสร้างวาทกรรมในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมในเรื่องเพศของวัยรุ่นมีลักษณะสวนทางกับการสนับสนุนในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยและมีความรับผิดชอบของวัยรุ่น ทั้งนี้เพราะเหตุว่า ถ้าการมีเพศสัมพันธ์เป็นความผิดบาป ดังนั้น การเตรียมการและการวางแผนเพื่อการมีเพศสัมพันธ์ก็ถือว่าเป็นเรื่องไม่ถูกต้องด้วย ซึ่งการแสดงความไม่เห็นด้วยของผู้ปกครองที่ให้มีการสอนเพศศึกษาส่วนหนึ่งก็เพราะได้รับอิทธิพลจากวาทกรรมนี้

การสร้างวาทกรรมที่สื่อถึงความปรารถนาหรือความต้องการ (discourse of desire) เป็นสิ่งที่แทรกซึมและแฝงอยู่กับสื่อต่าง ๆ (mass media) ในสังคมและครอบครัวที่สื่อถึงความต้องการและความปรารถนาในเรื่องเพศของชายและหญิง ทั้งในรูปของคำพูดและการกระทำ เช่น บทภาพยนตร์ คนตรี นวนิยาย ฯลฯ. แต่สิ่งเหล่านี้ พ่อแม่ ครู อาจารย์กลับพยายามหลีกเลี่ยงที่จะกล่าวหรือพูดถึง ในขณะที่วัยรุ่นกำลังเผชิญอยู่กับความรู้สึกดังกล่าวและกำลังจะหาทางออกแต่พ่อแม่หรือครูอาจารย์ก็มีความกระดากอายที่จะพูดหรือบอกเรื่องนี้กับนักเรียนวัยรุ่น ดังนั้น วัยรุ่นส่วนใหญ่จึงเกิดความสับสนในเรื่องเพศที่เป็นอยู่ในสภาพแวดล้อมว่าควรแสดงออกตามสื่อ หรือเก็บกดควบคุมความรู้สึกเอาไว้ตามความต้องการของพ่อแม่และครู ดีหรือไม่

การสร้างวาทกรรมที่สื่อถึงอันตราย (discourse of danger) เป็นการสร้างวาทกรรมที่สื่อสารเชิงควบคุมพฤติกรรมเพศของวัยรุ่นหญิงมากกว่าชายเป็นการข่มขู่วัยรุ่นหญิงในเรื่องเพศว่าสามารถทำให้ตั้งครรภ์และสร้างความเจ็บปวดทรมานจากการถูกทอดทิ้งทำให้เสียชื่อเสียงได้ การสร้างวาทกรรมที่สื่อถึงอันตรายนี้อีกด้านหนึ่งยังสื่อความหมายในเรื่องของความเสียวอีกด้วย กล่าวคือ การสร้างความกลัวเรื่องเพศก็ได้สร้างคุณค่าเรื่องเพศจากความเสียวด้วยเช่นเดียวกัน และยังส่งผลให้วัยรุ่นที่มีนิสัยชอบเสี่ยงตาย (fatalistic attitude) อยู่แล้ว หันมามีพฤติกรรมเสี่ยงด้วยการสร้างความตื่นเต้นทางเพศให้กับตนเองเพิ่มมากขึ้น

การสร้างวาทกรรมที่สื่อถึงผู้รับเคราะห์ (discourse of victimisation) จากคตินิยมความเชื่อเรื่องอำนาจไม่เท่าเทียมกันระหว่างชายกับหญิงได้หล่อหลอมให้ผู้ชายพร้อมที่จะเอาใจเขาเปรียบทางเพศผู้หญิง ในการที่ผู้ชายมองเห็นผู้หญิงเป็นเครื่องรองรับอารมณ์เพศทำให้ผู้หญิงถูกประเมินว่าเป็นเหยื่อของผู้ชายที่ต้องได้รับการปกป้องคุ้มครองจากครอบครัวและสังคม การสร้างวาทกรรมนี้เป็นการแสดงถึงสถานะของผู้หญิงที่มีอำนาจจำกัดในการต่อรองทางเพศและรวมทั้งมีอำนาจจำกัดที่จะรับผิดชอบเรื่องต่าง ๆ เท่าเทียมชายด้วย

การสร้างวาทกรรมทางสังคมทั้ง 4 ด้านดังกล่าว มีลักษณะของความสับสนและขัดแย้งกันเองในบางเรื่องที่มีผลต่อการพัฒนาลักษณะความเป็นเพศชายเพศหญิงของวัยรุ่น เช่น ขณะที่วัยรุ่นหญิง รับรู้เรื่องเพศจากสื่อและความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตนเองในเรื่องความต้องการทางเพศ การแสดงออกถึงความรู้สึกทางเพศเป็นสิ่งปกติธรรมดา แต่สังคมส่วนใหญ่กลับขนานนามวัยรุ่นที่แสดงพฤติกรรมดังกล่าวว่าเป็นเด็กไม่ดี (sluts) การสร้างวาทกรรมที่มีสาระสนับสนุนให้วัยรุ่นหญิงมีความสามารถที่จะควบคุมเรื่องเพศของตนเองได้ แต่ก็รู้สึกขัดแย้งสับสนกับการเป็นเหยื่อของผู้ชาย ส่วนวัยรุ่นชายต่างก็รู้สึกสับสนและคลุมเคลือกับบทบาทของตนเองเช่นกัน กล่าวคือ

สังคมหล่อหลอมความคิดในเรื่องความตื่นเต้นทางเพศเป็นความสามารถของชายที่มีลักษณะไม่กลัวอันตรายใดๆ แต่ก็ขัดแย้งสับสนกับวาทกรรมที่สื่อถึงความรับผิดชอบและการสร้างความสุขและความพึงพอใจร่วมกันระหว่างชายและหญิง (Have / Hold discourse) ด้วยเช่นเดียวกัน

บทเพศและการสร้างวาทกรรมในเรื่องเพศ (Sexual scripts and discourse)

บทเพศ (sexual script) และการสร้างวาทกรรม (discourse) เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาพฤติกรรมทางเพศ ตามแนวความคิดทางสังคมวิทยาที่มีฐานคิดที่ว่า พฤติกรรมหรือการกระทำของมนุษย์ ตลอดจนทัศนคติเป็นผลผลิตทางสังคม “บท” (script) คือชุดของพฤติกรรมทางเพศที่กำหนดไว้กว้าง ๆ เช่น จะทำอะไรกับใครด้วยวิธีการอย่างไรจึงจะเหมาะสมตามสถานภาพทางสังคม เป็นต้น บุคคลในสังคมทุกคนจะพัฒนาบทของตนเองไปตามสถานภาพของตนที่เป็นอยู่ในสังคม โดยทั่วไปวัยรุ่นจะเรียนรู้บทเพศจากการฟังผู้อื่นสนทนา การดูภาพยนตร์ โทรทัศน์ และดนตรีมากกว่าจากบรรทัดฐานของสังคม ดังนั้นการแสดงพฤติกรรมของวัยรุ่นตามบทที่สามารถสังเกตเห็นได้นั้นยังมีใช้ลักษณะเพศที่เป็นผลมาจากสถานภาพตามแนวบรรทัดฐานของสังคม แต่เป็นการเลือกบทสำหรับแสดงซึ่งยังมีใช้บทที่แท้จริง เพราะยังไม่ทราบว่าบทไหน ใด ๆ ถึงจะมีความเหมาะสมกับเพศและวัยของตน

บทเพศจะมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละวัฒนธรรม วัยรุ่นทุกคนจะได้รับการจัดเกลาให้มีพฤติกรรมตามบทที่สอดคล้องกับเพศของตน (Gagnon and Simon, 1973) เช่น วัยรุ่นหญิงจะถูกจัดเกลาให้รับรู้ว่าการมีเพศสัมพันธ์เป็นการแสดงความรักและเป็นเหตุและผลซึ่งกันและกัน โดยเชื่อว่าความสุขความเคลิบเคลิ้มที่ผสมผสานด้วยการได้รับการตอบสนองความต้องการ และความพึงพอใจทางเพศนั้นเกิดจากรักของตนเอง ดังนั้น การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิงจึงเป็นเหตุผลของความรักมากกว่าความต้องการทางเพศ (Moore and Rosenthal, 1993)

วอล์เคอร์ดีน (Walkerdine, 1984) ได้ศึกษาพบว่า อิทธิพลของบทเพศได้มีส่วนอย่างยิ่งในการครอบงำวัยรุ่นให้รับรู้บทเพศชายเด่นเหนือกว่าเพศหญิง โดยอิทธิพลจากสื่อประเภทต่าง ๆ ที่นำบทเพศมาเป็นเนื้อเรื่องของภาพยนตร์และนวนิยายที่เน้นบทของผู้หญิงต้องอ่อนแอรอคอยผู้ชายให้มาช่วยเหลือให้พ้นทุกข์ และเน้นบทผู้ชายที่ต้องกระตือรือร้น มีอำนาจและค้ำจุนเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ได้ ซึ่งเนื้อเรื่องเช่นนั้นได้พยายามย้ำบทเพศตามประเพณีดั้งเดิมทำให้ชายและหญิงมีความสัมพันธ์ไม่เท่าเทียมกันอันถือว่ามีใช้ทางออกที่ดีต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่มีคุณภาพ ในขณะที่ วูด (Wood, 1984) ได้อภิปรายถึงผลของการจัดเกลาคุณลักษณะความเป็นเพศของวัยรุ่น โดยการวิเคราะห์การพูดคุยเรื่องเพศ (sex talk) ของวัยรุ่นชายในโรงเรียนหลายแห่งโดย

กล่าวว่า ลักษณะการพูดคุยเรื่องเพศของเด็กวัยรุ่นชายอาจเป็นลักษณะธรรมชาติที่ดีแต่ในอีกด้านหนึ่งนั้นเป็นการกำลัง “ขู่” เด็กผู้หญิงที่เผชิญได้ฟังเพราะลักษณะของการพูดคุยเป็นเสมือนการสร้างสถานการณ์ทางเพศตามจินตนาการของวัยรุ่นชายมากกว่าที่จะเป็นเรื่องจริงโดยสาระที่พูดคุยส่วนใหญ่เป็นการพูดถึงสรีระของผู้หญิงในลักษณะท่าทางต่างๆ ในเชิงตลกขบขันการพูดก็จะใช้เสียงดังซึ่งมีผลต่อความรู้สึกรังเกียจของวัยรุ่นหญิงถ้าได้ยินได้ฟังในทำนองเดียวกันกับการสร้างวาทกรรมเพศ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการหล่อหลอมพฤติกรรมของเด็กผู้ชายและผู้หญิง การสร้างวาทกรรมในเรื่องเพศเป็นการสะท้อนวิธีคิดและการเข้าใจต่อเรื่องเพศ ฮอลเวย์ (Hollway, 1984) ได้สรุปผลการศึกษาการสร้างวาทกรรมในเรื่องเพศ (sexual discourse) ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่สำคัญคือ พลังทางเพศของชาย ความสัมพันธ์ต่างตอบแทนและการปล่อยตัวทางเพศดังมีรายละเอียดดังนี้

การสร้างวาทกรรมในเรื่องพลังทางเพศของชาย (male sex drive discourse) เป็นผลมาจากความเชื่อเรื่องพลังของชายในความสัมพันธ์กับหญิง ซึ่งผู้หญิงจะถูกประเมินว่าเป็นที่รองรับพลังทางเพศของชายเพื่อให้ชายได้ปลดปล่อยความต้องการโดยการที่ผู้หญิงจะได้รับการชักชวนจากชายเพื่อตอบสนองความต้องการทางเพศ โดยแลกเปลี่ยนกับการได้รับการคุ้มครอง ดูแล และเลี้ยงดูบุตรซึ่งเชื่อว่าสิ่งนี้คือความสุขและความต้องการของหญิงขณะเดียวกันถ้าหากเงื่อนไขดังกล่าวนี้อาจไม่เป็นผลฝ่ายชายอาจจะใช้กำลังขู่บังคับ บทเทศนี้จะใช้ได้ สถานการณ์ของความสัมพันธ์ที่ฝ่ายชายมีอำนาจเหนือกว่าซึ่งเสมือนหนึ่งเป็นการดำรงอุดมคติไว้ของความแข็งแกร่งที่เหนือกว่าในเรื่องพลังทางเพศของผู้ชาย

การสร้างวาทกรรมของความสัมพันธ์ต่างตอบแทน (have / hold discoursd) สำคัญที่เป็นศูนย์กลางของความสัมพันธ์นี้ คืออุดมคติของการแต่งงานแบบผัวเดียวเมียเดียวพันธะต่อกันคู่สัมพันธ์และชีวิตครอบครัว คุณลักษณะของเพศสัมพันธ์ให้ความหมายเป็นการตอบแทนความเสียสละซึ่งกันและกัน การมีความสุขทางเพศร่วมกันแม้ว่าในแง่ของการเสียสละไม่จำเป็นต้องทำเช่นนั้นก็ตาม ด้วยเหตุที่การสร้างวาทกรรมเรื่องของการความสัมพันธ์ในลักษณะนี้ให้คุณค่าของความสัมพันธ์ในลักษณะครอบครัวและเพื่อการแต่งงานสูงมาก ดังนั้น เรื่องเพศจึงเป็นสิ่งที่มีความเหมาะสมเฉพาะชายหญิงที่มีพันธะข้อผูกมัด (commitment) ต่อกันแล้วเท่านั้น

การสร้างวาทกรรมในเรื่องการปล่อยตัวทางเพศ (The permissive discourse) สำคัญของวาทกรรมในเรื่องการปล่อยตัวทางเพศเป็นเรื่องของความเท่าเทียมกันในสิทธิที่จะแสดงออกทางเพศของหญิงและชาย โดยถือว่าการแสดงออกทางเพศเป็นสิ่งที่ทำได้ถ้าไม่สร้างความ

เค็ดร่อนให้ใคร ซึ่งอิทธิพลจากการสร้างวาทกรรมดังกล่าวนี้เป็นผลมาจากการปฏิวัติทางเพศ (sexual revolution) ในสังคมตะวันตกการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศ เพื่อแสวงหาความสุข และความตื่นเต้นทางเพศของหญิง โดยถือว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่ผู้หญิงกระทำได้เท่าเทียมชาย อย่างไรก็ตาม การสร้างวาทกรรมในเรื่องของการปล่อยตัวไม่ได้มุ่งเน้นหรือให้คุณค่าของการ เคารพหรือยอมรับพันธะด้านเพศระหว่างชายหญิงมากนัก แต่ให้คุณค่าของการสร้างความสุขความ ตื่นเต้นทางเพศที่เป็นเรื่องส่วนบุคคลมากกว่า ดังนั้น ชีวิตครอบครัวที่ยืนยาวจำเป็นต้องพยายาม หลีกเลี่ยงความเข้าใจผิดและวิธีการลดแรงกดดันดังกล่าวในบางกรณีก็คือ การสอดแทรกบทบาท หน้าที่เพื่อสร้างพันธะของความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชายได้แก่ การตั้งครรภ์และการเลี้ยงดูบุตร การ ดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกันและการแสวงหารายได้เพื่อเพิ่มพูนเศรษฐกิจของครอบครัว เป็นต้น

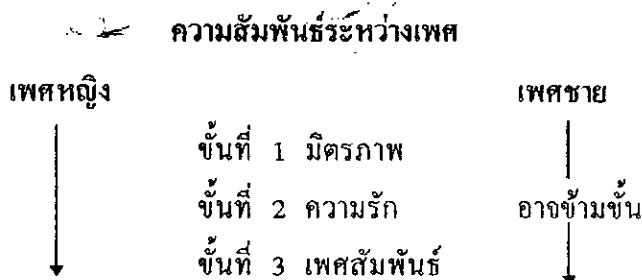
การศึกษาทำความเข้าใจในเรื่องบท (script) และการสร้างวาทกรรม (discourse) ทั้งทาง สังคมและเพศทำให้ทราบถึงระบบวิธีคิดและพฤติกรรมทางเพศของหญิงและชายในสังคมที่เป็นผล มาจากกระบวนการจัดเกลาหล่อหลอมลักษณะความเป็นชายความเป็นหญิง (sexuality) ให้มี ลักษณะที่แตกต่างกันทั้งวิธีคิดและการแสดงตามบทที่ตนเองเป็นผู้เลือก การทบทวนในเรื่องการ จัดเกลาลักษณะความเป็นเพศมีความจำเป็นต่อการสร้างกรอบความคิดในการวิเคราะห์เงื่อนไขที่ สนับสนุนกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศและเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่น

* ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่น

เพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน เป็นส่วนหนึ่งของความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกันแบบคู่สาว (intimate relationships) ในสังคมไทยมีการศึกษาน้อยมากที่จะทำความเข้าใจเพศสัมพันธ์ก่อนการ แต่งงานของวัยรุ่นจากมโนทัศน์ของความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ในสังคมตะวันตกได้มีการศึกษา และพบว่าเหตุผลของความแตกต่างในด้านบท ความเชื่อค่านิยม และจิตวิทยาระหว่างชายหญิงซึ่ง อาจเรียกว่า ความแตกต่างระหว่างชายหญิง (gender) เป็นเหตุปัจจัยที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อน การแต่งงานของวัยรุ่น (Moore and Rosenthal, 1993) กระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง เพศนั้นมีการศึกษาพบว่าความใกล้ชิดและความผูกพัน (intimacy and commitment) เป็นลักษณะ ของการสร้างความสัมพันธ์ที่สะท้อนถึงความแตกต่างในระบบวิธีคิดและการเข้าใจต่อโลกเรื่องเพศ ระหว่างวัยรุ่นชายและหญิง (Nielsen, 1991) ความใกล้ชิดและความผูกพันเป็นความรู้สึกทางด้าน อารมณ์ (emotional) ที่ขึ้นอยู่กับระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์ (emotional maturity) ของวัยรุ่นชายหรือ หญิง ที่ผ่านกระบวนการจัดเกลาทางสังคมมาแตกต่างกัน (Moore and Rosenthal, 1993)

จากการวิเคราะห์แบบแผนการสมาคมกับเพื่อน ๆ ของเด็กวัยรุ่นชายและหญิง พบว่า วัยรุ่นหญิงมีลักษณะของการใช้ความใกล้ชิดเป็นเครื่องมือสร้าง และดำเนินความสัมพันธ์จาก

ประสบการณ์ของตนเองได้ดีกว่าวัยรุ่นชาย วัยรุ่นหญิงมีการใช้ความใกล้ชิดด้วยการพูดคุยเรื่องต่าง ๆ การสร้างอารมณ์ร่วมและการสนับสนุนได้ดีกว่าวัยรุ่นชาย เช่น การใช้คำพูดในกลุ่มเพื่อนวัยรุ่นหญิง มีทิศทางที่เน้นไปในเรื่องความรู้สึกและทัศนคติ เช่น เขาเป็นใคร เขาทำอะไรกับคนอื่น ๆ ให้เห็นบ้างเขาจะรู้สึกอย่างไรและคนอื่น ๆ จะรู้สึกเหมือนเราไหม เป็นต้น ในขณะที่เด็กชายจะใช้การกระทำเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนๆ เช่น ใช้กีฬาเป็นสื่อการไปเที่ยวเตร่จี๋กรยานยนต์และอื่นๆ ลักษณะการพูดคุยจะเน้นไปในเรื่องของวัตถุประสงค์และเป็นวิธีการมากกว่าความรู้สึก เช่น เราจะไปทำอะไรกันดีแล้วเราจะไปกันอย่างไร เป็นต้น นอกจากนี้ ลักษณะการพูดคุยกับเพื่อนหญิงและชาย จะเน้นไปในลักษณะของการหยอกล้อและพูดตลกเป็นส่วนใหญ่ จากลักษณะของความแตกต่างด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ระหว่างวัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิงมีผลทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นชายมีการข้ามขั้นตอนเกิดขึ้น กล่าวคือได้มีการศึกษาถึงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างเพศซึ่งแบ่งได้เป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 เป็นการสร้างมิตรภาพ ขั้นที่ 2 ความรู้สึกรัก และขั้นที่ 3 การมีเพศสัมพันธ์นั้น ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างเพศของชายจะไม่เป็นไปตามขั้นตอนดังกล่าว (Schulz et al. 1969) ดังภาพ

จากแผนภูมิแสดงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างเพศจะพบว่า การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นชายอาจมิได้เกิดจากความรักก็ได้ ซึ่งได้มีการศึกษายืนยันข้อเสนอดังกล่าว เช่น โลท์ (Leigh. 1989) พบว่าเหตุผลของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่นชาย คือการตอบสนองความสุขทางเพศและการเอาใจคู่สัมพันธ์ ส่วนวัยรุ่นหญิงนั้นเป็นการแสดงออกถึงความรักและความใกล้ชิด และนิลเซน (Nielsen. 1991) พบว่าวัยรุ่นชายส่วนใหญ่ตีความหมายของการมีเพศสัมพันธ์เป็นวิถีทางที่แสดงถึงการบรรลุวุฒิภาวะด้านเพศของผู้ชาย และเป็นการแสดงถึงความเป็นผู้ชาย ส่วนวัยรุ่นหญิงตีความหมายไปในลักษณะตรงข้าม กล่าวคือ เห็นว่าเป็นการแสดงความรักต่อกัน และเป็นการบรรลุถึงความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างหญิงชายที่มีความรักต่อกัน นอกจากนี้ เหตุผลของการมีเพศสัมพันธ์ที่เป็นมูลเหตุของแรงจูงใจเรื่องเพศและการมีเพศสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กับช่วงชั้นทางสังคม (Moore and Rosenthal. 1993:90) วัยรุ่นจากครอบครัวชนชั้นกลางยอมรับว่าความรู้สึกรักและการเอาอกเอาใจเป็นแรงจูงใจเบื้องต้นของการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น

หญิงมีเพียงส่วนน้อยที่กระทำไปเพื่อต้องการตอบสนองความต้องการทางเพศ หรือความสนุก ตื่นเต้นทางเพศ ส่วนวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวในเมืองที่ยากจน เช่นในชุมชนแออัดหรือวัยรุ่นจรจัด ในเมืองจะมีลักษณะของสังคมที่เรียกว่า "วัฒนธรรมข้างถนน(street's culture)" ซึ่งวัยรุ่นชายจะมีเหตุผลของการมีเพศสัมพันธ์เพื่อต้องการครอบงำ (domination) และตอบสนองความต้องการทางเพศ เป็นส่วนใหญ่ . วัยรุ่นหญิงการมีเพศสัมพันธ์กับคู่สัมพันธ์เพื่อต้องการสร้างความเป็นเพื่อนซึ่งมีความหมายเป็นการแสดงความรัก และการเอาใจอย่างหนึ่งเช่นกัน ความแตกต่างทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของวัยรุ่นจากครอบครัวชนชั้นกลาง และ วัยรุ่นจากชนชั้นล่างในเมือง ทำให้วัยรุ่นจากชนชั้นล่างโดยเฉพาะวัยรุ่นหญิงถูกผลักดันให้เข้าสู่วงจรของการใช้การมีเพศสัมพันธ์เพื่อตอบสนองความต้องการที่เกิดจากภาวะความยากจนขัดสน โดยหวังว่าอาจจะเป็นวิถีทางที่จะทำให้พ้นจากสภาพที่เป็นอยู่ได้ ซึ่งเป็นการกระทำที่เสี่ยงและไม่ปลอดภัยอย่างยิ่ง

จากเหตุผลของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานที่เกิดจากความแตกต่างระหว่างเพศชายหญิงซึ่งเป็นผลมาจากกระบวนการขัดเกลาหล่อหลอมจากสังคมดังกล่าวแล้วนั้น เพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่นเป็นการแสดงออกเพื่อต้องการตอบสนองและชดเชยซึ่งกันและกัน ทำให้ลักษณะของความสัมพันธ์เป็นการต่อรอง (negotiation) เพื่อสื่อสารความต้องการระหว่างชายหญิงในเรื่องเพศซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นการต่อรองทางเพศ (negotiation of sexual encounter) (Moore and Rosenthal, 1993) ในกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศ

การต่อรองทางเพศ มีเป้าหมายเพื่อการติดต่อสื่อสาร สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องความต้องการในเรื่องเพศของคู่สัมพันธ์ด้วยการใช้การพูดเพื่อสร้างความยอมรับซึ่งกันและกัน การต่อรองเป็นไปเพื่อการสร้างความปลอดภัยและการตอบสนองความต้องการทางเพศซึ่งกันและกันมากที่สุดแต่ประเด็นสำคัญในเรื่องการต่อรองเพศสัมพันธ์อยู่ที่การสร้างความมั่นใจและความภาคภูมิใจในความเป็นเพศของตนเองเพื่อให้มีอิทธิพลต่อการใช้คำพูดเพื่อการต่อรองและสื่อสารเรื่องเพศได้อย่างเท่าเทียม

สังคมเกือบทุกสังคมไม่ยอมรับการพูดคุยเรื่องเพศของหญิงหรือผู้หญิงปกติธรรมดาทั่วไปหรือการพูดคุยกันในสังคมเรื่องเพศ ตลอดจนอุดมคติของความซื่อสัตย์ต่อกันของชายหญิงที่มีเพศสัมพันธ์ต่อกัน (have / hold discourse) มีผลต่อความหมายของการใช้วิธีการบางอย่างที่อาจสื่อแสดงถึงความไม่ซื่อสัตย์ต่อคู่สัมพันธ์ เช่น การใช้ถุงยางอนามัย หรือการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ เหตุผลทางวัฒนธรรมทำให้การต่อรองทางเพศมีลักษณะของการครอบงำมากกว่าการสื่อสารอย่างเสมอภาค อุปสรรคบางประการก็อาจทำให้การต่อรองล้มเหลวไปก่อนจะเริ่มต้นเสียด้วยซ้ำ เช่น ความกระดากอาย การปกป้องตนเอง ความกลัว การปฏิเสธ ความต้องการตามใจตนเองหรือความกลัวการเข้าใจผิด เป็นต้น มีการศึกษาพบว่า การต่อรองทางเพศมีความสัมพันธ์กับ

ความมั่นใจในเรื่องเพศของตนเองของชายและหญิง โรเซนทาล (Rosenthal et al. 1991; Citing Moore and Rosenthal. 1991:100) พบว่า วัยรุ่นชาย (31%) มากกว่าวัยรุ่นหญิง (9%) ที่ไม่มีความสามารถ หรือไม่แน่ใจในการที่จะเลือกหรือปฏิเสธเงื่อนไขต่อรองจากคู่สัมพันธ์ได้ ซึ่งจากข้อค้นพบดังกล่าวนี้วัยรุ่นชายมีความมั่นใจน้อยกว่าหญิงที่จะเชื่อมั่นในตัวเองที่จะใช้การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่มีการสอดใส่ (intercourse) ควบคุมความต้องการของตนเอง และรอคอยจนกว่าจะถึงช่วงเวลาที่เหมาะสมที่จะมีเพศสัมพันธ์ แต่จากการยอมรับของสังคมทำให้วัยรุ่นหญิงมีความมั่นใจน้อยกว่าชายที่จะพูดหรือแสดงความต้องการของตนเองออกมา แนวคิดของการต่อรองทางเพศในปัจจุบันตั้งอยู่บนพื้นฐานของการลดการเอาเปรียบทางเพศของชายโดยการเพิ่มอำนาจและความมั่นใจในลักษณะของความเป็นเพศหญิง (empower) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิเสธรูปแบบเดียวของการมีเพศสัมพันธ์แบบชายเป็นใหญ่ (phallocentrism) คือการสอดใส่ (penetration) ร่วมเพศ (intercourse) และการบรรลุของเพศชาย (orgasm) ซึ่งเป็นแบบแผนของการสืบพันธุ์ (Reproductive model) แบบดั้งเดิมที่ประเมินเรื่องเพศของผู้หญิงเป็นแต่เพียงผู้ที่มีหน้าที่ตั้งครรภ์และเลี้ยงดูบุตรเท่านั้น สุขภาพจิตทางเพศ มิใช่เป็นสิ่งที่ผู้หญิงต้องการโดยธรรมชาติ (Koedt. 1984) ดังนั้นจึงเกิดแนวคิดใหม่ในเรื่องเพศขึ้น (new interpretation of sex) โดยกลุ่มนักสตรีนิยม (feminist) แนวคิดใหม่เรื่องเพศ มีจุดเน้นที่การลดความสำคัญของแบบแผนการมีเพศสัมพันธ์แบบชายเป็นใหญ่ลง ให้ความสำคัญกับการขัดเกลาประสบการณ์ด้านเพศแก่เด็กหญิงและวัยรุ่นหญิงให้มีความรู้ความเข้าใจที่เท่าทันเรื่องเพศสัมพันธ์ โดยการสร้างกรอบแนวความคิดพื้นฐานว่าความสุขและความพึงพอใจทางเพศไม่จำเป็นต้องล่วงล้ำพรหมจรรย์และสิ้นสุดที่การหลั่งของชายเท่านั้น (Moore and Rosenthal. 1993) มโนทัศน์ของการมีเพศสัมพันธ์ คือ สุขภาพเพศที่ได้จากหลายทาง แต่ละทางนั้นบางอย่างก็มีความสุข และปลอดภัยมากกว่า และยังมีส่วนดำรงรักษาความใกล้ชิด ความรัก และความสัมพันธ์ที่ยาวนานกว่า

การศึกษาองค์ประกอบของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่น เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับศึกษาทำความเข้าใจองค์ประกอบหรือเงื่อนไขของการสร้างความสัมพันธ์ การพัฒนาตามลำดับขั้นของความสัมพันธ์ การต่อรอง และจุดมุ่งหมายของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่นต่อไป

✳ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในสังคมไทย

การศึกษาวิจัยปรากฏการณ์การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่นในสังคมไทยที่กระทำอย่างเป็นระบบมีน้อยมาก จากการทบทวนรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องผลปรากฏ ดังนี้

① อนุภรณ์ หะวานนท์ และคนอื่น ๆ (Havanon, Bennett, and Knodel. 1992) ทำการศึกษาเครือข่ายความสัมพันธ์ทางเพศในสังคมไทย (sexual networking in Thai society) พบว่าลักษณะเครือข่ายพฤติกรรมทางเพศของชายไทยส่วนใหญ่ (64%) มีเพศสัมพันธ์ทั้งกับหญิงบริการทางเพศ (ส่วนใหญ่มักเป็นการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของชายไทย) และกับแฟนหรือภรรยาของตนเอง โดยมีเหตุผลบางประการที่เกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน กล่าวคือ การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการทางเพศ เป็นครั้งแรกหรือตลอดช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเป็นการทดแทนจากการไม่สามารถมีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือคนรัก และหรือเปลี่ยนบรรยากาศจากการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงเพียงคนเดียวมานั่น ๆ อาจเกิดความเบื่อหน่าย โดยที่หญิงซึ่งเป็นแฟนหรือภรรยาเห็นว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา ไม่ถือว่าเป็นการไม่ซื่อสัตย์หรือนอกใจ หญิงส่วนใหญ่กลับคิดว่าดีกว่าไปมีเมียน้อยหรือมีแฟนใหม่ จึงทำให้พฤติกรรมทางเพศของชายไทยดำรงอยู่ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลวิจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องคือ นิโคลัส ฟอร์ดและคีรินันท์ กิตติสุขสถิต (Ford and Kittisuksathit. 1995) ได้ศึกษาความเป็นเพศของวัยรุ่นไทย ความตระหนักและใช้ชีวิตที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสุขอนามัยทางเพศ (Youth Sexuality in Thailand : The Sexual Awareness, Lifestyles and Relate-Health) พบว่าแนวโน้มของการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการทางเพศของวัยรุ่นชายลดลง แต่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานกับแฟนหรือคนรักเพิ่มมากขึ้น ซึ่งมาจากเหตุปัจจัยหลายประการที่แตกต่างกันระหว่างวัยรุ่นชายและหญิง สำหรับวัยรุ่นชายที่เด่นชัดก็คือ การแพร่ระบาดของเชื้อเอดส์ ส่วนวัยรุ่นหญิงนั้นผู้วิจัยเสนอว่าเกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึกเหงาและต้องการใกล้ชิดกับคนรักมากขึ้น ทำให้ขาดการระงับยับยั้งในเรื่องเพศ นอกจากนี้ยังเป็นการให้ความหมายกับตนเองเพราะคนอื่น ๆ เขาก็ทำกัน อย่างไรก็ตาม งานวิจัยทั้งสองชิ้นนี้ได้แสดงให้เห็นตรงกันในเรื่องของพฤติกรรมเพศที่มีความเสี่ยง คือ การติดเชืเอดส์ และการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์เพราะชายวัยรุ่นขาดความรู้ และประเมินความเสี่ยงของตนเองต่ำ วัยรุ่นหญิงปล่อยตัวด้วยความรู้สึกยินยอมตามวิธีปฏิบัติของชายเพราะความรัก ภายใต้ความเสี่ยงดังกล่าวโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์

(2) กฤตยา อาชวนิจกุล และวราภรณ์ แซ่มสนธิ (2538) ได้ทำการศึกษาวัยรุ่นชายไทยกับการซื้อประเวณี การศึกษาแนวทางการเปลี่ยนแปลงค่านิยมการซื้อประเวณีพบว่า วัยรุ่นชายไทยปัจจุบันมีประสบการณ์ทางเพศครั้งแรกกับเพื่อนมากกว่าจากการซื้อประเวณี และเห็นว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาในยุคสมัยปัจจุบัน/ วัยรุ่นเรียนรู้เรื่องเพศจริงๆ จากสื่อและกลุ่มเพื่อนและมักเป็นการเรียนรู้เฉพาะเรื่องเพศสัมพันธ์และเป็นการเรียนรู้ผิด ๆ เท่านั้น วัยรุ่นทั้งชายและหญิงส่วนใหญ่จะมีทัศนคติในเชิงยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ แต่วิธีคิดต่างกันระหว่างหญิงกับชาย คือ

1. วัยรุ่นชายมองว่าการมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องที่ผู้ชายเป็นฝ่ายได้เปรียบ ได้ความสนุก

โดยฝ่ายหญิงเป็นผู้ที่ยอมรับสภาพที่เสียเปรียบ วัยรุ่นชายเห็นการสร้างความสัมพันธ์เป็นการแสวงหาโอกาสทางเพศ ในขณะที่วัยรุ่นหญิงก็ตระหนักถึงความเสียเปรียบเมื่อเกิดปัญหาขึ้น

2. วัยรุ่นชายเห็นว่าการมีประสบการณ์ทางเพศ เป็นเรื่องน่าภูมิใจเป็นข้อเด่น นำเปิดเผย ส่วนวัยรุ่นหญิงถือเป็นเรื่องเสื่อมเสีย และเป็นเรื่องไม่ควรเปิดเผย

3. วัยรุ่นชายไม่ค่อยมีความตระหนักถึงปัญหาที่จะติดตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ เช่น การตั้งครรภ์ของหญิง แต่วัยรุ่นหญิงจะมีความวิตกกังวลในเรื่องของปัญหามากกว่าวัยรุ่นชาย

4. ในเรื่องพรหมจรรย์ของหญิงไทยนั้น พบว่า วัยรุ่นชายและหญิงต่างให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ในฐานะตัววัดคุณค่าน้อยลง แต่ไม่ใช่ว่าเป็นสิ่งที่หมดความสำคัญลงไปทีเดียว เพราะความเห็นของวัยรุ่นชายยังเลือกหญิงบริสุทธิ์มากกว่าถ้าหากจะต้องแต่งงาน

5. กระบวนการเรียนรู้ทางเพศและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นชายที่มีเสรีทางเพศมากขึ้นกว่าแต่ก่อน แต่กลับมีวิธีคิดเรื่องความสัมพันธ์กับหญิงยังคงรูปแบบเดิม ๆ (phallocentrism) ทำให้วัยรุ่นมีแนวโน้มที่จะใช้ความรุนแรงทางเพศกระทำต่อหญิง เช่น ทำท้องแล้วไม่รับผิดชอบ การกลั่นแกล้งทางเพศ ตลอดจนถึงการข่มขืน

๑๒ อุมารณ ภัทรวานิชย์ (2538) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เสี่ยงของวัยรุ่น (Effect of Cultural Factors on Safer Sexual Behaviour Among Adolescents) เพื่อต้องการทราบถึงความเชื่อและทัศนคติเกี่ยวกับบทบาทเพศ และการปฏิบัติตนของวัยรุ่นต่อเพศตรงข้ามในเรื่องการดูแลเอาใจใส่คู่ของตนเองและการพูดคุยในเรื่องเพศกับคู่ของตนเอง เพื่อที่จะทราบถึงกระบวนการที่สร้างหรือทำให้เกิดพฤติกรรมการป้องกันทางเพศในกลุ่มวัยรุ่น ผลการวิจัยพบว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่มีทัศนคติความเชื่อในเรื่องบทบาทเพศในทางเสมอภาคสูงกว่าวัยรุ่นชาย และไม่ยอมรับในเรื่องที่ชายจะมีภรรยาได้หลายคนในเวลาเดียวกัน วัยรุ่นหญิงจะมีความรู้ในเรื่องเพศและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์น้อยกว่าวัยรุ่นชาย ด้านความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับถุงยางอนามัย แนวโน้มวัยรุ่นหญิงมีความรู้เรื่องถุงยางอนามัยน้อยกว่าชาย ในด้านการปฏิบัติตนต่อเพศตรงข้ามพบว่า การเอาใจใส่ของวัยรุ่นก่อนการมีเพศสัมพันธ์นั้นวัยรุ่นชายจะสนใจเอาใจใส่แฟนของตนมากกว่าวัยรุ่นหญิง ในทางตรงกันข้ามหลังการมีเพศสัมพันธ์แล้ว วัยรุ่นหญิงต้องสนใจเอาใจใส่แฟนของตนมากกว่าวัยรุ่นชาย นอกจากนี้วัยรุ่นชายมีแนวโน้มที่จะพูดคุยในเรื่องเพศและความรู้เรื่องเพศกับคู่มากกว่าวัยรุ่นหญิง และแนวโน้มที่วัยรุ่นหญิงจะมีการต่อรองทางเพศหรือปฏิเสธความต้องการทางเพศของคู่มาก่อนข้างสูง มีการชักชวนให้คู่อุปโภคถุงยางอนามัยก่อนข้างน้อยกว่า ส่วนวัยรุ่นที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์กับคู่มาก่อนจะไม่พูดคุยเรื่องเพศกับคู่อีกเลย และยังพบอีกว่าทั้งวัยรุ่นที่เคยมีหรือไม่เคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อนหรือไม่ก็ตาม แนวโน้มของการพูดคุยในเรื่องเพศและความรู้เรื่องเพศกับแฟนหรือคู่อีกน้อยมาก

จากการทบทวนรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าทัศนคติและค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นมีความเป็นส่วนตัวและเสรีมากขึ้นในขณะที่วัยรุ่นหญิงเริ่มมีการปล่อยตัวทางเพศเพิ่มมากขึ้น โดยให้ความสำคัญต่อการรักษาพรหมจารีของตนเองน้อยลงและให้ความสำคัญกับความรักความใกล้ชิดกับคนรักมากขึ้น วัยรุ่นชายก็ยังคงมองเห็นเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานว่าชายเป็นฝ่ายได้เปรียบได้ความสนุก อย่างไรก็ตาม ค่านิยมและวัฒนธรรมบางอย่างก็ยังคงดำรงอยู่อย่างเข้มแข็ง คือ การประเมินว่าการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นหญิงเป็นเรื่องไม่เหมาะสม การเปิดโอกาสให้วัยรุ่นชายสำส่อนทางเพศได้ ทำให้วัยรุ่นชายขาดความตระหนักและให้ความสำคัญในเรื่องความรับผิดชอบต่อสิทธิและความปลอดภัยในเรื่องเพศของบุคคลอื่น

*กรอบความคิดพื้นฐานในการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่นเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่มีขั้นตอนการเกิดขึ้น และพัฒนาการของขั้นตอนที่ก่อให้เกิดภาวะเงื่อนไข ที่ส่งผลให้ปรากฏการณ์เพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานดำรงอยู่ได้ ซึ่งเงื่อนไขขั้นตอนและพัฒนการดังกล่าวมีลักษณะเป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่อง ผันแปรและแตกต่างกันไปตามสถานการณ์และบริบททางสังคมที่มีลักษณะไม่ตายตัว แต่จะเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตามช่วงระยะเวลา และสถานการณ์ที่ปรากฏการณ์นี้ดำรงอยู่ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้แนวทางในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่น โดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีปฏิสัมพันธ์สัญลักษณ์นิยม (symbolic interactionism) ที่มีหลักการพื้นฐานว่าพฤติกรรมของมนุษย์ไม่ได้เป็นการแสดงออกเพื่อการตอบสนองโดยอัตโนมัติต่อสิ่งเร้าเท่านั้น แต่เป็นผลมาจากการตีความ (interpret) สถานการณ์ของตนเอง และผู้อื่นที่เกิดขึ้นจากกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ประกอบด้วยเหตุปัจจัยและเงื่อนไขที่หลากหลาย

เพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องขั้นตอนหนึ่ง ของลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างเพศซึ่งเป็นผลผลิตของสังคมจากการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นภายใต้กรอบการจัดระเบียบทางสังคมของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีผลต่อการกำหนดบทบาท ขอบเขต เงื่อนไขของความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง โดยถูกกำหนดความหมายจากสภาพแวดล้อมและเงื่อนไขทางสังคม

โดยที่เพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่น จะประกอบไปด้วยเหตุปัจจัยที่หลากหลายและปัจจัยต่าง ๆ นั้นมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในลักษณะที่แตกต่างกันในแต่ละขั้นตอนและพัฒนาการของช่วงการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน อันก่อให้เกิดภาวะเงื่อนไขที่จะส่งผลต่อแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างเพศตามช่วงระยะเวลาและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา ดังนั้น

การเกิดขึ้นของเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน และการดำรงอยู่ของปรากฏการณ์ดังกล่าวจึงมิใช่สิ่งที่เป็นผลมาจากปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งที่เป็นปัจจัยเชิงเหตุผลทั่วไป เนื่องจากปัจจัยเชิงเหตุผลที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกันอยู่ในสถานการณ์ต่าง ๆ กันนั้น ย่อมก่อให้เกิดผลในลักษณะที่แตกต่างกันด้วย เพราะปัจจัยเหล่านั้นไม่ได้เกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน อีกทั้งปัจจัยซึ่งก่อตัวปรากฏขึ้นก่อนหน้ามิได้เป็นตัวกำหนดปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปโดยอัตโนมัติ แต่จะค่อย ๆ พัฒนาทีละเล็กละน้อยอย่างเป็นแบบแผนตามลำดับเวลา โดยมีภาวะเงื่อนไขของความสัมพันธ์ระหว่างเพศ (gender relation) เป็นตัวผลักดันให้เกิดขึ้นและดำรงอยู่ของปรากฏการณ์เพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่นอย่างต่อเนื่อง

ในการศึกษาและทำความเข้าใจ ปรากฏการณ์การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่นจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจโน้ตชนของความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ที่มีลักษณะเป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่องสัมพันธ์กับพัฒนาการของการรับรู้ความหมายเพศ และความสัมพันธ์ระหว่างเพศเพื่ออธิบายขั้นตอนแต่ละขั้นตอนตลอดจนภาวะเงื่อนไขที่จำเป็นต่อการเกิดขึ้นของปรากฏการณ์นั้น ที่ทำให้วัยรุ่นเข้าใจและยอมรับการเข้าสู่กระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศและเรียนรู้การใช้บท (script) และยุทธวิธีต่าง ๆ เพื่อการสร้างความเข้าใจความหมายต่อตนเองและผู้อื่นซึ่งเป็นกระบวนการขัดเกลาที่มีความแตกต่างกันระหว่างหญิงและชาย อย่างไรก็ตาม ช่วงของระยะเวลา และภาวะเงื่อนไขเดียวกันก็มิใช่สิ่งที่เป็นปัจจัยของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศของวัยรุ่นทุกคน

ในการวิจัยครั้งนี้ จึงสนใจที่จะศึกษาปรากฏการณ์เพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน จากกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างเพศ เพื่อทำความเข้าใจกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศของวัยรุ่น ที่จะทำให้สามารถอธิบายแบบแผนพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่นภายใต้กรอบการจัดระเบียบความสัมพันธ์ทางสังคมได้ โดยการศึกษาการรับรู้ความหมายของเพศจากกระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่ทำให้วัยรุ่นซึมซับและจัดระบบวิธีคิด มีทัศนคติต่อเรื่องเพศของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ อันนำไปสู่การใช้ยุทธวิธี (strategies) ในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการประเมินสถานการณ์และการสร้างความรู้สึกร่วมต่อการดำรงรักษาความสัมพันธ์ ซึ่งเงื่อนไขปัจจัยดังกล่าวจะนำไปสู่การต่อรอง (negotiation) เพื่อประสานความเข้าใจที่แท้จริงของแต่ละฝ่าย ที่อาจนำไปสู่การปรับเปลี่ยนความหมายใหม่ การสร้างสถานการณ์ใหม่ ๆ ในความสัมพันธ์ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่การปฏิบัติจริง (action) ที่เป็นการเกิดขึ้นของปรากฏการณ์เพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการที่วัยรุ่นชายและหญิงมีความกล้าตัดสินใจ นิยามความหมายของความสัมพันธ์ระหว่าง

เพศใหม่ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไปจากความหมายเดิม การทำความเข้าใจปรากฏการณ์การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่นโดยอาศัยมโนทัศน์ของความสัมพันธ์ระหว่างเพศเป็นกรอบในการศึกษา ซึ่งมีกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ตามขั้นตอนดังนี้

1. การรับรู้ความหมายเพศ (Sexuality perception)

เป็นขั้นตอนพื้นฐานของการเข้าสู่จุดเริ่มต้นความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ของบุคคลเริ่มตั้งแต่ การรับรู้ถึงความเป็นเพศของตนเอง (เพศชาย, เพศหญิง) ความหมายของกลุ่มสัมพันธ์ (เพศตรงข้าม) ความหมายของการมีเพศสัมพันธ์ ความต้องการทางเพศและความสุขความพึงพอใจทางเพศของตนเอง ความหมายดังกล่าวเหล่านี้จะได้รับการถ่ายทอดชัดเจน ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมทั้งจากภายในและภายนอกครอบครัว ด้วยวิธีการและเนื้อหาที่แตกต่างกันระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย (David et al. 1993) ทำให้วัยรุ่นหญิงและชายมีความเชื่อ โลกทัศน์ และมุมมองในเรื่องต่าง ๆ รอบตัว รวมทั้งเรื่องเพศแตกต่างกัน (David et al. 1993: 70; citing Harding. 1990) เนื้อหาและความหมายเพศที่เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการบวนการชัดเจนวัยรุ่นชายและหญิงในเรื่องเพศ ให้มีความรู้สึกรู้จักคิดและทำทางการแสดงออกในสถานการณ์ทางเพศในสังคม คือ บทเพศจากบรรทัดฐานของสังคม และการให้ความหมายจากผู้อื่นในเรื่องเพศต่อสถานการณ์ที่ตนเองดำรงอยู่ในเวลานั้น (sexual script and discourse)

1.1 บทเพศ (sexual script) ✓

เป็นแนวทางปฏิบัติกว้างๆ ของเพศชายเพศหญิงในสังคมตามแนวบรรทัดฐานที่มุ่งเน้นให้บุคคลมีพฤติกรรมการแสดงบทบาทเพศไปตามสถานภาพ และช่วงชั้นทางสังคมที่บุคคลนั้น ๆ ดำรงอยู่ ถ้าไม่ปฏิบัติตามนี้สังคมก็จะติฉินนินทา เช่น เพศชายควรเป็นฝ่ายเริ่มต้นไปจีบสาวก่อนหรือสร้างความสัมพันธ์ก่อน เพศหญิงควรเป็นฝ่ายตอบสนอง ถ้าฝ่ายหญิงเป็นฝ่ายละเมียดบทบาท เช่น เป็นฝ่ายเสนอหรือสร้างความสัมพันธ์กับชายก่อนสังคมจะขนานนามวิธีการดังกล่าวว่าเป็นการทอดสะพานให้ผู้ชาย ซึ่งมีความหมายเชิงดูหมิ่นดูแคลนบทบาทดังกล่าว เป็นต้นเมื่อบทเพศได้กำหนดบทบาทการแสดงออกไว้กว้าง ๆ บุคคล โดยเฉพาะวัยรุ่นชายและหญิงอาจจะมีแบบแผนการปฏิบัติแตกต่างกันได้ตามแต่เหตุการณ์สถานที่ หรือความต้องการความพึงพอใจของแต่ละบุคคลได้

1.2 การสื่อความหมายเพศจากการสร้างวาทกรรม (sexual discourse)

วัยรุ่นเป็นช่วงระยะเวลาของการเริ่มปรับเปลี่ยนพัฒนาการด้าน ความรู้สึกรู้จักคิดจากวัยเด็กที่ถูกควบคุมและชัดเจนเรื่องเพศ จากบทเพศของบิดามารดาในครอบครัว ไปสู่การสร้าง

ความเป็นตัวของตัวเองมากขึ้นจากความหมายและการประเมินจากสายตาผู้อื่น เช่น บทบาทของวัยรุ่นหนุ่มสาวจากภาพยนตร์ โทรทัศน์ เสียงเพลง และหนังสือบันเทิงต่าง ๆ รวมตลอดทั้งค่านิยมในกลุ่มเพื่อนๆ ที่มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันด้วยการใช้ภาษาที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก นึกคิด และการแสดงออกเรื่องเพศที่เน้นไปในทางคนหัวโบราณกับคนรุ่นใหม่ คนแก่กับคนหนุ่ม การเก็บกดกับการแสดงออกและโลกของความเป็นจริงและโลกของความฝันจินตนาการนัยของการสร้างวาทกรรม ที่เอาเรื่องเพศเป็นสิ่งที่แบ่งแยกเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการจัดระบบความคิด โลกทัศน์ และมุมมองเกี่ยวกับเพศของวัยรุ่นเป็นอย่างยิ่ง และสิ่งเหล่านี้มีการดอกล้ำผ่านสื่อสารต่างๆ อย่างต่อเนื่องและสร้างความสับสนต่อการกำหนดท่าทีและพฤติกรรมเพศของวัยรุ่นเป็นอย่างยิ่ง เช่น การพูดถึงเรื่องเพศในลักษณะที่เป็นสิ่งที่ไม่ดีสำหรับลูกหญิง การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน ระวังถูกผู้ชายทอดทิ้ง ถูกเอาเปรียบ ทำให้เรื่องเพศเป็นเรื่องของการเสี่ยง ดังนั้นจึงเป็นการสร้างความตื่นเต้นดังกล่าวและการใช้เหตุผลว่าที่ยอมเสี่ยงก็เพื่อความรัก ดังปรากฏตามเนื้อเพลง บทภาพยนตร์มากมาย เป็นต้น

การรับรู้ความหมายเพศจะมีพัฒนาการในขั้นต่อไป คือการสร้างท่าทาง และวิธีปฏิบัติที่เป็นของตนเองขึ้นเพื่อตีความหมาย ท่าทาง และวิธีปฏิบัติของผู้อื่น อาจกล่าวได้ว่า เป็นขั้นตอนของการสวมบทบาทเพศของผู้อื่น ตามแนวคิดการปฏิสัมพันธ์สัญลักษณ์นิยม โดยบุคคลจะเลือกแบบและวิธีปฏิบัติโดยใช้การฝึกซ้อมในใจเพื่อการปฏิบัติจริงได้อย่างเปิดเผยต่อไป

2. การใช้ยุทธวิธี (Strategies)

เมื่อวัยรุ่นชายและหญิง มีความเข้าใจความหมายทั่วไป (common meaning) เกี่ยวกับเรื่องเพศ และเริ่มมีการให้ความหมายต่อท่าทางต่าง ๆ ที่เป็นท่าทางตามประเพณีของเพศชาย เพศหญิงโดยทั่วไปได้ (Conventional gesture) บุคคลจะเริ่มเข้าสู่กระบวนการเลือกสรรวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศโดยอาศัยการตีความหมายการกระทำทางเพศ จากกรอบความคิด โลกทัศน์ และมุมมองเกี่ยวกับเพศของตนเอง เช่น การยอมตาม การประนีประนอม หรือการนิยามความหมายใหม่ของเงื่อนไขความสัมพันธ์ระหว่างคู่สัมพันธ์ในเรื่องของการเลือกคู่สัมพันธ์ และการมีเพศสัมพันธ์ เป็นต้น วัยรุ่นที่มีประสบการณ์ตรงด้วยการเริ่มมีแฟนหรือคนรักก็จะมี เลือกแบบวิธีปฏิบัติ และอาจเป็นไปในลักษณะของการบังคับให้คู่สัมพันธ์ยอมรับเงื่อนไข หรือการให้อิสระต่อการใช้แบบปฏิบัติที่ได้มีการฝึกซ้อมในใจนั้นแล้วมาใช้อย่างเปิดเผย ทั้งนี้เพื่อสร้างความประทับใจต่อคู่สัมพันธ์ (impression management) อย่างไรก็ตาม การคงทนของแบบแผนที่วัยรุ่นใช้ในการแสดงพฤติกรรมทางเพศต่อผู้อื่นอาจมีความเปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงของอำนาจ ความหมาย และบุคลิกภาพของคู่สัมพันธ์ได้

เมื่อวัยรุ่นมีแบบแผนและวิธีปฏิบัติในเรื่องเพศตนเองแล้ว วัยรุ่นก็จะมีการฝึกซ้อมในใจถ้าไม่สามารถปฏิบัติได้จริงอย่างเปิดเผยดังได้กล่าวแล้วนั้นแบบปฏิบัติดังกล่าวเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากอิทธิพลของความตั้งใจของตนเอง (individual intention) ซึ่งเป็นแบบปฏิบัติที่แท้จริงของบุคคลที่จะไม่สะท้อนบทเพศตามแนวบรรทัดฐานของสังคมและอิทธิพลของกรอบโครงสร้างบรรทัดฐานของสังคม. และอำนาจของผู้อื่นที่แฝงมากับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ซึ่งเป็นตัวควบคุมภายนอก (external constraints) ซึ่งแบบปฏิบัติที่เป็นผลมาจากความตั้งใจของตนเองนั้นจะไม่ ลบเลื่อนไป แต่จะเป็นสิ่งที่ซึมลึกอยู่ภายใต้จิตสำนึกและจะมีการฝึกซ้อมแสดงออกในลักษณะของการสร้างจินตนาการทางเพศ (erotic fantasy) เพื่อชดเชย และทดแทนการปฏิบัติที่เป็นจริงและเปิดเผยได้ ดังนั้น การปฏิบัติจริงในกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศและการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานในแง่ของแบบและวิธีปฏิบัติจึงเป็นผลมาจากการต่อรอง (negotiation) เงื่อนไขการปฏิบัติระหว่างคู่สัมพันธ์ชายหญิง

การเลือกวิธีปฏิบัติอันเป็นยุทธวิธีเพื่อบรรลุความสัมพันธ์และการฝึกซ้อมในใจเป็นขั้นตอนสำคัญของการเปลี่ยนผ่านจากบทบาทเพศในโลกของจินตนาการเข้าสู่การสร้างความสัมพันธ์ทางเพศกับคู่สัมพันธ์ในโลกของความเป็นจริง ซึ่งเป็นโลกของการต่อรองทางเพศ อาจทำให้วัยรุ่นชายและหญิงไม่สามารถบรรลุความสุข ความพึงพอใจซึ่งเป็นเป้าหมายของตนเองได้อย่างเหมือนในโลกของจินตนาการที่วัยรุ่นสร้างขึ้นเองได้ ความสำเร็จของการฝึกซ้อมในใจที่วัยรุ่นใช้เป็นแบบปฏิบัติในเรื่องเพศซึ่งอาจมีความเสี่ยงต่ออันตรายต่อสุขภาพอนามัยด้านเพศ/ อยากรู้ก็ตาม จะเป็นแรงสนับสนุนให้วัยรุ่นเข้าสู่กระบวนการต่อรองทางเพศ ซึ่งเป็นขั้นตอนต่อไป

3. การต่อรอง (Negotiating)

การต่อรอง เป็นกระบวนการสื่อความหมายเพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกันในเรื่องของความต้องการของตนเอง ด้วยวิธีการใช้การพูดคุยด้วยภาษาโต้ตอบกันหรือการใช้ภาษาท่าทาง การต่อรองทางเพศเกี่ยวข้องกับอำนาจและบทบาทเพศของชายและหญิง ตลอดจนค่านิยมในเรื่องเพศของสังคม สังคมไทยมีค่านิยมเรื่องเพศในลักษณะกระทำแต่ไม่พูดเพราะมีความเชื่อว่าผู้หญิงดีไม่ควรมีปากมีเสียงเรื่องเพศ (กาญจนา แก้วเทพ, 2538) ประกอบกับสังคมไทยให้อำนาจและโอกาสในการสร้างเงื่อนไขการมีเพศสัมพันธ์แก่ชายมากกว่าหญิงนอกจากนี้กระบวนการขจัดเกลาร่องเพศในสังคมไทยที่มีลักษณะมาตรฐานเชิงซ้อนด้านเพศ (double standard) ได้มีส่วนอย่างยิ่งให้กระบวนการต่อรองทางเพศในสังคมไทยมีลักษณะชายมีอำนาจเหนือหญิง ทำให้ผู้หญิงต้องเป็นฝ่ายยอมรับเงื่อนไขแบบปฏิบัติทางเพศของชายเป็นส่วนใหญ่

การต่อรองทางเพศในกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศ เป็นกลไกแฝงอยู่

ในการปฏิสัมพันธ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ ของการคบหาสมาคมกันเป็นเพื่อน เป็นแฟนหรือคนรัก เช่น การปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ร่วมกันจะมีการใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การอ้างเหตุผล การตั้งข้อเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสีย การยืงกราน การใช้คำสัญญาซึ่งเปรียบเสมือนข้อตกลงของการต่อรอง มักถูกชายและหญิงใช้เป็นกลไกเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของความต้องการความสุขความพึงพอใจด้านเพศของตนเองมากที่สุด อย่างไรก็ตาม กระบวนการต่อรองอาจไม่ก่อให้เกิดการบรรลุความต้องการของตนเองและคู่สัมพันธ์อย่างเท่าเทียม ทั้งนี้เพราะกระบวนการต่อรองทางเพศมีความสัมพันธ์เชิงอำนาจเป็นแกนกลาง (Davis et al. 1993) ดังนั้น ผลของการต่อรองอาจก่อให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ดี เกิดความขัดแย้งและคับข้องใจในระหว่างคู่สัมพันธ์ ดังจะเห็นได้จากการยุติความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงตลอดจนการที่หญิงหรือชายไม่ได้รับความสุข ความพึงพอใจจากการมีความสัมพันธ์ต่อกันเป็นผลมาจากกระบวนการต่อรองทางเพศที่ฝ่ายหนึ่งยอมรับการปฏิบัติตามเงื่อนไขของการต่อรองของอีกฝ่ายที่มีอำนาจทางสังคม และทรัพยากรมากกว่าเป็นส่วนใหญ่

การปรับเปลี่ยนเงื่อนไขของการต่อรองทางเพศระหว่างคู่สัมพันธ์ เป็นพัฒนาการที่เกิดขึ้นเมื่อขั้นตอนการต่อรองได้รับการตอบสนองในลักษณะใดลักษณะหนึ่งแต่มิได้เป็นการเปลี่ยนแปลงแบบวิธีปฏิบัติที่เป็นความตั้งใจของตนเอง แต่เป็นกลไกของการผ่อนคลายความตึงเครียด ความคับข้องใจ โดยการสร้างความประทับใจเพื่อบรรลุเป้าหมายย่อย ๆ (aim) ของกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายสุดท้าย (goal) ของความต้องการของวัยรุ่นชายและหญิงในขั้นต่อไปได้

4. การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน (Pre-marital sex)

การเข้าสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่น เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติตามกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่อาจมิได้เกิดขึ้นเสมอไปจากความสัมพันธ์ระหว่างเพศ อย่างไรก็ตาม เพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบแผนความสัมพันธ์ที่เป็นผลมาจากการนิยามความหมายและตีความหมายใหม่ในสถานการณ์เดิมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางเพศจากการควบคุมระงับยับยั้งเรื่องเพศไปสู่การมีพฤติกรรมปล่อยตัวทางเพศขึ้นได้ในบุคคลและกลุ่มบุคคล กระบวนการของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่น เป็นสถานการณ์ที่เป็นผลมาจากการต่อรองทางเพศ โดยที่วัยรุ่นชายและหญิงยอมรับเงื่อนไขของความหมายใหม่และแบบวิธีปฏิบัติต่อกันแม้ว่าเงื่อนไขดังกล่าวในทางกายภาพอาจเป็นความเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์การติดเชื้อโรคจากการมีเพศสัมพันธ์และการถูกตราหน้าจากสังคมก็ตามแต่เป็นการสะท้อนความหมายของความตื่นตัว ความประทับใจ ความไว้วางใจ และความรู้สึกรักและพอใจของวัยรุ่นชายและหญิง ที่ทำให้การต่อรองทางเพศขาดนัยต่อแนวบรรทัดฐานของสังคม นอกจากนี้ ผลการศึกษายังแสดงให้เห็นว่า การต่อรองทางเพศในการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายกับหญิง

มิได้เป็นไปเพื่อความรับผิดชอบและการยอมรับในสิทธิเนื้อตัวของหญิง การมีเพศสัมพันธ์เป็นการต่อรองเพื่อบรรลุความสุขความพึงพอใจของผู้ชายมากกว่าหญิง ทั้งนี้เป็นผลมาจากกรอบความสัมพันธ์ทางเพศตามบรรทัดฐานของสังคมที่ให้ความสำคัญต่อเพศชายมากกว่าเพศหญิง (Caplan, 1987) ซึ่งในขั้นตอนนี้วัยรุ่นชายและหญิงจะได้รับประสบการณ์ที่มีผลต่อการยืนยันหรือปฏิเสธความหมายเพศเดิมที่ได้รับรู้และสร้างความหมายเพศใหม่ตามที่ได้รับประสบการณ์ที่มีผลต่อการสร้างความสัมพันธ์และหรือหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์ที่จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นชายและหญิงต่อไป

จะเห็นได้ว่าการที่วัยรุ่นจะเข้าสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานจะต้องผ่านลำดับขั้นตอนที่มีพัฒนาการไปตามเวลาและสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไป จนกระทั่งถึงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานครั้งแรก ซึ่งถ้าภาวะเงื่อนไขเชิงบุคคลและสถานการณ์ยังคงเอื้อหรือผลักดันให้วัยรุ่นเข้าสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานต่อไปวัยรุ่นนั้นก็จะมีคำรณพฤตกรรม นั้นๆต่อไป แต่ถ้าภาวะเงื่อนไขดังกล่าวไม่เอื้อหรือผลักดันให้วัยรุ่นเข้าสู่กระบวนการของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน วัยรุ่นก็จะออกจากการปฏิบัติจริง คือ การไม่ยอมรับหรือปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน

การศึกษากระบวนการสร้างหรือก่อรูปความสัมพันธ์ระหว่างเพศ เพื่อต้องการอธิบายปรากฏการณ์การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่นตามขั้นตอนของการรับรู้ความหมายเพศการใช้ยุทธวิธี การต่อรอง และการปฏิบัติจริง $\times$ คือการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน วัยรุ่นนั้น ผู้วิจัยได้อาศัยแนวคำถามพื้นฐานดังต่อไปนี้

การศึกษาการรับรู้ความหมายเพศของวัยรุ่น เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของบุคลิกลักษณะด้านเพศของชายและหญิง (sexuality) คู่สัมพันธ์ทางเพศ เพศสัมพันธ์และความต้องการและความพึงพอใจทางเพศ เช่น ลักษณะของผู้ชายและผู้หญิง ความคิดความเชื่อเกี่ยวกับบทบาททางเพศของชายและหญิง การเลือกคู่สัมพันธ์มีความสำคัญและจำเป็นอย่างไร รวมทั้งมีบทบาทเพศของตนเองก่อนการแต่งงานอย่างไร ชายและหญิงควรปฏิบัติและจำเป็นอย่างไร การพูดคุยกันเรื่องเพศจำเป็นหรือไม่เพราะอะไร เพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานเกิดขึ้นได้อย่างไร การตอบสนองความต้องการทางเพศควรมีขอบเขตแค่ไหน เพราะอะไร ทำไมจึงคิดเช่นนั้น

การศึกษาการใช้ยุทธวิธีของวัยรุ่น เป็นการศึกษาความหมายของรูปแบบ วิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศของวัยรุ่น เช่น หญิงและชายควรมีวิธีปฏิบัติอย่างไรเมื่อเริ่มมีความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม หรือต้องการทราบความต้องการของคู่สัมพันธ์จะใช้วิธีการอย่างไร เมื่อใดทำไมจึงทำเช่นนั้น หากไม่สามารถกระทำตามใจตนเองได้ในเรื่องเพศจะทำอย่างไร การสร้างจินตนาการทางเพศมีความจำเป็นอย่างไร และมีลักษณะอย่างไร อะไรคือความแตกต่างในเรื่องเพศระหว่างในโลกของความเป็นจริง และการสร้างจินตนาการ

การศึกษาการต่อรองของวัยรุ่น เป็นการศึกษาความหมายของการต่อรองทางเพศ

เกี่ยวกับขอบเขต ธรรมชาติ และเงื่อนไขของการต่อรอง เช่น ใครมีสิทธิ์ ไม่มีสิทธิ์แสดงความต้องการทางเพศ เพราะเหตุใด ทำไมถึงเป็นเช่นนั้น รู้สึกอย่างไรถ้าคู่สัมพันธ์ร้องขอให้ตนเองใช้อุปกรณ์คุมกำเนิดก่อนการมีเพศสัมพันธ์ ทำไมจึงรู้สึกเช่นนั้น การยอมปฏิบัติตามความต้องการของคู่สัมพันธ์ (หญิง) มีผลต่อความสัมพันธ์อย่างไรบ้าง และการพูดถึงความต้องการด้านเพศของชาย และหญิงมีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร และควรมีขอบเขตเพียงใด เพราะเหตุใด

การศึกษากิจการปฏิบัติของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน เป็นการศึกษาความหมาย และธรรมชาติของการมีเพศสัมพันธ์ เช่น เพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานหมายถึงอะไรเกี่ยวข้องกับเพศชายเพศหญิงอย่างไร ถ้ามีแฟนหรือคนรัก จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานหรือไม่ เพราะอะไร เพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานมีความสำคัญต่อความรัก และความสัมพันธ์ต่อเพศชายและหญิงอย่างไร คิดว่า เพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานสามารถทำให้เรียนรู้การใช้ชีวิตคู่ร่วมกันได้หรือไม่ เพราะเหตุใด การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ทำให้ฝ่ายหญิงต้องเสียความบริสุทธิ์เป็นไปได้หรือไม่ และคิดว่ามีค่าจำเป็นมากน้อยเพียงใด จากกรอบแนวความคิดและแนวคำถาม พื้นฐานเพื่อการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่นซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นขั้นตอนที่แน่นอนตายตัว แต่เป็นกรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางการศึกษาเพื่อสร้างข้อสรุปเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่น ซึ่งจะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขปัจจัยของวัยรุ่นชายหญิงแต่ละคนที่แตกต่างกันทั้งทางด้านความคิด ความรู้สึกและความคาดหวังในชีวิตและคู่สัมพันธ์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ต้องการศึกษา แบบแผนและกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศและปัจจัยเงื่อนไขที่นำไปสู่การตัดสินใจยินยอมมีเพศสัมพันธ์กับคนรักก่อนแต่งงานของวัยรุ่นชายหญิง รวมทั้งความรู้สึกนึกคิด การให้ความหมาย กับการกระทำแต่ละขั้นตอน ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เพราะจะช่วยให้ได้ผลการศึกษาที่ชัดเจนลึกซึ้งมากขึ้น เนื่องจากค่านิยมและบรรทัดฐานสังคมมองว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องต้องห้าม ที่นอกจากจะเป็นสิ่งน่าอายแล้วการพูดคุย หรือการกระทำอย่างเปิดเผยยังเป็นเรื่องไม่เหมาะสมและขัดต่อศีลธรรมอันดี จึงทำให้เรื่องเพศเป็นพฤติกรรมและความรู้สึกที่ซ่อนเร้น ดังนั้น การเข้าถึงข้อมูลความจริงด้วยการสัมภาษณ์ระดับลึก (In-depth Interview) จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่ลุ่มลึกมากยิ่งขึ้นทั้งในด้านความรู้สึกนึกคิด การให้ความหมายของผู้ที่ถูกศึกษาภายใต้บริบทของสังคมวัฒนธรรมที่เป็นอยู่ในขณะนั้น ข้อมูลดังกล่าวได้นำมาประมวลและวิเคราะห์เพื่อหาคำอธิบายพฤติกรรมที่เกิดขึ้น อันจะนำไปสู่การแสวงหาแนวทางในการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกแห่งความเสมอภาคและรับผิดชอบในเรื่องเพศ กับเด็กและเยาวชนชายหญิง และเป็นการค้นหาคำตอบความรู้ในเชิงทฤษฎีพื้นฐานอีกทางหนึ่ง

ประชากรเป้าหมายและพื้นที่ที่ศึกษา

ประชากรเป้าหมายและพื้นที่ที่ใช้เป็นแหล่งในการศึกษารั้วนี้ พิจารณาจากเกณฑ์ความเป็นไปได้และความเหมาะสมที่จะได้ข้อมูลที่หลากหลายสอดคล้องตามทฤษฎี จากผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีบริบทแวดล้อมแตกต่างกัน และครอบคลุมประเด็นปัญหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยเป็นแหล่งศึกษาเฉพาะที่อยู่ในเขตปริมณฑลรอบๆ กรุงเทพฯ ทั้งนี้เพื่อต้องการทำความเข้าใจกับเงื่อนไขของการแพร่กระจายความเจริญจากสังคมเมืองออกสู่พื้นที่โดยรอบที่มีผลต่อการรับรู้และความเปลี่ยนแปลงทัศนคติค่านิยมเรื่องเพศเข้ามาประกอบด้วย ผู้วิจัยจัดแบ่งประชากรเป้าหมายและพื้นที่ที่ศึกษาโดยยึดหลัก 2 ประการ คือ

1. ข้อมูลจากวัยรุ่นที่ศึกษา

วัยรุ่นที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการศึกษานี้ประกอบไปด้วย วัยรุ่นชายหญิงที่มีคุณลักษณะ 3 ประการ คือ เป็นวัยรุ่นที่ยังไม่เคยมีคู่รัก กำลังมีคู่รักแต่ยังไม่มีการมีเพศสัมพันธ์กันและวัยรุ่นที่เป็นคู่รักและมีเพศสัมพันธ์ต่อกันก่อนแต่งงานรวมทั้งหมด 20 คน (รายละเอียดผู้ให้สัมภาษณ์ในตารางที่ 1)

2. พื้นที่ที่ศึกษา

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา จะเป็นสถานที่ซึ่งวัยรุ่นที่เป็นผู้ให้ข้อมูลใช้ชีวิตประจำวันมี โอกาสพบปะและสร้างความสัมพันธ์กับคู่รัก ประกอบด้วย โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สถาบันอุดมศึกษาและโรงงานแปรรูปอาหารในเขตอำเภออ้อมน้อย จังหวัด นครปฐม ทั้งนี้ เพื่อต้องการทำความเข้าใจกระบวนการจัดเกลา และการควบคุมทางสังคมในเรื่อง เพศที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับครอบครัว โรงเรียน กลุ่มเพื่อนและสถานที่ทำงาน

วิธีการศึกษา

ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพราะเป็นแนวการศึกษาในแบบธรรมชาติที่สอดคล้อง กับปัญหาและปรากฏการณ์ที่ศึกษา โดยการสัมภาษณ์ระดับลึก (In-depth-Interview) วิธีการนี้จะมี ความยืดหยุ่นสูงช่วยให้ผู้วิจัยสามารถซักถามและหารายละเอียดของประเด็นปัญหาที่ต้องการศึกษา ได้อย่างลุ่มลึกรอบด้านมากขึ้น อีกทั้งลักษณะบรรยากาศของการสัมภาษณ์ดำเนินไปในลักษณะที่ ไม่เป็นทางการมากนัก ทำให้สามารถตรวจสอบความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้ให้สัมภาษณ์และผู้ สัมภาษณ์ได้ในขณะนั้น การสื่อสารได้ตอบกันระหว่างการสัมภาษณ์ทำให้ ประเด็นคำถามและ คำตอบได้รับการตรวจสอบยืนยันซึ่งกันและกันจนเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน นอกจากนี้ ผู้วิจัย สามารถสังเกตการแสดงออกทางภาษากายคือ กิริยาท่าทาง น้ำเสียง สีหน้าแววตา ของผู้ให้ สัมภาษณ์ได้อีกด้วย นอกเหนือจากคำพูดที่ได้สนทนากันในขณะนั้น

การได้มาซึ่งข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้แนวคำถาม(Guideline)ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลาย เปิดเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ แนวคำถามจะอยู่บนพื้นฐานของวัตถุประสงค์ และกรอบความ คิดพื้นฐานของการวิจัย โดยได้ตั้งประเด็นการสัมภาษณ์เพื่อเชื่อมโยงความคิด ความรู้สึกและการก ระทำในเรื่องเพศของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนเพื่อกำหนดเป็นสมมุติฐานโดยอาศัยความไวทาง ทฤษฎี (Theoretical sensivity) ในประเด็นที่ศึกษา ประกอบด้วย การรับรู้ความหมายเพศ การกำหนด วิธีการ การหาเหตุผลต่อรอง และการลงมือปฏิบัติทางเพศ ข้อสรุปเชิงสมมุติฐานที่ได้ก็จะค่อยๆ เริ่มมีความชัดเจนขึ้นจากการเลือกผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีลักษณะสอดคล้องกับแนวทฤษฎีที่กำหนดไว้ ในกรอบความคิดการวิจัย ทั้งนี้ในขณะสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ใช้การปรับเปลี่ยนคำพูดหรือคำถามให้ เหมาะสมกับลักษณะของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคน

ผู้วิจัยได้นำแนวคำถาม หรือแนวทางการสัมภาษณ์ไปทำการทดลองสัมภาษณ์กับประชากร เป้าหมายก่อนที่จะนำไปใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจริง เพื่อทดสอบความเข้าใจต่อ เรื่องความชัดเจนและความครอบคลุมของแนวคำถามแต่ละประเด็นรวมทั้งปฏิกิริยาตอบสนองต่อ แนวคำถาม ความเป็นไปได้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้น จึงได้นำแนวคำถามมาปรับปรุงให้มี

ความสมบูรณ์มากขึ้นแล้วจึงนำไปใช้สัมภาษณ์จริง

เนื่องจากการพูดคุยสนทนาเรื่องเพศในสังคมไทย เป็นเรื่องที่ทำให้ผู้ที่ต้องตอบคำถาม เกิดความรู้สึกอายและหลีกเลี่ยงที่จะเปิดเผยความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์ของตนเอง อันเนื่องมาจากค่านิยมและบรรทัดฐานสังคมไทย ที่ให้ความหมายในเชิงปกปิดและต้องห้ามกับเรื่องเพศ โดยเฉพาะการพูดคุยกับคนที่ไม่สนิทคุ้นเคยอย่างแท้จริงยังเป็นเรื่องที่ยากลำบากในการที่จะเข้าถึง ข้อมูลความจริงซึ่งผู้วิจัยได้ตระหนักในข้อจำกัดเหล่านี้เป็นอย่างดีจึงได้กำหนดวิธีการในการศึกษา ที่จะทำให้ได้ข้อมูลอย่างครบถ้วนสมบูรณ์มากที่สุดคือ นอกเหนือจากการที่ผู้วิจัยจะได้พยายาม สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลทุกรายด้วยตนเองแล้ว ผู้วิจัยได้ใช้การศึกษาทำความเข้าใจในบริบททางด้าน สังคมและวัฒนธรรมของผู้ให้สัมภาษณ์ทุกราย เพื่อให้เกิดความรู้สึกสนิทสนมคุ้นเคยและไว้วางใจ การสัมภาษณ์ จึงอยู่บนพื้นฐานของความสมัครใจที่จะพูดคุยสนทนาในประเด็นที่ต้องการศึกษา อีก ประการหนึ่ง เนื่องจากผู้วิจัยเคยทำงานเป็นครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนมาก่อนจึง มีความเข้าใจ ในระบบวัฒนธรรมและสังคมของสถานศึกษา ทำให้การแสดงตัวของผู้วิจัยในการเก็บรวบรวม ข้อมูลในฐานะของครูแนะแนวด้านสุขภาพอนามัยของโรงเรียนซึ่งปฏิบัติงานคู่กับครูสตรีอีกท่าน หนึ่ง ในการให้คำปรึกษาแนะนำความรู้ด้านการป้องกันโรคเอดส์ในโรงเรียน ทำให้บรรยากาศ การสัมภาษณ์เป็นไปตามธรรมชาติเนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์โดยเฉพาะนักเรียนนักศึกษาเกิดความ รู้สึกไว้วางใจผู้วิจัย ส่วนผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นวัยรุ่นในโรงงานนั้น ผู้วิจัยได้ใช้การขอความร่วมมือ จากผู้จัดการหอพักที่หนุ่มสาวโรงงานมาเช่าพักอาศัยอยู่ด้วยกันในการเป็นผู้ติดต่อประสานกับวัยรุ่น ที่สมัครใจให้สัมภาษณ์ โดยได้เปิดโอกาสให้ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้กำหนดสถานที่และวันเวลาที่ พร้อมจะพูดคุยสนทนาด้วย

ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ขออนุญาต ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้เครื่องบันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์ พร้อมกับจดบันทึกประเด็นสำคัญไว้ด้วย ภายหลังจากการสัมภาษณ์ผู้วิจัยทำการถอดถอดคำสัมภาษณ์ จากแถบบันทึกเสียงแบบคำต่อคำจนได้รายละเอียดครบถ้วนลงในแฟ้มข้อมูล จัดแยกเป็นแต่ละราย ไม่ปะปนกัน แล้วนำไปวิเคราะห์ต่อไป

การดำเนินการในขั้นตอนการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำหนังสือแสดงสถานภาพการเป็นนิสิต และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนและนักศึกษา จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปติดต่อประสานกับสถานศึกษาหลังจากนั้นได้เข้าพบกับผู้บริหาร สถานศึกษาซึ่งผู้วิจัยจะใช้เป็นสถานที่ในการเก็บข้อมูล ในการพูดคุยสนทนากับผู้บริหารสถาน ศึกษาได้ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับการวิจัยให้กับผู้บริหารสถานศึกษาจนเกิดความเข้าใจและให้ความ ร่วมมือเป็นอย่างดี พร้อมทั้งได้แนะนำให้คณะครู นักเรียนและนักศึกษาให้รู้จักผู้วิจัย ในฐานะของ ครูที่มาช่วยราชการในกลุ่มวิชาพลานามัย และทำหน้าที่ในงานแนะแนวด้านสุขภาพของโรงเรียน ผู้

วิจัยได้ใช้เวลาในช่วงเดือนแรกของการเข้าไปในโรงเรียนและวิทยาลัย สร้างความคุ้นเคยกับคณะครู และนักเรียนเพื่อนำไปสู่ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเริ่มต้นจากการเลือกผู้ให้สัมภาษณ์ต่อไป

การเลือกบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้สัมภาษณ์ในการวิจัยนี้ เป็นนักเรียนนักศึกษาและวัยรุ่นชายหญิงที่ทำงานในโรงงาน มีอายุระหว่าง 13-21 ปี วัยรุ่นชายหญิงซึ่งเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ มีทั้งผู้ที่ยังไม่เคยมีคูรักและกำลังมีคูรัก ซึ่งวัยรุ่นที่เป็นคูรักกันก็จะมีทั้งคู่ที่มีเพศสัมพันธ์ต่อกันแล้วและเป็นคูรักธรรมดา ซึ่งถือว่าเป็นบุคคลที่สามารถให้ข้อมูลได้ในระดับลึกและตรงกับวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยต้องการศึกษามากที่สุด กล่าวเชิงทฤษฎี ถือว่าวัยรุ่นกลุ่มนี้เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informant) ซึ่งเป็นวิธีการเลือกผู้ให้สัมภาษณ์เชิงทฤษฎี วิธีการนี้ผู้วิจัยไม่ได้กำหนดคุณลักษณะและจำนวนของผู้ให้ข้อมูลล่วงหน้าเพียงแต่ต้องเลือกผู้ให้ข้อมูลที่มีลักษณะตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาเท่านั้น ทั้งนี้ ผู้วิจัยเริ่มทำการสัมภาษณ์นักเรียนและนักศึกษาที่มีลักษณะตรงตามที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ และสมัครใจยินดีที่จะพูดคุยสนทนาก่อน แล้วจึงสัมภาษณ์คนอื่นๆ ต่อไป ทั้งนี้ประเด็นคำถามและเนื้อหาจะเป็นชุดเดียวกัน เมื่อสิ้นสุดการสัมภาษณ์รายแรกแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลที่ได้อย่างละเอียดเพื่อสร้างมโนทัศน์(concept) จากข้อมูลและเชื่อมโยงแต่ละมโนทัศน์ในข้อมูลเข้าด้วยกัน จนสามารถสร้างเป็นข้อสรุปเชิงทฤษฎีเบื้องต้นขึ้นมาก่อน แล้วนำมาประกอบการตัดสินใจเลือกเก็บข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์รายต่อไป โดยผู้วิจัยพิจารณาเลือกผู้ให้สัมภาษณ์ที่คาดว่าจะให้ข้อมูลและมโนทัศน์ที่แตกต่างไปจากเดิมที่มีอยู่แล้ว(negative case) โดยพิจารณาความแตกต่างด้านคุณสมบัติหรือคุณลักษณะเป็นเงื่อนไขสำคัญ เช่น เพศ และประสบการณ์ทางเพศ เพราะผู้วิจัยเชื่อว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีคุณลักษณะแตกต่างกันย่อมมีความรู้สึกนึกคิดรวมถึงการรับรู้ การตีความและให้ความหมายต่อการกระทำทางเพศที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลรายต่อไปเช่นนี้เรื่อยๆ จนกระทั่งมโนทัศน์และข้อสรุปเชิงทฤษฎีที่ได้เริ่มมีแบบแผนชัดเจนขึ้นและแม้จะสัมภาษณ์คนอื่นๆ ต่อไปจะไม่ช่วยในการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ และข้อสรุปเชิงทฤษฎีได้อีกแล้ว หรืออีกนัยหนึ่งคือ ทฤษฎีถึงจุดอิ่มตัว (Theoretical Saturation) แล้ว ผู้วิจัยจึงหยุดเก็บข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์รายต่อไป (Glaser and Strauss.1967:45-76)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนคือ ในขั้นตอนแรกเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ซึ่งกระทำภายหลังการสัมภาษณ์ทุกๆ ราย โดยการถอดคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละรายจากแถบบันทึกเสียงและทำการสร้างมโนทัศน์เพื่อหาความสัมพันธ์

เชื่อมโยงเชิงเหตุผลที่จะช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจความหมายหรือการตีความพฤติกรรมของผู้ให้สัมภาษณ์ ภายใต้อารมณ์และบริบทที่มีความแตกต่างกัน โดยอาศัยความไวทางทฤษฎี (Theoretical Sensivity) จากการรวบรวมเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยให้คัดเลือกผู้ให้สัมภาษณ์ รายต่อไปมีความสอดคล้องเหมาะสมและรวดเร็วมากขึ้น

ในขั้นตอนที่สอง เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ซึ่งกระทำเมื่อข้อมูลที่ได้มาไม่ทำให้ ต้องปรับมโนทัศน์และข้อสรุปเชิงทฤษฎีที่เกิดขึ้นอีก ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ทั้งหมด โดยการนำมาจัดแยกเป็นรหัสหมวดหมู่ (Code Mapping) ตามหัวข้อที่ต้องการศึกษาโดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปช่วยในการจัดหมวดหมู่คือ The Ethnograph ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยจะแบ่งเป็นสองบทคือ บทที่ 4 และ 5 โดยบทที่ 4 นำเสนอการรับรู้ความหมาย เพศและการกำหนดวิธีการสร้างความสัมพันธ์ชายหญิง ส่วนบทที่ 5 นำเสนอการหาเหตุผลต่อรอง และการลงมือปฏิบัติ ในประเด็นของการมีเพศสัมพันธ์กับคู่อีกก่อนแต่งงาน และในบทที่ 6 จะเป็น ข้อสรุปเชิงทฤษฎีและข้อเสนอแนะ

ตาราง 1 รายละเอียดของผู้ให้สัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

คนที่	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	ความสัมพันธ์ กับเพศตรงข้าม	ประสบการณ์ทางเพศ กับคู่อีก
1	หญิง	14	ม.2	นร.	ไม่เคยมีแฟน	-
2	หญิง	15	ม.3	นร.	ไม่เคยมีแฟน	-
3	ชาย	15	ม.3	"	"	-
4	หญิง	18	ปวส.1	นศ.	"	-
5	หญิง	18	ม.6	นร.	กำลังมีแฟน	-
6	ชาย	18	ม.6	"	กำลังมีแฟน	-
7	หญิง	17	ปวช.	นศ.	กำลังมีแฟน	-
8	หญิง	18	ม.6	นร.	กำลังมีคู่อีก	มีเพศสัมพันธ์กับคู่อีก
9	ชาย	18	ม.6	"	กำลังมีคู่อีก	มีเพศสัมพันธ์กับคู่อีก
10	ชาย	18	ม.6	"	กำลังมีคู่อีก	มีเพศสัมพันธ์กับคู่อีก
11	หญิง	18	ปวส.1	นศ.	กำลังมีคู่อีก	มีเพศสัมพันธ์กับคู่อีก
12	ชาย	18	ปวส.1	"	กำลังมีคู่อีก	มีเพศสัมพันธ์กับคู่อีก
13	หญิง	18	ปวส.1	"	กำลังมีคู่อีก	มีเพศสัมพันธ์กับคู่อีก
14	หญิง	19	ม.เอกชน	"	กำลังมีคู่อีก	มีเพศสัมพันธ์กับคู่อีก
15	หญิง	17	ม.3	โรงงาน	อยู่กินกับคู่อีก	มีเพศสัมพันธ์กับคู่อีก
16	ชาย	18	ม.6	"	อยู่กินกับคู่อีก	มีเพศสัมพันธ์กับคู่อีก
17	หญิง	18	ป.6	"	กำลังมีคู่อีก	มีเพศสัมพันธ์กับคู่อีก
18	ชาย	17	ป.6	"	อยู่กินกับคู่อีก	มีเพศสัมพันธ์กับคู่อีก
19	ชาย	20	ปวช.	"	กำลังมีคู่อีก	มีเพศสัมพันธ์กับคู่อีก
20	หญิง	18	ป.6	"	กำลังมีคู่อีก	มีเพศสัมพันธ์กับคู่อีก

บทที่ 4

การรับรู้ความหมายเพศ และการกำหนดวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง

✓ ความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง เป็นความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่เป็นผลมาจากความแตกต่างทางสังคมระหว่างเพศชายกับเพศหญิง ซึ่งนอกจากจะก่อให้เกิดความต้องการติดต่อด้านสัมพันธ์เพื่อตอบสนองความต้องการความสุขความพึงพอใจในชีวิต ทั้งทางด้านจิตวิทยา ชีววิทยา และทางสังคม จากการชดเชยช่วยเหลือเกื้อกูลในกิจการต่าง ๆ ต่อกันแล้ว ยังได้นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์เพื่อสืบทอดบุตรหลานในระบบครอบครัว เพื่อตอบสนองต่อความคาดหวังของสังคม กระบวนการจัดเกลาความเป็นเพศทำให้ชายและหญิงมีความรู้สึกนึกคิดที่แตกต่างกันต่อการกระทำทางเพศในเรื่องเดียวกัน ปรากฏการณ์ดังกล่าวเป็นผลมาจากอำนาจการจัดระเบียบทางสังคมที่จัดเกลาถ่ายทอดความเป็นเพศชายและเพศหญิง ซึ่งเป็นตัวกำหนดการรับรู้ความหมายเพศ ความเป็นเพศ (ผู้ชาย, ผู้หญิง) และความสัมพันธ์ระหว่างเพศ กระบวนการดังกล่าวจะเริ่มขึ้นทันทีที่เด็กชายและหญิงได้กำเนิดขึ้นภายในบริบทของครอบครัว ผลการศึกษานี้ผู้วิจัยจะนำเสนอแบบแผนของความสัมพันธ์ระหว่างเพศและเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในวัยรุ่น ในลักษณะเชิงกระบวนการอย่างเป็นขั้นตอน โดยนับตั้งแต่วัยรุ่นแต่ละคนเริ่มรับรู้ความหมายเพศของตนเองและการสร้างความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม ไปจนถึงกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์กับคูรักก่อนแต่งงาน ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศด้วยการลงมือปฏิบัติเพื่อให้บรรลุความสัมพันธ์ ในบทนี้ ผู้วิจัยจะเริ่มจากการนำเสนอผลการศึกษาก่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศและการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่น ในประเด็นที่เกี่ยวกับการรับรู้ (Perception) ความหมายเพศ หลังจากนั้นจะนำเสนอแบบแผนของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศในขั้นตอนของการกำหนดวิธีการ (Strategies) ส่วนในขั้นตอนของการหาเหตุผลต่อรอง (Negotiation) และการลงมือปฏิบัติ (Action) จะนำเสนอในบทต่อไป

การรับรู้(Perception) ความหมายเพศของวัยรุ่น

✓ วัยรุ่น เป็นช่วงของการเปลี่ยนผ่านจากช่วงวัยเด็กเข้าสู่ช่วงวัยผู้ใหญ่ เด็กชายและหญิงทุกคนเมื่อเริ่มเข้าสู่ในช่วงของวัยรุ่นจะก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนการรับรู้ความหมายและบทบาทเพศชายและหญิง ในแต่ละคนแต่ละเพศแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขปัจจัยหลายประการกระบวนการจัดเกลาทางสังคมเรื่องเพศที่แต่ละคนได้รับจากภายในครอบครัว และภายนอกครอบครัว อาทิ

จากสถานศึกษา สื่อ ตลอดจนกลุ่มเพื่อนในที่ทำงาน การเกิดขึ้นของค่านิยมใหม่บางประการและภาวะโภชนาการที่ทำให้พัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กชายและหญิงเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์เร็วขึ้น ส่วนมีส่วนสร้างเงื่อนไขการรับรู้ความหมายเพศในวัยรุ่นทั้งสิ้น การรับรู้ความหมายเพศในช่วงของวัยรุ่นเป็นการพยายามเลือกสรรและสวมบทบาทเพศเพื่อเรียนรู้ทำความเข้าใจต่อโลกของตนเอง และเพศตรงข้ามอันเป็นผลมาจากการปรับเปลี่ยนบทบาทเพศจากวัยเด็กเข้าสู่วัยรุ่น ทำให้วัยรุ่นเป็นช่วงวัยที่มักขาดแบบแผนของตนเองที่ชัดเจนและขาดความเข้าใจในเพศตรงข้ามอย่างดีพอ ดังนั้น การที่สังคมให้ความหมายกับการแสดงบทบาทเพศทั้งการดำเนินชีวิต การยอมรับจะมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะและความรู้สึกของความเป็นเพศชายหญิงที่กำลังก่อรูปขึ้นให้มีความชัดเจนมากขึ้นจากการเลือกสรรบทบาทเพศที่ได้รับการยอมรับทางสังคมมาเป็นแนวพฤติกรรมของตนเอง กล่าวอีกนัยหนึ่ง ความรู้สึกนึกคิดและการแสดงออกในความเป็นเพศชายหญิงของวัยรุ่นแต่ละคนเป็นผลมาจากการรับรู้และให้ความหมายกฎเกณฑ์ทางสังคมเรื่องเพศ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ความคิดความเชื่อ และการแสดงออกในเรื่องเกี่ยวกับเพศของวัยรุ่นชายและหญิงที่ปรากฏขึ้นมีความโน้มเอียงเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับค่านิยมและบรรทัดฐานทางสังคมเรื่องเพศในประเด็นต่อไปนี้

1. กระบวนการขัดเกลาทางสังคมเรื่องเพศ /
2. พัฒนาการของเพศสภาพตามธรรมชาติ /

1. กระบวนการขัดเกลาทางสังคมเรื่องเพศ (sexualization)

สังคมไทยเป็นสังคมหนึ่งที่ผูกโยงเรื่องเพศเข้ากับเกียรติยศชื่อเสียงและบรรทัดฐานเชิงศีลธรรมทางสังคม ซึ่งสังเกตได้จากกระบวนการขัดเกลาทางสังคมเรื่องเพศมุ่งเน้นไปที่การให้ความหมายกับการกระทำในเรื่องเพศเป็นเรื่องถูกผิดเชิงศีลธรรม ผู้กระทำก็จะถูกตีความหมายว่าเป็นคนดี คนไม่ดี ด้วยเช่นกัน หากพิจารณาถึงกรอบโครงสร้างการจัดระเบียบทางสังคมแล้วจะพบว่า ชายและหญิงได้ถูกขัดเกลาให้รับรู้ความหมายของความเป็นเพศของตนเองและเพศตรงข้ามในลักษณะของความไม่เท่าเทียมกัน มีความคิด ความเชื่อหลายอย่างเกี่ยวกับพฤติกรรมเพศอย่างเดียวกันที่เพศหนึ่งสามารถกระทำได้แต่อีกเพศหนึ่งกระทำไม่ได้ ในขณะที่เดียวกันการกระทำระหว่างชายกับหญิงเรื่องเพศแบบอย่างเดียวกัน ก็จะถูกสังคมประเมินตัดสินในเชิงศีลธรรมและให้ความหมายในความเป็นคนดี คนไม่ดี ระหว่างชายกับหญิงคนละมาตรฐานกัน ซึ่งอาจจะพอกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า การที่สังคมให้คุณค่าเรื่องเพศระหว่างหญิงกับชายอย่างไม่เท่าเทียมกันนี้ ได้สะท้อนถึงโครงสร้างความสัมพันธ์หญิงชายมีลักษณะของความไม่เสมอภาค ด้วยการใช้ระบบมาตรฐานซ้อนในเรื่องเพศตัดสินการกระทำทางเพศระหว่างหญิงชาย ระบบมาตรฐานซ้อนด้านเพศในสังคมไทยได้สร้างเงื่อนไขของการขัดเกลาเพศหญิงให้ตกเป็นรองชาย (แม้ว่าในความเป็นเพศหญิง

นั่นจะอยู่บนพื้นฐานของร่างกายเพศชายตามธรรมชาติก็ตาม) ความแตกต่างอย่างไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศชายหญิงที่เป็นผลจากกระบวนการขัดเกลาทางสังคมเพื่อกำหนดสร้างความเป็นเพศชายหญิงได้เริ่มตั้งแต่ในช่วงวัยเด็กในครอบครัว จนกระทั่งเข้าสู่ช่วงของวัยรุ่นความเป็นเพศชายหญิงก็มีความชัดเจนมากขึ้น ซึ่งในช่วงระหว่างของวัยเด็กเข้าสู่ผู้ใหญ่หรือวัยรุ่นนี้ จึงเป็นช่วงของการเลือกสรร และหรือเป็นช่วงของการซึมซับ "บทเพศ" ทั้งจากภายในและภายนอกครอบครัว ความคิดและความรู้สึกรวมตลอดถึงการแสดงออกของวัยรุ่นชายและหญิงที่มีความแตกต่างกันไปนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1.1 การอบรมเลี้ยงดูถูกชายถูกสาวแตกต่างกัน

ดังได้กล่าวแล้วว่าโครงสร้างบรรทัดฐานเพศในสังคมไทยมีลักษณะเป็นบรรทัดฐานซ้อน (double standard) ผู้ชายและผู้หญิงจะถูกตัดสินพฤติกรรมเพศอย่างเดียวกันแต่คนละเกณฑ์ กล่าวคือ ในขณะที่ผู้ชายสามารถมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานหรือเปลี่ยนคู่นอนได้โดยไม่จำกัดนั้น ผู้หญิงที่เป็นคู่นอนของผู้ชายหรือกระทำตามอย่างผู้ชายนั้น สังคมมองว่าเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไม่เหมาะสม เป็นผู้หญิงไม่ดี กระทำตัวเสียหาย แต่สำหรับผู้ชายแล้วสังคมไม่มีกฎเกณฑ์ใดๆ สำหรับตำหนิหรือควบคุมอย่างชัดเจนมากนัก ความคิดความเชื่อที่ว่าผู้ชายไม่เสียหายเรื่องเพศแต่ผู้หญิงเป็นฝ่ายเสียหายนั้น ไม่ได้เกิดเฉพาะต่อตัวผู้หญิงเองเท่านั้น แต่ยังทำให้ครอบครัวญาติพี่น้องได้รับความอับอายเสียหน้าตามไปด้วย เงื่อนไขดังกล่าว มีผลทำให้การอบรมปลูกฝังคุณธรรมความเป็นเพศหญิงเพศชายมีความแตกต่างกัน โดยที่วัยรุ่นผู้หญิงมีความรู้สึกว่าตนเองถูกพ่อแม่เข้มงวดเรื่องการเที่ยวเตร่ การคบเพื่อนโดยเฉพาะเพื่อนชาย ความต้องการของพ่อแม่บางครอบครัวที่ต้องการให้ลูกสาวมีความรักนวลสงวนตัว ไม่สนใจในเรื่องเพศนอกเหนือจากการศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จเท่านั้น โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การแสดงออกถึงการปกป้องคุ้มครองลูกสาววัยรุ่นซึ่งต้องออกไปเรียนไกลบ้านมิให้ถูกเพื่อนชายคุกคามหรือล่วงลามทางเพศ การสร้างภาพที่น่ากลัวของผู้ชายที่มุ่งใช้ความรุนแรงทางเพศกับผู้หญิง และการใช้เรื่องราวเกี่ยวกับข่าวทางเพศ ภาพยนตร์บางตอนในโทรทัศน์ที่เกี่ยวกับการแสดงออกทางอย่างเพศเปิดเผย มาเป็นกรณีตัวอย่างเพื่อตักเตือนและห้ามปรามมิให้นำเอาแบบอย่างไปกระทำตาม เพราะมีความคิดว่าวิธีการดังกล่าวจะทำให้ลูกสาวเชื่อว่าเรื่องเพศทำให้ผู้หญิงเสียหาย

"แม่เขาก็จะบอกเราว่า ถ้าเราคบเพื่อนผู้ชาย ถ้าเพื่อนผู้ชายมันมือไว มาจับตัวจับแขนเราก็ก้าวไปเลย ถ้ามันยังมาทำอีกก็ให้มาบอกแม่ แม่เขาจะไปพูดกับครู"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 14 ปี มัธยมศึกษาปีที่2 ไม่เคยมีแฟน)

"เขา(พ่อแม่)จะไม่สอนแต่ห้ามมากกว่า อย่างถ้าในทีวีมีเรื่องนี้ (เรื่องความ

สัมพันธ์ทางเพศ) เขาจะบอกเลยว่าห้ามทำอย่างนั้นนะ คือ จะมีพูดกันก็ตอนที่ดูทีวีด้วยกันมากกว่า" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

"ก็จะบอกนะเวลาดูทีวี พอมีฉากเกี่ยวกับเรื่องรักๆใคร่ ะ เรื่องที่ไปนอนทำกัน แม่ก็จะพูดบอกว่าเนี่ยดูซิ ทำอย่างนี้ไม่ดีเลยนะ ผู้หญิงก็หน้าด้านอะไรทำนองนี้ อย่าไปเอาอย่างเชียว" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

การขัดเกลาคือความเป็นเพศชายเพศหญิงให้มีความแตกต่างกันจะอยู่บนพื้นฐานของความเป็นเพศตรงข้ามทั้งทางร่างกายและจิตใจนั้น นอกเหนือจากการที่ครอบครัวได้พยายามอบรมปลูกฝังบทบาทเพศให้เด็กชาย เด็กหญิงปฏิบัติตามผ่านกิจกรรมต่างๆ ทางสังคม เช่น การแสดงกิริยาอาการ การใช้สิ่งของเครื่องใช้ที่แตกต่างกันแล้ว ยังมีการขัดเกล่าให้ซึมซับความรู้สึกนึกคิดของความไม่เท่าเทียมทางเพศแฝงอยู่ด้วย ผู้หญิงจะถูกขัดเกล่าให้รับรู้และเกรงกลัวอำนาจของชาย ยุทธวิธีที่บางครอบครัวนำมาใช้ได้สะท้อนถึงเจตนาเพื่อปกป้องหรือประวิงเวลาการสร้างความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามให้เกิดขึ้นได้ยากหรือช้าลง ด้วยการทำให้ผู้หญิงมีทัศนคติต่อเพศชายเป็นเพศที่น่ากลัว และไม่น่าไว้วางใจสำหรับผู้หญิง โดยมีการใช้สภาพความแตกต่างของครอบครัว การแสดงอำนาจของพ่อที่ใช้ความรุนแรงกับแม่บ่อย ๆ เป็นประจักษ์พยานเพื่อสร้างความรู้สึกนี้ให้ลูกสาว

"เขา (แม่) ก็จะเตือนบ่อยๆ ว่าให้ดูแลไว้ ให้เรียนสูง ๆ อย่าทำตัวเหลวไหล ให้ตั้งใจเรียน ครอบครัวเป็นอย่างนี้ (พ่อก็มีเมียน้อย) ก็ไม่อยากให้หนักมาเป็นอีก"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 15 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเพื่อนชายมาติดพัน)

"แม่เขาก็จะคิดมากในเรื่องนี้(พ่อก็มีเมียน้อย)เคยพูดกันว่าไม่อยากอยู่แล้ว ก็บอกกับแม่ว่าไม่ต้องไปไหนหรอก อยู่อย่างนี้แหละคิดอะไรมากมาย"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี. อาชีวศึกษา กำลังมีแฟน)

"แม่ก็จะเคยบอก เคยสอนเสมอว่าโดน (พ่อ) ทุบตีด้วย แม่จะเตือนตลอดว่าให้ดูแลตัวเองให้ดี ให้เลือกผู้ชายใจเย็นและก็ให้คบกันนานๆ คู่กันให้นานๆ เพราะผู้ชายคู่กันแป๊บเดียวไม่รู้หรอก" (วัยรุ่นหญิงอายุ 17 ปี ทำงานโรงงาน มีสัมพันธ์กับแฟน)

"พ่อแม่เขาจะพูดคุยตลอดเลยว่า ยังไม่อยากให้เรามีแฟนเขาคงอยากให้เราเรียนให้จบก่อนค่อยคิดเรื่องแฟน เรื่องผู้ชาย...เขากลัวว่าเราจะเสียการเรียน เราจะเสียคนก่อนจบ"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

การสร้างความรู้สึกให้ผู้หญิงมีทัศนคติต่อผู้ชายในฐานะที่เป็นเพศตรงข้าม และเป็นฝ่ายที่คิดจะหาโอกาสรุกรานและเอาเปรียบทางเพศกับผู้หญิงอยู่ตลอดเวลา นั้นมักจะอยู่บนพื้นฐานของการขัดเกล่าให้ผู้หญิงเกิดความรู้สึกด้อยกว่าชายทั้งทางร่างกายและจิตใจ ผู้หญิงเป็นเพศที่

อ่อนแอไม่สามารถปกป้องคุ้มครองตนเองได้ ด้วยวิธีการสร้างภาพของผู้ชาย "แปลกหน้า" หรือ คนที่ตนเองไม่รู้จักสนิทสนมคุ้นเคยด้วยเป็นอันตรายทางเพศของผู้หญิงที่ควรหลีกเลี่ยงและไม่ควรไว้ใจ เจื่อนใจดังกล่าวนี้อาจทำให้ผู้หญิงถูกข่มขืนกลายเป็นเพศที่มีลักษณะพึงพาผู้อื่นโดยเฉพาะผู้ชายเพื่อปกป้องคุ้มครองจากความไวเนื้อเชื้อใจ

"ก็แบบจะไปไหน เขา(พ่อแม่)จะไม่ตามใจ ออกไปเที่ยวกับเพื่อนข้างนอกบ้าน ก็ต้องขอก่อน ต้องบอกว่าจะไปไหน ไปทำไมไปกับใคร ส่วนมากเขาจะไม่ตามใจในเรื่องนี้... เขาเป็นห่วงปู่ที่เป็นลูกผู้หญิงคนเดียว เขาเคยสอนปู้บ่อยๆ เรื่องอันตรายการข่มขืน เราเป็นผู้หญิงไปไหนคนเดียวไม่มีทางต่อสู้" (วัยรุ่นหญิงอายุ 14 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 2 ไม่มีแฟน)

"เขา(พ่อแม่)จะเป็นห่วงเรามาก สังคมรอบข้างคนมันเยอะ เขากลัวว่าใคร(ผู้ชาย)มันจะหลอกไปทำอะไรที่ไม่ดี โดยเฉพาะผู้ชายแปลกหน้า ... ถ้าเจอผู้ชายแปลกหน้าก็อย่าไปมอง อย่าไปพูดด้วยให้เราเลี้ยงไปเลย คนสมัยนี้ไว้ใจไม่ได้ ภัยของผู้หญิงมันมีเยอะ" (วัยรุ่นหญิงอายุ 15 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเพื่อนชายมาติดพัน)

ในขณะที่กระบวนการอบรมปลูกฝังทัศนคติค่านิยมความเป็นเพศให้กับลูกสาววัยรุ่นในครอบครัวมีลักษณะที่โน้มเอียงไปในทางควบคุมพฤติกรรมและความคิด ให้อยู่ภายในกรอบของจารีตและบรรทัดฐานของสังคม โดยใช้การห้ามปรามตักเตือน ตลอดจนการทำให้เกิดความรู้สึกหวั่นเกรงต่ออำนาจความต้องการทางเพศของผู้ชายที่แสดงออกได้ด้วยความรุนแรงกับผู้หญิง เสมือนหนึ่งเป็นการข่มขืนเพื่อควบคุมเรื่องเพศของผู้หญิงให้อยู่ในที่ทางเฉพาะ (เช่นในบ้าน) การแสดงพฤติกรรมที่ก้าวล้ำออกนอกกรอบก็จะถูกลงโทษทั้งทางร่างกายและสังคมในรูปของ "อันตรายและความเสียหาย" ทางเพศ แต่สำหรับเด็กวัยรุ่นชายนั้นมักจะได้รับการข่มขืนให้ มีลักษณะโน้มเอียงไปในทางให้มีอิสระที่จะคิดแสวงหาประสบการณ์ทางเพศตามความรู้สึกที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ แต่อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์เงื่อนไขบางประการของครอบครัวที่กำหนดขึ้นมาเท่านั้น เช่น การแต่งงานอย่างเป็นทางการต้องได้รับความเห็นชอบจากพ่อแม่ก่อน ซึ่งมักจะอยู่บนพื้นฐานของการได้ผ่านพิธีกรรมทางศาสนาเพื่อเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ คือ การบวชเรียนแล้วหรือสำเร็จการศึกษาแล้ว เป็นต้น แม้ว่ากระบวนการข่มขืนและการควบคุมทางสังคม ที่ต้องการให้ลูกผู้ชายไม่สามารถที่จะตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องเพศของตนเองโดยเฉพาะเรื่องความสัมพันธ์กับผู้หญิงอย่างเป็นทางการ(การมีคู่ครอง)ได้อย่างอิสระก็ตามแต่กระบวนการเลือกคู่ครองด้วยการแสวงหาประสบการณ์จริงทางเพศกับผู้หญิงโดยไม่จำกัดได้นั้น นอกจากจะเป็นการบ่มเพาะความเป็นอิสระทางเพศโดยปราศจากกลไกทางสังคม (เช่น ผู้ชายไม่เสียหายเรื่องเพศ) ที่กดดันให้เกิดความรับผิดชอบแล้ว ยังทำให้เพศชายมีทัศนคติต่อเพศหญิงอย่างผู้มีโอกาสที่จะเอารัดเอาเปรียบทางเพศได้โดย

ปราศจากจิตสำนึกกับผิชอบอีกด้วยเช่นกัน วัยรุ่นชายบางคนตีความการแสดงออกของพ่อแม่ที่มักไม่ค่อยว่ากล่าวตักเตือนพฤติกรรมเพศของตนเองเลยว่าเป็นความรักของพ่อแม่ที่มีกับตน จนบางคนคิดว่าพ่อแม่ให้อิสระที่จะไปทำอะไร ตามใจได้โดยไม่ว่าอะไรแต่อย่าไปจริงจังกับผู้หญิงคนใดก่อนที่จะบวชหรือเรียนให้สำเร็จเสียก่อน แล้วถ้าต้องการจะจริงจัง(รับผิชอบ)กับผู้หญิงคนใดพ่อแม่ก็จะไม่ว่าอะไร

"แบบพูดไม่ค่อยเพราะ พูดแบบห้วนๆ จะคุยกันก็ต่อเมื่อมีธุระหรือจะใช้สอยอะไรเท่านั้น ผมต้องช่วยเหลือตัวเองมากๆ เลย ก็อยากให้พูดตามเรื่องของเราบ้าง ห่วงใยเราบ้าง.. ผมไม่เคยมีปัญหาเรื่องนี้(เรื่องเพศ) ถ้าผมมีผมแก้เองตลอด ผมจะช่วยตัวเองมากที่สุด"
(วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแฟน)

"คือแม่เนี่ยเขาจะรักผมไม่ค่อยว่าอะไรเท่าไร เขาจะตามใจผมตลอด แต่พ่อผมเนี่ยเขาจะเข้มงวดกับผมเรื่องเรียน เรื่องเที่ยวนี้พ่อผมกับผมจะไม่ค่อยเข้าใจกันเท่าไร ก็ถ้าไม่จำเป็นก็จะไม่ค่อยด้วยเลย" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

"ที่บ้านเขาจะไม่ค่อยสนใจเรื่องที่ผมจะไปยุ่งอะไรกับใคร เขาเพียงแต่เปรย ๆ ว่าอนาคตเรามันไม่ใช่แค่นี้ น่าจะเรียนให้มันจบก่อน"
(วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแฟน)

"แม่เขาจะเข้มงวดทุกอย่าง เขาก็จะตั้งใจกับผมนะว่าจะได้บวชก่อน เขาจะรักผมมากห่วงเราตามใจมากด้วย ไม่อยากให้รีบไปจริงจังกับผู้หญิงคนไหนตอนนี้ อยากให้บวชก่อน"
(วัยรุ่นชายอายุ 17 ปี ทำงานโรงงาน มีแฟน)

พอที่จะกล่าวได้ว่า กระบวนการจัดเกลาความเป็นเพศชาย เพศหญิงและความสัมพันธ์ระหว่างชายกับหญิง เป็นประเด็นที่มีความสำคัญเพราะเกิดขึ้นบนพื้นฐานของความไม่เสมอภาคทางความคิดและสิทธิ์ที่จะกระทำในเรื่องเพศผลของการปลูกฝังอบรมของครอบครัวที่ต้องการสร้างและตรึงอัตลักษณ์ความเป็นเพศชายหญิงตามคตินิยมของโครงสร้างบรรทัดฐานสังคมที่ต้องการให้ผู้หญิงเป็นเพศที่มีลักษณะของการปกป้องคุ้มครองตนเองไม่ได้จำเป็นต้องพึ่งพาผู้ที่เหนือกว่าที่ไว้ใจด้วยการสร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดสนิทสนมด้วย ขณะเดียวกัน ก็มีความรู้สึกต่อเพศตรงข้ามที่ไม่รู้จักสนิทสนมคุ้นเคยด้วยในลักษณะหวั่นกลัวและออยหนี ในขณะที่ผู้ชายจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูให้มีความอิสระในการแสวงหาประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงานได้โดยคิดว่าสังคมไม่ต้องการให้ตนเองต้องรับผิชอบมากนัก จนกว่าจะได้ตอบสนองต่อความคาดหวังของพ่อแม่เสียก่อน ซึ่งเท่ากับว่าค่านิยมและบรรทัดฐานสังคมได้มีส่วนทำให้ความเป็นเพศและความสัมพันธ์ระหว่างเพศอยู่บนพื้นฐานของความไม่เสมอภาคที่เปิดโอกาสให้มีการเอารัดเอาเปรียบทาง

เพศเกิดขึ้นและดำรงอยู่ได้จนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม อิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อการจัดเวลา และควบคุมพฤติกรรมเพศของวัยรุ่นชายและหญิงแม้ว่าจะมีผลต่อความรู้สึกนึกคิดในวัยรุ่นมากเพียงใดก็ตาม แต่อิทธิพลดังกล่าวกลับมีผลลต่น้อยลง เมื่อวัยรุ่นบางกลุ่มบางคนที่มีได้พักอาศัยอยู่กับครอบครัวตลอดเวลา จากตัวอย่างในกลุ่มวัยรุ่นที่พักอาศัยอยู่ด้วยกันตามลำพังตามหอพักในเขตเมืองเพื่อมาเรียนหรือทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จะมีค่านิยมและพฤติกรรมทางเพศที่เป็นตัวของตัวเองและมีอิสระมากขึ้น ดังจะได้นำเสนอดังต่อไปนี้

1.2 พฤติกรรมและค่านิยมเพศของวัยรุ่นผันแปรไปตามสภาพแวดล้อม

ช่วงวัยรุ่นเป็นช่วงของการเปลี่ยนแปลงผ่านจากวัยเด็กเข้าสู่ผู้ใหญ่ ดังนั้นช่วงวัยรุ่นจึงเป็นช่วงของการแสวงหาบทบาทและเอกลักษณ์ของเพศที่จะทำให้เป็นที่ยอมรับจากผู้อื่น และเป็นเอกลักษณ์ที่สามารถตอบสนองความสุขความพึงพอใจของตนเองได้มากที่สุด ซึ่งอาจจะไม่ได้คำนึงถึงค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคม ที่ได้รับการอบรมปลูกฝังจากครอบครัวมากนัก พฤติกรรมและค่านิยมเพศที่มีการผันแปรไปตามสภาพแวดล้อมนี้ เกิดขึ้นกับกลุ่มวัยรุ่นชายหญิงที่เข้ามาอยู่ในเมือง เพื่อมาศึกษาต่อและกลุ่มวัยรุ่นจากต่างจังหวัดที่เข้ามาทำงานในโรงงาน—วัยรุ่นเหล่านี้จะเข้าหอพักอยู่รวมกันเป็นกลุ่มเพื่อสะดวกต่อการไปเรียนหนังสือหรือการไปทำงานได้ทันเวลาและยังช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการอยู่อาศัยโดยการเฉลี่ยค่าใช้จ่ายเป็นค่าหอพักและค่าอาหาร นอกจากนี้ การอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ทำให้มีเพื่อนพูดคุย เทียวเตร็ดเตร่ด้วยกันอีกด้วย การมาอยู่หอพักกันตามลำพังทำให้เหินห่างจากการควบคุมดูแลพฤติกรรมของครอบครัว ปัจจุบันเงื่อนไขหลายประการทำให้วัยรุ่นชายหญิงหลายคน เมื่อออกมาใช้ชีวิตนอกครอบครัวทำให้พฤติกรรมและค่านิยมเพศเปลี่ยนแปลงไป จากปัจจัยเงื่อนไขต่อไปนี้

2.1.1 การเหินห่างจากการควบคุมของครอบครัวทำให้วัยรุ่นแสดงพฤติกรรมในเรื่องเพศตามใจตนเองมากขึ้น

วัยรุ่นชายหญิงเริ่มคบหาสมาคมกับเพื่อนต่างเพศอย่างใกล้ชิดและมีอิสระมากขึ้น ค่านิยมในเมืองหลายอย่างที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่นชายหญิง เช่น การที่สังคมถือว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องส่วนตัว ที่ชายหญิงสามารถที่จะคบหาเป็นเพื่อนหรือเป็นแฟนกันได้ โดยอยู่บนฐานของความพึงพอใจของแต่ละคน โดยที่สังคมมักจะไม่สนใจยุ่งเกี่ยวเรื่องส่วนตัว นอกจากนี้ ค่านิยมการมีแฟนหรือคู่รัก ยังเป็นบรรทัดฐานที่สร้างการยอมรับว่าเป็นสิ่งเชิดหน้าชูตาในกลุ่มเพื่อนๆ ที่ทำให้วัยรุ่นชายหญิงคนใดไม่มีแฟนหรือไม่มีเพศตรงข้ามสนใจเกิดความรู้สึกน้อยและกังวลใจ ความคิดที่ว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องส่วนตัว ทำให้วัยรุ่นบางคนถือว่าในสังคมเมืองที่ตนเองได้เข้ามาใช้ชีวิตนั้น การตอบสนองความสุขทางเพศ การคบหาเพศตรงข้ามเป็นแฟนหรือคู่รัก

สามารถทำได้อย่างอิสระโดยไม่ถือว่าเป็นเรื่องผิดถูกที่สังคมไม่ตำหนิหรือมีใครมาควบคุมหวงห้ามเหมือนกับเมื่ออยู่กับครอบครัวตนเอง

“ผมว่า ผมมาอยู่ในเมืองก็ดี แบบนี้มันไม่มีใครมาคุมเรา เราคุมตัวเอง ตัดสินใจทำอะไรเองที่เราชอบ มันอิสระดี” (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา)

“มาอยู่ที่นี่ อย่างพวกสาวโรงงาน ส่วนมากก็จะมาจากบ้านนอกด้วยกัน มาเช่าหอพักอยู่ด้วยกัน พ่อแม่ไม่ได้มาอยู่ด้วย มันอิสระจะไปไหนมาไหนกับใครก็ยังได้ ไม่มีใครมาคอยจับจ้อง คอยหวงห้าม มันอิสระทุกอย่าง แล้วแต่ใครจะพอใจใคร”
(วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี ทำงานโรงงาน)

การอยู่รวมกันเป็นกลุ่มเพื่อการสังสรรค์เที่ยวเตร่ด้วยกัน ถือว่าเป็นลักษณะอย่างหนึ่งของวัยรุ่น ในกลุ่มเพื่อนวัยรุ่น นอกจากจะมีการสร้างระบบบรรทัดฐานบางอย่างของกลุ่มแล้ว การทำตามอย่างกันในเรื่องต่าง ๆ ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ เพราะนอกจากจะเป็นการแสดงความเป็นพวกเดียวกันแล้ว ยังเป็นการดำรงสถานภาพของตนเองเพื่อมิให้กลุ่มดูถูกล้อเลียนให้อับอายอีกด้วย โดยเฉพาะการมีแฟนหรือคู่รัก ซึ่งไม่สามารถกระทำได้อย่างเปิดเผยเมื่ออยู่กับครอบครัว แต่เมื่อออกมาอยู่ตามลำพังกับกลุ่มเพื่อน ที่ถือว่าเป็นการสร้างสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามเป็นเรื่องปกติไม่ใช่เรื่องผิดอะไร และยังถือกันว่าเป็นสิ่งแสดงถึงคุณค่า และเอกลักษณ์ของตนเองในสายตาของเพศตรงข้ามอีกด้วย

“ก็เห็นเพื่อนคนอื่นเขาทำกันแล้วมันไม่ผิด มันไม่มีใครว่าอะไร ถ้าอยู่ตามบ้านนอก เราก็อยากทำแต่ไม่กล้าทำเพราะกลัวผิด เพราะที่บ้านจะมีแต่คนที่รู้จักเรา รู้ว่าเราลูกใครหลานใคร แต่พอเข้ามาอยู่ที่นี่(หอพักในเมือง) มันไม่ค่อยอาย ไม่ต้องกลัวกันแล้ว มันต่างพ่อต่างแม่ ไม่มีใครรู้จัก ไม่มีใครคอยดูค่าให้อายกันเหมือนที่บ้าน” (วัยรุ่นชายอายุ 17 ปี ทำงานโรงงาน)

“เดี๋ยวนี้ ผู้หญิงควรต้องเรียนรู้เรื่องนี้ ไม่ใช่รู้แต่ผู้ชายเท่านั้น”
(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

2.2.2 การยอมรับค่านิยมความบริสุทธิ์ของผู้หญิง ค่านิยมและบรรทัดฐานสังคมไทยที่ผู้หญิงต้องรักษาวลสงวนตัว รักษาความบริสุทธิ์ไว้จนถึงวันแต่งงาน ถือว่าเป็นค่านิยมและบรรทัดฐานสังคมที่ผู้หญิงที่ดีพึงปฏิบัติ โดยมีการขัดเกลาอบรมถ่ายทอดมาอย่างช้านาน แม้ว่าสังคมจะเปลี่ยนแปลงไปมากเช่นใดก็ตาม แต่ค่านิยมนี้ยังคงดำรงอยู่เป็นแกนหลักบรรทัดฐานเพศของสังคมไทยอย่างมั่นคง การศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ทำให้ค่านิยมดังกล่าวในกลุ่มวัยรุ่นชายหญิงบางคน ที่เริ่มมีความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม เริ่มมีความเปลี่ยน

แปลงคลี่คลายลงไป ทั้งนี้เพราะ ค่านิยมในเมืองที่ถือว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องส่วนตัวและอยู่บนฐานของความรักความพอใจของแต่ละคน ทำให้เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานสามารถเกิดขึ้นได้กับวัยรุ่นที่ต้องการจะพัฒนาระดับความสัมพันธ์กับคู่รักให้มากขึ้น และบางคนคิดว่าการรักนวลสงวนตัวโดยไม่ยินยอมตามความต้องการของคู่รัก อาจทำให้คู่รักเกิดความรู้สึกหมกมุ่นโอกาสและทอดทิ้งไปทั้งที่ก็รู้ว่าเป็นเรื่องที่สังคมส่วนใหญ่ยังไม่ยอมรับ และเพื่อคลายความรู้สึกไม่สบายใจลงไปจึงพยายามหาเหตุผลต่อรองกับสังคมโดยถือว่า เป็นเรื่องปกติธรรมดาที่ผู้หญิงผู้ชายก็สามารถทำได้โดยไม่ถือว่าผิดเช่นเดียวกัน

“คิดว่า การมีเพศสัมพันธ์ก่อนเนี่ย ผู้ชายมีสิทธิ์ที่จะนอนกับผู้หญิงหลาย ๆ คน ได้รู้ว่าผู้หญิงคนนี้เป็นยังไง กับผู้หญิงที่ไม่ได้สัมผัสเลยว่า ผู้ชายแต่ละคนเป็นยังไง ตรงนี้สำคัญ ผู้หญิงควรจะเปลี่ยนผู้ชายบ้างก็ได้ ในความคิดอ่ะนะ”

(วัยรุ่นหญิงอายุ 17 ปี ทำงานโรงงาน เลิกกับคู่รักและกำลังมีคู่รักคนใหม่)

“สมมุติว่า ผู้ชายมีความต้องการเขาจะแสดงออก แล้วผู้หญิงละ ถ้าเกิดมีความต้องการจะให้เราเก็บความต้องการนั้นไว้เป็นไปไม่ได้แล้ว เรามีสิทธิ์ที่จะทำอะไรคล้าย ๆ กัน อยู่ที่ผู้ชายจะยอมรับได้มัย ถ้ารู้ว่าผู้หญิงคนที่เขาแต่งงานด้วยก็เคยผ่านมาก่อนคล้าย ๆ กับเขา”

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

วัยรุ่นชายบางคนที่มีคู่รักที่เคยมีประสบการณ์ทางเพศมาก่อน และบางคนที่ได้ผู้หญิงที่บริสุทธิ์ก็ตาม โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นชายในโรงงาน มักถือว่าความบริสุทธิ์มีใช้หลักประกันว่าจะอยู่ด้วยกันโดยไม่ทะเลาะกัน ตัวเองต้องการผู้หญิงที่เอาอกเอาใจเก่ง เช่น การดูแลปรนนิบัติ เมื่อเวลาอยู่ด้วยกัน เป็นต้น อาจเป็นไปได้วัยรุ่นชายกลุ่มนี้คิดว่า ผู้หญิงที่บริสุทธิ์มักจะคิดว่าคุณค่าของตนเองยังคงมีอยู่มากและเป็นสิ่งที่ผู้ชายจะต้องยอมรับและเอาอกเอาใจมากกว่าผู้หญิงที่เคยผ่านประสบการณ์ทางเพศมาแล้ว ย่อมรู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองจึงต้องพยายามเอาอกเอาใจ เพื่อผูกใจผู้ชายเอาไว้ได้

“คิดว่า จนถึงวันนี้ ไม่จำเป็นแล้ว จะต้องได้ผู้หญิงที่บริสุทธิ์ เพราะเดี๋ยวนี้ผู้หญิงดีหรือไม่ดี ไม่ได้ดูที่ความบริสุทธิ์แล้ว อยู่ที่นิสัยการทำความมากกว่า”

(วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

“แต่ก่อนผมจะเลือกสนใจผู้หญิงที่บริสุทธิ์ไม่เคยมีแฟนมาก่อน แต่เดี๋ยวนี้ ผมดูที่รูปร่างหน้าตาและนิสัยมากกว่า เพราะว่าผู้หญิงถึงจะเป็นสาวบริสุทธิ์แต่ถ้านิสัยไม่ดี ถ้าอยู่ด้วยกันก็ทะเลาะกันไม่มีความสุขอีก ผู้ที่ไม่บริสุทธิ์นี่เขาจะรู้เวลาที่อยู่ด้วยกันแล้วจะต้องทำอะไรก่อนหลัง เขาจะรู้ว่าเราทำงานกลับมาเหนื่อยเขาก็จะมาช่วยดูแลเอาใจใส่เราได้ดีกว่าผู้หญิงที่ไม่เคยเลย”

(วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

“ถ้าผู้หญิงไม่บริสุทธิ์แล้วทำตัวดี เขาก็ยังยอมรับอยู่ ถ้ายิ่งเหลวไหลไปอีกผู้ชายเขาก็ไม่ยอมรับหรอก แบบยังไปให้คนโน้นคนนี้อีกอย่างนี้ ผู้หญิงจะเสียหายมากกว่า ผู้ชายก็ไม่อยากเกี่ยวข้องกับตัว ถ้าเสียตัวแล้วครั้งหนึ่งแล้วปรับปรุงตัวใหม่รู้จักทำงานบ้าน งานเรือนก็คิดว่าใช้ได้ไม่เสียหายอะไร ผมว่าอย่างนี้ดีกว่าสาวบริสุทธิ์”

(วัยรุ่นชายอายุ 20 ปี ทำงานโรงงาน มีคูรัก)

ประเด็นที่สำคัญที่พบประการหนึ่งก็คือ ความบริสุทธิ์หรือไม่บริสุทธิ์ของคูรักอาจไม่ใช่เรื่องสำคัญที่จะคบหาเป็นแฟนหรือคูรักกัน ถ้าเป็นการคบหากันด้วยความรู้สึก หรือคบหาผูกพันกันด้วย“ใจ”มากกว่าสิ่งอื่นแล้ว แม้รู้ว่าคนรักเคยผ่านผู้ชายอื่นมาก่อนวัยรุ่นบางคนคิดว่่าก็อาจเป็นสิ่งที่ยอมรับได้

“มันคล้าย ๆ กับผลพลอยได้มั้ง ถ้าเขาเกิดไปจีบและผู้หญิงคนนั้นเป็นสาวบริสุทธิ์ก็โชคดีไป แต่ถ้าไปจีบผู้หญิงแล้วรู้ว่าไม่บริสุทธิ์มาก่อนเขาก็ต้องทำใจเพราะว่าจีบไปแล้วก็รักก็ชอบไปแล้ว” (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา)

“เรื่องนี้ผมก็ไม่ถือแล้ว ผมคบกันด้วยใจมากกว่า เมื่อก่อนอาจจะเคยคิดเรื่องนี้เหมือนกับว่าผู้หญิงต้องบริสุทธิ์ แต่พอมาอยู่ในสภาพแวดล้อมแบบนี้แล้ว มันหาไม่ได้ ถ้าผมมีมาคิดเรื่องนี้ผมคงต้องไปหาเด็กอนุบาลนั่นแหละ” (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคูรัก)

อาจจะพอกล่าวได้ว่า เมื่อสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปมีผลทำให้ค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคมเรื่องเพศในกลุ่มวัยรุ่นจะเปลี่ยนแปลงตามไปด้วยในลักษณะของการยอมรับค่านิยมใหม่และแสดงออกในเรื่องเพศที่อยู่บนฐานของความพอใจส่วนตัวมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งค่านิยมการยอมรับความบริสุทธิ์ของผู้หญิงที่เปลี่ยนแปลงไป โดยอาจจะไม่ใช่สำคัญในความรู้สึกของวัยรุ่นชายหญิงบางคน ที่ต้องการพัฒนาระดับความสัมพันธ์กับคูรักมากยิ่งขึ้น และการมีความรักกับคูรักที่เคยมีประสบการณ์ทางเพศมาก่อน ทำให้วัยรุ่นบางคนไม่ได้ให้ความสำคัญกับค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคมในเรื่องนี้มากนัก

1.3 อิทธิพลของการสร้างวาทกรรมเกี่ยวกับเพศ

วาทกรรม (discourse) ที่เกี่ยวกับเพศในสังคมไทย เป็นกลไกทางสังคมที่ถูกกำหนดขึ้นจากอำนาจการจัดระเบียบทางสังคม บนฐานของความเป็นเพศที่แบ่งสังคมออกเป็นสองเพศคือ ชายกับหญิง วาทกรรมเกี่ยวกับเพศทำหน้าที่สร้างโลกทัศน์ (ความเข้าใจต่อโลก) ที่แตกต่างระหว่างเพศชายกับเพศหญิง ผ่านกระบวนการจัดกลาทางสังคมเพื่อสร้างคุณลักษณะของ

ความเป็นผู้ชาย ผู้หญิงที่มีความคิดความรู้สึก และการแสดงออกเรื่องเพศแตกต่างกัน วาทกรรมยังทำหน้าที่ควบคุมให้ผู้ชายผู้หญิงปฏิบัติตามแบบแผนของความเป็นเพศของแต่ละคนด้วยการสร้างค่านิยมในลักษณะของการดำเนินประณามพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนละเมิดบรรทัดฐานสังคม เพื่อตรงความหมายนั้นกับสังคม ที่ส่งผลทำให้มีการขบคิดถึงพูดถึงค่านิยมจากวาทกรรมนั้นเมื่อคิดถึงพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนออกไปจากบรรทัดฐานเพศ ดังนั้น ความสัมพันธ์ชายหญิงจึงเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นและยืนอยู่บนฐานของความแตกต่างทางสังคมระหว่างชายกับหญิงสังคมได้กำหนดให้ผู้ชายเป็นฝ่ายเริ่มต้นและกระทำ (active) ในเรื่องเพศ การแสดงออกถึงความต้องการทางเพศ ด้วยการแสดงอาการกรุ้มกริ่ม การพูดเกี้ยวพาราสี ถือเป็นเรื่องปกติธรรมดาของผู้ชาย ในขณะที่ผู้หญิงเป็นฝ่ายปกป้องและถอยหนี (passive) การแสดงออกทางอารมณ์อ่อนไหว การควบคุมระงับยับยั้งในเรื่องเพศ ถือเป็นลักษณะของผู้หญิง การแสดงออกในลักษณะที่ผิดบทบาทเพศย่อมถูกควบคุมและดำเนินจากการใช้คำพูดและภาษาที่ทำให้เกิดความรู้สึกอับอายและเสียหน้า อิทธิพลของวาทกรรมเพศยังคงมีผลต่อการจัดเกลาหล่อหลอมความเป็นเพศ ผ่านการเลือกสรรบทบาทเพศเพื่อแสดงได้ตอบกับสังคมและเพศตรงข้ามในวัยรุ่นทั้งชายและหญิง

"คือถ้าเราไปเจอผู้ชายที่ถูกใจเนี่ย ใช้การที่จะไปชะม้ายชายตาส่งสายตาให้ผู้ชายมันไม่ดีกับตัวเรามากกว่า คือถ้าถามว่าเคยเจอแบบมัยก็บอกเลยว่าเจอบ่อยมากแต่ก็แหมมองๆ นะ แล้วก็เก็บไว้ในใจถ้าทำอะไรไปมาก เขาก็จะนึกดูถูกเราได้"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

"ก็กลัว ไม่กล้าคุยก่อน ทั้งที่ใจก็คิดว่าจะไปพูดไปคุยกับเขาก็ไม่น่าจะเสียหายแต่ก็อด คิดไม่ได้เดียวเขาจะคิดว่าเราไปสนใจเขา เราไปให้ทำเขาหรือเปล่า"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแฟน)

"จะรอให้ผู้ชายเขาเป็นฝ่ายเริ่มก่อน เรื่องแบบนี้ถ้าเราไปเป็นฝ่ายเริ่มต้นก่อนมันก็อาจจะได้เพราะผู้ชายเขามีความต้องการอยู่แล้ว ถ้าจะให้เราไปเริ่มต้นกับผู้ชายก่อนเขาก็จะบอกว่าเนี่ยมาให้ทำเขาเอง เขาก็จะไม่รับผิดชอบอะไรก็ได้" (วัยรุ่นหญิงอายุ 17 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

ประเด็นสำคัญประการหนึ่งที่พบคือ นอกเหนือจากอิทธิพลจากวาทกรรมเพศที่ส่งผลให้ผู้หญิงมีลักษณะของการสงวนเสียม สงวนท่าทีต่อการแสดงออกในเรื่องเพศแล้วยังถือเสมือนเป็นคำดำเนินหรือ"คำ"ผู้หญิง ที่มีพฤติกรรมละเมิดต่อบรรทัดฐานของความเป็นเพศอีกด้วย นอกจากนี้ ยังพบว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาบางแห่งยังมีการใช้วาทกรรมในเชิงการดำเนินประณามพฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนที่เป็นเพศหญิงมากกว่าการให้เหตุผลที่ต้องชัดเจน

"คือที่พูดว่า ให้ทำ ก็แบบไปยั่วชวนผู้ชาย แบบอาจจะไปรักไปชอบเขาแล้วก็

พยายามไปทำให้เขาสนใจ ก็เหมือนเป็นการค่าผู้หญิงมันจะเสียหายกับผู้หญิงคิดว่าถ้าทำอย่างนั้น เราแอบรักเขาข้างเดียวดีกว่า ผู้ชายเขาก็คงจะคิดว่าผู้หญิงคนนี้คงเจอนัดน่าดู"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

"ที่โรงเรียนเขาก็ไม่ได้สอนเรื่องทำนองนี้ (เรื่องเพศ) ลึกซึ้งอะไร ว่ามันเป็นยัง ใจมันถึงดีไม่ดีเพราะอะไร เขา (ครู) จะบอกว่าเนี่ย ถ้าไม่ระวังนะท้องป่อง ท้องไม่มีพ่อหรือไม่มี ก็ท้องแล้วหาพ่อไม่ได้อะไรทำนองนี้ บางทีก็ยกตัวอย่างแบบค่าเลยว่ารวด อะไรแบบนี้บางครั้งพวกเรา ก็ไม่เห็นด้วยแต่ก็จะไม่มีใครกล้าเถียง" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

1.4 อิทธิพลจากบรรทัดฐานของความสัมพันธ์ระหว่างเพศ

ความคาดหวังของสังคมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ต่างเพศ (ผู้ชายกับผู้หญิง) ได้สร้างแรงกดดันให้วัยรุ่นชายหญิง ก้าวเข้าสู่ความสัมพันธ์ทางเพศด้วยมาตรการทางสังคมที่หลากหลาย เช่น การชักจูงให้ผู้ชายผู้หญิงเกิดความเชื่อในความเป็น "ปกติทางเพศ" การสร้างความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามเป็นสิ่งบ่งชี้ความเป็นปกติทางเพศของชายหญิงแต่ละคน โดยสังคมได้กำหนดเป็นบรรทัดฐานของความสัมพันธ์ระหว่างเพศขึ้นมาควบคุม การละเมิดไม่ปฏิบัติตามสังคมก็จะมองว่า มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือมีความผิดปกติ สร้างผลกระทบต่อภาวะจิตใจและความรู้สึกอับอาย ขาดความมั่นใจให้กับบุคคลนั้น วัยรุ่นชายหญิงหลายคนรับรู้ความหมายของความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามเกี่ยวข้องกับการยอมรับของผู้อื่น และความเป็นคนปกติหรือไม่ปกติเกี่ยวกับเรื่องเพศ กล่าวอีกนัยหนึ่ง อิทธิพลจากบรรทัดฐานของความสัมพันธ์ระหว่างเพศได้นำไปสู่การสร้างบรรทัดฐานใหม่ในกลุ่มคนวัยรุ่นว่า การมีแฟนหรือคนรัก เป็นสิ่งบ่งชี้ถึงความเป็นคนมีคุณค่าเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น (โดยเฉพาะเพศตรงข้าม) การมีชีวิตที่ค้ำชูสมบูรณ์พร้อม คือการที่ตนเองมีแฟนหรือคนที่รัก การไม่มีแฟนหรือไม่มีเพศตรงข้ามมาสนใจเป็นคนผิดปกติไม่สมบูรณ์ในความรู้สึกของผู้อื่น สร้างความวิตกกังวลกับวัยรุ่นคนนั้น

"ก็จะบ่นกับเพื่อนๆ ว่าคงจะหาไม่ได้ ขึ้นคานเป็นสาวแก่ เขา(เพื่อน)ก็มีแฟนกันไปหมดแล้ว" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา ไม่มีแฟน)

"ผมคงมีปัญหาอะไรซักอย่างแน่ แบบว่าไม่มีมนุษยสัมพันธ์หรือไม่ก็เป็นคนเรื่องมากจนคนรอบข้างเขาเบื่อ ก็รู้สึกเหมือนเป็นปมด้อยอะไรซักอย่าง ตอนนั้นเพื่อนๆ เขามีกันหมดแต่ผมเหมือนถูกกันไว้คนเดียว" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแฟน)

"พอผมอายุ 18-19 ผมก็เริ่มสนใจมีแฟนมีเพศตรงข้าม อายุขนาดนี้ก็ต้องเริ่มสนใจอยากคบเพื่อนผู้หญิง อยากมีแฟนกับเขาบ้าง ถ้าไม่สนใจใครเลยเขา(ผู้หญิง)ก็อาจจะมองเราว่าแปลกแท้ เป็นตุ๋นหรือไง" (วัยรุ่นชายอายุ 20 ปี ทำงานโรงงาน มีแฟน)

ประเด็นสำคัญประการหนึ่งก็คือ ความต้องการจากภายในความรู้สึกนึกคิดที่คบหาผูกสมัครรักใคร่กันอย่างจริงใจนั้น พบว่าบางคนเป็นการคบหาสัมพันธ์เพราะคิดว่าเป็นสมัยนิยม (fashion) มากกว่าการคบหากันเพื่อรับผิชอบช่วยเหลือดูแลกันอย่างจริงจัง แต่เป็นการสร้างสัมพันธ์เพียงเพื่อเป็นสิ่งที่เชิดหน้าชูตาของตนเอง โดยที่ตนเองไม่มีความมุ่งมั่นคาดหวังกับความสัมพันธ์อย่างจริงจัง

"ในกลุ่มก็จะมี (แฟน) กันหมดทุกคน แบบกลัวน้อยหน้ากันมากกว่า ไรท์จะคิดจริงจังกันมันก็มีนะ แต่มันก็เป็นบางคู่แล้วแต่คน ถ้าไม่ใครมาจีบมาเองเลยนี้ต้องผิดปกติแน่ ๆ ต้องเป็นพวกเด็กเรียน เด็กเครียด พวกนี้จะเป็นคนเห็นแก่ตัวนะ ถ้าใครเป็นแฟนเขาเนี่ยจะต้องเป็นทาสเขาแน่ๆ เพราะพวกนี้ (คนไม่มีแฟน) จะเป็นคนเลือกมาก"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

"ผมว่าน้อยมาก ถ้าคู่ไหนอยู่กันจนได้แต่งงานกันจริง ๆ ผมว่ายอดเยียมมากเลย ผมยังไม่เคยเห็น และอีกอย่างผมว่ามันอยู่ที่ผู้ชายด้วยถ้าเขา (ผู้ชาย) หยुकแต่ส่วนใหญ่ไม่ค่อยหยुक เพราะได้คนหนึ่งแล้วก็อยากลองคนต่อไปอีกเรื่อยๆ" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

2. พัฒนาการของเพศสภาพตามธรรมชาติ

พัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กชายและหญิงในสังคมไทย มีความเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความหมายเพศและความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม วัยรุ่นหญิงและชายมักจะรับรู้ความเป็นเพศของตนเองและการเข้าสู่กระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศ จากพัฒนาการทางด้านร่างกาย ที่มีผลต่อเปลี่ยนแปลงความหมายเพศจาก "วัยเด็ก" ไปสู่ "วัยหนุ่มสาว" ซึ่งมีความหมายแสดงถึงการก้าวเข้าสู่โลกของความสัมพันธ์เชิงคู่สาวกับเพศตรงข้ามได้แล้วบนพื้นฐานความพร้อมของสภาพร่างกายและอารมณ์ ซึ่งอาจจะเรียกได้ว่า เป็นการรับรู้ความหมายเพศจากพัฒนาการของเพศสภาพตามธรรมชาติของตนเอง

สังคมไทยให้ความสำคัญกับพัฒนาการของเพศสภาพในกระบวนการขัดเกลาเพื่อให้เกิดความรู้สึกเกี่ยวกับ"เพศตรงข้าม"ที่ปรากฏชัดเจน จากการที่หญิงชายในช่วงวัยเด็กจะยังไม่มีความรู้สึกของความเป็นเพศตรงข้าม จะมีความเป็นอิสระในการคบหาสัมพันธ์กัน สามารถเล่นหัวกันได้อย่างใกล้ชิดโดยที่ครอบครัวพ่อแม่จะไม่ค่อยหวงห้ามควบคุมมากนัก ต่อเมื่อเด็กหญิงเด็กชายเริ่มมีร่างกายปรากฏลักษณะของเพศสภาพชัดเจนขึ้น พัฒนาการดังกล่าวได้ส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงในช่วงของวัยเด็กได้สิ้นสุดลง จากการขัดเกลาเพื่อสร้างความรู้สึกของความเป็นเพศตรงข้าม ได้เข้ามาแบ่งแยกและควบคุมโดยที่สังคมได้ให้ความหมายใหม่กับเพศสภาพที่ปรากฏขึ้นตามธรรมชาตินั้น โดยที่วัยรุ่นหญิงเพื่อให้รับรู้ ว่า พัฒนาการของเพศสภาพที่

ปรากฏขึ้นอาจก่อให้เกิดปัญหากับตัวตนเองจากการสัมพันธ์กับผู้ชาย เช่น การทำให้เด็กผู้หญิงรู้ตัวและระวังตัวกับความสัมพันธ์กับเพื่อนผู้ชายเมื่อตนเองเริ่มมีรอบเดือน วัยรุ่นรับรู้ความหมายเพศได้จากกระบวนการจัดแปลความหมายเพศจากพัฒนาการของเพศสภาพของตนเอง วัยรุ่นหญิงบางคนให้ความหมายกับสิ่งที่เกิดขึ้นในตัวเองเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ที่จะสร้างความสัมพันธ์กับชายที่ตนเองสนใจ ในขณะที่บางคนได้ให้ความหมายการมีรอบเดือนของตนเองเป็นสัญญาณเตือนภัยให้ระวังการคบหากับเพื่อนชายแบบใกล้ชิดสนิทสนม เพราะอาจเกินเลยทำให้ตั้งท้องได้ วัยรุ่นหญิงบางคนมองตนเองว่าเป็นผู้หญิงเต็มตัวแล้ว มีลักษณะทางเพศอย่างชัดเจนแล้วพร้อมที่จะมีคู่รักได้แล้ว เป็นความรู้สึกนึกคิดที่ว่าตัวเองมีทุกอย่างที่ผู้หญิงสาวควรมีคือ การมีรอบเดือน มีหน้าอกและมีความรู้สึกทางเพศ วัยรุ่นหญิงบางคนมองว่ามีความเป็นผู้หญิงเต็มตัวแล้ว

"แรกๆ เลยพอเราเห็นว่าตัวเองเริ่มโตแล้ว แบบพอมีประจำเดือนวันแรก แม่เขาก็จะบอกเลยว่า ให้ระวังผู้ชายพลาคพลั้งไปก็อาจท้องได้"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 15 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีแฟน)

"ก็เราเริ่มโตเป็นสาวแล้วนี่ มีครบทุกอย่างครบแล้ว มีสามีก็ได้แล้วก็ต้องเริ่มมองหาหนุ่มๆ บ้างเป็นธรรมดา" (วัยรุ่นหญิงอายุ 16 ปี ม.3 มีแฟน)

"ตอนอายุประมาณ 15 ปีเนี่ย พัฒนาการมันจะเร็วมาก เพราะว่าเราอยากเรียนรู้ว่าผู้หญิงผู้ชายเนี่ย มีสิริระว่างกายยังไง ตรงไหนมันจะมีความรู้สึกต่างกัน เราอยากรู้อยากเห็นว่ามันจะเป็นยังไงถ้าได้มีการกระทำกันแล้ว" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

"ตอนเรียนชั้นประถมเนี่ย คบกับเพื่อนผู้ชายคิดว่าก็ไม่มีอะไรเสียหายเพราะจริงๆ แล้วจิตใจเรานั้นมันยังไม่คิดอะไรเรื่องนี้" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแฟน)

"ความรู้สึกเนี่ยสำคัญ มันจะเป็นตัวบอกเราว่ามันเป็นมากกว่าเพื่อนแล้ว มันเป็นความชอบอะไรบางอย่างที่มันจะเริ่มจากความเป็นเพื่อน"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 20 ปี มหาวิทยาลัยปี 1 มีแฟน)

"ตอนเด็กๆ มันก็เป็นธรรมดาที่ต้องคบทั้งผู้หญิงผู้ชาย แต่ตอนที่เราเป็นเด็กมันก็ไม่รู้สึกอะไร คนอื่นก็มองไม่ออกว่าเราเป็นเพื่อนหรือเราเป็นแฟนกัน แต่พอเราเริ่มโตขึ้นมามันก็เริ่มมีความรู้สึกแล้ว เออเรามันเป็นผู้ชายเขาเป็นผู้หญิง มันท้องได้ ถ้าทำอะไรกันเกินเลย เวลาที่เราจะคบกับใครถ้าเป็นแบบเพื่อนมันก็อย่างหนึ่ง ถ้าคบแบบแฟนมันก็อย่างหนึ่งไม่เหมือนกัน"

(วัยรุ่นชายอายุ 20 ปี มีแฟน)

กล่าวได้ว่า กระบวนการรับรู้ความหมายเพศของวัยรุ่นชายหญิงอยู่บนพื้นฐานของความแตกต่างทางสังคมระหว่างความเป็นเพศชายกับความเป็นเพศหญิง แม้ว่าในความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับเพศของวัยรุ่นชายหญิงจะมีความแตกต่างก็ตาม แต่เงื่อนไขของการสร้างการรับรู้ความหมายเพศจาก

แหล่งเดียวกันคือ การจัดเกลาภายในและภายนอกครอบครัว วาทกรรมเพศในสังคมและจากพัฒนาการของเพศสภาพตามธรรมชาติของตนเอง การรับรู้ความหมายเพศ ได้นำไปสู่การกำหนดสร้างความหมายเพศและความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามให้กับตนเองเพื่อนำไปสู่การตอบสนองความสุข ความพึงพอใจในชีวิตของแต่ละคนมากที่สุดต่อไป ซึ่งจะได้นำเสนอดังต่อไปนี้

8. การกำหนดความหมายเพศและความสัมพันธ์ระหว่างเพศ

โครงสร้างสังคมไทยมีลักษณะยอมรับอำนาจชายเป็นใหญ่ การสืบทอดทรัพย์สินและทายาทกระทำผ่านทางเพศชาย ผู้ชายถูกคาดหวังให้เป็นผู้กำหนดสร้างความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้หญิง ซึ่งมักอยู่ในฐานะของผู้ครองแครงเปลี่ยนเรื่องเพศกับสวัสดิการและสวัสดิภาพจากชายมากกว่าการที่จะปฏิเสธโดยสิ้นเชิง วัยรุ่นหญิงหลายคนรู้สึกว่า การปฏิเสธอาจทำให้เกิดภัยอันตรายจากผู้ชายที่อาจจะคิดแค้นและต้องการที่จะเอา(ชนะ)ผู้หญิงคนนี้ให้ได้ ด้วยการที่ใช้ความรุนแรงกับผู้หญิง หลายคนมีความคิดที่ว่า การปฏิเสธคู่รักอาจทำให้คู่รักเกิดความเบื่อกวนและเกิดความเข้าใจผิดว่าตนเองคิดจะไปปันใจให้คนอื่น หรือการปฏิเสธอาจทำให้คู่รักเกิดรู้สึกด้อยในเรื่องความสามารถทางเพศ เพราะอาจทำให้คิดไปว่าตนเองไม่ได้รับความสุขจากการมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักเพียงพอ การมีเพศสัมพันธ์นอกจากจะเป็นสิ่งที่ผู้หญิงรู้สึกถึงความรัก ความผูกพันและความต้องการที่จะเปิดเผยความรู้สึกของตัวเองให้กับคู่รักได้รับรู้แล้ว ยังเป็นสิ่งที่ผู้ชายใช้สร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับผู้หญิงได้ตลอดไปด้วย จากการศึกษานี้ได้พบว่า ผลจากการรับรู้ความหมายเพศและความสัมพันธ์ระหว่างเพศได้นำไปสู่การกำหนดความหมายเพศและความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ดังได้นำเสนอต่อไปนี้

- 3.1 เรื่องเพศเป็นเรื่องของความรักความซื่อสัตย์
- 3.2 ความรู้สึกกระอักกระอ่วนในเรื่องเพศ
- 3.3 เรื่องเพศเป็นเรื่องของความรักความเข้าใจกัน
- 3.4 เรื่องเพศเป็นเรื่องความสัมพันธ์ที่ชายมีอำนาจเหนือหญิง

8.1 เรื่องเพศเป็นเรื่องของความรักความซื่อสัตย์

ดังได้กล่าวแล้วสังคมไทยให้ความหมายเรื่องเพศเกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรมของสังคม การแสดงออกและการกระทำทางเพศจะถูกตีความหมายว่า ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเช่นนั้นเป็นคน"ดีหรือไม่ดี"ในทัศนภาพของสังคม คุณธรรมตามบรรทัดฐานของสังคมไทยยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ของผู้หญิงที่เกิดจากความรักในระบบครอบครัวแบบผัวเดียวเมียเดียวเท่านั้น การจัดเกลาทางสังคมทำให้ผู้หญิงเกิดความเชื่อและให้ความหมายกับการเป็นหญิงที่ดีที่พึงสร้างสัมพันธ์กับผู้ชายด้วยความรัก ความซื่อสัตย์ ยึดมั่นอยู่กับผู้ชายที่ตนรักเพียงคนเดียว อุดมคติ

ของความรักที่มาพร้อมกับความซื่อสัตย์จริงใจกับคู่รักจะมีอยู่ในความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่นหญิงมากกว่าชาย ตั้งแต่เริ่มต้นความสัมพันธ์ และจะมีความมั่นคงขึ้นเรื่อยๆตามระยะเวลาและระดับของการกระชับเกลียวในความสัมพันธ์ วัยรุ่นหญิงบางคนได้จินตนาการบทเพศของตนเองกับคู่รักในวิถีชีวิตของความเป็นครอบครัวมากกว่าการแสวงหาความตื่นเต้นทางเพศและได้กำหนดสถานะของตนเองอยู่ในฐานะเป็นรองเพศชาย: เพราะคิดว่าการที่ผู้หญิงแสดงออกอย่างเท่าเทียมชายในครอบครัว ก็อาจจะทำให้ผู้ชายไม่พอใจ และเป็นเหตุนำไปสู่การทะเลาะเบาะแว้งกันได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ตนเองไม่ต้องการให้เกิดเหตุการณ์เช่นนั้น และคิดว่าความซื่อสัตย์ต่อกันเป็นสิ่งที่จะทำให้ชีวิตคู่ของชายและหญิงมีความสุขได้

"คือเราไม่สิทธิ์เลือก เราไม่มีอิสระเหมือนผู้ชาย ถ้าได้กับใครแล้วคือมันก็เป็นของคนนั้น คนอื่นเขารู้ก็จะดูถูกเรตาลอด" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

"เราให้ผู้ชายคนนี้แล้ว เราก็ต้องซื่อสัตย์กับเขา เราไม่คิดนะเรื่องที่จะไปเจอะเจอะกับคนอื่นอีก" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคู่รัก)

"ถ้าเราคิดอยากจะเป็นใหญ่ในบ้านผู้ชายก็คงไม่ยอม อยู่กันไม่ได้ก็คงต้องเลิกกัน อยู่ดี คิดว่ายังไง ๆ เราเป็นผู้หญิงก็ต้องอยู่เป็นรองเขาอยู่ดี" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี ทำงาน โรงงาน มีคู่รัก)

3.2 ความรู้สึกกระบังยับยั้งเรื่องเพศ

ค่านิยมและบรรทัดฐานสังคม มีอิทธิพลในความคิดความเชื่อของวัยรุ่นชายและหญิงมาหลายชั่วอายุคน แม้กระทั่งปัจจุบัน บทบาทและความหมายในความสัมพันธ์ระหว่างเพศยังคงดำรงอยู่บนพื้นฐานของค่านิยมและบรรทัดฐานสังคมที่ทำให้เกิดการกระบังยับยั้งในเรื่องเพศ วัยรุ่นชายและหญิงให้ความหมายกับการกระบังยับยั้งในเรื่องเพศเป็นคุณค่าของผู้หญิงที่ดีพึงยึดถือปฏิบัติ หลายคนไม่ต้องการให้คู่รักแสดงออกในเรื่องเพศมากเกินไป การอนุญาตหรือยอมให้กับผู้ชายง่ายขึ้นไปเป็นการลดคุณค่าของตัวเองเอง ในขณะที่วัยรุ่นหญิงมีความรู้สึกรู้ว่าการแสดงออกทางเพศโดยไม่มีการกระบังยับยั้งเป็นเรื่องน่าอาย ทำให้ผู้ชายดูถูกได้ เมื่อเกิดความรู้สึกสนใจเพศตรงข้ามที่ถูกใจก็ควรจะเก็บไว้ในใจไม่ควรแสดงออกมามากเกินไป และแม้ว่าความรู้สึกเช่นนี้ จะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ชายเป็นฝ่ายเริ่มต้นแสดงความสนใจก่อนก็ตาม แต่วัยรุ่นหญิงบางคนก็ถือว่าการกระบังยับยั้งไม่แสดงออกก่อน ไม่ถือว่าเป็นการไม่สนใจเรื่องเพศเสียทีเดียว แต่เป็นวิธีการที่ผู้หญิงใช้พิจารณาเลือกผู้ชายที่เสนอตัวเข้ามา ผู้ชายคนไหนเป็นคนที่ตนเองสนใจก็จะตัดสินใจเลือกคนนั้น แทนที่ผู้หญิงจะเป็นฝ่ายถูกเลือก

"ถ้าเราเจอผู้ชายก็คงไม่ได้คิดอะไร แค่อู้อยู่ๆ ในใจก็คิดว่าคนนี้หล่อละ น่ารัก

นะแล้วก็ไม่คิดอะไร แต่ถ้าเขามาเป็นแฟนเราก็แบบว่าอะไรก็ยอมได้ทุกอย่าง ก็จะคิดอย่างนี้"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา โสค)

"คือเราจะเลือกมากกว่าถูกเลือก ที่เราไม่แสดงออกก่อนเนี่ยเราก็จะรู้ว่าผู้ชายคนนั้นคนนี้เป็นยังไง เราก็เลือกคบได้ ถ้าเราชอบเขาก็โอเค"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 17 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

การจัดเกลาเรื่องเพศที่มุ่งให้ผู้หญิงเกิดความรู้สึกกระอักกระอ่วนและให้ความหมายเรื่องเพศเป็นเรื่องน่าอาย มีผลทำให้วัยรุ่นหญิงบางคนไม่กล้าแม้แต่จะคิดจินตนาการในเรื่องเพศเพื่อตอบสนองความสุขส่วนตัวเอง ซึ่งแสดงถึงความเข้มงวดในเรื่องเพศของผู้หญิงต่อความละอายเรื่องเพศอย่างสุดโต่ง

"เราจะรู้เองเลยโดยธรรมชาติ ว่าเราโตแล้ว เรื่องแบบนี้ไม่มีใครมาสอน เราต้องปกปิดตัวเองให้มิดชิด ใครมารู้มาเห็นมันน่าอาย เราคงใจหรือเปล่า สงสัยให้ทำ มันก็คิดกันไปได้ทั้งนั้น" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา โสค)

"จินตนาการ อ้อไม่เคย บางคนอาจจะมีช่วยตนเอง แต่อ้อไม่เคย มันเป็นเรื่องน่าอายมากกว่า คืออ้อจะไม่กล้าทำอย่างนั้นกับตัวเองจะเก็บกดตัวเองมากกว่า"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี ทำงานโรงงาน โสค)

3.3 เรื่องเพศเป็นเรื่องของความรักความเข้าใจกัน

ผลของการที่สังคมได้ขัดเกลาผู้หญิงให้เกิดความรู้สึกยอมรับในความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม บนพื้นฐานของความรู้สึกรักกับคนที่ตนเองมีความรักด้วยเท่านั้น นัยสำคัญของความรัก เป็นเรื่องของความต้องการทำให้คนที่รักมีความสุขจากการกระทำตามความต้องการมากที่สุด ความต้องการที่อยากได้อยู่ใกล้ชิดกับคนรัก และความผูกพันอย่างจริงใจได้สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อและการยึดมั่นต่ออุดมคติเรื่องความรักของวัยรุ่นชายและหญิง โดยพบว่า วัยรุ่นชายและหญิงมีความรู้สึกมีความสุข ความพอใจกับการได้รับการดูแลเอาใจ ความรู้สึกห่วงใยกัน การให้ความเข้าใจที่ดีกับคนรัก เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ ภายในจิตสำนึกของวัยรุ่นกลุ่มนี้ได้กำหนดความหมายเรื่องเพศและความสัมพันธ์กับคนรัก เป็นเรื่องของตอบสนองความสุขความต้องการทางเพศที่เกิดขึ้นได้จากการมีความรักความผูกพันซึ่งกันและกันอย่างจริงใจตลอดไป มิได้เป็นการแสวงหาการตอบสนองความรักความต้องการเพียงชั่วคราวชั่วครั้งชั่วคราวเท่านั้นเรื่องเพศที่เกิดขึ้นจากสำนึกของความรู้สึกรักนี้เป็นความสัมพันธ์ทางเพศเพื่อตอบสนองความสุขความพึงพอใจในชีวิตแบบผัวเดียวเมียเดียว ที่มีความซื่อสัตย์ต่อกันเป็นแกนกลางของความสัมพันธ์

"คือเรารู้สึกว่าเรารักเขามาก ความรู้สึกที่เราทุ่มเทไปเนี่ย มันได้กลับมาว่าเออ

เขาก็รักเราเป็นห่วงเราอยู่นะมันจะเป็นความสุขมากกว่าการไปรักเขาฝ่ายเดียว"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มหาวิทยาลัยปี 1 มีคู่รัก)

"ตอนที่คบกันใหม่ๆ มันยังไม่ใช้ความรักแต่มันเหมือนกับว่าเราร่วมใจในนิสัยใจคอเขามากกว่า แต่พอเราร่วมคบกันไปเรื่อย ๆ มันก็จะมีมา มันเริ่มจากความใกล้ชิดที่เราพึ่งพาอาศัยปลอบใจให้กำลังใจกัน ตรงจุดนี้แหละที่ทำให้เรานึกถึงเขาตลอด มันอาจจะกลายเป็นความรักก็ได้" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

"ผู้หญิงต้องการความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบจากผู้ชาย ถ้าเขาไม่เข้าใจตรงจุดนี้ก็จะคิดว่าเราจี๋เหิง" (วัยรุ่นหญิงอายุ 17 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคู่รัก)

"ก็คิดว่าเรารักเขา เราถึงยอมมีอะไรกันก่อน ก็ถือว่าเป็นผัวเมียกันแล้วก็ไม่ควรปฏิเสธกันเรื่องนี้(เพศสัมพันธ์)การปฏิเสธมันเหมือนกับไม่ผูกใจแพน บ่อยเข้าเขาก็อาจจะเบื่อไปมีคนอื่นอีกก็ได้" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี)

"เขาจะแค้นมากเขาจะถามก่อนทุกครั้งว่าเราพร้อมมั๊ย หลังจากตรงนั้นแล้วก็จะคอยถามว่า พร้อมมั๊ยเป็นอะไรหรือเปล่ามีความสุขหรือเปล่า"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

การให้ความหมายเรื่องเพศของตนเองเช่นนี้ ให้ความสำคัญสัมพันธ์ระหว่างเพศสร้างความสุข ความพึงพอใจให้กับคู่สัมพันธ์ที่มีความรู้สึกและให้ความหมายเรื่องเพศที่สอดคล้องต้องกัน คู่สัมพันธ์ที่มีความรักความเข้าใจกันก็สามารถที่จะยินยอมเพื่ออีกฝ่ายหนึ่งได้โดยเต็มใจ หากการยินยอมเป็นไปด้วยความรับผิดชอบ ความสัมพันธ์ระหว่างกันที่เกิดขึ้นก็จะเป็นส่วนสร้างประสบการณ์ที่ดี ไม่สร้างผลกระทบในทางลบต่อการดำเนินชีวิตของทั้งวัยรุ่นชายและหญิง

3.4 เรื่องเพศเป็นความสัมพันธ์ที่ชายมีอำนาจเหนือหญิง

วัยรุ่นชายและหญิงหลายคนไม่ได้วางน้ำหนักเรื่องเพศอยู่ที่ความรักความเข้าใจต่อกัน แต่เพียงอย่างเดียว แม้ว่าความรักจะทำให้เกิดการเริ่มต้นและยอมรับความสัมพันธ์กับคู่รักก็ตาม แต่วัยรุ่นบางคนจะมีความรู้สึกพึงพอใจกับการกระทำตนเองให้มีอิทธิพลเหนือความรู้สึกของคู่สัมพันธ์ นัยสำคัญของความรู้สึกว่าความสุขและความพอใจทางเพศของตนเองอยู่ที่การมีอิทธิพลเหนือคู่สัมพันธ์ เป็นผลมาจากการใช้อำนาจควบคุมการสร้างความสัมพันธ์ทางเพศได้ตามที่ต้องการ ประกอบกับคู่สัมพันธ์ยินยอมโอนอ่อนผ่อนตามได้เพราะความรัก การให้ความหมายเพศในลักษณะเช่นนี้ สะท้อนถึงการยึดตัวเองเป็นหลักในการสร้างสัมพันธ์กับคนรัก แม้ว่าคู่สัมพันธ์จะมีความรักให้มากเพียงใดก็ตาม แต่ก็อาจจะเกิดความรู้สึกผิดหวังและอึดอัดไม่สบายใจ กับการเห็นแก่ตัวทางเพศที่ไม่แคร์ความรู้สึกซึ่งกันและกันได้ แต่ถ้าหากคู่สัมพันธ์มีความรู้สึกนึกคิดอย่างเดียวกัน

กันที่ยึดตัวเองเป็นหลักในเรื่องเพศ ความความสัมพันธ์ที่เริ่มต้นขึ้นก็อาจนำไปสู่ความขัดแย้งกันได้ ในที่สุด หรือถ้าหากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดมีความรักความจริงใจเพียงฝ่ายเดียว ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นนั้น อาจจะมีการเปราะบางและพร้อมที่จะแตกแยกยุติได้ตลอดเวลาขึ้น อยู่กับว่าจะสามารถอดทนกับการตกเป็นฝ่ายตอบสนองให้ได้อีกต่อไปได้หรือไม่

"คือผมมองว่าผู้หญิงคนนี้นะทำแบบมีประสบการณ์สูงโซกโซน ผู้ชายส่วนใหญ่ จะรับไม่ได้หรอก ผมเองเรื่องนี้ผมจะชอบผู้หญิงที่เรียบร้อย"

(วัยรุ่นชายอายุ 17 ปี ทำงานโรงงาน มีแฟน)

"เออจะพยายามทำให้เขาสบายใจมากกว่า เวลาอยู่ด้วยกันจะคุยกันแต่จะไม่ปรับ ทุกข์แบบคุยกับเพื่อน เพราะเวลาอยู่กับแฟนก็ไม่อยากมีเรื่องที่ทำให้เขาไม่สบายใจ"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแฟน)

"คือผมเองจะเปลี่ยนไป การเฝ้าเอาอกเอาใจจะน้อยลงเพราะคิดว่าเขาคงไม่ไปไหนแล้ว แต่เขาจะเป็นฝ่ายมาเอาอกเอาใจผมมากขึ้น เขาคงไม่อยากให้เราไปไหน ผมเองจะเป็นฝ่ายรำคาญมากกว่า ให้ผมเป็นฝ่ายไปดูแลเขาเองจะดีกว่าแต่เนี้ยเขามาจี๊ดผมตลอด"

(วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

"คือผมหยุดแล้ว เธอยังมากอดมาจูบผม เล้าโลมให้ผมต่ออีก ผมเองก็หมดแล้ว แต่เขายังไม่หมด เขายังไม่พอ" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

กล่าวได้ว่า ความหมายเรื่องเพศที่วัยรุ่นชายและหญิงกำหนดไว้จะมีลักษณะมุ่งเน้น ความสำคัญไปที่เรื่องของอารมณ์ความสุขและความพึงพอใจที่ได้รับจากคู่สัมพันธ์ โดยมีค่านิยม และบรรทัดฐานเพศทางสังคม ตลอดจนประสบการณ์ของแต่ละคนที่เคยได้รับเป็นตัวกำหนดให้ ชายและหญิงเกิดความเชื่อและกระทำต่อกันเช่นนั้น ทำให้ความความรู้สึกต่างๆ ที่ได้รับจากคู่สัมพันธ์ซึมซับลงสู่จิตสำนึกของวัยรุ่นชายหญิงแต่ละคนแล้วสะท้อนออกมาให้เห็นจากการกำหนด ความหมายเกี่ยวกับเพศของตนเอง ซึ่งพบว่า อยู่ในลักษณะที่ผู้หญิงส่วนใหญ่และมีผู้ชายบางส่วน ให้ความสำคัญในเรื่องเพศกับความรักความผูกพันอย่างจริงใจกับคู่สัมพันธ์ มากกว่าตัวเอง ซึ่ง ยังมีผู้หญิงบางส่วนที่ให้ความสำคัญเรื่องเพศของตนเองในลักษณะที่ยึดตัวเองเป็นหลักในความ สัมพันธ์ระหว่างเพศกับคนรักด้วยเช่นเดียวกัน

โดยสรุป การรับรู้ความหมายเพศของวัยรุ่น จะเริ่มตั้งแต่การการขัดเกลาความ หมายเพศตามแนวค่านิยมและบรรทัดฐานสังคมจากครอบครัว โรงเรียน ประสบการณ์ที่ได้รับจาก กลุ่มเพื่อน ทำให้วัยรุ่นชายหญิงเริ่มปรับเปลี่ยนความหมายเพศและสร้างบทเพศของตนเองขึ้นใน ความรู้สึกนึกคิด หากบทเพศที่ตนเองกำหนดขึ้นมานั้นถูกให้ความหมายเป็นเรื่องของการแสดง ความรักความเข้าใจต่อกันแล้ว ก็จะทำให้การเริ่มต้นเข้าสู่การสร้างความสัมพันธ์กับคนที่ตนสนใจ

รักใคร่ เป็นความสัมพันธ์ที่สร้างความสุขความพอใจต่อกันอย่างมีความรับผิดชอบ แต่ด้วยบทเพศที่กำหนดขึ้นมาถูกให้ความหมายในลักษณะของความต้องการที่จะมีอิทธิพลเหนือคู่สัมพันธ์ ก็อาจจะทำให้ความสัมพันธ์มีโอกาสที่จะขัดแย้งและเอาโรคเอาเปรียบทางเพศกันได้ง่าย ดังจะได้กล่าวในขั้นต่อไป

การกำหนดวิธีการสร้างความสัมพันธ์ (Strategies)

ความเป็นเพศชายและเพศหญิง เป็นสิ่งที่สังคมสร้างขึ้นทำให้ชายหญิงมีวิถีคิดและความคาดหวังในเรื่องเพศแตกต่างกัน การสร้างความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามหรือการสร้างสัมพันธ์ฉันท์คู่รัก จึงเป็นความสัมพันธ์ทางสังคมที่ยืนอยู่บนฐานของความแตกต่างทางสังคม ที่ไม่เพียงแต่เป็นเรื่องของการสร้างความเป็นจริงจากจินตนาการทางเพศของวัยรุ่นแต่ละคนเท่านั้นแต่ยังเป็นสิ่งที่แสดงถึง ความสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของวัยรุ่นแต่ละคนไปโดยปริยาย

การสร้างสัมพันธ์ฉันท์คนรัก เป็นประสบการณ์ที่สำคัญช่วงหนึ่งในชีวิตของทุกคน ที่มีโอกาสได้เรียนรู้กฎเกณฑ์ อุดมการณ์ ในเรื่องเพศของสังคม จากการสร้างบทเพศในจินตนาการทางเพศของตนขึ้นมาเพื่อตีความและให้ความหมายกับคู่สัมพันธ์(คู่รัก)ตลอดจนการกำหนดวิธีการปฏิบัติต่อกันในชีวิตจริง เพื่อสร้างความเข้าใจ ความประทับใจและความไว้วางใจให้กับคู่สัมพันธ์ที่นำไปสู่รูปแบบความสัมพันธ์ที่แต่ละคนได้รับการตอบสนองความสุขความพอใจมากที่สุด

ในการกำหนดวิธีการปฏิบัติหรือทางเลือกในการสร้างความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามนั้นเป็นขั้นตอนที่สร้างความลำบากใจในชีวิตของผู้ชายและผู้หญิงมากที่สุด ทั้งนี้เพราะ เมื่อหญิงและชายเริ่มมีความรักต่อกัน การสร้างความสุขในชีวิตของแต่ละคนก็จะเริ่มเปลี่ยนแปลงไปบ้างการปฏิบัติกับคนรักเพื่อให้บรรลุความสัมพันธ์เป็นสิ่งที่ต้องตัดสินใจเลือกกระหว่าง ความสุขส่วนตัวที่เคยมีมาก่อนหน้ากับการพยายามสร้างความสุขเพื่อเหนี่ยวรั้งคนที่ตนเองเลือกและมีความรักให้อยู่ด้วยอย่างใกล้ชิดตลอดไป โดยผลที่เกิดขึ้นตามมาอาจไม่ได้เป็นไปอย่างที่คาดหวังไว้ ความทุกข์ ความเจ็บปวดจากการพลาดหวังก็จะเริ่มสะสมเป็นประสบการณ์ที่กัดเซาะทำลายความเป็นตัวตน (identity) ของตนลงทีละเล็กละน้อย จนในที่สุดอาจส่งผลให้แต่ละคนต้องมีการตัดสินใจปรับเปลี่ยนวิธีการใหม่และหรือยุติความสัมพันธ์ลงเพื่อดำรงรักษาความเป็นตัวตนของตนเองไว้ เพื่อป้องกันมิให้ความทุกข์กังวลหรือความผิดหวังที่เกิดขึ้นภายในจิตใจนำไปสู่ความขัดแย้งทางกายภาพขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายและความรู้สึกอับอายเสียหน้าจากการดำเนิน ประณามจากสังคมได้ ความยากลำบากจึงอยู่ที่การเลือกวิธีการปฏิบัติเพื่อสร้างความสุขความพอใจในชีวิตของทั้งตนเองและคนที่ตนรักให้ดำรงอยู่อย่างต่อเนื่องยาวนาน การเลือกใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งนั้น วัยรุ่นชายหญิงที่เป็นคู่รักกันมักใช้วิธีการเรียนรู้และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ทางสังคมของอีกฝ่ายหนึ่ง ขณะเดียว

กันก็คิดหาวิธีการเพื่อมิให้ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นสร้างผลกระทบต่อความรู้สึก ความคาดหวังของ ครอบครัวและเป้าหมายอื่นๆ ในชีวิตของตนเองด้วย(เช่น การเรียนและการทำงาน)ซึ่งการตัดสินใจเลือกวิธีการสร้างความสัมพันธ์ของวัยรุ่น มักเป็นผลมาจากแรงกดดันทั้งจากภายนอกและภายใน มากกว่าความตั้งใจหรือความต้องการของตนแต่เพียงด้านเดียว

กล่าวได้ว่า วัยรุ่นชายและหญิงที่มีคู่รักหรือเป็นคู่รักกันจะมีวิธีคิดในการกำหนดวิธีการปฏิบัติเพื่อสร้างและดำรงรักษาความสัมพันธ์กับคนที่ตนรัก บนพื้นฐานของความเป็นจริงในชีวิตของตนเป็นสำคัญ โดยการหลีกเลี่ยงการกระทำที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์อันดีกับคนรักและหรือความรู้สึกความคาดหวังของครอบครัวและเป้าหมายในชีวิตของตน แม้ว่าการกระทำนั้นจะส่งผลทำให้ต้องยินยอมลดศักดิ์ศรี (คุณค่า) ในจิตใจลงเพื่อคนที่ตนมีความรักก็ตาม ซึ่งจะได้นำเสนอกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศและการเลือกวิธีการในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1. การเลือกคู่สัมพันธ์
2. การติดต่อสัมพันธ์
3. การสร้างสัมพันธ์
  - 3.1 การสร้างความสนิทสนมคุ้นเคย
  - 3.2 การสร้างความไว้นื้อเชื่อใจกัน
  - 3.3 การแสดงความรักความปรารถนา
  - 3.4 การตกลงปลงใจ
  - 3.5 การปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้
4. วิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป

1. การเลือกคู่สัมพันธ์(คู่รัก)

การศึกษานี้ต้องการทราบว่า วัยรุ่นมีความรู้สึกนึกคิดและความคาดหวังกับคนที่ตนต้องการมีความรักความใกล้ชิดด้วยอย่างไร และมีวิธีการเลือกคู่ตลอดจนวิธีการติดต่อสัมพันธ์กับคนที่ตนเองรู้สึกสนใจรักใคร่อย่างไร โดยทั่วไป การเลือกคู่สัมพันธ์จะอยู่บนพื้นฐานของทัศนคติ ค่านิยม ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละคนซึ่งไม่เหมือนกัน \ การเลือกคู่สัมพันธ์นอกจากจะเกี่ยวข้องกับบริบททางด้านเศรษฐกิจสังคมและค่านิยมของผู้เลือกแล้ว ยังขึ้นอยู่กับคุณลักษณะจำเพาะบางอย่างของกลุ่มสัมพันธ์ที่สร้างความประทับใจให้แต่ละคนที่ได้พบเห็นและปฏิสัมพันธ์ด้วย นอกจากนี้ ยังขึ้นอยู่กับเงื่อนไขการสร้างสัมพันธ์เพื่อตอบสนองความต้องการทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ เศรษฐกิจและสังคมของผู้เลือกเป็นหลักอีกด้วย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่ากระบวนการเลือกคู่สัมพันธ์ของวัยรุ่นแต่ละคนแม้จะมีความแตกต่างกัน แต่ก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เป็นฐานของการ

ตัดสินใจเลือกที่สำคัญ 2 ประการ ดังต่อไปนี้

1.1 ความคิดและความคาดหวังเกี่ยวกับคู่สัมพันธ์

1.2 การเข้าถึงแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับคู่สัมพันธ์

1.1 ความคิดและความคาดหวังเกี่ยวกับคู่สัมพันธ์

โดยทั่วไป ก่อนที่จะตัดสินใจลงมือกระทำการใด ๆ ให้บรรลุเป้าหมายตามที่
ได้ตั้งใจไว้ แต่ละคนก็มักจะมีความคิดและความคาดหวังในเรื่องดังกล่าวไว้ก่อนแล้วในใจ ซึ่งความ
คิดและความคาดหวังเป็นผลมาจากกระบวนการจัดเกลาทางสังคมที่ทำให้มีความเชื่อในเรื่องนั้น
และมักเป็นตัวกำหนดความคาดหวังและการกระทำในเรื่องดังกล่าวให้บรรลุผล ในลักษณะเดียวกัน
(เป้าหมายของการเลือกคู่สัมพันธ์ของชายและหญิงจึงขึ้นอยู่กับความคิดความคาดหวังเกี่ยวกับคู่
สัมพันธ์ของแต่ละคนซึ่ง มักจะมีความแตกต่างกันในเรื่องเพศ เจือปนไขที่เกี่ยวข้อกับคุณลักษณะ
และคุณสมบัติของเพศตรงข้าม ที่มีผลต่อการตอบสนองความต้องการทางเพศตามธรรมชาติ
เศรษฐกิจและสังคม) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงบริบททางสังคมเรื่องเพศที่มีอิทธิพลต่อการสร้างคตินิยม
เกี่ยวกับคู่สัมพันธ์และการจัดเกลาแบบวิธีคิด ความคาดหวัง เกี่ยวกับการสร้างความสุขความ
พึงพอใจในเรื่องเพศของวัยรุ่นแต่ละคน ซึ่งสามารถแบ่งแยกออกเป็นประเด็นได้ดังต่อไปนี้

1.1.1 รูปลักษณะภายนอกที่สร้างแรงดึงดูดทางเพศ

ความรู้สึกประทับใจกับรูปลักษณะภายนอกของเพศตรงข้ามที่สร้าง
แรงดึงดูดทางเพศ หรืออาจเรียกได้ว่ามี "เสน่ห์" กับเพศตรงข้ามนั้น เป็นผลมาจากการถูกจัดเกลา
หล่อหลอมความเป็นเพศ ที่แฝงคตินิยมด้านรูปร่างหน้าตา ตลอดจนบุคลิกท่าทางของเพศตรงข้าม
ที่มีผลต่อการกระตุ้นเร้าความรู้สึกทางเพศที่ได้พบเห็นหรือสัมผัสด้วย ซึ่งมักเป็นเรื่องเฉพาะ
บุคคลที่ได้รับการจัดเกลาที่มีความแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับประสบการณ์ส่วนตัวแต่ละ
คนด้วย ผลของแรงดึงดูดทางเพศต่อคนหนึ่งคนใดมักเป็นเงื่อนไขที่สามารถนำไปสู่การสร้าง
สัมพันธ์ระหว่างกันได้ง่ายรวดเร็ว วัยรุ่นชายและหญิงมีการสร้างจินตนาการคู่สัมพันธ์ ที่เป็นผลมา
จากการจัดเกลาทางสังคมและประสบการณ์ส่วนตัวอยู่บนพื้นฐานของการมีรูปร่างหน้าตาสวยงาม
(สวย,หล่อ) ตามสมัยที่นิยมกันในสื่อต่าง ๆ วัยรุ่นชายหญิงคนใดมีรูปร่างหน้าตาหรือบุคลิกท่าทาง
โน้มเอียงหรือละม้ายคล้ายคลึงกับภาพลักษณ์ที่กำลังเป็นที่นิยมก็จะเป็นที่สะดุดตา มีเสน่ห์ในตัว
ทำให้เกิดความรู้สึกชอบและประทับใจตั้งแต่แรกเห็น ความรู้สึกดังกล่าว ทำให้วัยรุ่นหลายคนได้
ให้ความสำคัญกับรูปร่างหน้าตาและอุปนิสัยในการเลือกคู่สัมพันธ์ หรือแม้กับตนเองก็ตาม การทำ
ให้ตนเองแลดูดีในสายตาผู้อื่นนอกจากจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับตนเองแล้วยังเป็นการสร้าง

ความประทับใจกับเพศตรงข้ามที่ได้พบเห็นด้วย

"จะนึกชอบผู้ชายลักษณะแบบนี้มาก่อนคือ เอ็งจะชอบผู้ชายผมยาวคิ้วดำ พอวันหนึ่งเอ็งไปหาเพื่อน ผู้ชายคนนี้เป็นแฟนเอ็งเนี่ยบ้านเขาอยู่ช้อยเดียวกับเพื่อน เขาเห็นเดินผ่านบ้านเขา เขาก็มองเอ็งมอง เจอจริงๆ ครั้งแรกใจมันรู้สึกเลยนะว่าต้องรู้จักผู้ชายคนนี้ให้ได้พอเขา มาคอยดักเจอ มาชวนคุยก็เริ่มรู้จักคบกันมาเรื่อยๆ นึกถึงมัน มันก็สนิทกัน"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มหาวิทยาลัยปี 1 มีคู่รัก)

"ครั้งแรกที่เห็นหน้าตาเขาสวยน่ารักก็รู้สึกชอบเลย ผมก็เข้าไปชวนคุย ก่อนเลยว่าทำงานอยู่ที่เดียวกับเพื่อนผมที่มาด้วยหรือเปล่า คือผมก็จะชวนเขาคุยเรื่องงานที่เขาทำอยู่ เขาก็จะคุยดีกับผมตลอด ก็ติดต่อกันตั้งแต่นั้น" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี ทำงานโรงงาน มีแฟน)

"รูปร่างหน้าตานิastyต้องมาก่อนอย่างอื่นนี่คิดว่าเป็นส่วนประกอบ"

(วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

ในบางกรณี รูปลักษณะภายนอกที่สวยงามหล่อเหลาสะดุดาอาจจะเป็นระดับความน่าสนใจกับเพศตรงข้ามมากขึ้น เมื่อมีคุณสมบัติอื่นเข้ามาประกอบคือ ระดับฐานะทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า สวยด้วยรวยด้วยหรือรูปหล่อพอรวย นั้นเสมือนเป็นคตินิยมใหม่เกี่ยวกับการเลือกคู่รักในกลุ่มวัยรุ่นชายหญิงนอกเหนือจากจินตนาการในคำรูปร่าง หน้าตาเพียงอย่างเดียว

"ครั้งแรกก่อนที่เขาจะมาเป็นแฟนผมเนี่ย เขาคบอยู่กับเพื่อนผมก่อน ตอนหลังเขาก็เลิกกันไม่มีอะไรกันแล้ว ถึงมากับผม ผมเองก็รู้สึกชอบเขาอยู่ก่อนแล้วตั้งแต่เห็นเขาครั้งแรก เพราะเขาเป็นคนหน้าตาดีฐานะก็ดีด้วย" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

1.1.2 เป็นที่พึ่งพาในชีวิต

ความต้องการมีคู่รักที่มีบุคลิกทำทางที่เป็นผู้นำ มีความเป็นผู้ใหญ่กว่า เป็นคตินิยมความเชื่อในการเลือกคู่สัมพันธ์ของผู้หญิงมากกว่าชาย วัยรุ่นหญิงบางคนได้พูดถึงคู่สัมพันธ์ในความคิดตนที่มีลักษณะของคนที่ตนจะพึ่งพาได้ วัยรุ่นหญิงบางคนจินตนาการถึงผู้ชายที่มีบุคลิกทำทางที่เป็นผู้ใหญ่กว่า เพราะมีความรู้สึกอบอุ่นปลอดภัยเมื่อเวลาอยู่ใกล้สามารถเป็นผู้นำที่ช่วยคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้กับตนเองได้ นอกจากนี้ ยังมีความคิดความเชื่อว่า "ความเป็นผู้ใหญ่กว่า" จะมีความรักและความจริงใจและสามารถเป็นที่พึ่งพาได้มากกว่าเพื่อนชายที่อยู่ในรุ่นราวคราวเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็น ว่าการขัดเกลาผู้หญิงมุ่งให้เกิดคุณลักษณะของความแตกต่างทางสังคมจากเพศชาย โดยการทำให้ผู้หญิงเกิดความรู้สึกสำนึกที่มีต่อความสัมพันธ์กับผู้ชายในลักษณะของการเป็นผู้นำผู้ตามบนเงื่อนไขของความแตกต่างทางสังคมระหว่างเพศชายกับหญิง วัยรุ่นหญิงมักสนใจมีคู่

รักที่สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ชายที่เป็นสิ่งบ่งชี้ถึงความเหนือกว่าของผู้ชาย โดยให้เหตุผลว่าเป็นความอ่อนด้อยกว่าของผู้หญิง ผู้หญิงต้องการเลือกผู้ชายเพื่อที่จะเข้ามาปกป้องคุ้มครองดูแลช่วยเหลือให้ชีวิตที่ดีกับตนเองมีความสุขความสมบูรณ์ได้ มากกว่าเพื่อต้องการตอบสนองความสุขทางเพศ

"จะดูที่นิสัยว่าเขาเป็นคนยังไง ที่ด้ายชอบที่สุดคือผู้ชายที่เป็นผู้ใหญ่มีความใจเย็น ถ้าผู้ชายคนไหนไม่มีความใจเย็นด้ายจะไม่ชอบ"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

"ผู้ชายที่คิดไว้นี้เลย ต้องเป็นคนที่มีความรับผิดชอบเราได้ เป็นผู้ใหญ่ที่เราพึ่งพาได้ด้วย" (วัยรุ่นหญิงอายุ 17 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

"ผู้ชายที่จะมาเป็นแฟนเรา เขาต้องสามารถปกป้องเราได้ รับผิดชอบพอเป็นที่ปรึกษาในเรื่องต่างๆ ได้" (วัยรุ่นหญิง 16 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่มีแฟน)

"คือเขาต้องเป็นผู้ใหญ่ เลี้ยงดูเราได้ เป็นผู้นำเราได้ทุกเรื่อง"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

บรรทัดฐานของสังคม ที่กำหนดให้ผู้ชายผู้หญิงมีบทบาทหน้าที่แตกต่างกัน โดยกำหนดให้ผู้ชายควรเป็นหลักในการหาเลี้ยงครอบครัว ผู้หญิงควรเป็นฝ่ายสนับสนุน ช่วยเหลือแบ่งเบาภาระผู้ชายเท่านั้น เงื่อนไขดังกล่าว นอกจากจะมีอิทธิพลต่อความเชื่อว่าผู้หญิงต้องพึ่งพาชายทางด้านเศรษฐกิจแล้ว ยังทำให้เกิดการสร้างบรรทัดฐานความสัมพันธ์ชายหญิงประการหนึ่งขึ้นมาคือ บทบาทเพศชายที่ต้องรับผิดชอบต่อค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นที่รู้กันว่าผู้ชายเป็นฝ่ายรับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ระหว่างกัน (เช่น การนัดพาเที่ยวดื่มกิน เป็นต้น) ซึ่งการเลือกคู่สัมพันธ์โดยยึดการพึ่งพาชายมักปรากฏในกลุ่มวัยรุ่นหญิงที่ทำงานในโรงงานและวัยรุ่นหญิงที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษาที่ต้องมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวและกิจกรรมการศึกษาค่อนข้างมากและ ไม่กล้าที่จะไปพึ่งพาคครอบครัว

"คือตอนแรกเลยเข้ามาทำงานที่นี่ต้องส่งเงินไปให้แม่ที่บ้าน ลำบากมากเหมือนกัน บางทีก็คิดอยากมีแฟนที่มีฐานะหน่อยพอที่เราจะได้พึ่งพาได้ ก็มีมาจีบมาชอบหลายคนเหมือนกันแต่ก็เฉยๆ ส่วนใหญ่ก็เป็นเพื่อนๆ รุ่นเดียวกัน ก็พอคิดมีคนหนึ่งเป็นเพื่อนของพี่ชายเขาก็เข้ามาจีบ เราก็มองว่าเขาเป็นผู้ใหญ่พอที่เราจะพึ่งพาได้และอีกอย่างเขาก็เข้าใจจิตใจเราด้วย ก็ตัดสินใจกับเขาพี่เขา...คือเขาเป็นผู้ใหญ่กว่าเราและก็มีฐานะมั่นคงไม่เจ้าชู้ด้วย คือดูแล้วเขาสามารถดูแลเราได้ ไม่ทำให้เราเดือดร้อน ไม่ทำให้เราคิดมาก" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี ทำงานโรงงาน มีแฟน)

"เป็นเพราะว่าเราเริ่มเรียนสูงขึ้น มีเพื่อนมากขึ้นมันก็ต้องใช้เงินมากขึ้น

ด้วยเขา(พ่อแม่)ก็จะบ่นว่าบ่อย อีกอย่างก็คิดว่า ถ้าไม่จำเป็นจริงๆ ก็จะไม่ไปรบกวนเขาบ่อยด้วย" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

1.1.8 มิฐานะและความมุ่งมั่นทางเศรษฐกิจ

วัยรุ่นชายหญิงหลายคนมีความคิด ความคาดหวังกับคู่สัมพันธ์ ที่มีความมุ่งมั่นในการประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มระดับฐานะของตนเองทั้งทางด้านเศรษฐกิจและหรือเป็นคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมพอสมควร โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นชายและหญิงในโรงงาน ที่ให้ความสำคัญในประเด็นดังกล่าวนี้มาก วัยรุ่นชายหญิงกลุ่มนี้ ได้อธิบายถึงคนรักที่ต้องการจะแต่งงานด้วยต้องเป็นคนขยันงาน รู้จักเก็บเงินเก็บทองสร้างฐานะครอบครัวไม่เที่ยวเตร่ เล่นการพนัน เมื่อกลับไปจะได้ไม่อายคนแถวบ้าน

"ต้องขยันงาน ทำงานเก่งไม่เกเร ไม่ชอบเที่ยว ถ้าขยันด้วยแถมหน้าตาสวยด้วย ผู้ชายจะแย่งกันมากเลยที่นี่" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี ทำงานโรงงาน มีแฟน)

"ผมเองจะชอบผู้หญิงที่นิสัยความประพฤติการกระทำมากกว่า คือว่ารู้จักขยันช่วยทำมาหากิน รับผิดชอบรู้จักเก็บเงินสร้างฐานะครอบครัว"

(วัยรุ่นชายอายุ 20 ปี ทำงานโรงงาน มีแฟน)

วัยรุ่นบางคนให้ความสำคัญกับคุณลักษณะของคู่สัมพันธ์ที่มีความมุ่งมั่นขยันทำงานโดยเฉพาะวัยรุ่นหญิง ซึ่งวัยรุ่นชายบางคนคิดว่ามีความสำคัญมากกว่าความสาวบริสุทธิ์ของผู้หญิงคนนั้นเสียอีก ซึ่งสะท้อนถึงค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไปคือ ความเชื่อที่ว่าพรหมจรรย์ของผู้หญิงไม่ใช่สิ่งที่จะช่วยสร้างความมั่นคงให้กับครอบครัวได้

"เรื่องบริสุทธิ์ไม่บริสุทธิ์ไม่จำเป็นเท่าไร อยู่ที่นี่นิสัยที่รู้จักสร้างครอบครัวมากกว่า" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

อาจจะกล่าวได้ว่า ความคิดและความคาดหวังเกี่ยวกับคู่สัมพันธ์ในวัยรุ่นชายและหญิง จะอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงในชีวิตมากที่สุด ความคิดความเชื่อเกี่ยวกับการมีคู่รักจะมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการตอบสนองความพึงพอใจทางเพศ ที่เป็นผลมาจากการจัดกลาทางสังคมเรื่องเพศ ผ่านการจัดระเบียบของร่างกายให้มีผลต่อความรู้สึกทางด้านจิตใจและการคิดถึงปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ที่ยังสะท้อนแง่มุมของความรู้สึกพึงพาระหว่างหญิงกับชายที่ยังคงฝังลึกอยู่ในความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่นผู้หญิงบางคน ดังนั้น แหล่งของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกวิธีการสำหรับสร้างสัมพันธ์และแก้ไขปัญหาดังๆที่อาจจะเกิดขึ้นกับคู่สัมพันธ์จึงมักเป็นสิ่งที่มอิทธิพลต่อการตัดสินใจของวัยรุ่นทั้งชายและหญิงในเรื่องการเลือกคู่สัมพันธ์

1.2 การเข้าถึงแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับคู่สัมพันธ์

ผลของกระบวนการจัดเกลาทางสังคมเรื่องเพศจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เช่น ครอบครัว โรงเรียน กลุ่มเพื่อนและจากสื่อต่างๆ ที่เข้ามาในชีวิต ทำให้วัยรุ่นแต่ละคนเกิดการซึมซับค่านิยมจากแผนแบบในเรื่องเพศที่มีการปฏิบัติผ่านแหล่งข้อมูลดังกล่าว และเกิดการ สร้างเป็นจินตนาการในความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม ซึ่งประกอบด้วย บทเพศของตนเองและของกลุ่มสัมพันธ์ แต่การที่เรื่องเพศในสังคมไทยเป็นเรื่องต้องห้าม การแสดงความสนใจใคร่รู้เรื่องนี้สังคมถือว่าเป็นการแสดงออกที่ไม่เหมาะสม จึงเป็นสิ่งที่สร้างความคลุมเคลือและความอยากรู้ อยากเห็น แต่ก็ไม่สามารถแสดงออกถึงความต้องการนั้นได้อย่างเปิดเผย เพราะอายุและรู้ว่าเป็นเรื่องไม่สมควร แหล่งข้อมูลเรื่องเพศที่มีอิทธิพลกับวัยรุ่นมากที่สุดจึงเป็นแหล่งข้อมูลที่สร้างความอับอายในการเข้าถึงน้อยที่สุด ซึ่งจากการศึกษาพบว่าแหล่งข้อมูลเรื่องเพศของวัยรุ่นคือ กลุ่มเพื่อนโดยเฉพาะเพื่อนสนิทที่มีจะเป็นเพศเดียวกัน เพราะจะไม่อายกัน แต่เพื่อนต่างเพศอาจจะนำเรื่องที่พูดคุยช่วยไปพูดต่อในกลุ่มของพวกเขาเอง และสื่อทางเพศโดยเฉพาะ วิดีโอเอ็กซ์ หนังสือโป๊เป็นแหล่งของข้อมูลที่วัยรุ่นชายและหญิงเรียนรู้เรื่องเพศมากที่สุด กลุ่มเพื่อนสนิทจะเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเกี่ยวกับเพศในเรื่องต่าง ๆ มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการปรับทุกข์ปรึกษาหารือ ปกปิดความลับหรือการได้รู้จักแฟนจากข้อมูลที่ได้จากเพื่อน นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มเพื่อนทำให้เกิดมีการสร้างโอกาสในการเข้าถึงสื่อทางเพศ (เช่น วิดีโอเอ็กซ์) เป็นครั้งแรกสื่อทางเพศมีผลต่อการเอาแบบอย่างไปลองปฏิบัติในกลุ่มของวัยรุ่นชาย กลุ่มเพื่อนนอกจากจะเป็นแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับเพศตรงข้ามให้กับเพื่อนที่ยังไม่มีแฟนและก็เป็นคนกลางติดต่อให้ได้รู้จักกันแล้ว ในกลุ่มวัยรุ่นชาย ยังมีการเสนอแนะวิธีการติดต่อสัมพันธ์หรือวิธีการ"จีบ"อีกด้วย ในขณะที่ในกลุ่มของวัยรุ่นหญิงก็จะมีการให้ข้อมูลในลักษณะการใช้ประสบการณ์ของตนเอง เดือนเพื่อนให้หลีกเลี่ยงเพื่อนชายที่เข้ามาจีบบางคนที่เคยมีประวัติไม่ดีมาก่อน

"ในกลุ่มก็จะคุยกัน เธอผู้หญิงคนนั้นคนนี้น่ารัก อยากรู้จักเปล่า มันจะติดต่อให้บางทีก็จะพาเข้ามาในกลุ่มให้ดูตัว คล้ายๆ กับจะถามเราว่าสนใจคนนี้ อะไรทำนองนี้"

(วัยรุ่นชาย อายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

"รู้จักเพื่อนผู้ชาย คนผู้ชายก็เหมือนกัน คือเริ่มมาจากเพื่อน เพื่อนมันจะแนะนำให้ ก่อนหน้านั้นเพื่อนมันก็จะบอกก่อนว่า คนนี้เป็นอย่างนี้ อย่างนั้นะ หล่ออะไรเงี้ยะ ก็ไปนัดเจอกันเที่ยวด้วยกันที่นั่นที่นี่" (วัยรุ่นหญิงอายุ 17 ปี ทำงานโรงงาน มีแฟน)

"ก็จะบอกกันว่าคนนี้จะลืมนะชอบพูดหยาบ ๆ พูดอะไรที่ลามกชอบมา ถูกเนื้อตัวผู้หญิงแบบไม่เกรงใจ มาจับผมจับไหล่อะไรทำนองนี้ อย่าคบหนีได้หนีเลย"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 17 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

อาจกล่าวได้ว่ากลุ่มเพื่อนสนิทเป็นทั้งโครงสร้างและปัจจัยหลักในการเลือกคู่สัมพันธ์เพื่อสร้างสัมพันธ์ เป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับความคิดความเชื่อในเรื่องคู่สัมพันธ์และการมีเครือข่ายที่จะทำให้ข้อมูลตัดสินใจเกี่ยวกับเพศตรงข้าม และการแสดงบทเพศและยังมีส่วนสร้างโอกาส ในการพบปะสัมพันธ์กับคู่สัมพันธ์ ซึ่งส่งผลให้การมีความสัมพันธ์แบบคู่รักในกลุ่มวัยรุ่นเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว

2. การติดต่อสัมพันธ์

ในสังคมไทย การแสดงความพอใจรักใคร่กันในระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงนั้น แม้ว่าค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคมจะไม่ต้องการให้ผู้หญิงเป็นฝ่ายริเริ่มสร้างความสัมพันธ์กับผู้ชายก่อนก็ตาม แต่ก็ได้ให้โอกาสผู้หญิงมีการพบปะพูดคุยกับผู้ชายก่อนที่จะตัดสินใจรับรักผู้ชาย ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้หญิงได้เรียนรู้อุปนิสัยท่าทีของผู้ชายก่อนตัดสินใจ โดยนัยนี้ สังคมได้กำหนดให้การริเริ่มติดต่อสัมพันธ์หรือการ "จีบ" เป็นแฟน ผู้หญิงต้องเป็นฝ่ายรอให้ผู้ชายเข้ามาแสดงความพอใจรักใคร่ตนเองก่อน บรรทัดฐานดังกล่าวนี้ ได้ส่งผลให้ผู้หญิงที่แสดงความพอใจรักใคร่ผู้ชายก่อนเป็นเรื่องน่าอาย สังคมมองว่าเป็นสิ่งต้องห้ามสำหรับผู้หญิง และได้สร้างวาทกรรมขึ้นมาควบคุมการกระทำดังกล่าว เช่นการนิยามพฤติกรรมของผู้หญิงที่เริ่มต้นกับผู้ชายในเชิงผู้สาวก่อนว่าเป็นการให้ท่า เป็นต้น ในขณะที่เพศชายมักถูกจัดเกลาให้เกิดความรู้สึกถึงคุณค่าของตน จากการได้ทำให้ผู้หญิงที่ตนสนใจตอบรับรักที่เสนอไปแต่ถ้าการเสนอไป แล้วถูกปฏิเสธก็จะทำให้ผู้ชายรู้สึกอายและเสียหน้า จึงทำให้ผู้ชายไม่กล้าที่จะเริ่มต้นก่อนโดยที่ยังไม่มีความแน่ใจว่าผู้หญิงจะตอบรับ การคิดและคาดหวังในการตัดสินใจเลือกวิธีการที่จะนำไปใช้ริเริ่มติดต่อสัมพันธ์ จึงเป็นสิ่งที่ผู้ชายใช้กำหนดวิธีการติดต่อสัมพันธ์กับผู้หญิงที่ตนเกิดความสนใจที่จะมีสัมพันธ์ด้วย การปฏิเสธในครั้งแรกของฝ่ายหญิงมักมีใจตัวซึ่งบ่งว่ากระบวนการติดต่อสัมพันธ์ได้สิ้นสุดลง แต่กระบวนการดังกล่าวได้ทำให้ผู้ชายเกิดความรู้สึกอายและเสียหน้า ในขณะที่ วัยรุ่นหญิงมักมีความรู้สึกไม่มั่นใจกับการปฏิเสธอย่างตรงไปตรงมา ผู้ชายมักไม่มีความคิดและความคาดหวังที่จะประสบความสำเร็จในการติดต่อสัมพันธ์ครั้งแรกกับผู้หญิงที่ตนเองรู้สึกรักใคร่สนใจอยากใกล้ชิดด้วย การจัดเกลาทำให้ผู้ชายแสวงหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อที่จะเอาชนะใจผู้หญิง ซึ่งผลการศึกษานี้ได้พบว่า ผู้ชายอาจจะไม่คิดล้มเลิกความตั้งใจที่จะทำให้ผู้หญิงตกลงใจรักตนเอง อาจใช้วิธีการอื่น ๆ มาทดแทนวิธีการเดิมที่ไม่ให้ผล การจัดเกลาทำให้ผู้ชายมีความคิดและความเชื่อว่าการใช้ความพยายามจะทำให้ผู้หญิงยอมตอบรับรักได้นั้นเป็นความรู้สึกภาคภูมิใจที่ตนเองทำสำเร็จ ความคิดเช่นนี้ได้สะท้อนถึงการไม่ได้ให้ความสำคัญกับความรู้สึกพอใจในเพศตรงข้ามของผู้หญิงและมักคิดว่าผู้หญิงที่ตอบรับรักผู้ชายง่าย ๆ เป็นการกระทำที่ ลดคุณค่าของตัวเองลง กลายเป็นสิ่งที่ไม่มี

คุณค่าในสายตาผู้ชาย สิ่งเหล่านี้ได้ถูกถ่ายทอดชัดเจนกลามาหลายชั่วอายุคนมาจนถึงปัจจุบัน และยังคงมีอิทธิพลครอบงำความคิดของวัยรุ่นทั้งชายและหญิง แม้ว่าการไม่ตอบรับรักผู้ชายง่าย ๆ จะทำให้ผู้หญิงมีคุณค่าในสายตาผู้ชายมากขึ้นก็ตาม แต่ความเชื่อนี้ไม่มีผลต่อการชัดเจนกลาให้ผู้หญิงมีทักษะต่อการปฏิเสธข้อเสนอความต้องการของผู้ชายได้อย่างมั่นใจได้วัยรุ่นหญิงหลายคนมีความรู้สึกเกรงกลัวต่อผลที่อาจจะติดตามมาจากการปฏิเสธของตนเองอย่างตรงไปตรงมาและไม่รู้วิธีการปฏิเสธที่จะทำให้ผู้ชายยอมรับได้ ตลอดจนการขาดมั่นใจต่อการคิดจะปฏิเสธ ความคิดและความเชื่อเหล่านี้ยังคงฝังลึกอยู่ภายในความรู้สึกนึกคิดของชายและหญิง

การศึกษานี้ ต้องการทราบว่าวัยรุ่นมีความคิดและความคาดหวังอย่างไรกับการติดต่อสัมพันธ์ และความคิดความเชื่อดังกล่าวมีส่วนกำหนดวิธีการติดต่อและหรือปฏิเสธการติดต่อสัมพันธ์อย่างไร ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ในการตัดสินใจเริ่มต้นติดต่อสัมพันธ์กับคนรักจะขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญ 3 ประการดังต่อไปนี้

- 2.1 ความคิดและความคาดหวังกับการติดต่อสัมพันธ์
- 2.2 วิธีการติดต่อสัมพันธ์
- 2.3 วิธีการปฏิเสธความสัมพันธ์

2.1 ความคิดและความคาดหวังกับการติดต่อสัมพันธ์

แม้ว่าค่านิยมในสังคมไทยจะยอมรับให้ผู้ชายเป็นฝ่ายที่จะริเริ่มติดต่อเข้าหาผู้หญิงก่อนในการสร้างสัมพันธ์ทางเพศ โดยมีความเชื่อว่าเป็นเรื่องปกติของผู้ชายที่มีความต้องการทางเพศมากจำเป็นต้องแสวงหาทางปลดปล่อย การเริ่มต้นก่อนของผู้หญิงจึงเป็นเรื่องเสียหาย เพราะผู้หญิงถูกชัดเจนกลาให้เก็บระงับและไม่ควรแสดงความรู้สึก ความสนใจเรื่องเพศก็ตาม แต่ในความเป็นจริงแล้ว การเริ่มต้นติดต่อสัมพันธ์มีหลากหลายวิธีที่แตกต่างกันไปแต่ละบุคคลแต่ละเพศ ซึ่งจะขึ้นอยู่กับความคิดและความคาดหวังกับการติดต่อสัมพันธ์ในแต่ละคนแต่ละสถานการณ์ วัยรุ่นหญิงหลายคนคิดว่า การเริ่มต้นก่อนของผู้หญิงจะทำให้ผู้ชายคิดว่าตนเอง "ให้ท่า"ผู้ชายก่อน เพราะมีความต้องการทางเพศมาก ผู้ชายเมื่อเห็นผู้หญิงมาเสนอตัวให้ก็มักจะไม่ได้ปฏิเสธเพราะเห็นเป็นของฟรีไม่มีค่าและคิดว่าไม่จำเป็นต้องไปปรับผิชอบกับการเสนอให้ของผู้หญิง วัยรุ่นหญิงบางคนคิดว่า ผู้หญิงควรจะมีสิทธิ์ที่จะเป็นฝ่ายเริ่มต้นได้บ้างถ้าฝ่ายต่างสนใจกันและก็เขยมองๆ กันอยู่แล้วแต่ผู้ชายยังไม่เริ่ม เพราะอาจจะไม่กล้า ผู้หญิงก็ควรจะเข้าไปพูดจาทักทายได้ก่อนถ้ามีจังหวะโอกาสที่เหมาะสม ประเด็นความสำคัญที่พบก็คือ ความคิดที่ว่าความเสียหายหรือความต้องการทางเพศเป็นตัวกำหนดว่าใครควรเป็นฝ่ายเริ่มต้นก่อนหน้านี้ เป็นสิ่งที่วัยรุ่นหลายคนคิดว่าไม่ใช่เรื่องที่ผู้ชายเท่านั้นเป็นฝ่ายเริ่มต้น ผู้ชายหรือผู้หญิงใครเป็นฝ่ายเริ่มต้นก่อนได้ไม่ใช่เรื่อง

เสียหายในกลุ่มของวัยรุ่น ขึ้นอยู่กับจังหวะและโอกาสมากกว่าในการคิดที่จะเข้าไปเริ่มต้น ดังนั้น

2.1.1 ความคิดเกี่ยวกับการเริ่มต้นก่อน

จังหวะและโอกาสที่ปลอดภัย (อยู่กันตามลำพัง) เป็นปัจจัยทำให้ไม่เกิดความรู้สึกอายหรือเสียหน้ามากนักในการที่จะเข้าไปเริ่มต้นติดต่อสัมพันธ์กับคนที่สนใจ ด้วยการเข้าไปทักทายพูดคุยด้วย วัยรุ่นชายหญิงมีความรู้สึกไม่ต่างกันมากนักกับความรู้สึกอายที่จะเข้าไปเริ่มต้นก่อนกับเพศตรงข้ามที่ตนเองมีความรู้สึกชอบหรือสนใจอยู่ก่อนแล้ว และก็มักจะเลือกจังหวะและโอกาสที่เวลาต่างคนต่างอยู่ด้วยกันตามลำพัง โดยไม่มีใครอื่นมาสนใจเข้าไปแสดงตัว ด้วยการพูดคุยทักทายทำความรู้จัก

"ผู้หญิงก็เริ่มต้นก่อนได้ มันแล้วแต่โอกาสถ้า มีคนอยู่เยอะแยะจะให้เราเข้าไปแสดงตัวเลยว่าสนใจนะอยากรู้จักนะแบบโจ่งแจ้งมันก็ไม่ได้ มันก็ต้องดูด้วยว่าเขมองๆ กันอยู่แล้ว เขาก็อยู่ตามลำพัง เขาอาจจะยังไม่กล้าอะไรทำนองนี้"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มหาวิทยาลัย ปี 1 มีคู่รัก)

"ก็ต้องคอยจังหวะเวลาที่เขาอยู่คนเดียว ค่อยเดินเข้าไปทักไปคุยด้วย ถ้าเข้าไปเลยแบบเขาอยู่กันหลายคนก็ไม่กล้าเหมือนกัน" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแฟน)

การเข้าไปพูดคุยทักทายก่อนแล้วได้รับการพูดคุยโต้ตอบกลับมาด้วยดี ทำให้ไม่รู้สึกเสียหน้า ความคิดเช่นนี้ ทำให้วัยรุ่นชายบางคนใช้วิธีการทำให้วัยรุ่นหญิงรู้จักตนเองก่อน และ รู้ตัวก่อนว่า ตนเองอยากจะเข้ามาทำความรู้จัก โดยอาศัยเครือข่ายช่วยดำเนินการให้ เช่น ให้เพื่อนที่รู้จักเป็นคนกลางไปพูดบอกให้รู้ตัวไว้ก่อนล่วงหน้า

"ผมไม่กล้าเข้าไปเองตรงๆ เลย กลัว คือถ้าเข้าไปเลยเกิดเขายังไม่รู้จักรเรา เขาก็อาจจะคำเราเปิง ผมจะดูว่าเพื่อนเรามีใครบ้างที่รู้จัก จะถามเพื่อนก่อนว่าผู้หญิงคนนี้เป็นไงนิสัยเป็นไง ให้เขานำไปก่อนแล้วผมถึงจะกล้าเข้า" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

จะเห็นได้ว่า การติดต่อสัมพันธ์มีผลกระทบต่อความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่นตั้งแต่ขั้นเริ่มต้นในการคิดและคาดหวังถึงผลที่จะเกิดขึ้น จากการแสดงบทของการเข้าไปเริ่มต้นความต้องการสร้างความประทับใจในครั้งแรกของการเข้าไปแสดงตัวกับคนที่สนใจ ได้สร้างความกดดันให้วัยรุ่นมีความรู้สึกอายและคิดว่าการเข้าไปพูดคุยครั้งแรกอาจจะไม่สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีต่อการพบปะพูดคุยกันครั้งแรกและอาจจะส่งผลให้ไม่อยากพบไม่อยากพูดคุยด้วยในครั้งต่อไป ทำให้เป้าหมายของการจีบเป็นแฟนต้องล้มเหลวไป

"จะคิดมากเกินไป เราจะต้องรู้ว่า เราจะเข้าไปตอนไหน ทำยังไง เราจะต้องพูดอะไรยังไงเอาใจเขาแบบไหน ถ้าเราเข้าไปก่อนโดยไม่รู้อะไรเลย ก็คงไม่ดีใช่ไหม"

(วัยรุ่นชายอายุ 20 ปี ทำงานโรงงาน มีแฟน)

"กลัวจะพูดไม่ออก คุยไม่สนุก มันเกร็งๆ บอกไม่ถูก"

(วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

"ถ้าถูกเขาปฏิเสธ ก็คงจะรู้สึกอาย หน้าแตกแต่ไม่โกรธอะไร"

(วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแฟน)

"คือถ้าเราเสนอไปแล้ว แต่เขาแสดงแบบไม่สนของเราเลย เราอายนะคงไม่โกรธอะไรเขา จะดูตัวเองมากกว่าว่า ทำไมเราไม่คู่อารมณ์เขาเลย"

(วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

โดยสรุป กระบวนการคิดที่จะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศของวัยรุ่นแต่ละคนจะเริ่มต้นจากความคิดและความคาดหวังเกี่ยวกับคู่สัมพันธ์ ที่มีการสร้างจินตนาการบทเพศ และคุณลักษณะของคู่สัมพันธ์ที่นำไปสู่การตอบสนองต่อการสร้างความสุขความพอใจทางเพศของตนเองมากที่สุด วิธีการดังกล่าวเป็นผลมาจากการขัดเกลาทางสังคมและประสบการณ์ส่วนตัวทางเพศของแต่ละคน ส่งผลให้เกิดการชักซ้อมบทเพศของแต่ละคนแต่ละเพศขึ้นภายในใจ ผลการศึกษานี้ได้พบว่า การเลือกคู่สัมพันธ์ในวัยรุ่น โดยเฉพาะผู้หญิงและผู้ชายที่ทำงานโรงงานจะมีลักษณะของการเชื่อมโยงการสร้างจินตภาพของความสัมพันธ์ทางเพศนั้นเข้ากับโลกของความเป็นจริงทางสังคมซึ่งจะเกี่ยวข้องกับลักษณะทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ในการวางเงื่อนไขของการติดต่อสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามมากกว่าวัยรุ่นกลุ่มอื่นที่ศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในโลกของความเป็นจริงนั้น สังคมได้ถูกกำหนดให้ชายและหญิงแสดงพฤติกรรมเพศภายใต้กรอบเงื่อนไขของค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคม การติดต่อสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามของวัยรุ่นแต่ละคนจะใช้องาน้ำหนักถึงผลดีผลเสียในการตัดสินใจเลือกวิธีที่คิดว่าสามารถนำไปสู่การบรรลุความต้องการสัมพันธ์โดยมีผลกระทบในทางลบกับตนเองน้อยที่สุด

2.2 วิธีการติดต่อสัมพันธ์

แม้ว่าบรรทัดฐานของสังคมจะได้กำหนดกฎเกณฑ์การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างชายกับหญิงโดยถือว่า การเริ่มต้นก่อนของผู้ชายเป็นเรื่องปกติธรรมดาไม่เสียหายอะไรก็ตาม แต่เงื่อนไขดังกล่าวนี้ก็ไม่ได้เป็นสิ่งที่ทำให้วัยรุ่นชายมีความรู้สึกมั่นใจหรือเป็นฝ่ายเริ่มต้นติดต่อสัมพันธ์กับคู่รักก่อนเสมอ วัยรุ่นชายหลายคนขาดความมั่นใจในการเข้าไป"จีบ"ทั้งนี้เพราะเกรงว่า ตนเองจะไม่สามารถสร้างความประทับใจให้กับการเข้าไปติดต่อสัมพันธ์ได้ ความคิดนี้มีได้เกิดขึ้นเฉพาะกับวัยรุ่นชายเท่านั้น ผู้หญิงวัยรุ่นหลายคนก็มีความรู้เช่นเดียวกันว่า ตนเองอาจจะไม่เป็นที่ประทับใจกับวัยรุ่นชายที่เข้ามาจีบหรือเข้ามาติดต่อสัมพันธ์ด้วยในครั้งแรก ความต้องการสร้างความประทับใจ

ในครั้งแรกจึงเป็นยุทธวิธีที่ชายและหญิงเลือกนำมาใช้ ในการแสดงตัวต่อกันเพื่อสื่อความรู้สึกที่มีความหมายว่า เกิดความรักใคร่ชอบพอกับความต้องการสร้างสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดด้วย การเลือกวิธีการที่จะทำให้เพศตรงข้ามเกิดความรู้สึกประทับใจและตอบรับไมตรีที่เสนอไปให้ในครั้งแรกโดยใช้วิธีการที่ทำให้ตนเองเกิดความแน่ใจก่อนว่า เพศตรงข้ามรู้ตัวก่อนแล้วและไม่มีทีท่าว่าจะปฏิเสธความสัมพันธ์ ซึ่งก็จะทำให้การเข้าไปแสดงตัวพูดคุยด้วยเป็นไปโดยราบรื่นไม่สร้างความรู้สึกตกใจหรือแปลกใจกับคู่สัมพันธ์ก่อนที่จะมีการเข้าไปแสดงตัวพูดคุย วัยรุ่นได้เลือกใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อทำให้คู่สัมพันธ์รับรู้ความต้องการของตนเองก่อนล่วงหน้า ซึ่งแต่ละวิธีการขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในขณะเวลานั้น ดังต่อไปนี้

2.2.1 การให้เพื่อนเป็นสื่อกลาง และ

2.2.2 การเริ่มต้นด้วยตนเอง

2.2.1 การให้เพื่อนเป็นสื่อกลาง

กลุ่มเพื่อนเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการทำความเข้าใจกับกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศในวัยรุ่น ทั้งนี้เพราะ เมื่อวัยรุ่นเริ่มมีความสนใจเรื่องเพศ หรือเมื่อตนเองประสบปัญหาเกี่ยวกับเพศก็มักจะปรึกษาพูดคุยกับคนใกล้ชิดและไว้วางใจว่าสามารถจะเก็บความลับของตนเองไว้ได้โดยเฉพาะเพื่อนสนิท วัยรุ่นทั้งชายและหญิงยอมรับว่าเพื่อนสนิทคือ คนที่ตนเองสามารถพูดคุยได้อย่างเปิดเผยได้ทุกเรื่องเพราะมีความรู้สึกนึกคิดคล้ายๆ กันจะไม่รู้สึกอายกันและเพื่อนสนิทมักจะเป็นคนที่เข้าถึงจิตใจตนเองมากที่สุด รู้ความต้องการและไว้วางใจว่าจะเก็บความลับของตนเองไว้

"เพื่อนสนิทนี่คือกันเองมากที่สุด คือเรากล้าที่จะพูดเปิดเผยตัวเราทุกเรื่อง เราจะเชื่อใจกันมากกว่าเพราะว่าเราจะไม่ปิดบังกัน ถ้าเพื่อนที่คบกันธรรมดาไม่สนิทกัน เขาก็จะไม่สามารถเข้าถึงตัวเรา เข้าถึงจิตใจความรู้สึกที่แท้จริงของเราได้ว่าตอนนี้เราเป็นยังไง เราสนใจใครอะไรทำนองนี้" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

"เรื่องผู้ชายนั้นจะพูดคุยได้กับเพื่อนที่สนิทๆ กัน ในกลุ่มนี้จะเป็นผู้หญิงล้วน คุยได้ไม่อายกัน คือผู้หญิงเราจะเข้าใจกันมากกว่า แบบเพื่อนนี้เราซัดกันเร็นกันด้วยกันทุกวัน มันสะดวกปากมีอะไรก็พูดหมด เพราะเราเป็นผู้หญิงด้วยกัน"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 16 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีแฟน)

"แบบตอนนี้มีผู้ชายมีจีบมาชอบในกลุ่มเพื่อนสนิทนี่ก็จะเอามาพูดปรึกษากันว่าคนนั้นคนนี้เขามาพูดมาจีบอะไรทำนองนี้ ตอนนี้เจอกันก็จะมีเรื่องคุยแต่เรื่องผู้ชาย จะบ้ากันมากที่สุดก็ตอนที่มีคนมาจีบนี้แหละ" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

การแสวงหาวิธีการติดต่อสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น เพื่อนสนิทนอกจากจะเป็นคนที่คอยให้คำปรึกษาในการตัดสินใจของตนเองแล้ว ยังมักจะถูกกำหนดให้อยู่ในฐานะของ"คนกลาง"ในการสร้างเครือข่ายติดต่อสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามโดยมีบทบาทในฐานะคนกลางหรือเป็น"แม่สื่อ" ให้กับเพื่อนใน 2 บทบาทคือ

- 1) เป็นผู้สื่อสาร
- 2) ให้เพื่อนแนะนำให้อีก

1) เป็นผู้สื่อสาร

เมื่อวัยรุ่นทั้งชายและหญิงได้มีโอกาสพบปะกับแฟนหรือคู่รักครั้งแรกก็จะเกิดความรู้สึกประทับใจ และสนใจชอบพอกันลักษณะบางอย่างในตัวของคนรัก และก่อนที่ตนเองจะเข้าไปพูดคุยทำความรู้จักก็มักจะกินเวลานานพอสมควร ช่วงระยะเวลาก่อนที่จะเข้าไปสร้างสัมพันธ์จะมีการ"สืบทอดกรรม"เพศตรงข้ามจากเพื่อน ๆ ก่อน โดยมีการพูดคุยปรึกษาหารือกับเพื่อนที่สนิทเพื่อทราบข้อมูลเบื้องต้นเสียก่อน โดยมีการพูดคุยปรึกษาหารือกับเพื่อนที่สนิทเพื่อทราบข้อมูลเบื้องต้นเสียก่อน นอกจากนี้ยังเป็นการพูดคุยเพื่อจะดูว่ามีใครที่พอจะเข้าไปพูดคุยในลักษณะทาบตามให้เกิดการรู้ตัวก่อนล่วงหน้าว่าตนเองสนใจแอบสนใจชอบพอยู่ ซึ่งการติดต่อสัมพันธ์ในระยะเริ่มต้น มักจะใช้เครือข่ายเพื่อนฝูงช่วยในการติดต่อสื่อสารกันก่อนเพื่อหยั่งความรู้สึกของคนที่คุณชอบและสนใจอยู่ว่าจะมีปฏิกิริยาตอบรับข้อเสนอของตนเองอย่างไร วัยรุ่นชายหญิงบางคนคิดว่าถ้าไม่ใช้วิธีนี้การเข้าไปพูดคุยด้วยตนเองเลยอาจจะได้รับการปฏิเสธทำให้อายเพื่อนและคนอื่นที่รู้เรื่องนี้

"ถ้ารู้จักสนใจคนไหนก็จะแอบไปสำรวจกันก่อนถามกันว่าคนนี้นิสัยเป็นไงบ้าง เขาจะให้เพื่อนมาถามว่าเพื่อนเรานี้เป็นยังไง บางทีนะพอเราบอกไปแล้วเขาก็ยังมาถามตั้งหลายครั้ง" (วัยรุ่นหญิงอายุ 20 ปี ทำงานโรงงาน โสด)

"ตอนนั้นผมจะใช้วิธีดูก่อนว่าเพื่อนเรามีใครรู้จักบ้าง จะถามเพื่อนก่อนว่าผู้หญิงคนนี้เป็นไง นิสัยเป็นไง ถ้าเพื่อนคนไหนรู้จักก็จะส่งเพื่อนเข้าไปก่อนดูท่าทีก่อน" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแฟน)

"ไม่กล้ากลัว คือถ้าเข้าไปเองเลยเกิดเขายังไม่รู้จักรเราเลยเขาก็จะค่าเราเปิง " (วัยรุ่นชายอายุ 16 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีแฟน)

"คือผมจะให้เพื่อนที่เขารู้จักเข้าไปคุยก่อนผมยังไม่จัวร์ด้วยเพื่อนบอก ผมก็จะฝากของไปให้บ้าง ฝากข้อความไปบอกบ้าง" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

2) ให้เพื่อนแนะนำให้อั๊ก

การให้เพื่อนเข้าไปพูดคุยนำร่องไว้ก่อนนั้น เป็นวิธีการที่นอกจากจะช่วยให้ไม่ต้องเงินอายเมื่อตนเองต้องเข้าไปพูดคุยแนะนำตัวกับเพศตรงข้าม โดยที่อาจจะยังไม่รู้จักหรือรู้ความต้องการของกันและกันมาก่อนเลยแล้ว ยังเป็นการยังเชิงความรู้สึกของคู่สัมพันธ์ว่ายินดีจะตอบรับข้อเสนอหรือไม่ และทำให้ทราบเหตุผลบางประการด้วยว่าเพศตรงข้ามที่ตนเองสนใจอยู่นั้นมีแฟนแล้วหรือยังอีกด้วย เมื่อคู่สัมพันธ์ไม่มีปฏิกิริยาปฏิเสธอย่างแข็งขันจริงจังก็จะทำให้การติดต่อสัมพันธ์เริ่มมีการเลือกวิธีการที่จะทำให้ทั้งคู่ได้มีโอกาสพบปะพูดคุยแสดงตัวต่อกันเพื่อสร้างความคุ้นเคยกัน การศึกษาพบว่า การให้เพื่อนแนะนำให้อั๊กนั้นเป็นความต้องการทั้งของวัยรุ่นหญิงและชาย วัยรุ่นหญิงบางคนได้เล่าถึงความสัมพันธ์ของตนเองกับคู่รักที่เริ่มต้นจากการให้เพื่อนของแฟนที่เข้ามาพูดคุยบอกตนเองก่อนที่จะได้อั๊กกันว่า แฟนเขาแอบชอบอยู่และได้ฝากคอกกุหลาบสีแดงมาให้ในวันวาเลนไทน์ ที่เขาไม่ได้เอามาให้ด้วยตัวเองเพราะกลัวว่าจะถูกรังเกียจก็เลยฝากเพื่อนมาให้และมีเขียนการ์ดติดมาด้วยก็เลยฝากบอกเพื่อนเขาไปว่าพาเขาแนะนำให้อั๊ก และก็บอกไปด้วยว่าตนเองไม่ใช่อย่างที่คิดว่าเป็นคนดื้อจริงไว้ใจได้ก็คบกันได้

"เขาส่งเพื่อนเขามาพูดคุยบอกว่าชอบเราสนใจอยากรู้จักเราแต่ไม่กล้า เพราะกลัวเราจะรังเกียจ เพื่อนเขาจะมาบ่อยๆ ก็เลยบอกให้เพื่อนเขาพาเขาแนะนำให้อั๊กหน่อยสิ ทำไมถึงกลัวแท้ เราก็ไม่ใช่เป็นคนที่อย่างนั้นถ้าคิดว่าเป็นคนดี ไว้ใจได้ ก็คบกันได้"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 17 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

วัยรุ่นที่เป็นคู่รักกันหลายคู่ยอมรับว่าได้มีโอกาสพบปะแสดงตัวกันในงานสังสรรค์ที่บ้านเพื่อน และเพื่อน ๆ จะเป็นคนแนะนำให้ได้อั๊กกัน ซึ่งก่อนหน้านั้นเพื่อน ๆ มักจะรู้ความต้องการมาก่อนล่วงหน้าการจัดงานสังสรรค์ของตนแล้ว และก็จะมีการชวนทั้งสองฝ่ายให้เข้าร่วมงานหลังจากนั้นก็จะมีคนแนะนำให้รู้จักกันก่อนแล้วเปิดโอกาสให้ใช้สถานที่ภายในบ้านได้มีการพูดคุยสนทนากันในบรรยากาศของความเป็นส่วนตัว การพูดคุยกันครั้งแรกนั้นแต่ละฝ่ายก็มักจะพยายามทำให้อีกฝ่ายหนึ่งเกิดความประทับใจตนเองมากที่สุด วัยรุ่นชายก็มักจะพยายามเทคแคร์เอาใจผู้หญิงด้วยการช่วยบริการสิ่งต่าง ๆ ให้ตลอดเวลาและสร้างบรรยากาศความเป็นกันเองด้วยการชวนคุยในเรื่องต่าง ๆ ที่สร้างความสนุกสนาน ขณะเดียวกันวัยรุ่นหญิงจะแสดงตัวในลักษณะของผู้หญิงที่มีความรักนวลสงวนตัวเพื่อสร้างคุณค่าให้เกิดขึ้นในความรู้สึกของวัยรุ่นชาย โดยที่ในครั้งแรกๆ ที่พบปะกันวัยรุ่นหญิงมักจะสำรวจกิริยาอาการของตนเองให้แสดงเป็นคนที่มีความสวยงามนุ่มนวลเรียบร้อยด้วยการใช้คำพูดและน้ำเสียงที่ไพเราะสุภาพแต่ก็ไม่แสดงตัวในลักษณะตามสบายเป็นกันเองกับผู้ชายมากนัก

"กับแฟนนี่เจอกันตอนงานวันเกิดเพื่อน เพื่อนเป็นคนแนะนำให้

รู้จักกัน ตอนแรกก็ยังเฉย ๆ เพื่อนแนะนำให้รู้จักกันแล้วก็บอกเขาว่าฝากดูแลด้วย ตามสบายเลยนะ เขาก็เข้ามาคุยเรื่องนั้นเรื่องนี้ บริการจะกินอะไรเขาก็จะช่วยบริการให้ตลอด"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคู่รัก)

"ตอนแรกก็รู้สึกอะไรกับเขาเท่าไร เขาบอกว่าเขาอยากรู้จัก อยากเห็นหน้าเขา ให้เพื่อนพาไปหาที่บ้านเลย พอคบกันไปเรื่อย ๆ ก็รู้สึกว่าเขาเป็นคนคุยเก่ง คุยสนุกก็รู้สึกว่าเวลาอยู่ด้วยกันแล้วไม่เครียดเพราะจะเป็นคนที่ชอบคนที่สนุกกว่าเรามากอยู่แล้วก็เลยเข้ากันได้" (วัยรุ่นหญิงอายุ 16 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีแฟน)

"เพื่อนมันแนะนำให้รู้จักกันในงานสังสรรค์ที่บ้านมัน มันบอกมาให้ไปให้ได้มีเซอร์ไพรส์เราไป เพื่อนมันก็แนะนำให้เรารู้จักเหมือนมันรู้ว่าแอบชอบเขาอยู่ก่อนตั้งนานแต่ไม่มีโอกาสไป พอเพื่อนแนะนำให้ก็มีโอกาสได้คุยกันครั้งแรกวันนั้น"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มหาวิทยาลัยปี 1 มีคู่รัก)

2.2.2 การเริ่มต้นด้วยตนเอง

การเริ่มต้นด้วยตนเองหรือเป็นการแสดงตัวให้เพศตรงข้ามซึ่งอาจจะ เป็นเพื่อนในกลุ่มเดียวกันหรืออยู่นอกกลุ่มก็ตามรู้ว่าตนเองมีความรู้สึกชอบพอในแบบผู้ชาย เป็น สิ่งที่ทำให้วัยรุ่นแต่ละคนเกิดความรู้สึกอายและวิตกกังวลขึ้นมาพร้อมกับความรู้สึกรักใคร่ชอบ พอกับเพื่อนเพศตรงข้ามคนใดคนหนึ่งด้วย การแสดงตัวเปิดเผยความรู้สึกรักใคร่ชอบพอกับเพศ ตรงข้ามโดยตรงท่ามกลางสายตาของคนอื่นเป็นเรื่องน่าอาย และถ้าการแสดงตัวเปิดเผยออกไป ได้รับการเมินเฉยหรือปฏิเสธ ยิ่งทำให้เกิดความอายและเสียหน้ามากขึ้นเป็นทวีคูณ วัยรุ่นบาง คนจึงเก็บความรู้สึกนั้นไว้คนเดียวภายในใจโดยไม่บอกให้เพื่อนคนใดได้รับรู้ ในขณะที่บางคนอาจ จะใช้วิธีการต่าง ๆ ที่จะเปิดเผยให้เพศตรงข้ามได้รับรู้ความรู้สึกความต้องการของตนโดยที่ไม่ ทำให้รู้สึกอายหรือเสียหน้ามากนัก และมีความคาดหวังว่าวิธีการที่ตนเองตัดสินใจใช้เป็นสื่อ แสดงออกไปนั้นทำให้ตนเองและเพศตรงข้ามรับรู้ความหมายและเข้าใจทำทีของกันและกันได้

"คือมันต้องแล้วแต่โอกาส ถ้ามีคนอยู่เยอะๆ จะให้เราไปแสดงว่า เราจีบเราชอบแบบโจ่งแจ้งมันก็ได้ มันต้องดูสถานที่ด้วยเราถึงจะกล้าพูดกล้าบอก สังคมไทย เนี่ย เขาไม่ยอมรับที่จะให้มาบอกรับกันในที่สาธารณะเพราะมันเป็นเรื่องของคนสองคน"

(วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

การตัดสินใจเลือกวิธีการติดต่อสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามของวัยรุ่นจะขึ้นอยู่กับ ปัจจัยพื้นฐาน 2 ประการ คือ

- 1) การแสดงกิริยาอาการ

2) การหาโอกาสเข้าไปพูดคุยด้วย

1) การแสดงกิริยาอาการ

กระบวนการจัดেলাความหมายเพศผ่านการจัดระเบียบร่างกายของความเป็นเพศชายหญิง ทำให้การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างกันสามารถสร้างความเข้าใจกันในความรู้สึกของอีกฝ่ายหนึ่งได้จากความหมายที่แสดงออกผ่านการแสดงกิริยาอาการ เช่น อารมณ์โกรธอารมณ์ความรู้สึกเงินอาย ฯลฯ วัยรุ่นชายและหญิงมักจะใช้วิธีการแสดงกิริยาอาการที่แสดงความรู้สึกรักใคร่ชอบพอกันโดยการใช้สายตามองบ่อยๆ และยิ้มให้เมื่ออีกฝ่ายมองตอบกลับมา และสามารถที่จะเข้าใจได้ว่า อีกฝ่ายหนึ่งตอบรับความรู้สึกของตนที่เสนอไป ถ้ามีการมองตอบกลับมาและยิ้มให้ แต่ถ้าอีกฝ่ายแสดงอาการเมินเฉยไม่สนใจไม่มองหรือมองกลับมาแล้วทำหน้าบึ้งใส่ก็แสดงว่าอีกฝ่ายหนึ่งไม่ตอบรับความรู้สึกสนใจที่แสดงออกไปให้รู้ด้วยการใช้กิริยาอาการติดต่อสัมพันธ์ต่อกันจะสร้างความรู้สึกที่เป็นส่วนตัวให้กับทั้งสองฝ่ายโดยที่คนอื่น ๆ อาจจะไม่รับรู้ได้จึงเป็นวิธีการที่ไม่ทำให้เกิดความรู้สึกอับอายและเสียหน้ากับผู้อื่นมากนัก

"ผมจะเป็นฝ่ายเริ่มต้นก่อน ผมจะมองก่อนให้เขารู้สึกว่าเรามองอยู่แล้วยิ้มให้หรือไม่ก็ทำอะไรสักอย่างที่จะทำให้เขายิ้มตอบเราอย่าง เช่น ฝากเพื่อนไปบอกหรือไม่ก็จะเขวเขาเวลาเดินผ่าน" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคู่รัก)

"คือเขาชอบแอบมองเราบ่อยๆแสดงว่าต้องแอบบิงเราแน่เลย เราจะรู้สึกนะว่า การที่ชอบมองแสดงว่าเขาชอบเราเวลา เราเดินผ่านก็จะคอยสังเกตก็จะเห็นว่าเขาชอบแอบมอง" (วัยรุ่นหญิงอายุ 17 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

เมื่อผู้หญิงรู้สึกว่าคุณมองบ่อยๆ บางครั้งก็มีการยิ้มให้ ตนเองก็จะรู้ความหมายว่าผู้ชายเริ่มมาแสดงความสนใจ ในครั้งแรกก็จะพยายามไม่มองตอบแบบจริงจัง วัยรุ่นหญิงบางคนคิดว่าการมองตอบแล้วยิ้มให้เป็นการเริ่มต้นความสัมพันธ์ของผู้หญิง เพราะมีความรู้สึกว่าการกระทำอย่างนั้นเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ชายหรือผู้หญิงเข้ามาใช้กิริยาอาการจีบซึ่งกันและกัน วัยรุ่นหญิงบางคนจะพิจารณาพิจารณาว่าตนเองเคยรู้จักผู้ชายคนนี้หรือไม่และมีการเก็บเอาไปพูดคุยปรึกษากันในกลุ่มเพื่อนสนิทซึ่งก็อาจจะทำให้ได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับเพื่อนชายที่มาแสดงความสนใจมอง และถ้าตนเองมีความรู้สึกว่าการตอบรับความสัมพันธ์เป็นมิตรด้วยก็ใช้วิธีการมองตอบและยิ้มให้เช่นเดียวกัน แต่ถ้าต้องการปฏิเสธก็จะใช้วิธีการไม่มองตอบไม่สนใจการมองของเพื่อนชาย

"ถ้ารู้สึกว่าจะไม่ชอบ ก็จะแสดงออกไปเลยว่าไม่ชอบ คือจะไม่มองไม่สนใจเลย" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

"การเริ่มต้นของผู้หญิงก็คือ การที่เราเปิดโอกาสให้เขารู้ว่าเราก็อชอบ เขาก็พอใจเขาอยู่เหมือนกัน เขาจะมองมาแล้วยืมเราก็มองไปแล้วยืมตอบเขาก็รู้ว่าเราสนใจเขาด้วย" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มหาวิทยาลัยปี1 มีคู่รัก)

2) การหาโอกาสเข้าไปคุยด้วย

เมื่อวัยรุ่นมีความคุ้นเคยกับเพื่อนหญิงหรือเพศตรงข้าม และมีความรู้สึกว่าจะ不会被ปฏิเสธ ก็จะใช้วิธีการหาโอกาสเข้าไปพูดคุยแสดงความรู้สึกให้เพศตรงข้ามได้รับรู้วัยรุ่นหลายคนมีความรู้สึกว่าการเข้าไปพูดคุยเพื่อบอกรักหรือขอเป็นแฟนเป็นเรื่องที่จะต้องอาศัยความกล้าและจังหวะโอกาสมากที่สุด ทั้งนี้เพราะ การที่ให้เพื่อนไปพูดไว้ให้รู้ตัวก่อนหรือการที่ยืมให้แล้วผู้หญิงก็ยืมตอบมานั้นสามารถสร้างความมั่นใจได้ไม่มากนัก ถ้าเข้าไปแสดงตัวเปิดเผยความรู้สึกในเรื่องนี้อาจจะถูกปฏิเสธได้เหมือนกัน นอกจากนี้ ยังขึ้นอยู่กับประสบการณ์ทางเพศที่แต่ละคนมีแตกต่างกันที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเข้าไปพูดคุยกับเพศตรงข้ามโดยตรง วัยรุ่นหลายคนที่ไม่เคยมีคู่รักมาก่อนจะมีความรู้สึกเขินอายมากกว่าวัยรุ่นที่เคยมีประสบการณ์ทางเพศมาก่อน เพราะบางคนบอกว่าตนเองเคยผ่านเรื่องแบบนี้มาก่อนจะไม่ค่อยเขินหรืออายเพศตรงข้ามมากนัก

"จากที่ผมเคยมีประสบการณ์เคยมีแฟนมาแล้วเคยผ่านมาแล้วทำให้ผมใจกล้ามากขึ้นกล้าแสดงออกกับเขามากขึ้น กล้าพูดกล้าถามมากกว่าตอนเข้าไปจีบคนแรก เมื่อก่อนเวลาเข้าไปคุยกับแฟนผมจะไม่ค่อยกล้ามองหน้าตรงๆเข้าไปใกล้ๆกับเขาเวลาคุยพอมานอนนี้กล้าเข้าไปยืนใกล้ๆ ไหล่ชนไหล่เลยกล้ามองสบตาตรงๆ ทั้งๆ ที่เป็นครั้งแรกที่เข้าไปคุยกับเขา" (วัยรุ่นชายอายุ 17 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

วัยรุ่นชายและหญิงมักจะใช้วิธีการอาศัยจังหวะและโอกาสที่อีกฝ่ายกำลังอยู่ตามลำพังคนเดียวเข้าไปแสดงตัวพูดคุยด้วยเพื่อที่ตนเองและอีกฝ่ายจะได้ไม่รู้สึกว่าเป็นเขินอายหรือตกเป็นเป้าสายตาของคนอื่น ๆ

"ตอนที่ผมเห็นเขายืนอยู่กับเพื่อนเขา เขายังไม่เห็นผม ผมก็ยังไม่กล้าเข้าไป ก็คอยจังหวะตอนที่เพื่อนเขาเดินไปซื้อของ ตอนนั้นเขายืนอยู่คนเดียวผมก็เลยเดินเข้าไปทักเขาว่า มาคนเดียวหรือ เขาก็บอกว่ามากับเพื่อน เพื่อนกำลังไปซื้อของ ผมก็เลยยืนคุยกับเขา ก็เลยเริ่มคุยกันสนิทกันตั้งแต่วันนั้น" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

"หลังจากที่เพื่อนผมไปบอกให้เขารู้แล้ว ผมก็คอยหาโอกาสเข้าไปคุย แบบถ้าช่วงที่เขาอยู่คนเดียวหรือไม่ก็ถ้าเขาอยู่ในกลุ่มเพื่อนเขา ช่วงที่เขาออกมาเราก็จะยืมให้ก่อน ถ้าเขายืมตอบก็โอเค เข้าไปคุยได้" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่6 มีแฟน)

โดยทั่วไปแล้ว การเริ่มต้นเข้าไปแสดงตนพูดคุยกับเพศตรงข้ามก่อนมักจะเป็นเรื่องปกติของผู้ชาย แต่ถ้าผู้หญิงแสดงออกก่อนในลักษณะเดียวกันก็จะถูกสังคมตำหนิและมองว่าเป็นพฤติกรรมที่ผู้หญิงไม่ควรทำ ด้วยการสร้างวาทกรรมขึ้นมาขยับยั้งการกระทำดังกล่าวว่าเป็นการไป "ให้ทำผู้ชาย" ก่อน ในขณะที่ความคิดนี้มักจะทำให้ผู้หญิงบางคนไม่กล้าแสดงความรู้สึกหรือเข้าไปพูดคุยกับผู้ชายที่ไม่ได้เป็นเพื่อนสนิทที่คุ้นเคยกันมาก่อนนั้น วัยรุ่นหญิงบางคนคิดว่าการเข้าไปแสดงตัวพูดคุยกับคนที่ตนเองรู้สึกสนใจชอบพอนั้นใครเป็นฝ่ายเริ่มต้นก่อนก็ได้ขึ้นอยู่กับว่าเคยแสดงความรู้สึกต่อกันมาก่อนแล้วหรือไม่ และถ้าเคยมอง ๆ กันอยู่ก่อนแล้วก็จะมีความรู้สึกว่ามี "ใจตรงกัน" และการที่ผู้ชายยังไม่เริ่มเข้ามาหาวัยรุ่นหญิงมีความคิดว่าเป็นเพราะผู้ชายไม่กล้าเพราะกลัวถูกปฏิเสธ และถ้าหากมีจังหวะและโอกาสเหมาะสมผู้หญิงก็สามารถที่จะเข้าไปพูดคุยทักทายก่อนได้ ซึ่งวัยรุ่นชายหลายคนก็มีความคิดและรู้สึกในทำนองนี้เช่นเดียวกัน

"ผู้หญิงก็เริ่มต้นก่อนได้ มันแล้วแต่โอกาส ถ้ามีคนอยู่เยอะจะให้เราเข้าไปแสดงตัวว่าสนใจอยากคบอยากคุยด้วยนะมันก็ได้ มันก็ต้องดูด้วยว่าเคยมอง ๆ กันอยู่ก่อนแล้ว เขาก็อยู่ตามลำพัง เขาอาจจะยังไม่กล้าทำนองนี้" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

"ผู้หญิงก็เริ่มก่อนได้ ถ้าเป็นคนที่เราารู้สึกชอบเขาอยู่ก่อนแล้วแต่เราอาจจะยังไม่มีโอกาสกล้าเข้ามาทักทายเราก่อนมันก็ไม่เสียหายอะไร" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแฟน)

อาจจะกล่าวได้ว่า การตัดสินใจเลือกวิธีการที่จะติดต่อสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามที่ตนเองเกิดความรู้สึกรักใคร่ชอบพอ จะเริ่มต้นจากการที่แต่ละคนมีความคิดความคาดหวังอย่างไรกับตนเองและเพศตรงข้าม กระบวนการนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่แตกต่างกันในแต่ละคนที่เป็นผลมาจากบริบททางสังคมและเศรษฐกิจในช่วงขณะเวลานั้น การเลือกคู่สัมพันธ์ของแต่ละคนจึงเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของตนเองและวิธีการติดต่อสัมพันธ์ซึ่งก็จะขึ้นอยู่กับความต้องการส่วนตัวของแต่ละคนและกรอบบรรทัดฐานของสังคมที่เป็นตัวกำหนดวิธีการติดต่อสัมพันธ์ ซึ่งส่งผลให้วัยรุ่นมีการเลือกวิธีการติดต่อสัมพันธ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อให้ตนเองบรรลุความสัมพันธ์ที่แท้จริง ซึ่งก็จะทำให้ตนเองมีความรู้สึกมีความสุข ความพอใจ ในขณะที่วัยรุ่นบางคนอาจจะคิดและคาดหวังกับคู่สัมพันธ์ที่เสนอตัวเข้ามาในลักษณะตรงกันข้ามและถ้าไม่ต้องการที่จะสร้างสัมพันธ์ต่อไปก็มักจะคิดหาวิธีการที่จะปฏิเสธความสัมพันธ์ ดังกล่าว ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ในกระบวนการที่ชายและหญิงมีการคิดหาวิธีที่จะติดต่อสัมพันธ์ต่อกันนั้นก็มักจะมีการคิดหาวิธีปฏิเสธอยู่ด้วย

กระบวนการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงอาจมีแบบแผนที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและพื้นฐานความสัมพันธ์เดิมของแต่ละคนแต่ละกลุ่ม ซึ่งจากตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์รายหนึ่ง คือ อ้อ ซึ่งเป็นวัยรุ่นหญิงคนหนึ่งในโรงงาน ฐานะทางบ้านไม่ค่อยดีนักต้องทำงานใน

โรงงานหลังจากจบชั้น ม.3 ต่อมาได้รู้จักกับเพื่อนของพี่ชายในวันแต่งงานของพี่ชาย ด้วยความรู้สึกว่าเพื่อนของพี่ชายเป็นคนที่พูดจาดี ท่าทางดีและค่อนข้างมีฐานะก็ทำให้เกิดความรู้สึกชอบพออยู่ในใจ

“เป็นเพื่อนของพี่ชาย รู้จักกันมาก่อน พี่ชายแนะนำให้รู้จักกันจริงๆ ในงานแต่งงานของพี่ชาย ความรู้สึกครั้งแรกที่ได้คบหากัน พอได้พูดคุยกัน ก็รู้สึกว่าเป็นผู้ใหญ่ดี นิสัยก็รู้สึกชอบนิด ๆ เพราะเขาก็จะพูดแบบจิบเราด้วย ถามว่ามีแฟนหรือยัง เขาสนใจตัวเรานะ อะไรทำนองนี้ เห็นเขามีรถ เราก็อยากเที่ยวมีที่ปรึกษาแทนเพื่อนได้

อ้อ มีความคิดว่าเพื่อนพี่ชายเป็นผู้ใหญ่ดี มีความคิดดี ก็เลยคบกันเที่ยวด้วยกัน แต่เป็นการคบหากันแบบไม่เปิดเผย เพราะทางบ้านอ้อยยังเห็นว่า อ้อยยังเป็นเด็กเกินไป(อายุ 17 ปี) ไม่ต้องการให้คบกัน ก่อนหน้านี้ก็ไม่ได้สนใจใคร เพื่อนๆ รุ่นเดียวกันมาจิบก็ไม่ได้สนใจ อ้อ บอกว่าที่สนใจผู้ชายคนนี้เพราะต้องทำงานส่งเงินให้ที่บ้านก็อยากมีที่พึ่งพาเรื่องเงิน เรื่องค่าใช้จ่ายของตนเองบ้าง

“ตอนนั้น อ้อต้องทำงานแล้วส่งเงินให้แม่ก็คิดว่าอยากคบคนที่ฐานะหน่อยเป็นผู้ใหญ่ ที่เราจะพึ่งพาได้ด้วย

ฝ่ายชายก็มักจะหาโอกาสเอาใจอ้อ พาเที่ยวในที่ที่อ้ออยากจะไป ทำให้อ้อรู้สึกสบายใจและไว้วางใจ การจับมือถือแขนถูกเนื้อต้องตัวกันทำให้อ้อรู้สึกอาย แต่ก็รู้สึกโกรธแต่อย่างใด

“เมื่อคบกันได้ประมาณ 3-4 เดือน เขาจะมาหาที่ทำงานทุกวัน ตอนนั้นอ้อทำงานอยู่โรงงาน เขาก็จะมาพูดมาคุยเอาใจเราด้วย เราอยากไปไหน เขาก็พาไป.... เขาก็จะถามก่อนว่า เคยถูกหอมแก้มมาก่อนมั้ย เราก็บอกว่าไม่ ยังไม่เคยมีใครกล้าทำอย่างนี้ เขาก็หอมแก้มเราเลย”

อ้อไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร จึงปล่อยให้เหตุการณ์พาไปในใจรู้สึกกลัว และประหม่าอาย พอคบกันได้ 4 เดือน ฝ่ายชายก็ออกปากชวนอ้อไปเที่ยวพัทยา โดยบอกว่า ให้ชวนเพื่อนไปด้วยก็ได้ ทำให้อ้อรู้สึกไว้วางใจจึงยินยอมไปด้วย พอไปถึงที่พักแล้ว ฝ่ายชายก็ชวนอ้อไปหาอะไรทานกันตามลำพังสองต่อสอง โดยปล่อยให้เพื่อนๆ สังสรรค์กันอยู่ในที่พัก วันนั้นอ้อดื่มเบียร์ตามคำชักชวนครั้งแรกจนรู้สึกมึนหัว อ้อก็รู้สึกว่าถูกพาไปโรงแรม ถึงแม้ว่าพอจะรู้สึกตัวอยู่บ้าง แต่อ้อก็ไม่ได้ขัดใจแต่อย่างใดเพราะคิดว่าไว้วางใจ แฟนคงไม่ทอดทิ้งเพราะเห็นว่าเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรับผิดชอบ

“ก็คิดว่าต้องมีอะไร แต่ก็ไม่ได้ขัดใจเพราะไว้วางใจเขาด้วย เห็นเขาเป็นผู้ใหญ่ เขาคงไม่ทิ้งเรา”

หลังจากนั้น ความสัมพันธ์ก็ค่อยๆ เสื่อมถอยลงเพราะเหตุที่ฝ่ายชายค่อยๆ ดีตัวออกไป เหตุการณ์ดังกล่าวทำให้อ้อรู้สึกผิดกับการกระทำของตนเอง

“ก็รู้สึกเสียใจที่เราไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่ทำอะไรตามใจตนเองแล้วก็เป็นแบบนี้”

กรณีของไก่อ ซึ่งกำลังเรียนอาชีวศึกษา ได้คบหาเป็นแฟนกับเพื่อนชายที่เรียนสายอาชีวะด้วยกัน แต่เรียนคนละที่กัน

ไก่อเล่าให้ฟังว่า แฟนคนที่คบอยู่รู้จักกันมาก่อนตั้งแต่เรียนอยู่ชั้น ม.1 ซึ่งตอนนั้นไก่อบอกว่า คบกันแบบเพื่อนมากกว่า จิตใจยังไม่ได้คิดอะไร จนกระทั่งจบ ม.3 ก็ไปเรียนต่ออาชีวะ แฟนก็ไปเรียนต่อเทคนิค ซึ่งก็มักจะพบเจอกันบ่อยๆ บนรถเมล์ประจำเพราะนั่งรถสายเดียวกันไปเรียนหนังสือ จนกระทั่งวันหนึ่งเพื่อนมาบอกว่าเพื่อนชายคนนี้ขონัดเจอตอนเย็น รู้สึกแปลกใจแต่ก็ไม่ได้สนใจอะไรและก็ได้ไม่ได้ไปตามนัดแต่อย่างใด พอวันรุ่งขึ้นเพื่อนชายคนนี้ได้เข้ามาถามถึงเรื่องไม่ไปตามนัด ก็เลยได้มีโอกาสพูดคุยกันในวันนั้น บรรยากาศของการพูดคุยกันครั้งแรกก็ได้ทำให้ไก่อรู้สึกสนิทสนมคุ้นเคยอย่างรวดเร็วเพราะเคยรู้จักกันมาก่อนแล้ว

“ก็จะเจอกันเกือบทุกวันเพราะนั่งรถมาเรียนคันเดียวกันทุกวัน ก็ไม่ได้คิดอะไรอีกแหละ ก็จะทักทายกันธรรมดา กระทั่งวันหนึ่ง เขาฝากบอกเพื่อนมาว่าอยากเจอ แบบจัดเจอ แต่ก็ไม่ได้สนใจอะไร มีอยู่วันหนึ่งก็เจอกันจิง ๆ เขาก็ถามว่าหลบทำไม อะไรเธอ ก็เลยเริ่มคุยกันจริงจังจิงๆ วันนั้นก็รู้สึกว่าเขาเป็นคนที่เล่น คุยสนุก ก็เลยเริ่มสนิทกันตั้งแต่ตอนนั้น”

ในความรู้สึกตอนนั้นไก่อก็รู้สึกแปลกใจ เพราะก่อนหน้านี้ผู้ชายก็ไม่ได้มีท่าทีอะไร แต่ไก่อเองก็พอจะทราบช่วงคร่าวเกี่ยวกับเพื่อนชายคนนี้อยู่บ้าง ไก่อบอกว่ารู้เรื่องเขาไปจีบเพื่อนของไก่อ ซึ่งเป็นเพื่อนที่ไม่ค่อยถูกกัน มักจะมีเรื่องกลั่นแกล้งกันอยู่ตลอด ทำให้ไก่อคิดที่จะแกล้งเพื่อนคนนี้บ้าง จึงยอมทำตัวสนิทสนมกับเพื่อนผู้ชายคนนี้เพื่อแย่งแฟนเพื่อนเสียเลย ขณะเดียวกันเพื่อนๆในกลุ่มต่างก็สนับสนุนความคิดนี้ของไก่อด้วย

“คือ มันหลายอย่างที่ขอมสนิทด้วยเนี่ย ตอนนั้นเขาก็มีแฟนแบบเริ่มจะจิบ ๆ ไว้แล้วเหมือนกัน ที่รู้เพราะเพื่อนๆบอกมา แล้วผู้หญิงคนนี้ก็เคยเป็นแฟนเพื่อนไก่อด้วย แต่ไม่ค่อยชอบมันใส่ ไม่ชอบจีบหน้า ก็คิดว่าทำไม แกล้งเลย พอดีเพื่อนๆไก่อก็ยุด้วย เอาเลยแย่งเลย”

ไก่อยอมรับว่า ตอนแรกที่คบด้วย ยังไม่ได้รู้สึกว่าชอบแบบคู่รัก คิดอย่างเดียวว่าจะแกล้งให้เขาเลิกกับแฟน เพราะเกิดความรู้สึกไม่ชอบเพื่อนที่เขา กำลังจีบอยู่ แต่เหมือนกับตกกะโหลกพลอย โจน เมื่อเขาเลิกกับแฟนแล้วหันมาคบหาไก่ออย่างจริงจัง ไก่อก็ไม่ว่าจะปฏิเสธอย่างไร จึงได้คบหาเป็นแฟนกัน แต่ก็ก็จะบอกกับแฟนก่อนเลยว่าห้ามไปยุ่งเกี่ยวกับผู้หญิงอื่นอีก มิฉะนั้นจะเลิกกัน

“ไก่อจะพูดเลย จะพูดกับแฟนว่า ต่อไปนี้ห้ามนะ เรื่องผู้หญิงอื่น เขาก็บอกว่าไม่แล้ว รักเราคนเดียว”

ไก่อบอกว่า จะพาแฟนไปที่บ้านเพื่อให้รับรู้ปัญหาครอบครัวของไก่อ ว่าพอมีเมียหน่อยทำให้

ครอบครัวไม่มีความสุข เพื่อให้แฟนเกิดความเห็นใจ และสงสารในตัวไปมีผู้หญิงอื่นเหมือนพ่อของโก

“คือแฟนโกเขาเคยไปที่บ้านโกบ่อยๆ โกก็จะบอกแฟนว่าที่เนี่ยบ้านโกครอบครัวโกเป็นแบบนี้ เพราะพ่อมีเมียหลายคน ไม่อยากให้เราเป็นแบบนี้อีก เขาก็รับปากว่าจะไม่ให้เหมือนครอบครัวโกหรอก เขาจะรักคนเดียว เขาจะไม่มีหลายคน”

คำพูดของแฟนทำให้โกรู้สึกสบายใจ เพื่อเชื่อมั่นในตัวแฟนมากขึ้น หลังจากคบหากันได้ประมาณ 2 ปี โกตัดสินใจยินยอมมีเพศสัมพันธ์กับแฟนก่อนแต่งงาน โกบอกว่าจิตใจของตนเองนั้นไม่ต้องการให้เกิดขึ้นแต่ที่ยินยอมเพราะเป็นความต้องการของแฟน ความรักและไว้วางใจจึงคิดว่าการตัดสินใจยินยอมจะไม่ทำให้ตนเองต้องเสียใจ

“ตอนแรกๆ ที่เขาพยายามจะขอมีอะไรด้วย โกจะไม่ยอมแต่เขาจะพูดว่าเขารักเรามากนะ ที่ทำแบบนี้เนี่ยแสดงว่าเขาจริงจัง เขาถึงได้ทำแบบนี้ แสดงว่าเขาต้องใช่แล้วถ้าเราไม่ใช่คนที่เขามั่นใจแล้วเขาคงไม่ทำ”

แม้ว่าในความรู้สึกของโกจะไม่ต้องการให้เกิดขึ้นก็ตาม แต่ก็คิดว่าการกระทำของตนไม่ใช่เรื่องเสียหาย เพราะถ้าได้คบหากันมานาน เห็นใจ มีความรักให้กันมากพอ การมีอะไรกันก่อนแต่งงานก็ไม่ใช่เรื่องเสียหายอะไร

“โกเองคิดว่า มันไม่ใช่เรื่องแปลกเสียหายอะไร เพราะเราคบกัน รู้จักกันมานานแล้ว ไม่ใช่แค่มองๆ กัน แล้วไปนอนกันเฉย คือมันเกิดจากรักกันจริงๆ ต่อกัน มีความสนิทสนมกันมากเลย แล้วถ้าเราจะมีอะไรกันมันก็ไม่น่าจะเป็นเรื่องเสียหาย”

2.3 การปฏิเสธความสัมพันธ์

การตอบรับและการปฏิเสธการเข้ามาติดต่อสัมพันธ์ เป็นสิ่งที่ทำให้วัยรุ่นหญิงเกิดความรู้สึกวิตกกังวลไม่น้อยไปกว่าการเริ่มต้นคิดที่จะเข้าไปติดต่อสัมพันธ์ก่อน ผลของการขัดเคืองและการควบคุมทางสังคม ทำให้ผู้หญิงวัยรุ่นถูกเข้มงวดและถูกจับตามองพฤติกรรมที่แสดงออกกับเพื่อนผู้ชายมากกว่าวัยรุ่นชาย ผู้หญิงวัยรุ่นหลายคนมักมีความรู้สึกที่ยังไม่ต้องการคบเพื่อนชายในแบบแฟนหรือคู่รักเนื่องจากความกลัวการถูกตำหนิจากที่บ้านและคิดว่าการมีแฟนในวัยเรียน อาจเป็นอุปสรรคกับการเรียนให้สำเร็จได้ และก็จะไม่ได้คิดไว้ก่อนล่วงหน้าว่าถ้ามีเพื่อนผู้ชายเข้ามาติดต่อสัมพันธ์ด้วยจะปฏิเสธอย่างไร จึงมักจะปล่อยเลยตามเลยเมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้น วัยรุ่นหญิงบางคนคิดว่าการเข้ามาจีบครั้งแรกของผู้ชายเป็นสิ่งที่ผู้ชายคงคิดหวังผลสำเร็จอย่างจริงจังและมักจะรู้สึกอับอายเสียหน้ากับการปฏิเสธของผู้หญิงและอาจจะเก็บไปคิดแค้นหาทางมากลั่นแกล้งตนในภายหลัง

"นิสัยผู้ชายเนี่ยบางทีเขาก็คิดว่าเขาต้องได้ผู้หญิงคนนี้ ถ้าเราปฏิเสธไปเลย เขาก็อาจจะคิดว่าจะต้องเอาผู้หญิงคนนี้ให้ได้ เป็นการเอาชนะเราหรืออาจจะมาแกล้งเรา บางครั้งเราก็กลัวเหมือนกัน" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแฟน)

"ก็ไม่รู้จะปฏิเสธยังไงไม่รู้จะพูดยังไงถูก ก็นึกเป็นคนที่ไม่ค่อยชอบปฏิเสธใคร ปฏิเสธไปแล้วก็กลัวเขาจะเสียใจก็เลยไม่คิดที่จะปฏิเสธ เคยมีรุ่นพี่เขามาจีบมาชอบสองคนเขาคุยต่อยกันแย่งกัน นกไม่รู้จะทำยังไงก็ได้แต่ร้องไห้" (วัยรุ่นหญิงอายุ 16 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีแฟน)

วิธีการปฏิเสธความสัมพันธ์แบบคู่รักของวัยรุ่นหญิงมีความแตกต่างกันไป วิธีการหนึ่งที่พบคือ การแสดงออกด้วยวาจาและท่าทางให้เห็นโดยตรงเลยว่าไม่ชอบ ไม่สนใจไม่ต้องการให้มายุ่งเกี่ยวกับตัว โดยคิดว่าการที่ตนเองแสดงกิริยาออกไปแบบนี้จะทำให้ผู้ชายเกิดความรู้สึกว่าเป็นผู้หญิงที่มีนิสัยไม่ดีไม่เรียบร้อยและคาดหวังว่าผู้ชายจะเลิกแสดงความตั้งใจไปเอง และถ้าหากเหตุการณ์ไม่เป็นไปอย่างที่คาดหวังไว้ผู้ชายยังมาตามต่ออีกก็มีความคิดว่าจะอาศัยเพื่อนผู้ชายช่วยคุ้มครองความปลอดภัยให้กับตนเอง

"คิดว่าจะใช้คำพูดตรงๆ เลยกว่า ถ้ามาคิดแบบนี้ไม่ชอบนะอย่ามายุ่งกันเลยดีกว่า เขาก็ควรจะรู้สึกว่าเป็นผู้หญิงที่นิสัยไม่ดีแล้ว แต่ถ้ายังดื้ออยู่เงี้ย เห็นเราไม่สนใจเขาก็อาจจะคิดแกล้งก็จะต้องอาศัยเพื่อนผู้ชายช่วย" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

"ก็เคยปฏิเสธบ่อยมากด้วยจะไม่สนใจไม่มองไม่พูดด้วยไม่ยุ่งด้วย พยายามที่จะไม่ไปเจอหน้ากัน คือหลบได้เป็นหลบ" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

3. การสร้างสัมพันธ์

การสร้างสัมพันธ์เป็นความสัมพันธ์ในระยะติดพัน ซึ่งโดยทั่วไปจะเป็นช่วงเวลาที่ยาวกับหญิงที่เริ่มมีความรักใคร่ชอบพอกัน หาโอกาสและใช้เวลาที่จะมาทำความรู้จักคุ้นเคยอยู่ใกล้ชิดกัน จากการศึกษาพบว่า นอกเหนือจากการที่วัยรุ่นชายและหญิงมีความต้องการอยู่ใกล้ชิดกันแล้ว ยังเป็นช่วงของการมีความรู้สึกรักใคร่ชอบพอกันส่งผลให้ความสัมพันธ์ในช่วงระยะติดพันจะมีการเอาอกเอาใจกันเป็นพิเศษอีกด้วย

วัยรุ่นชายและหญิงเมื่อเริ่มเข้าสู่การสร้างสัมพันธ์ต่อกันก็จะมีการเรียนรู้อุปนิสัยใจคอ อารมณ์ความรู้สึก และทัศนคติของอีกฝ่ายหนึ่งเพื่อปรับตัวเข้าหากัน ผลของการขัดเกลาให้ชายหญิงมีความแตกต่างกันทั้งในด้านความรู้สึกนึกคิดและการแสดงออกในเรื่องเพศ ทำให้การสร้างสัมพันธ์เป็นการเรียนรู้กันบนเงื่อนไขของความแตกต่างระหว่างเพศ(ทางสังคม)วัยรุ่นชายและหญิงมีความรู้สึกนึกคิดและความคาดหวังในการแสดงออกเพื่อสร้างสัมพันธ์แตกต่างกัน การเรียนรู้และปรับตัวในช่วงระยะติดพัน จึงมีความโน้มเอียงของการปรับตัวเข้าหากันเพิ่มมากขึ้นตามช่วง

เวลาของการสร้างสัมพันธ์ที่มีความใกล้ชิดกัน

วัยรุ่นชายมีความคิดและคาดหวังกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่สัมพันธ์ที่ตนเองมีความใกล้ชิดด้วย ในขณะที่ วัยรุ่นหญิงจะมีความคิดคาดหวังเกี่ยวกับความรักและความซื่อสัตย์จริงใจกับคู่สัมพันธ์ ดังนั้น ในช่วงของการสร้างสัมพันธ์จึงเป็นผลมาจากการเรียนรู้และปรับตัวเพื่อให้บรรลุความคิดและความคาดหวังของตน ซึ่งกระบวนการสร้างสัมพันธ์หรือความสัมพันธ์ในระยะติดพัน จะดำเนินไปอย่างเป็นขั้นเป็นตอนสามารถจำแนกได้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การสร้างความสนิทสนมคุ้นเคย
- 2) การสร้างความไว้วางใจเชื่อใจกัน
- 3) การแสดงความรักความปรารถนา
- 4) การตกลงปลงใจ
- 5) การปรับตัวให้ดำรงอยู่ในสังคมได้

1) การสร้างความสนิทสนมคุ้นเคย

หลังจากที่ได้ติดต่อสัมพันธ์กับคนที่เลือกแล้ว วัยรุ่นหญิงชายก็จะเริ่มสร้างความสนิทสนมคุ้นเคยกับคนรักด้วยการหาโอกาสที่จะแยกตัวออกมาจากกลุ่มเพื่อนๆ เพื่อไปอยู่ใกล้ชิดทำความรู้จักคู่รักของตนให้มากขึ้น มีการไปมาหาสู่กันด้วยการไปอยู่"พุดคุยเป็นประจำ"กับฝ่ายหญิงซึ่งการพุดคุยกันเป็นประจำมักจะนำไปสู่การ "นัดเที่ยว" ด้วยกันหรือการพาเที่ยวยังสถานที่ต่าง ๆ วัยรุ่นชายและหญิงมีความคิดและคาดหวังกับการนัดเที่ยว หรืออยู่พุดคุยประจำบ่อยๆ เพื่อต้องการสร้างความสนิทสนมคุ้นเคยกันมากขึ้น และเป็นโอกาสที่จะได้พุดคุย ดูแลเอาใจใส่บริการให้อย่างใกล้ชิด เพื่อสร้างความรู้สึกระบายใจชอบพอดตนเองมากขึ้น วัยรุ่นชายและหญิงมักจะทำตัวเองให้แลดูดีในความรู้สึกของอีกฝ่ายหนึ่ง เช่น การแต่งกายการใช้น้ำเสียงและคำพูด การแสดงน้ำใจการนัดเที่ยวหรือการพาเที่ยว ผู้ชายมักจะเป็นคนออกปากชวนคู่รักก่อนทุกครั้งและมักจะเป็นที่เข้าใจกันว่า ในการไปเที่ยวด้วยกันแต่ละครั้งนั้นผู้ชายจะเป็นผู้รับผิดชอบทั้งในเรื่องการกำหนดสถานที่และค่าใช้จ่ายเป็นส่วนใหญ่

"ตอนคุยครั้งแรกๆ ก็ยังไม่กล้าชวน แต่พอตอนหลังเห็นเขาพุดคุยด้วยดีก็เลยออกปากชวนเขาไปเที่ยวห้างบ้าง ไปดูหนังไปเที่ยวสวนบ้างเปลี่ยนบรรยากาศมันก็ทำให้เราได้เรียนรู้นิสัยกันด้วยคบกันได้สนิทกันเร็วขึ้น" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

"ผมจะชวนเขาไปเที่ยวบ้างในบางครั้งที่ว่างตรงกันคืออย่างน้อยทำให้เราได้มีโอกาสได้ใกล้ชิดกันมากขึ้น เวลาอื่นมันทำไม่ได้อยู่แล้วการพาเขาออกไปเที่ยวมันก็ทำให้เราอยู่ด้วยกันตามลำพังมากขึ้น" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

"ก็เวลาถ้าจะชวนเขาไปเที่ยว เราก็ต้องให้เกียรติเขาไม่เอาเปรียบเขา ถ้าเราแต่งตัวดีด้วยผู้หญิงเขาก็จะไม่คิดว่าเราเป็นพวกก๊วยสกปรกที่มาเดินกับเขา"

(วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

"คือเวลาผมไปเที่ยวอยู่กับเขาตามลำพังผมจะเลือกใช้คำพูดเพื่อสร้างบรรยากาศสร้างอารมณ์ ไม่ให้เครียด จะทำให้สนุกมากกว่า" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแฟน)

ประเด็นสำคัญจากการศึกษาขั้นตอนการสร้างความสัมพันธ์กันเองกันระหว่างคู่รักพบว่า วัยรุ่นหญิงเริ่มมีอิสระในการเที่ยวเตร่ใช้ชีวิตส่วนตัวกับเพื่อนลดน้อยลง หลังจากที่มีการนัดเที่ยวกันเป็นครั้งแรกแล้วถ้ามีการ"ชวนซ้ำ" สองสามครั้ง เพื่อนๆในกลุ่มของวัยรุ่นก็มักจะแนะนำให้ทั้งคู่เป็น"คู่เที่ยว"ความคิดนี้ได้กลายเป็นบรรทัดฐานอย่างหนึ่งในกลุ่มของวัยรุ่น ที่ส่งผลทำให้วัยรุ่นหญิงบางคนเกิดความรู้สึกมั่นใจว่า เพื่อนชายที่ตนเคยไปนัดเที่ยวด้วยสองสามครั้งจะต้องนัดตนไปเที่ยวอีกในโอกาสพิเศษทุกครั้งและถ้าไม่เป็นไปอย่างที่ตนได้คาดหมายไว้ก็จะเกิดความรู้สึกไม่พอใจและเสียหน้ากับเพื่อน ในขณะที่เดียวกันถ้าวัยรุ่นหญิงคนนั้นได้ไปเที่ยวตามลำพังหรือไปกับกลุ่มเพื่อนก็มักถูกตั้งเป็นข้อสังเกตจากเพื่อนๆ ว่าอาจจะเลิกเที่ยวกับแฟนหรือมีเรื่องทะเลาะกับแฟนและในกรณีที่ต่างฝ่ายต่างไปเที่ยวตามใจชอบอย่างอิสระตามลำพังโดยไม่มีการพูดบอกกับแฟนก่อนมักจะทำให้เกิดความรู้สึกไม่พอใจกัน ทำให้การที่ชายหญิงที่นัดเที่ยวด้วยกันบ่อยๆ กลายเป็นสิ่งที่จำกัดการมีอิสระในการเที่ยวเตร่ของผู้หญิงหรือการเปลี่ยนคู่เที่ยวของผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย

"คือเรื่องเที่ยวเนี่ย เขาบอกว่าถ้าอยากไปเที่ยวไหนเมื่อไหร่ก็ขอให้บอกเขา เขาจะพาไปและก็ถืออย่างเขาขอให้บอกเขารู้ด้วยถ้าเราจะไปไหนกับใครหรือเราอยากจะไปกับเพื่อนบ้างเงี่ยถ้าไม่บอกเขา เขาก็จะโมโหบางทีนะ" (วัยรุ่นหญิงอายุ 17 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

"เพื่อนๆ นี่เขาจะไม่ค่อยมาชวนเที่ยวเหมือนก่อนเลย พอเราเป็นฝ่ายชวนเขา เขาก็จะถามว่าเข้าแฟนไปไหนละทำไมเขาไม่ชวนเที่ยวแล้วหรือ อะไรทำนองนี้"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 17 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

การนัดเที่ยวหรือการพาเที่ยวเป็น โอกาสที่ทำให้เกิดการผูกเนื้อต้องตัวกันครั้งแรกในระหว่างคู่รัก ที่เป็นผลจากความใกล้ชิดและบรรยากาศที่เป็นกันเอง ในการเที่ยวเตร่หาความสำราญด้วยกันและอยู่ในสังคมที่ไม่มีใครรู้จักหรือสนใจกัน เช่น ในโรงภาพยนตร์ สวนสาธารณะ และแหล่งบันเทิง ความสุขและความเพลิดเพลินทำให้มีการถือเนื้อถือตัวระหว่างกันลดน้อยลง การจับมือถือแขนกันมักมีจุดเริ่มต้นโดยความสนใจของวัยรุ่นชาย ขณะเดียวกันก็มักเป็นความเต็มใจของผู้หญิง ทั้งนี้ วัยรุ่นชายจะใช้วิธีการพูดขอก่อนเพื่อไม่ให้ผู้หญิงคิดว่าเป็นการถือโอกาสล่วงเกิน ขณะเดียวกัน วัยรุ่นหญิงก็มีความคิดว่าการที่ตนเองยอมมาเที่ยวเตร่ตามลำพังด้วยก็เป็นการแสดง

ให้ผู้ชายรับรู้ว่าคุณเองก็มีความชอบพอและตัดสินใจเลือกเป็นแฟนการจับมือถือแขนกันในระหว่างคนเป็นแฟนกันจึงเป็นเรื่องธรรมดาและคิดว่าคนที่ผู้ชายพูดขอก่อนก็แสดงถึงการให้เกียรติตนเองด้วย

"ครั้งแรกผมจะถามเขาก่อนว่าทำแบบนี้เป็นอะไรมัยให้เขารู้ตัวก่อน ถ้าผมคว้ามือเขามาจับเลย ผมก็กลัวว่าเขาจะคิดว่าผมถือโอกาส ต่อไปเขาก็จะไม่ไปไหนกับผมอีก"

(วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

"การจับไม้จับมือกันนี้มันก็เป็นเรื่องธรรมดา ต้องมีอยู่แล้วคนที่แฟนกันรักกันชอบกัน แต่การที่เขาให้เกียรติเราหรือเปล่านั้นสำคัญ ไม่ใช่มาถือโอกาสเออพูดบอกกันให้เกียรติกันก็คบกันได้" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มหาวิทยาลัยปี 1 มีคู่รัก)

เมื่อมีการอนุญาตให้มีการถูกเนื้อต้องตัวกันได้ครั้งแรกแล้วก็มักจะกลายเป็นเงื่อนไขที่ผู้ชายมักจะนำไปใช้ในคราวต่อไปได้โดยอาจจะไม่ต้องพูดขอก่อน การจับมือและโอบกอดกันในครั้งต่อๆ มา มักเกิดขึ้นจากความรู้สึกยอมรับการเป็นแฟนหรือคู่รักกันอย่างสนิทใจแล้วจากการสร้างความสนิมสนมคุ้นเคยกันโดยไม่จำเป็นต้องมีการพูดขอเป็นนัยเชิงขออนุญาตฝ่ายหญิงก่อนเหมือนในครั้งแรก ซึ่งจากการสร้างความสนิทสนมคุ้นเคยกันนี้ก็จะทำให้ต่างฝ่ายเริ่มเกิดความรู้สึกไว้นื้อเชื่อใจซึ่งกันและกันขึ้น

"คือผู้หญิงผู้ชายเมื่อตกลงคบกันเป็นแฟนแล้วเนี่ยมันก็ต้องมีบ้างที่จะต้องล่วงเกินกันบ้าง จากนั้นถ้าครั้งหนึ่งได้ ต่อๆ ไปมันก็ต้องได้ เริ่มจากจับมือ จับอะไรไปเรื่อย ๆ"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

2) การสร้างความไว้นื้อเชื่อใจกัน

สังคมไทยเป็นสังคมหนึ่ง ที่ยอมรับบรรทัดฐานความสัมพันธ์แบบผัวเดียวเมียเดียว แต่เงื่อนไขจากบรรทัดฐานดังกล่าวยังมีความไม่เสมอภาค โดยที่ความสุขความพึงพอใจที่เป็นผลมาจากความสัมพันธ์บนพื้นฐานของค่านิยมและบรรทัดฐานทางสังคมแบบผัวเดียวเมียเดียวมีลักษณะควบคุมและครอบงำเพศหญิงมากกว่าชาย ผลของการจัดเกลาทางสังคมจึงมีผลทำให้ผู้หญิงเมื่อเริ่มมีความสัมพันธ์กับชายก็มักจะมีความคิดและคาดหวังกับความซื่อสัตย์ จริตใจของคู่รักและความทุกข์ ความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ก็มักเกิดจากความไม่ไว้นื้อเชื่อใจคู่รักว่าจะมีความรักเดียวใจเดียวกับตนตลอดไปหรือไม่ นอกจากนี้ การจัดเกลายังทำให้ผู้หญิงสร้างความสัมพันธ์กับชายด้วยความรักและให้ความหมายกับการยอมมีเพศสัมพันธ์กับคนรักเพื่อตอบสนองหรือเป็นการแสดงออกถึงการมอบสิ่งที่ตนเองหวงแหนที่สุดให้กับคนรัก ในขณะที่ ผู้ชายก็จะถูกจัดเกลาให้รู้สึกมีอิสระในเรื่องเพศและเลือกการสร้างสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามที่พึงพอใจเพื่อ

ต้องการปลดปล่อยความต้องการทางเพศ ค่านิยมและบรรทัดฐานดังกล่าวได้รับการขัดเกลาถ่ายทอดมาจนถึงปัจจุบันและยังคงมีอิทธิพลครอบงำความคิดความเชื่อวัยรุ่นชายและหญิงจำนวนไม่น้อย การศึกษาพบว่า วัยรุ่นชายมักมีความคิดความคาดหวังในเรื่องเพศกับคู่รักตั้งแต่เริ่มต้นความสัมพันธ์ ซึ่งก็เป็นสิ่งที่วัยรุ่นหญิงมักจะทราบดี ถึงความรู้สึกและความคาดหวังของผู้ชายเป็นอย่างดี แต่ก็ไม่ได้คิดว่าเป็นเรื่องแปลกอะไร แต่มันเรื่องปกติธรรมดาของผู้ชายอยู่แล้วและคิดว่าอยู่ที่การตัดสินใจของตัวเองมากกว่าว่าจะยินยอมตามความต้องการของผู้ชายเมื่อใด วัยรุ่นหญิงหลายคนคิดว่า การมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักก่อนแต่งงานไม่ใช่เรื่องเสียหาย ถ้าตนเองมีความเชื่อใจไว้วางใจกันแล้ว

"ถ้าเขารักผู้หญิงเข้าใจผู้หญิงดีพอเขาก็ต้องรู้ว่าผู้หญิงเขาต้องการอะไรแล้วเขาจะให้ได้มัย ผู้หญิงทุกคนต้องการความซื่อสัตย์ความรับผิดชอบจากผู้ชาย ถ้าผู้ชายไม่เข้าใจตรงจุดนี้ก็จะคิดว่าผู้หญิงขี้หึงเกาะติดอะไรทำนองนี้" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มหาวิทยาลัยปี 1 มีคู่รัก)

"เรื่องนี้ผู้ชายเขาคิดอยู่แล้ว มองออก แต่เขาจะแสดงออกหรือไม่เท่านั้น"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มหาวิทยาลัยปี 1 มีคู่รัก)

"คิดว่าผู้ชายทุกคนก็จะคล้าย ๆ กันตรงนี้และคงคิดไว้ก่อนแต่จะเริ่มทำเมื่อไหร่เท่านั้นเอง ถ้าเราเปิดโอกาสเมื่อไหร่เขาก็จะทำ" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

เงื่อนไขการสร้างควมไว้นื้อเชื่อเชื่อใจกันขึ้นอยู่กับความรู้สึกของผู้หญิงที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติของผู้ชายอย่างเปิดเผย และมีความเสมอต้นเสมอปลายกับตนเอง การมีเวลามาอยู่ใกล้ชิดด้วย พาไปเที่ยวที่ต่างๆ ในขณะที่ผู้ชายมักจะสร้างความไว้นื้อเชื่อใจด้วยการทำตัวดีเชื่อฟังยอมทำตามความต้องการของคู่รัก พยายามเอาอกเอาใจด้วยการช่วยเหลืองาน พาเที่ยวและทำให้คู่รักเชื่อว่าตนเองมีความจริงใจด้วยการเปิดเผยเรื่องส่วนตัว พาไปบ้านเพื่อทำให้คู่รักเชื่อว่าตนเองไม่ได้หลบหาหรือสนิทสนมกับผู้หญิงคนอื่น

"ผมจะทำดีกับเธอทุกอย่างไม่พยายามทำอะไรที่จะทำให้เธอไม่สบายใจเธอบอกให้ผมเปลี่ยนแปลงตัวเองเรื่องเรียนเรื่องสเน็กเกอร์ เกเร เธอให้ผมเลิกหันมาตั้งใจเรียน ผมก็ยอมทำตามใจเธอทุกอย่าง" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแฟน)

"เขาเองเป็นคนเสมอต้นเสมอปลายมันก็ทำให้เราเชื่อใจเขาว่าคงไม่ทำให้ผิดหวังอายุเพื่อนแน่" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแฟน)

"คือพอเริ่มต้นคบกันแล้วเนี่ยผมจะไม่ล่วงเกินเขา ผมจะใช้การคุยคุ้ยกับเขาพูดคุยกับเขาทุกคำและพยายามเอาใจใส่เขา คือต้องมีเวลาให้เขาตลอด เขาก็จะได้ไม่คิดหวาดระแวงผมว่าผมไม่มีใครอื่นแล้วนอกจากเขา" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

การสร้างควมไว้นื้อเชื่อใจกัน ยังมีความแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจและสังคม กลุ่มวัยรุ่นในโรงงานมักจะให้ความสำคัญกับการที่ต่างฝ่ายต่างมีความคิด

ที่จะเก็บเงินเก็บทองไว้สร้างครอบครัวด้วยกันเป็นสิ่งที่สร้างความไว้เนื้อเชื่อใจว่าจะจริงจังก่อน
วัยรุ่นชายหญิงบางคนใช้วิธีการนำเงินรายได้ของตนเองให้คู่รักเป็นคนเก็บหรือถือเงินไว้เพื่อแสดง
ว่าตนเองมีความมุ่งมั่นที่จะเก็บเงินไว้เพื่อจะใช้ชีวิตด้วยกันในอนาคต

"คือผมจะให้เขาเป็นคนเก็บเงินที่ผมทำได้เขาจะได้เชื่อใจผมว่าผมจริงจังกับเขา
ผมไม่ได้เอาเงินไปเที่ยวไปใช้จ่ายหมดเอามาให้เขาเก็บเพื่อที่จะได้สร้างครอบครัว"

(วัยรุ่นชายอายุ 20 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

"ตอนแรกๆ ผมก็จะให้เขาเก็บเงินแต่เขามาให้ผมเก็บเอง เขาได้เงินมาเขาก็มาให้
ผมเก็บ เขาบอกว่าเขาใช้เงินเก่ง ถ้าผมเป็นคนเก็บเงินก็จะอยู่ เพราะผมไม่ค่อยได้ใช้อะไร"

(วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

ประเด็นสำคัญที่พบจากการศึกษาในส่วนของการสร้างเสริมความไว้เนื้อเชื่อ
ใจกันประการหนึ่งก็คือ เป็นโครงสร้างความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขอำนาจของผู้หญิงโดย
ที่ผู้หญิงอาจจะไม่รู้สึกรู้ว่าคนที่ผู้ชายพยายามทำตัวดีเพื่อสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจให้กับตนเองนั้น
เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าก่อนที่จะผู้หญิงจะตกลงปลงใจตอบสนองความต้องการของชายนั้น ทำให้ผู้
ชายยินยอมรับสถานะของผู้ที่ถูกควบคุมให้กระทำตามเงื่อนไขของความไว้เนื้อเชื่อใจของผู้หญิง
เพราะการตัดสินใจยินยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของตนว่าจะให้เกิดขึ้นได้หรือไม่ช่วงเวลา
ไหนนั้นขึ้นอยู่กับผู้หญิง

8) การแสดงความรักความปรารถนา

"ตอนคบกันใหม่ๆ มันไม่ใช่ความรักแต่มันเหมือนกับว่าเราพอใจในนิสัยใจคอ
เขามากกว่า แต่พอเราเริ่มคบกันไปเรื่อย ๆ เริ่มมีความสนิทกันมากขึ้น มันก็เริ่มมีความรู้สึกขึ้นมา
โดยที่เราไม่รู้ตัว มันเริ่มจากความใกล้ชิดที่เรารู้สึกว่าพอไปเจอเจอให้กำลังใจกัน ตรงจุดนี้แหละที่ทำให้
เราคิดถึงเขาตลอดเวลา มันอาจจะเรียกว่าความรัก ก็ได้" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

ส่วนหนึ่งจากความรู้สึกนึกคิดของผู้หญิงวัยรุ่นสะท้อนให้เห็นว่าความรู้สึกรัก
และความปรารถนาเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากความชอบพอและความพึงพอใจในตัวของผู้รักที่คบหากัน
จนเกิดความไว้เนื้อเชื่อใจต่อกันแล้ว อารมณ์รักที่เกิดขึ้นจากความใกล้ชิดกับคนที่สร้างความพึงพอใจ
ให้ นั้น มีลักษณะสอดคล้องและไปด้วยกันกับอารมณ์ความต้องการทางเพศ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า
อารมณ์ความต้องการทางเพศของผู้ชายมีใช้สิ่งที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาตามความเชื่อที่มีการขัดเกลา
ถ่ายทอดกันต่อๆ มาว่าเป็นธรรมชาติของผู้ชาย วัยรุ่นชายมักจะมีความรู้สึกกับเพศตรงข้ามที่ตนเอง
พึงพอใจและได้ใกล้ชิดด้วย

"มันเป็นเรื่องของอารมณ์ความต้องการของเรา ถ้าผู้หญิงคนนั้นเป็นคนที่เรารัก

เราชอบอารมณ์นี้มันถึงจะเกิดขึ้นมา" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแฟน)

"คือมันจะควบคู่กัน ถ้าผมไม่รู้สีกว่ารักเขาชอบเขามันก็จะไม่รู้สีกว่าต้องการ"
(วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

ค่านิยมและบรรทัดฐานทางสังคมเรื่องเพศ ที่มุ่งควบคุมเรื่องเพศของผู้หญิงมากกว่าชาย ทำให้กระบวนการขัดเกลาความเป็นผู้หญิงให้มีความคิด และจินตนาการอารมณ์ความรู้สึกทางเพศเป็นเรื่องของอารมณ์ความรัก เป็นสิ่งน่าอายของผู้หญิง ทำให้ผู้หญิงต้องควบคุมระงับความรู้สึกนั้นไว้ ทั้งนี้เพราะ การปล่อยใจตามอารมณ์ที่เกิดขึ้นกับแฟนหรือคู่รักที่ไม่รับผิดชอบ นอกจากสังคมจะตำหนิประณามแล้วตนยังต้องตกเป็นฝ่ายรับผิดชอบผลที่อาจจะเกิดขึ้นตามมาอีกด้วย แต่ถ้าตนเองเริ่มมีความรู้สึกที่เชื่อใจและมั่นใจว่าคู่รักมีความรับผิดชอบไม่ทอดทิ้งตนแน่นอนแล้ว วัยรุ่นหญิงก็จะเริ่มมีความรู้สึกอยากเปิดเผยตัวเองให้คู่รักรับรู้ถึงความรู้สึกรัก ความรู้สึกปรารถนาให้คู่รักได้รับรู้ การศึกษาพบว่า ในขณะที่วัยรุ่นชายเริ่มแสดงความหมายของความรู้สึกความต้องการที่จะมีเพศสัมพันธ์ให้รับรู้ด้วยการพูดแบบ"ที่เล่นทีจริง" ในขณะที่วัยรุ่นหญิงบางคนที่ยังมีความรู้สึกว่าการรักยังไม่น่าไว้วางใจเพราะช่วงระยะเวลาที่คบหากันยังไม่นานพอที่จะทำให้เกิดความรู้สึกแน่ใจในความซื่อสัตย์จริงใจของแฟนมากนัก ก็มักจะใช้การบอเบี่ยงหลีกเลี่ยงการตอบสนองความต้องการของแฟนด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การหลีกเลี่ยงไม่ได้ตอบเมื่อเวลาที่แฟนพูดเป็นนัยเพื่อถามความสมัครใจ การร้องไห้เพื่อปฏิเสธเมื่อเห็นว่าจนตัว ฯลฯ การศึกษายังพบว่า ในขั้นของการแสดงความรักความปรารถนาเป็นขั้นที่มีการยอมรับซึ่งกันและกันมากขึ้น วัยรุ่นชายบางคนยอมรับสถานะของความผิดพลาดในอดีตของคู่รัก ที่เคยเสียตัวมาก่อน ในขณะที่วัยรุ่นหญิงบางคนต้องการแสดงความรัก ความปรารถนา เพื่อตอบแทนความซื่อสัตย์จริงใจของคู่รักด้วยยินยอมให้มีการกอดจูบสัมผัสเนื้อตัวตามความต้องการของแฟนมากขึ้น

"ก็พอเราเริ่มรู้สึกว่าเรามั่นใจผู้ชายคนนี้แล้วว่าสิ่งที่เราต้องการเขามีให้เรามากขึ้น มันก็ทำให้เราอยากเปิดเผยตัวเองให้เขารู้ว่าเราพอใจเขา การให้เขาจับมือสัมผัสกอดจูบมันก็เป็นการแสดงให้เขาารู้สึกว่าเราอยากเปิดเผยความรู้สึกของตัวเอง"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

"ผมเริ่มเห็นใจสงสารเขามากกว่า เขาอาจจะเคยเจอคนไม่ดีมาเราก็ไม่อยากให้เขาต้องผิดหวังอีก คือคนที่เคยมีแฟนมาแล้วเนี่ยจะมีคนมาจิบกันมากเห็นเป็นคนง่าย ผู้หญิงก็容易被หลอกได้ง่าย เขามาจิบก็หวังเพียงอยากจะลอง คิดอยากจะนอน จะเอาอย่างเดียวไม่จริงจังอะไร"(วัยรุ่นชายอายุ 20 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

"เวลาคุยกับแฟนจะไม่ปรับทุกข์แบบคุยกับเพื่อนเพราะเวลาอยู่กับแฟนก็ไม่อยากให้มันเรื่องไม่สบายใจ" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแฟน)

ประเด็นสำคัญจากผลการศึกษาในขั้นตอนของการสร้างสัมพันธ์นี้พบว่า ผลของการจัดเกลาเรื่องเพศได้ทำให้ชายและหญิงเกิดความรู้สึกนึกคิดในความรู้สึกรักเป็นเรื่องของการให้สิ่งที่ดีที่สุดกับคนที่ตนเองรัก ความรู้สึกต้องการใกล้ชิด และเป็นเรื่องของความเสียสละที่พร้อมจะทำตามในสิ่งที่จะทำให้คนรักมีความสุขความสบายใจ

"ผู้หญิงทุกคนจะรักตัวเองถ้าไม่รักผู้ชายคนนั้นมากจริงๆนะ คงไม่มีใครที่จะยอมตัวเองให้ทรอก" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคู่รัก)

"ผมคิดแน่ๆ เลยว่าเธอรักผมและที่ผ่านมาเธอรักผม ผมเคยบอกเลิกกับเธอ เธอก็ยังมาคิดกับผม เธอรักผมแน่ๆ ผมคิดว่าเธอแน่นอนแล้วกับผมถ้าผมคิดจะมีอะไรจริงๆ เมื่อไหร่ก็ได้ แต่ผมรักเธอผมต้องการให้เธอภูมิใจในตัวผมมากกว่า"

(วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแฟน)

4) การตกลงปลงใจ

ช่วงระยะเวลาการเกิดขึ้นของขั้นตอนที่วัยรุ่นหญิงจะตัดสินใจ หรือตกลงปลงใจยอมทำตามความรู้สึกความต้องการของตนกับคู่รักจะมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับเงื่อนไขปัจจัยทั้งภายนอกและภายในที่เกิดขึ้นกับวัยรุ่นแต่ละคน การสร้างสัมพันธ์ในขั้นตกลงปลงใจ เกิดขึ้นเมื่อผู้หญิงรู้สึกว่าตนเอง "พร้อม" ที่จะตอบรับการเชิญชวนของคู่รักซึ่งการเชิญชวนโน้มน้าวจากวัยรุ่นชายที่เป็นคู่รักจะมีขึ้นตั้งแต่การคบหาสัมพันธ์เริ่มมีความสนิทสนมกันจากการมีนัดเที่ยวด้วยกัน แต่การเชิญชวนซึ่งมีลักษณะของการพูดที่เล่นทีจริงมาตลอดระยะเวลานั้น ยังไม่ส่งผลทำให้เกิดขึ้นจริง ทั้งนี้เพราะเงื่อนไขของความรู้สึกว่าเกิดความพร้อมของวัยรุ่นหญิงยังไม่เกิดขึ้น และเมื่อปัจจัยต่าง ๆ ได้ส่งผลทำให้วัยรุ่นหญิงเกิดความรู้สึกพร้อมแล้ว การหวานล้อมเชิญชวนแบบที่เล่นทีจริงของผู้ชายก็จะบังเกิดผลขึ้นทันที เงื่อนไขปัจจัยที่ทำให้ผู้หญิงเกิดความรู้สึกว่าพร้อม คือ ความรัก ความเชื่อใจในความซื่อสัตย์จริงใจของคู่รัก และช่วงระยะเวลาที่คบหากันมานานพอที่จะทำให้มีความมั่นใจได้ว่า คู่รักมีความจริงจังที่จะอยู่ด้วยกันตลอดไปและแม้ว่าวัยรุ่นหญิงบางคนจะเกิดความรู้สึกพร้อมก่อนหน้านี้แล้ว แต่ก็อาจจะผลัดผ่อนคู่รักไปเรื่อยๆ ก่อนเพื่อให้เกิดความมั่นใจมากขึ้นก็อาจเป็นไปได้ ดังนั้น ในขั้นตอนนี้วัยรุ่นหญิงจึงมักจะเป็นฝ่ายตัดสินใจด้วยตนเองโดยการพิจารณาถึงผลดีผลเสียที่อาจจะเกิดขึ้นตามมาด้วย

"คือหลังจากที่พอคบกันสนิทมากขึ้น คือเราก็อึดมั่นใจในตัวเขาแล้วเพราะก็ 2 ปีแล้วที่คบกัน เขาก็ดีมาตลอด เรื่องนี้เขาก็จะเป็นฝ่ายคุยมาก่อนแล้วว่ามีอะไรจะพร้อมเนี่ย เขารักนะคือเรารู้ว่ามันหมายถึงอะไรแรกๆนี่จะผลัดผ่อนเขาไปเรื่อย จนวันหนึ่งก็คิดว่าเราพร้อมก็เกิดจุดนั้นขึ้น" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

"ก็คิดว่าตอนนั้นต่างคนต่างอยากผูกมัด ก็คิดว่าที่ตัดสินใจยอมเขาก็อยากให้เขารู้ว่าเรารักเขามาก เพราะเรื่องนี้เขาต้องรู้ว่ามันเป็นเรื่องที่ใหญ่มากของผู้หญิง"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มหาวิทยาลัยปี 1 มีคู่รัก)

"คือมันก็ไม่เชิงว่าอยากลอง คือพอเราคบกันไปจนเราเชื่อใจแล้วว่าคนนี้ซื่อสัตย์แน่นอนแล้วเขาก็จริงจังกับเรา ความรู้สึกมันก็ทำให้เราอยากมีอิสระกับตัวเองบ้างมันถึงทำให้เราอยากตัดสินใจ" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มีคู่รัก)

5) การปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้

สังคมไทยเป็นสังคมหนึ่งที่มีความเข้มงวดในพฤติกรรมเพศของผู้หญิงและไม่ยอมรับเพศสัมพันธ์ของผู้หญิงที่เกิดขึ้นนอกบริบทของครอบครัว แม้ว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานที่เกิดขึ้นจะเป็นเรื่องปกปิดคนอื่นในสังคมไม่มีโอกาสได้รับรู้ก็ตาม แต่การควบคุมทางสังคมที่เข้มงวดได้มีผลทำให้วัยรุ่นผู้หญิงเกิดความรู้สึกเกรงกลัวและวิตกกังวลต่อการถูกสังคมตำหนิประณาม และถ้าเกิดการตั้งครรภ์ที่ไม่ต้องการเกิดขึ้นย่อมสร้างปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงกับผู้หญิงนั้น อาจมีผลทำให้ต้องยุติการเรียนและการทำงานได้รับผลกระทบทางจิตใจจากคำติฉินนินทาของสังคมอีกด้วย นอกจากนี้การขัดเกลายังทำให้ผู้หญิงมีความความวิตกกังวล ห่วงกับการได้แต่งงานกับคนที่ตนเองมีสัมพันธ์ด้วย ความคิดดังกล่าวได้ทำให้วัยรุ่นผู้หญิงบางคน เชื่อว่าการถูกผู้ชายทอดทิ้ง เป็นความล้มเหลวอย่างหนึ่งของชีวิตที่สร้างความรู้สึกอับอายและหมดคุณค่าในชีวิต เสียหน้าในวงเพื่อนฝูงและสังคม ภายหลังจากการที่วัยรุ่นชายหญิงได้ตกลงปลงใจมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานแล้ว หลายคนได้รับผลกระทบทั้งทางด้านสังคมและจิตใจและมีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในชีวิตของตนเองหลายอย่าง วัยรุ่นเหล่านี้กำลังอยู่ในช่วงของการทำงานและการศึกษาที่เป็นความคาดหวังของครอบครัวรวมทั้งของตนเองที่ต้องการความสำเร็จจากการเรียนและได้รับโอกาสในการทำงานต่อไป วัยรุ่นหลายคนโดยเฉพาะวัยรุ่นหญิงจึงต้องแสวงหาวิธีการปรับตัวเพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมได้ โดยที่ยังคงให้โอกาสในการเรียนและการทำงานโดยไม่ถูกติฉินนินทาจากสังคม การศึกษาพบว่า การปรับตัวของวัยรุ่นให้สามารถอยู่ในสังคมได้ขึ้นอยู่กับปรับตัวด้านความรู้สึกกับคู่สัมพันธ์ ความคาดหวังจากความสัมพันธ์และการปฏิบัติตัวอยู่ในสังคม ซึ่งในด้านของความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับคู่สัมพันธ์นั้น พบว่า วัยรุ่นบางคนมีรู้สึกวิตกกังวล และหึงหวงกลัวว่าคู่รักจะทอดทิ้งไปมีคนอื่นอีก

"ตอนที่เริ่มคบกันก็ไม่มียอะไรทุกอย่างมันสวยไปหมดแต่พอมีอะไรกันแล้วจะมีมากเลย คือมันทั้งห่วงทั้งหวงวิตกเป็นทุกข์มากกว่า คือถ้าเรารู้ว่าความรู้สึกที่เราให้ไปมันกลับคืนมาว่าเขายังรักเราเป็นห่วงเราอยู่นะ มันก็มีความสุขนะ" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

"เรามีปัญหากันคือเธอเป็นผู้หญิงอย่างนี้ เธอง่ายกับผม ผมก็ไม่มั่นใจว่าเธอจะง่ายกับคนอื่นหรือเปล่า และเธอก็ชอบคบกับเพื่อนเธอบ่อยๆ และก็ชอบเล่าเรื่องผู้ชายคนอื่นให้ผมฟังบ่อยๆ ซื่อใสจอร์จ เธอเล่าบ่อยๆ เธอมีอะไรกับมันหรือเปล่า เธอง่ายกับผมเธอจะง่ายกับไอ้จอร์จหรือเปล่าก็คิด เสร็จแล้วผมก็เลยทะเลาะกับเธอด้วยเรื่องต่างคนต่างหึงหวงกัน"

(วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแฟน)

ความรู้สึกห่วงใยรับผิดชอบของวัยรุ่นชายเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้วัยรุ่นหญิงสามารถปรับความรู้สึกของตนเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขมากขึ้น

"คือมันเหมือนกับว่าได้คนเป็นเพื่อนช่วยคิดคอยให้กำลังใจเรา หลายๆ ครั้งที่เราต้องการคนปลอบใจเราก็จะมีคนหนึ่งที่ทำตรงนี้" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคู่รัก)

"เขาก็จะคอยให้กำลังใจบอกให้ใจเย็นๆ ให้ตั้งใจเรียนเรียน เรียนให้จบให้มีงานทำเขาก็รับรองว่าจะไม่ทำให้เราผิดหวัง ก็ทำให้เรารู้สึกสบายใจและก็มีกำลังใจมากขึ้น"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

โดยทั่วไปแล้ว ผู้หญิงมักมีความคิดความคาดหวังกับการได้แต่งงานกับผู้ชายที่ตนเองมีเพศสัมพันธ์ด้วย แต่สำหรับคนที่อยู่ในวัยเรียนแล้วระยะเวลาที่กว่าจะเรียนจบและมีงานทำ โดยเฉพาะวัยรุ่นชายเป็นช่วงเวลาที่ยาวนาน ซึ่งวัยรุ่นหลายคนมีความคิดว่าอาจจะนานเกินไปกว่าที่จะคาดหวังได้ จึงไม่คิดหวังว่าจะได้แต่งงานกับคู่รักแน่นอนมักจะคิดว่าการได้อยู่ด้วยกันอย่างใกล้ชิด มีความซื่อสัตย์ต่อกันก็เพียงพอแล้ว ในขณะที่ในกลุ่มของวัยรุ่นในโรงงานมักจะมาใช้ชีวิตคู่อยู่ด้วยกันโดยยังไม่ได้แต่งงาน ซึ่งวัยรุ่นชายได้มีความตั้งใจที่จะแต่งให้กับคู่รักเพื่อไม่ให้พ่อแม่ผู้หญิงต้องอับอายคนแถวบ้าน

"ตอนนี้เราเข้าใจกันแล้วได้มีโอกาสอยู่ด้วยกันแล้ว มีความรักความซื่อสัตย์ต่อการแต่งงานก็เป็นเรื่องธรรมดา อาจจะแต่งหรือไม่ก็คิดคิดว่าไม่สำคัญเท่าไรตอนนี้"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

"ก็คิดว่าต้องแต่งให้เขาพ่อแม่เขาจะได้มีหน้ามีตาหน่อยผมก็คิดว่าเก็บเงินเก็บทองอีกสักหน่อยก็จะแต่งให้เขา" (วัยรุ่นชายอายุ 20 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

"จนถึงขั้นนี้ยังไม่แน่ใจว่าจะถึงขั้นได้แต่งงานกันแต่นั่นปลายสุดท้ายคิดว่าต้องแต่งงานแน่แต่ไม่รู้ว่ากับใครเท่านั้น" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มหาวิทยาลัยปี 1 มีคู่รัก)

"ไม่ได้คิดว่าต้องแต่งอะไรนะคิดว่าเรื่องนี้ตอนนี้ยังไม่มีความสำคัญ บางคนอาจจะคิดถึงขั้นแต่งงาน บางคนอาจจะเลิกกันไปก่อนก็ได้"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคู่รัก)

วัยรุ่นหญิงบางคนที่มีความสัมพันธ์ทางเพศกับคู่รัก และจำเป็นต้องอยู่ร่วมกับ

ผู้อื่นในสังคมให้ได้โดยไม่ทำให้ตนเองมีความรู้สึกว่าได้กระทำผิดบรรทัดฐานสังคมและทำตัวให้สังคมตำหนินินทาโดยการให้ความหมายใหม่กับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานว่าเป็นเรื่องธรรมดา ไม่ใช่เรื่องเสียหาย อยู่ที่ตนเองจะทำตัวให้เลดูเป็นคนสงบเสถียรเรียบร้อย เพื่อไม่ให้คนอื่นเขาจับผิดได้ว่าตนเองเคยผ่านประสบการณ์ทางเพศมาแล้วก็สามารถอยู่ในสังคมได้

"ก็มองเป็นเรื่องธรรมดาอยู่ที่มารยาทการทำตัวในสังคม เราไม่ทำกิริยาตรงนี้ออกมาว่า แบบเจนจัดก็จะไม่มีใครมาดูถูกเราได้" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

"คือจะไม่แสดงออกว่าถึงตัวเองได้ทำตัวเสียหายไปแล้ว แต่อยู่ในสังคมควรสำรวมไว้ก่อนมีมารยาทดีๆไว้ก่อน"(วัยรุ่นหญิงอายุ 16 ปี มีแฟน)

อาจกล่าวได้ว่าการสร้างสัมพันธ์ในระยะติดพันเป็นกระบวนการที่ทำให้วัยรุ่นชายและหญิง เกิดการเรียนรู้และปรับตัวเข้าหากันเพื่อตอบสนองความรักความต้องการใกล้ชิดกัน การตัดสินใจเลือกวิธีการที่นำไปสร้างความสุขความพึงพอใจทางเพศจึงขึ้นอยู่กับความคิดและความคาดหวังของกลุ่มสัมพันธ์ที่จะยอมรับและส่งผลให้เกิดการโอนอ่อนผ่อนตามความต้องการของตนเอง ซึ่งเงื่อนไขที่สำคัญก็คือ ความรักและความซื่อสัตย์จริงใจ ที่แม้เมื่อความสัมพันธ์ได้นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมไม่ยอมรับก็ตาม เงื่อนไขดังกล่าว ยังมีผลทำให้วัยรุ่นหญิงสามารถปรับอยู่ร่วมในสังคมได้โดยไม่ทำให้ประสบการณ์ทางเพศที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อความรู้สึก และจิตใจของวัยรุ่นหญิงมากนัก

4. วิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป

การตัดสินใจกำหนดทางเลือกในการสร้างความสัมพันธ์ฉันท์คู่รักเป็นการเรียนรู้ปรับตัวเพื่อสร้างความรักความใกล้ชิดระหว่างกัน อารมณ์ของความรักได้ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกนึกคิด ความคาดหวังและการใช้ชีวิตประจำวันของวัยรุ่นทั้งชายและหญิง จากการศึกษาพบว่าในระยะเริ่มต้นของความสัมพันธ์ ความรักความพอใจและความประทับใจทำให้วัยรุ่นชายและหญิงมีความต้องการที่จะมาอยู่ใกล้ชิดอยู่ตลอดเวลา โดยวัยรุ่นชายจะเป็นฝ่ายเข้าไปสร้างความใกล้ชิดด้วยการพยายามเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของวัยรุ่นหญิง ทั้งในความรู้สึกและการกระทำในชีวิตประจำวัน ซึ่งการศึกษานี้ได้พบว่า คู่รักกันมักจะใช้เวลาส่วนใหญ่ไปในการช่วยเหลือดูแลกิจการงานของกันและกัน ทำให้วัยรุ่นหญิงบางคนที่ไม่ค่อยมีเวลาของตนเองมากนักเมื่อเวลาอยู่บ้าน เพราะต้องมีภาระงานรับผิดชอบในบ้านมากมีความรู้สึกที่ตนเองเริ่มมีคนที่จะเข้าใจและเข้ามาแบ่งเบาระยะของตนเองลง ทำให้มีเวลาเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น ในขณะเดียวกัน วัยรุ่นชายก็มักจะมีความรู้สึกว่าเวลาของตนเองลดน้อยลง และต้องพยายามหาเวลาไปพบไปพูดคุยสร้างความใกล้ชิดกับคน

รักมากขึ้น ความสัมพันธ์ฉันท์คู่สาวที่เกิดขึ้นทำให้วัยรุ่นชายและหญิงที่เป็นคู่รักกันมีความเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตในเรื่องต่อไปนี้

- 1) การใช้เวลาในชีวิตประจำวัน
- 2) การปรับเปลี่ยนบริบทนิสัยของตัวเอง
- 3) การสร้างสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม
- 4) ผลกระทบจากความสัมพันธ์กับคู่รักที่มีต่อความรู้สึก

1) การใช้เวลาในชีวิตประจำวัน

คู่รักวัยรุ่นชายหญิงมุ่งใช้เวลาเพื่อที่จะได้มาอยู่ใกล้ชิดช่วยเหลือกันและนัดหมายเที่ยวเตร่ด้วยกัน วัยรุ่นหญิงหลายคนมีความรู้สึกสบายใจที่เห็นคู่รักเข้ามาช่วยเหลืองาน และใช้เวลาว่างมาอยู่ใกล้ชิดกับตนเอง ในกรณีที่บ้านของวัยรุ่นหญิงเป็นร้านค้าหรือร้านขายอาหารวัยรุ่นหญิงก็มักจะมีภาระงานที่รับผิดชอบงานที่บ้านค่อนข้างมาก วัยรุ่นหญิงบางคนก็จะใช้วิธีให้เพื่อนผู้ชายเข้ามาพบปะพูดคุยที่บ้านในรูปของการเข้ามาช่วยเหลืองานที่บ้านโดยที่พ่อแม่ก็มักมิได้ตำหนิอะไร เพราะคงคิดว่าทำให้ได้คนมาช่วยงานในบ้านเพิ่มขึ้นอีกแรงหนึ่ง

"เพราะว่าก่อนไม่มีแฟนจะไม่ค่อยมีเวลาด้วยซ้ำไปพอมีแฟนก็จะเริ่มมีความเป็นตัวของตัวเองเหมือนกับว่ามีคนที่เขาเข้าใจเราแล้วก็เริ่มรู้แล้วว่าเราต้องการอะไรใครที่จะช่วยเราได้" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

"เขาก็เคยบอกผมนะว่าเขาสบายใจขึ้นที่ผมเข้ามาคอยช่วยเหลือเขา ผมจะไปช่วยเหลืองานที่บ้านเขาด้วยคือแทนที่แม่จะใช้เขาก็จะมาใช้ผมแทน เขาก็จะมีเวลามาดูแลเรื่องส่วนตัวผมด้วย" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

นอกจากนี้วัยรุ่นชายหญิงหลายคนมักใช้เวลาไปกับการพบปะใกล้ชิดกันโดยการนัดหมายเที่ยวเตร่ด้วยกันตามลำพังในสถานที่แหล่งบันเทิงต่าง ๆ

"เปลี่ยนมาเลยตอนที่เราร่วมกันนี้เวลาที่จะเป็นของตัวเองไม่มีเลยเราจะทุ่มเวลาไปให้เขาหมดถ้าผมไม่นัดเขาเขาก็จะนัดผมเป็นอย่างนี้ตลอด"

(วัยรุ่นชายอายุ 20 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

"เวลาส่วนใหญ่นี้ก็จะหมดไปกับการนัดกันไปเที่ยวด้วยกัน ถ้าไม่ได้ไปไหนก็จะโทรศัพท์คุยกัน" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มหาวิทยาลัยปี 1 มีคู่รัก)

2) การปรับเปลี่ยนบริบทนิสัยของตัวเอง

การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของตนหลังจากมีคู่รักแล้ว

ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขหลายประการ ประการหนึ่งนั่นคือ ความคาดหวังกับคู่สัมพันธ์ มีส่วนเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการปรับเปลี่ยนบริบทนิสัยของวัยรุ่น ซึ่งพบว่า วัยรุ่นชายหญิงในโรงงานมีความคาดหวังกับ คู่รักในการสร้างครอบครัวอยู่ด้วยฉันทามีภรรยาอย่างออกหน้าออกตา ดังนั้นจึงใช้วิธีการเก็บเงินสร้างครอบครัวโดยการลดการใช้จ่ายเรื่องส่วนตัวที่คิดว่าไม่จำเป็นของตนเองลง ในขณะที่วัยรุ่นในกลุ่มนักเรียนนักศึกษา มักมีการใช้จ่ายในเรื่องการเที่ยวเตร่และการบริโภคสิ่งของเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้มีการ "หมดเปลือง" จากการไปเที่ยวเตร่ดื่มกินด้วยกันและซื้อของให้กันมากขึ้นด้วย

"พอผมเริ่มคบกันแล้วเนี่ย ผมก็เปลี่ยนไปมากเลย เลิกของสิ้นเปลืองเรื่องเหล่านี้ ห่างๆแล้ว ตอนที่ผมยังตัวคนเดียวนี้จะทำตัวสบายๆนะ แต่พอเริ่มมีแฟนผมก็ต้องให้เวลาเขาเต็มทีเลยไปเที่ยวมั่ง เวลาเขาเจ็บป่วยผมก็ต้องไปดูแลเพราะเขาเองก็ไม่มีใครเวลาผมมั่งเขาก็มาดูแลผมเป็นอย่างนี้" (วัยรุ่นชายอายุ 20 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

"สมัยก่อนเราก็เที่ยวของเราไปเรื่อยไม่ได้คิดไม่ได้ห่วงอะไรมาก พอเริ่มมีแฟนก็เริ่มคิดถึงอนาคตครอบครัว ผมจะเริ่มกังวลแล้วเรื่องเงินเรื่องทองเรื่องค่าใช้จ่ายหลายอย่างที่เราต้องดูแล เราก็กังไม่พร้อมเงี้ยะ" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

3) การสร้างสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม

การได้เรียนรู้ประสบการณ์ทางเพศจากคู่รักทำให้วัยรุ่นชายหญิงบางคนมีความรู้สึกคุ้นเคยและกระดากอายกับความรู้สึกทางเพศน้อยลง ส่งผลให้มีการแสดงออกกับเพศตรงข้ามได้อย่างไม่เก้อเขิน หรืออาจกล่าวได้อีกด้านหนึ่งว่า ประสบการณ์ทางเพศที่เคยได้รับจากคู่รักทำให้มีความกล้าที่จะแสดงออกทางเพศอย่างเปิดเผยกับเพศตรงข้ามที่เป็นคู่รักคนใหม่มากขึ้น วัยรุ่นชายและหญิงบางคนเมื่อต้องเลิกกับคู่รักไปแล้ว มักมีความรู้สึกที่ตนเองได้ผ่านประสบการณ์ทางเพศมาแล้ว ตนเองได้รับรู้และผ่านการมีเพศสัมพันธ์จริงๆ มาแล้ว วัยรุ่นชายมักจะมีความกล้าที่จะเสนอความต้องการของตนเองมากขึ้นในขณะที่วัยรุ่นหญิงก็มักจะคิดว่าตนเองหมดคุณค่าไปแล้วจึงไม่ต้องคิดห่วงหรือวิตกกังวลกับตนเองมากเหมือนแต่ก่อนในการมีความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามในครั้งต่อไป

"จากการที่ผมเคยมีประสบการณ์ เคยมีแฟนมาแล้วทำให้ผมใจกล้ามากขึ้น กล้าแสดงออกมากขึ้นกล้าพูดกล้าถามมากกว่าตอนที่ยังไม่มีแฟน"

(วัยรุ่นชายอายุ 17 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

"คือจะไม่แคร์อะไรเท่าไรแล้วเราเคยผ่านมาแล้ว รู้ว่าผู้ชายต้องการให้ผู้หญิงทำแบบไหน ยังไง เราก็กู้แล้วตอนนี้" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

"คือเราก็กคิดว่าเราเองเคยผิดหวังมาแล้วครั้งแรกเราก็กอยากลองดูครั้งที่สอง ดูซิว่า

มันอาจจะดีก็ได้" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มีคู่วัย)

4) ผลกระทบจากความสัมพันธ์กับคู่วัยที่มีต่อความรู้สึก

สังคมไทยเป็นสังคมหนึ่งที่ไม่สนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างเพศในวัยรุ่นและถ้าความสัมพันธ์ได้นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์กับคู่วัยก่อนแต่งงาน ซึ่งเป็นสิ่งต้องห้ามโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้หญิงด้วยแล้วย่อมส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของวัยรุ่นผู้หญิงหลายเท่าทวีคูณ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานได้ทำให้วัยรุ่นหญิงและชายจำนวนไม่น้อยมีความรู้สึกว้าวุ่นในบางครั้งตนเองไม่ค่อยมีความสุขกับคู่วัยมากนักอันเนื่องมาจากความวิตกกังวลถึงห้วงและหวนระแวงกับคู่วัยว่าอาจจะรู้สึกเบื่อหน่ายตนเองและหันไปสนใจคนอื่นมากกว่าตนเองและความกลัวผิดพลาดล้มเหลวในชีวิต ความรู้สึกเหล่านี้ทำให้เกิดเป็นความเครียดตลอดจนการขาดความสามารถในการระงับควบคุมอารมณ์ของตนเอง

"ก็กลัวเพราะช่วงที่ได้กัน กลัวแม่จะรู้แม่เขาจะห้ามเรื่องนี้มากแฟนเขาก็จะหงุดหงิดแม่ก็ลงมามาบอย พอได้ช่วงนั้นหนูก็ไม่ค่อยได้กลับบ้านกลัวน้ำกลั้วแม่จะรู้มันเครียดมันทำให้หนูรู้สึกตัวเองอารมณ์เสียกับแฟนบ่อยๆ" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่วัย)

"มันเครียดมันกังวลนะคือผมก็กลัวทางบ้านจะรู้เขาเองก็จะทำแบบไม่ให้เราผมนี้ตั้งแต่คบกันมาจะไปไหนไม่ค่อยได้เลย ถ้าจะไปไหนกลับมาต้องเจอ ถ้าเขาไม่เจอก็จะบ่นว่าให้เรารำคาญ มันก็เกิดความเบื่อหน่ายที่จะเจอ เบื่อที่จะอยู่ด้วยกัน"

(วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่วัย)

"ถ้าหากว่าทางบ้านรู้ ก็อยากให้เขาคิดว่าไม่เป็นไรผิดเป็นครูไม่อยากให้ที่บ้านมาซ้ำเติมเราอีก มันจะยิ่งทำให้เราแย่ลงไปอีก" (วัยรุ่นหญิงอายุ 16 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคู่วัย)

กล่าวโดยสรุป ขั้นตอนของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศหรือการสร้างความสัมพันธ์ฉันท์คู่สาว จะประกอบไปด้วยการตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกวิธีการ (Strategies) ที่จะนำไปสู่การสร้างความสุขความพึงพอใจทางเพศ ตั้งแต่ขั้นตอนของการเลือกคู่สัมพันธ์ฉันท์คนรักการกำหนดวิธีการที่จะติดต่อสัมพันธ์ และวิธีการสร้างสัมพันธ์กับคนรัก ซึ่งการตัดสินใจในขั้นตอนหนึ่งขั้นตอนใดนั้น ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขปัจจัยที่แตกต่างกันในแต่ละคน ที่ขึ้นอยู่กับบริบทของความจำเป็นพื้นฐานของแต่ละคนในด้านเศรษฐกิจสังคมและความคิดความคาดหวังด้านความสุขความพึงพอใจทางเพศจากคุณลักษณะของคู่สัมพันธ์ ซึ่งแม้ว่าวิธีการที่ถูกเลือกนำมาใช้จะมีลักษณะที่แตกต่างหลากหลายกันไปในแต่ละคนแต่สถานการณ์ก็ตาม แต่กระบวนการตัดสินใจเลือกวิธีการใดวิธีการหนึ่งมักจะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่คล้ายคลึงกันก็คือเป็นวิธีการที่สามารถนำไปสู่ความสำเร็จได้โดยมีผลกระทบกับตนเองน้อยที่สุดแม้ว่าวิธีการที่กำหนดขึ้นมานั้นอาจจะเป็นการไปสร้างผลกระทบให้เกิดขึ้นกับอีกฝ่ายหนึ่งก็ตาม

บทที่ 5

การหาเหตุผลต่อรอง และเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในวัยรุ่น

การรับรู้ความหมายเพศและการกำหนดวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่น่าเสนอในบทที่ 4 เป็นขั้นตอนการรับรู้ความหมายเพศจากการขัดเกลาบทเพศจากวาทกรรมและบรรทัดฐานทางสังคมเรื่องเพศภายในครอบครัว กลุ่มเพื่อนและการได้ปฏิสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามจากพัฒนาการของเพศสภาพที่เปลี่ยนแปลงภายในร่างกายตนเอง ผลการศึกษาพบว่า วัยรุ่นมีการรับรู้ความหมายเพศจากความรู้สึกนึกคิดที่แสดงออกผ่านบทเพศและได้รับการโต้ตอบจากสังคมภายนอกโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากเพศตรงข้าม วัยรุ่นหญิงและชายจะสะท้อนความรู้สึกนึกคิดและความหมายเพศที่ได้รับจากสังคมและเพศตรงข้ามด้วยการแสดงความรู้สึกนึกคิดและการกระทำทางเพศเพื่อตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานในชีวิต และตอบสนองความสุขความพอใจทางเพศทั้งของตนเองและผู้อื่น หลังจากนั้นก็จะเข้าสู่กระบวนการตัดสินใจในขั้นที่สองคือ การกำหนดวิธีการสร้างความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามเพื่อกำหนดการตอบสนองความหมายเพศของตนเองโดยเริ่มต้นจากการเลือกคู่สัมพันธ์ การติดต่อสัมพันธ์กับคู่สัมพันธ์ ซึ่งการศึกษาได้พบว่า กระบวนการเลือกคู่สัมพันธ์จะเกิดขึ้นก่อนภายในความรู้สึกนึกคิดวัยรุ่นหญิงจะเลือกคู่สัมพันธ์บนพื้นฐานความจำเป็นเศรษฐกิจและสังคมควบคู่ไปกับการตอบสนองความรักที่ก่อให้เกิดความสุขและความพึงพอใจทางเพศ ในขณะที่วัยรุ่นชายเลือกคู่สัมพันธ์บนพื้นฐานของรูปลักษณ์ภายนอกของเพศตรงข้าม หลังจากนั้นจึงเข้าสู่กระบวนการติดต่อสัมพันธ์กับคู่สัมพันธ์ที่ได้ตัดสินใจเลือกไว้แล้วภายในใจซึ่งการติดต่อสัมพันธ์เป็นกระบวนการที่วัยรุ่นแต่ละคนมีการอาศัยความสามารถส่วนตัวและการใช้กลุ่มเพื่อนเป็นเครือข่ายสร้างความสัมพันธ์และการแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับคู่สัมพันธ์เพื่อการตัดสินใจเลือกอีกครั้งหนึ่ง หลังจากนั้นจึงเข้าสู่การกำหนดวิธีการสร้างสัมพันธ์แบบคู่รักในช่วงระยะติดพันวัยรุ่นชายและหญิงอาศัยการนัดหมายพบที่ขยและการไปมาหาสู่กันเป็นประจำเพื่อสร้างความคุ้นเคยกัน ความรู้สึกดังกล่าวทำให้วัยรุ่นชายหญิงเกิดความรู้สึกว่าตนเองเริ่มรู้จักนิสัยใจคอของคู่รักตนเองเพิ่มมากขึ้น เกิดเป็นความรู้สึกว่ามีความใกล้ชิดสนิทสนมกันมากขึ้น ดังนั้นเมื่อมีความความใกล้ชิดสนิทสนมความคุ้นเคยกันมีเพิ่มมากขึ้นจึงได้นำไปสู่การเปิดเผยความต้องการและแสดงตัวต่อคู่รักเพื่อการตอบสนองความสุข ความพอใจทางเพศที่ต่างคนต่างมีให้กัน การศึกษาได้พบว่า เมื่อวัยรุ่นชายหญิงตัดสินใจเลือกที่จะเป็นคู่รักซึ่งกันและกัน และยอมให้มีการสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจต่อกันแล้วจึงได้นำไปสู่ขั้นตอนของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานขึ้น ซึ่งในขั้นตอน

นี้ แม้ว่าค่านิยมและบรรทัดฐานทางสังคมที่ฝังลึกอยู่ในใจของผู้หญิงไทยทุกคนว่า การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นสิ่งไม่ดี ผู้หญิงที่ยอมให้ผู้ชายเป็นหญิงใจง่าย และทำให้วัยรุ่นหญิงได้พยายามที่จะบ่ายเบี่ยงและปฏิเสธการร้องขอจากชายคู่รักเรื่อยมาทั้งทางตรงและทางอ้อมก็ตามแต่ ด้วยปัจจัยและเงื่อนไขหลายประการทำให้วัยรุ่นหญิงบางคนจำเป็นต้องตัดสินใจเลือกที่จะยินยอมกระทำในสิ่งที่สังคมไม่ยอมรับขึ้น ซึ่งในขั้นนี้ วัยรุ่นหญิงจะมีการหาเหตุผลมาตอรองกับตนเอง และสังคมอย่างซับซ้อน และมีการเชื่อมโยงปัจจัยต่าง ๆ เข้ากับเหตุผลของตนเองเพื่อลดความรู้สึกคับข้องใจไม่สบายใจที่ได้ตัดสินใจเลือกวิธีการตอบสนองความรักและความพึงพอใจกับคนรัก ด้วยการยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเกิดขึ้น ทำให้ตนเองรู้สึกผิดและต้องการคำปลอบใจเพื่อให้เกิดความรู้สึกสบายใจและรู้สึกผิดน้อยลง ซึ่งในบทที่ 5 นี้ผู้วิจัย จะได้นำเสนอกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศอีก 2 ขั้นตอนที่เหลือ คือ ขั้นตอนการหาเหตุผลตอรอง (Negotiation) ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญในชีวิตของลูกผู้หญิงคนหนึ่งที่ได้พยายามสร้างคำอธิบายให้กับตนเองและสังคมด้วยความยากลำบากถึงสิ่งที่ตนเองได้กระทำ เพื่อตอบสนองความรู้สึกรักกับผู้ชายคนที่เธอรัก ด้วยการแสวงหาเหตุผลเพื่อตอรองกับความรู้สึกนึกคิดของตนเอง รวมทั้งการตอรองกับค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคมที่ใช้เกณฑ์ประเมินการกระทำทางเพศของหญิงชายอย่างไม่เสมอภาคกันเพื่อให้ความรู้สึกขัดแย้งและคับข้องใจลดลง ส่วนในขั้นตอนสุดท้ายคือ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ซึ่งเป็นขั้นการตัดสินใจยินยอมให้มีการกระทำ (Action) เมื่อความสัมพันธ์ได้ดำเนินมาจนถึงจุดที่วัยรุ่นหญิงได้ชั่งน้ำหนักเปรียบเทียบเหตุผลการกระทำของตนเองแล้วเกิดความรู้สึกยอมรับผลที่ตนเองได้คิดและคาดหวังไว้ได้แล้ว จึงตัดสินใจที่จะไม่ปฏิเสธหรือบ่ายเบี่ยงการชักชวนโน้มน้าวจากชายที่เป็นคู่รักอีกต่อไป

8. การหาเหตุผลตอรอง (Negotiation)

โดยเหตุที่เรื่องเพศของชายและหญิง (ความรู้สึกนึกคิดและการกระทำเกี่ยวกับเพศ) มิได้เกิดขึ้นและดำรงอยู่อย่างอิสระ แต่เรื่องเพศของชายและหญิงทุกคนทุกวัฒนธรรมเกี่ยวข้องกับเชื่อมโยงกับโครงสร้างการจัดระเบียบของสังคม ความรู้สึกนึกคิด และการแสดงออกในการกระทำในเรื่องเกี่ยวกับเพศจึงตกอยู่ภายใต้อำนาจของสังคมโดยปริยาย สังคมไทยเป็นสังคมหนึ่งที่ได้ผูกขาดการแสดงออกเพื่อปลดปล่อยความต้องการในเรื่องเพศได้อย่างอิสระให้เฉพาะกับผู้ชายเท่านั้น การมีเพศสัมพันธ์หรือความสัมพันธ์ที่มี "เพศ" (sex) เข้ามาเกี่ยวข้องโดยที่ไม่จำเป็นต้องก่อนหรือหลังการแต่งงานจึงเป็นเรื่องธรรมชาติและเป็น "ปกติ" ของเพศชาย ในขณะที่ผู้หญิงไม่สามารถทำได้ สังคมได้กำหนดให้ผู้หญิงต้องสงบเสงี่ยมและอ่อนประสพการณ์ในเรื่องเพศและสามารถมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคู่รักได้เฉพาะเมื่อต้องผ่านพิธีการแต่งงานแล้วเท่านั้น โดยการ

ออกมาตราการทางสังคมขึ้นมากำกับให้ผู้หญิงเกิดความระงับยับยั้งการกระทำที่ออกนอกกรอบดังกล่าวมากมาย เช่น การสร้างวาทกรรมสำหรับควบคุมผู้หญิงที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนการเข้าพิธีแต่งงานว่า เป็นผู้หญิงใจง่าย เป็นผู้หญิงสำส่อนไม่รักนวลสงวนตัว การที่ผู้หญิงคนหนึ่งจะตัดสินใจแสดงออกเรื่องเพศเพื่อยอมรับการกระทำเรื่องเพศของผู้ชายที่ตนเองรักโดยยังไม่ผ่านพิธีการแต่งงาน จึงเป็นเรื่องที่ขัดหรือฝืนกับความรู้สึกส่วนลึกตามปกติวิสัยของผู้หญิงทุกคน รวมทั้งยังถูกนิยามจากบรรทัดฐานสังคมว่า เป็นการกระทำที่ละเมิดหรือเบี่ยงเบนจากวิสัยของผู้หญิงที่ดีที่พึงจะกระทำ ดังนั้น เมื่อผู้หญิงคนหนึ่งได้ตัดสินใจแล้วว่า จะยินยอมให้เกิดขึ้นกับตนเองได้ก็จะต้องพยายามหาเหตุผลเพื่ออธิบายกับตนเองและต่อบรรทัดฐานของสังคม เพื่อลบล้างความไม่สบายใจและคำครหา ขั้นตอนนี้จึงเป็นขั้นของการหาเหตุผลขึ้นมาต่อรอง

➤การศึกษาได้พบว่า เมื่อวัยรุ่นชายกับหญิงได้ตัดสินใจที่จะคบหาเป็นคู่รักกันแล้วหลังจากที่ได้มีความสนิทสนมรักใคร่เอาอกเอาใจต่อกันไปช่วงระยะเวลาหนึ่งวัยรุ่นชายก็จะเริ่มแสดงตัวเปิดเผยถึงความรู้สึกความต้องการของตนเองให้คู่รักได้รู้ โดยการพูดขอเป็นเชิงพูดที่เล่นที่จริงรวมทั้งการที่ตนเองได้เพิ่มระดับของความใกล้ชิดและสัมผัสเนื้อตัวของวัยรุ่นหญิงได้มากขึ้นเรื่อยๆ ทุกครั้งที่อยู่ในบรรยากาศหรือสถานที่ที่เป็นส่วนตัว วัยรุ่นหญิงเองก็รับรู้ถึงการกระทำและเจตนาของคู่รักเป็นอย่างดี แต่ก่อนที่ตนจะยินยอมโอนอ่อนผ่อนตามคู่รักจนถึงที่สุดนั้น ได้พบว่า วัยรุ่นหญิงจะมีการคิดหาเหตุผลให้กับตนเองและสร้างความมั่นใจว่าตนเองจะไม่ตกที่นั่งลำบากภายหลัง ในกรณีที่คู่รักอาจไม่มีความจริงใจและทอดทิ้งตนเองไป ด้วยการหาวิธีการต่อรองความสัมพันธ์กับคู่รัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัยรุ่นหญิงที่มักจะได้รับ การจัดเกลามาตั้งแต่เกิดจนโตให้ยึดมั่นอยู่กับค่านิยมการรักนวลสงวนตัว ดังนั้น แม้เมื่อวัยรุ่นหญิงคนใดจะมีความมั่นใจมากขึ้นในตัวคู่รักอย่างเต็มที่แล้วว่าเป็นผู้ชายที่มีความรักจริงและมีความตั้งใจที่จะอยู่ด้วยกันไปไม่ทอดทิ้งกันก็ตาม วัยรุ่นหญิงบางคนก็ยังคงไม่ยินยอมตามคำชักชวนร้องขอจากวัยรุ่นชายคู่รักอย่างทันที เพราะความรู้สึกละเอียดใจและกังวลถึงคุณค่าศักดิ์ศรีของตนที่อาจจะถูกสังคม หรือแม้แต่คนรักดูถูกประณามว่าเป็น“คนง่าย” นอกจากนี้ยังรู้สึกหวาดวิตกกับความผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นกับตนเองได้ ซึ่งพบว่า วัยรุ่นหญิงหลายคนกล่าวว่าถ้าตนเองเกิดตั้งท้องขึ้นมาก็จะทำให้พ่อแม่รู้เรื่องของตนเองเกิดความอับอายเพื่อนฝูงและคงไม่สามารถที่จะอยู่ในสังคมเดิมของตนเองต่อไปได้อีก ดังนั้น ก่อนที่ผู้หญิงจะตัดสินใจกระทำตามความต้องการของทั้งตนเองและคู่รัก ก็จะใช้วิธีการยืดเวลาออกไปเพื่อคิดตกลงปลงใจกับสิ่งที่ตนเองคิดตัดสินใจจะเผชิญกับความเป็นจริงรวมทั้งคิดทบทวนเพื่อตรวจสอบทำความเข้าใจกับความสัมพันธ์ที่ตนเองได้รับจากคนรักตลอดระยะที่ผ่านมา เพื่อที่จะทำให้ตนเองเกิดความมั่นใจยิ่งขึ้น ซึ่งในขั้นตอนของการหาเหตุผลต่อรองนี้เป็นขั้นตอนของการทำให้ยอมรับเหตุผลต่างๆ แม้ว่าจะเป็นเหตุผลที่ได้คิดสร้างขึ้นเองก็ตาม ทั้งนี้เพื่อให้จิตใจสงบ และคลายความ

วิตกกังวลกับสิ่งที่ตนเองกำลังจะตัดสินใจในขั้นสุดท้าย ไม่ว่าผลที่เกิดขึ้นจะเป็นเช่นใดก็ตาม * วิธีการหาเหตุผลต่อรองในวัยรุ่นหญิงต่อการตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์กับคู่นั้นจะมีความแตกต่างหลากหลาย และเพื่อให้กระบวนการตัดสินใจในกรณีนี้มีความสมบูรณ์มากขึ้นผู้วิจัยจะได้นำเสนอการหาเหตุผลต่อรองใน 2 กรณี ดังต่อไปนี้

3.1 การหาเหตุผลต่อรองกรณีผู้หญิงยินยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน

3.2 การหาเหตุผลต่อรองกรณีผู้หญิงหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน

3.1 การหาเหตุผลต่อรองกรณีผู้หญิงยินยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน

ในสังคมไทยการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นสิ่งต้องห้ามสำหรับผู้หญิง การที่จะทำความเข้าใจกับวิธีการหาเหตุผลต่อรองของผู้หญิง ในการที่จะยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเกิดขึ้นนั้น จำเป็นจะต้องเริ่มต้นจากการทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีคิดและความเชื่อของผู้หญิงเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ทั้งนี้เพราะ หากผู้หญิงมีความคิดความเชื่ออย่างใด ก็จะต้องพยายามหาเหตุผลต่างๆ มาเทียบเคียงหักล้างเพื่อปรับทิศทางความรู้สึกนึกคิดของตนเองและผู้อื่นมิให้มองการกระทำของตนเองเป็นความผิดร้ายแรง จนกระทั่งทำให้ตนเองสามารถกระทำในสิ่งนั้นได้อย่างสะดวกใจ ดังนั้น ในการหาเหตุผลต่อรองในกรณีตัดสินใจยินยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ผู้วิจัยจะนำเสนอใน 2 ประเด็น คือ

3.1.1 ความคิดของผู้หญิงผู้ชายต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน

3.1.2 วิธีการหาเหตุผลต่อรองต่อการยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน

3.1.1 ความคิดของผู้หญิงผู้ชายต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน

วัยรุ่นชายเลือกที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเพราะคิดว่าเป็นเรื่องที่สังคมไม่ตำหนิและผู้ชายไม่เสียหายเรื่องนี้ ในขณะที่ผู้หญิงจะตระหนักดีว่าการเลือกที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่นั้นเป็นเรื่องที่สังคมโดยส่วนใหญ่ไม่ยอมรับ อีกทั้งตนเองอาจจะถูกผู้ชายหลอกกินฟรี(ได้แล้วไม่รับผิดชอบ)เอาได้ ทั้งนี้เพราะ นอกเหนือจากผู้หญิงจะเป็นฝ่ายเสียหาย มีราศี หมดคุณค่าลงไปแล้ว ยังต้องเป็นฝ่ายรับผิดชอบต่อผลที่อาจจะเกิดขึ้นตามมาแต่ผู้เดียวอีกด้วย ด้วยความรู้สึกที่ถูกขัดเกลามาให้ยึดถือคุณค่าของลูกผู้หญิงตามแนวบรรทัดฐานของสังคม ทำให้ผู้หญิงประเมินความรู้สึกของตนเองและสังคมในลักษณะไม่ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของผู้หญิงวัยรุ่นผู้หญิงจะให้ความหมายและมีความรู้สึกต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1) เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานถือเป็นเรื่องเสื่อมเสีย

2) เพศสัมพันธ์ยอมให้เกิดขึ้นได้ถ้านำไปสู่การแต่งงาน

1) เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานถือเป็นเรื่องเสื่อมเสีย

ผู้หญิงในสังคมไทยจะถูกควบคุมพฤติกรรมเพศในสองบรรทัดฐานด้วยกัน คือบรรทัดฐานความไม่เท่าเทียมกันในความสัมพันธ์ระหว่างชายกับหญิง ซึ่งผู้หญิงจะถูกกำหนดให้สามารถมีความสัมพันธ์ทางเพศกับชายด้วยความรักและอยู่ภายในบริบทของครอบครัวหรือภายหลังการแต่งงานแล้วเท่านั้น โดยที่ผู้ชายสามารถที่จะมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงเพื่อเป็นการหาประสบการณ์ทางเพศหรืออาจจะเปลี่ยนคู่นอนได้บ่อยๆ ก่อนหรือนอกการแต่งงานได้โดยที่สังคมไม่ถือว่าการกระทำของผู้ชายเป็นเรื่องเสียหาย ซึ่งบรรทัดฐานแห่งความไม่เท่าเทียมนี้ได้กลายเป็นเงื่อนไขคำหั้นและประณามผู้หญิงที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานเป็นการกระทำที่เสื่อมเสียทั้งต่อตนเองและครอบครัว แม้ว่าผู้หญิงนั้นจะกระทำไปโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม การควบคุมด้วยบรรทัดฐานของความเป็นแม่ยังได้ทำให้ผู้หญิงเกิดความสำนึกรับผิดชอบกับเด็กที่เกิดขึ้นจากการตั้งครรภ์ โดยไม่สามารถที่จะปฏิเสธได้ ในขณะที่สังคมก็ไม่ได้สร้างเงื่อนไขบีบบังคับให้ผู้ชายต้องรับผิดชอบกับครรภ์ที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงมากนัก การศึกษาจึงพบว่า วัยรุ่นหญิงหลายคนจึงเกิดความรู้สึกและมองการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นเรื่องที่ทำให้ผู้หญิงเสียหายหรือเกิดความเสื่อมเสียกับชื่อเสียงและวงศ์ตระกูลได้

"มันถูกปลูกฝังมาแล้วตั้งแต่เด็กๆ มันเป็นเรื่องเสียหาย มันเป็นเรื่องไม่ดีกับผู้หญิงที่ทำ สังคมเขาก็จะดูถูกเขาได้"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 16 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีแฟน)

"คือ ถ้าเราจะมีก็ได้เพราะผู้ชายเขาต้องการอยู่แล้ว แต่เราก็ต้องคิดให้มากกว่าถ้าวันข้างข้างหน้ามีอะไรเกิดขึ้นกับตัวเรามันจะเป็นยังไง เราจะได้มีโอกาสอยู่ด้วยกันหรือเปล่าก็ยังไม่รู้ เราจะลำบากกว่าผู้ชายมากมายนัก ถ้าหากว่าเราเกิดท้องขึ้นมาอีก"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี ทำงานโรงงาน มีแฟน)

"ถ้าเกิดเราท้องขึ้นมาโดยที่เรายังไม่พร้อมจะทำยังไง คือถ้าเราพร้อมเรามั่นใจว่าจะใช้ชีวิตคู่พร้อมที่จะอยู่ด้วยกัน มีลูกอยู่กันแบบเป็นครอบครัวเขาก็มีงานทำแล้วมีรายได้แล้ว ซึ่งตอนนี้เรายังไม่พร้อมไม่มีตังค์ ทำอะไรลงไปแล้วเราก็จะเป็นฝ่ายเสียหายมากกว่า"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

การให้ความหมายการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นเรื่องเสื่อมเสียกับผู้หญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าผู้หญิงคนนั้นเกิดตั้งท้องขึ้นมาโดยที่ชายคู่รักอาจไม่รับผิดชอบ นอกจากจะสะท้อนถึงความบกพร่องทางด้านความรู้เกี่ยวกับการคุมกำเนิดของวัยรุ่นแล้ว ยังเป็นเงื่อนไขที่ทำให้วัยรุ่น

ตกเป็นเหยื่อหรือหลงเชื่อคู่รักที่พยายามหวานล้อมให้หลงเชื่อว่าวิธีการของตนเองจะไม่ทำให้เกิดการตั้งท้องได้ นอกจากนี้การที่ผู้ชายตกปากรับคำว่าจะรับผิดชอบถ้าเกิดการท้องขึ้นก็อาจจะมีส่วนทำให้วัยรุ่นหญิงบางคนยึดถือคำรับรองดังกล่าวมาเป็นเครื่องผ่อนคลายความวิตกกังวลลงและเป็นสิ่งที่ทำให้ตัดสินใจยินยอมตามคำพูดของคู่รักได้

"มีอะไรกันก่อนเนีย ไม่ใช่มันจะมีกันได้ง่ายๆนะแต่ความสัมพันธ์กันมันก็เกิดขึ้นได้กับทุกคนอย่างที่เห็นๆ กันแบบกอดๆ กันบ้างจูบกันบ้างแต่ถ้าถึงขนาดไปนอนกัน มันเป็นเรื่องที่เราก็ต้องคิดเพราะถ้าไม่ระวังปัญหามันก็จะตามมา ที่ผู้หญิงทุกคนจะกลัวมากเลยคือ ท้อง" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่แฟน)

2) เพศสัมพันธ์ยอมให้เกิดขึ้นได้นำไปสู่การแต่งงาน

การให้ความหมายกับเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องที่ทำให้เสื่อมเสียนั้น มักเป็นวัยรุ่นหญิงที่ถูกชักจูงให้มีความคิดความเชื่อว่าการถูกผู้ชายได้แล้วทั้งขางไม่สนใจใยดี และถ้าหากผู้หญิงคนนั้นเกิดมีท้องขึ้นมามีด้วยโดยที่ฝ่ายผู้ชายก็ไม่รับผิดชอบนั่นคือความเสื่อมเสียคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้หญิง ทั้งนี้เพราะว่า ผู้หญิงมักจะถูกชักจูงให้สามารถที่จะสนองตอบอารมณ์ความต้องการทางเพศของตนเองและคู่รักได้ภายในบริบทของการแต่งงานแล้วเท่านั้น

"ถ้าเรามีอะไรกันแล้ว ผู้ชายทิ้งเราไป เราจะทำยังไงและอีกอย่างเราจะหาผู้ชายคนใหม่ที่ดีๆ ได้เหรอเพราะผู้หญิงเราก็คิดนะว่าอนาคตคือการได้แต่งงานกับคนที่เราเลือกแล้ว" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแฟน)

"คือเยอะเลยคนที่เขาคุยจะว่าเรา บางทียังไม่ทันไรก็ได้ยินแล้วฟังแล้วหนาวเลย เนี่ยคู่มันจะต้องก่อนมัย ถ้าผู้ชายทิ้งมันจะทำยังไงมันจะหาใหม่ได้มัย มันคงหาใหม่ไม่ได้ ใครเขาจะเอามัน" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

ความคิดความรู้สึกที่ว่าผู้หญิงจะเกิดความเสียหายถ้าหากผู้ชายเป็นฝ่ายได้แล้วทั้งทำให้วัยรุ่นหญิงให้ความสำคัญกับการมีเพศสัมพันธ์กับคนที่ตนรู้สึกมั่นใจแล้วว่าจะไม่ทอดทิ้งกัน การตัดสินใจยินยอมตอบสนองความต้องการของตนเองและคู่รักที่สามารถแสดงให้เห็นว่ามี "ความรักจริงหวังแต่ง" จึงเป็นเรื่องที่ตนเองอาจจะยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่รักได้

"ถ้าเราแน่ใจแล้วว่า แฟนเรคนนี้ซื่อๆ แน่ ๆ แล้วเจ๊ยะก็อาจจะเป็นไปได้ถ้าถึงเวลานั้น ถ้าจะมีอะไรกัน มันก็ไม่ใช่เรื่องที่ทำให้เราต้องคิดมากแล้ว" (วัยรุ่นหญิงอายุ 17 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

"ถ้าเรายอมให้เขาแล้วเราต้องแน่ใจแล้วว่าเขาจะไม่ทิ้งเรา ต้องไว้ใจ

ว่าเขารับผิดชอบเราได้นะ" (วัยรุ่นหญิงอายุ 16 ปี มีแฟน)

กล่าวได้ว่า การยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่รักที่พาไปสู่ การแต่งงานได้นั้นอาจจะไม่ได้หมายถึงการเข้าพิธีแต่งงานแบบที่เป็นทางการแต่เพียงอย่างเดียว เพราะเมื่อพิจารณาจากความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่นหญิงที่สะท้อนถึงความเป็นไปได้ว่าตนเองกับคู่รัก อาจจะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานได้ถ้าคู่รักรับผิดชอบและอยู่ด้วยกันฉันท์สามีภรรยาโดยที่ไม่ได้ คาดหวังว่าต้องผ่านการแต่งงานอย่างเป็นทางการกับคู่รักเสียก่อน

กล่าวโดยสรุป จากการที่วัยรุ่นหญิงให้ความหมายกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อน แต่งงานกับคู่รักเป็นเรื่องที่ทำให้ผู้หญิงเสื่อมเสียมากกว่าผู้ชายโดยมีความคิดว่าเมื่อตนเองมีความ สัมพันธ์ทางเพศกับคู่รักแล้วจุดเริ่มต้นของความเสื่อมเสียนั้นขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของคู่รักมาก กว่าตนเอง ไม่ว่าการเสื่อมเสียเกียรติยศชื่อเสียงจากการตั้งครรภ์ที่ไม่ต้องการ หรือการถูกชายคู่รัก ทอดทิ้ง ซึ่งความคิดความเชื่อนี้เกี่ยวข้องกับศุภโยชอยู่กับการที่สังคมได้สร้างระบบคุณค่าของการ ยกย่องพรหมจารีของหญิงให้อยู่ในการควบคุมของผู้ชายด้วยการสร้างเป็นมายาคติครอบงำความ คิดผู้หญิงผู้ชายอย่างมั่นคงจนถึงปัจจุบัน ความคิดของวัยรุ่นหญิงจึงเป็นผลของมายาคติที่ยอมรับ อำนาจชายเป็นใหญ่ การให้ความหมายการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานจึงอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ของ สังคมที่มักประเมินพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานระหว่างหญิงกับชายอย่างไม่เสมอภาค นอกจากนี้ โครงสร้างของระบบคุณค่าของสังคมที่ให้ความหมายการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานยัง เป็นการละเลยความเป็นจริงของผู้หญิงที่มีความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับเพศที่อยู่บนพื้นฐานของความ ต้องการและความพอใจของตนเองเช่นเดียวกับผู้ชาย การที่วัยรุ่นหญิงให้ความหมายกับการมีเพศ สัมพันธ์ก่อนแต่งงานทำให้ผู้หญิงมีความเสื่อมเสียโดยที่มุ่งเน้นเจาะจงไปที่ความรู้สึกรักและความ รับผิดชอบของชายคู่รัก นอกจากจะเป็นการละเลยความรู้สึกและข้อจำกัดของผู้หญิงแล้ว ยังเป็นสิ่งที่ สร้างความวิตกกังวลและเปิดโอกาสให้วัยรุ่นผู้หญิงบางคนที่จะอ่อนประสพการณ์ ถูกคู่รักที่มี ประสพการณ์มากกว่าเอาเปรียบได้

3.1.2 วิธีการหาเหตุผลต่อการยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่ง

งานเกิดขึ้น โดยทั่วไปแล้ว วิธีการต่อรองจะเกิดขึ้นได้ทั้งในการต่อรองกับผู้อื่นและการต่อรองกับ ตนเอง ซึ่งการต่อรองกับผู้อื่นจะกระทำโดยให้ตนเองได้รับความพึงพอใจหรือผลประโยชน์มากที่สุด ส่วนการต่อรองกับตนเองจะอยู่ในลักษณะการทำให้ตนเองมีความรู้สึกสบายใจขึ้นลดความวิตก กังวล แต่โดยที่เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นพฤติกรรมที่สังคมไทยส่วนใหญ่ยังไม่ยอมรับ อีกทั้งวัยรุ่นหญิงก็ตระหนักดีว่าการหาเหตุผลต่อการต่อรองกับสังคม เพื่อให้ตนเองได้รับประโยชน์ นั้นทำได้ไม่มากนัก จึงเหลือแต่การหาเหตุผลต่อการต่อรองกับตนเองเท่านั้น

แม้ว่าวัยรุ่นหญิงจะตัดสินใจเลือกที่จะยินยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่รักแน่นอนแล้ว ซึ่งก็ไม่อาจคาดหมายได้ว่าการตัดสินใจยินยอมของตนเองนั้นจะเกิดขึ้นจริงที่ไหนเมื่อใดก็ตาม วัยรุ่นหญิงจะใช้เวลาคิดพิจารณาทบทวนการตัดสินใจของตนเองเพื่อทำจิตใจให้รู้สึกพร้อมต่อเหตุการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้นกับตนเอง อีกนัยหนึ่งคือ วัยรุ่นหญิงจะใช้เวลาหาเหตุผลต่อรองกับทั้งตนเองและสังคม เพราะในส่วนของผู้หญิงทุกคนจะรู้สึกว่าเป็นการกระทำผิดต่อพ่อแม่ ครอบครัว และยังรู้สึกกลัวผลที่จะเกิดขึ้นกับตนเองถ้าหากตั้งครรภ์ โดยที่ตนเองไม่ต้องการวิธีการหาเหตุผลต่อรองในการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานมีหลากหลายวิธีดังนี้

- 1) การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นความลับของคนสองคน
- 2) การให้ความหมายกับเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานใหม่
- 3) การยอมรับโดยหาเหตุผลหักล้างหรือเปรียบเทียบ

1) การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นความลับของคนสองคน

การมีเพศสัมพันธ์เป็นการกระทำทางเพศซึ่งเป็นเรื่องลับเฉพาะของแต่ละบุคคล แต่ถ้าการมีเพศสัมพันธ์นั้นเป็นการกระทำทางเพศที่ผู้กระทำต่างก็ตระหนักดีว่าสังคมไม่ยอมรับก็ยิ่งจะต้องทำให้เรื่องดังกล่าวเป็นความลับมากขึ้นไปอีก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำให้เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นเรื่องความลับ เป็นวิธีการที่วัยรุ่นใช้ต่อรองกับสังคมโดยเฉพาะ พ่อแม่ ครู อาจารย์ ทั้งนี้เพราะ วัยรุ่นทุกคนต่างก็รู้ว่าพฤติกรรมดังกล่าวของตนเองมีผลกระทบต่อความรู้สึกและความคาดหวังของครอบครัวและโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง แม้ว่าจะเกิดขึ้นกับวัยรุ่นหญิงมากกว่าชายก็ตามวัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่นั้น หลายคนจะมีความรู้สึกกลัวพ่อแม่รู้และเสียใจ เมื่อวัยรุ่นหญิงคนหนึ่งได้ตัดสินใจแน่นอนแล้วว่า จะยินยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่รักก็จะใช้การคิดและตัดสินใจด้วยตนเองเพียงลำพังคนเดียวโดยจะไม่มีการปรึกษาหารือให้คนอื่นได้ล่วงรู้แม้แต่เพื่อนสนิทที่ไว้ใจก็ตาม และเมื่อความสัมพันธ์เกิดขึ้นแล้ว การพูดคุยต่อรองกันในเรื่องระหว่างคู่อีกก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำให้ความสัมพันธ์ทางเพศที่เกิดขึ้นเป็นความลับที่รู้กันระหว่างสองคนเท่านั้น

"ก็ต้องเป็นเรื่องลับ มีที่ของเราที่สำคัญตรงนั้นจริง ๆ คือเราต้องไว้ใจกันแล้วเท่านั้น" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มหาวิทยาลัยปี 1 มีคู่อีก)

การทำให้ความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งระหว่างกันเป็นความลับนั้นยังมีความหมายรวมไปถึงการไม่แสดงออกถึงความคุ้นเคยกันในเรื่องเพศมากนักจนเป็นที่สังเกตรู้ของคนอื่น ๆ จนเป็นเหตุให้ถูกจับตามองดูพฤติกรรมหรือถูกมองแบบเหมารวมเลยไปว่าคู่นี้ต้อง "มีอะไรกัน" แล้วถึงกล้าแสดงออกอย่างออกหน้าออกตา ดังนั้น วิธีการต่อรองกับบรรทัดฐานของสังคมเพื่อสร้าง

ความสบายใจมิให้ตนต้องถูกคำครหานินทาที่จะใช้การเลือกสถานที่แสดงความรักความต้องการอยู่ใกล้ชิดซึ่งกันและกันโดยไม่ทำให้เป็นที่สงสัยหรือจับตามองจากสังคมที่รู้จัก

"มันก็แล้วแต่โอกาส ถ้ามีคนอยู่เยอะเยอะ เราจะไปแสดงความรักกันแบบโจ่งแจ้งมันก็ไม่ได้ ก็จะใช้แบบพุดคุยกันแบบธรรมดาแต่ถ้าเราอยู่ในที่ๆ มันเป็นเรื่องของเรา เราถึงจะกล้าที่จะแสดงอะไรแบบนั้นออกมา" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

"ก็คือสังคมไทยเขาไม่ยอมรับที่จะให้เรามาเดินกอดจูบกันก็ต้องเป็นที่ลับมีที่ของเรา ที่สำคัญคือจะคุยกับแฟนตลอดว่าที่เราทำกันแบบนี้มันเป็นเรื่องของเราสองคนเท่านั้นและเราจะยอมรับกัน ซื่อสัตย์กัน" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มหาวิทยาลัยปี1 มีคู่รัก)

2) การให้ความหมายกับเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานใหม่

วัยรุ่นหญิง ได้กำหนดความหมายการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในลักษณะของการยึดถือแนวบรรทัดฐานของสังคมที่คาดหวังให้ผู้หญิงทุกคนรักนวลสงวนตัวไม่สนใจหรือแสดงออกในเรื่องเพศ เงื่อนไขของบรรทัดฐานดังกล่าวทำให้ผู้หญิงที่แสดงออกในเรื่องเพศที่แม้ว่าจะอยู่บนพื้นฐานของอารมณ์และความรู้สึกของตนเองเช่นเดียวกับชายก็ตาม จะถูกประเมินว่าเป็นผู้หญิงที่ประพฤติตัวไม่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่รักก็จะถูกประเมินว่าเป็นผู้หญิงใจง่าย การให้ความหมายเช่นนี้ ทำให้ผู้หญิงแม้จะมีความรัก ความปรารถนาไม่แตกต่างจากชายคู่รัก เกิดความรู้สึกขัดแย้งภายในใจตลอดเวลาที่สิ่งที่ตนเองจะกระทำนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ดี เป็นการกระทำของหญิงใจง่าย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพยายามหาเหตุผลที่สามารถจะนำมาหักล้างความรู้สึกว่าเป็นผู้หญิงไม่ใจง่ายภายในใจให้ได้ก่อนเพื่อช่วยให้ตนเองรู้สึกสบายใจขึ้นลดความเครียดความวิตกกังวลลง และความรู้สึกถูกดูหมิ่นดูแคลนจากสังคม วิธีการหาเหตุผลต่อรองของผู้หญิง วิธีหนึ่งที่พบคือ ผู้หญิงจะใช้วิธีการสร้าง หรือกำหนดความหมายของการแสดงตัวเปิดเผยความรู้สึก ความต้องการในเรื่องเพศของผู้หญิงขึ้นใหม่ ซึ่งความหมายดังกล่าวนี้มีลักษณะสอดคล้องกับบรรทัดฐานของสังคมและถือว่าเป็นอุดมคติใหม่ในความสัมพันธ์ระหว่างชายกับหญิงที่ปราศจากการถูกครอบงำด้วยโครงสร้างของอำนาจที่ให้สิทธิโอกาสในเรื่องเพศกับชายในการควบคุมและกดดันเพื่อเอารัดเอาเปรียบทางเพศกับผู้หญิงในความสัมพันธ์ระหว่างกัน (เช่น การสร้างวาทกรรมขึ้นในสังคมมากมายเพื่อใช้ควบคุมและตีตราพฤติกรรมเพศของผู้หญิง) วิธีการนี้เริ่มแพร่เข้ามาในสังคมไทยและมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดกับคนทุกกลุ่มของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มของวัยรุ่นหนุ่มสาว กระบวนการจัดเกล้าเรื่องเพศในความหมายใหม่นี้ได้แทรกแผ่ลงน้อยอยู่ในบทเพลงภาพยนตร์และสื่อโฆษณาต่าง ๆ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากสังคมตะวันตกที่มีวัฒนธรรมของการแสดงออกในเรื่องเพศได้ค่อนข้างเสรีทั้งชายและหญิง โดยเมื่อวัยรุ่น

หญิงเหล่านี้เริ่มคบหาสัมพันธ์กับเพื่อนชายและตัดสินใจแน่นอนแล้วว่ายินยอมมีเพศสัมพันธ์กับแฟน วัยรุ่นเหล่านี้จะกำหนดหรือให้ความหมายกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานว่าเป็นเรื่องของความรัก ความผูกพันทางด้านจิตใจ โดยถือว่า ผู้หญิงทุกคนจะรักตนเอง ถ้ารู้สึกรักผู้ชายคนไหนมากคบหาใจกันมานานแล้ว เชื่อใจกันมากแล้วก็อยากจะผูกพันกันด้วยสิ่งนี้ ดังนั้น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานจึงไม่ถือว่าเป็นเรื่องเสียหายหรือไม่ยังยั้งใจแต่ประการใด และยังกำหนดความหมายต่อไปอีกว่า เป็นสามีภรรยาเมื่ออยู่กินกัน ดังนั้น มีความสัมพันธ์ทางเพศและอยู่กินด้วยกัน ก็ไม่ได้คิดว่าการมีเพศสัมพันธ์นั้น เป็นเรื่องเสียหายหรือเป็นการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ดังนั้น การที่วัยรุ่นหญิงตัดสินใจยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับเป็นเพราะต้องการแสดงความรักความผูกพันทางใจซึ่งกันและกันที่เป็นผลจากความไว้วางใจกันการคิดเช่นนี้จะช่วยให้ตนเองเกิดความรู้สึกสบายใจขึ้น ลดความรู้สึกอายลง การตัดสินใจจึงจะก้าวเข้าสู่ขั้นการเปิดเผยตัวด้วยการเปิดโอกาสยินยอมตามการชักชวนของคู่รัก

"ผมจะพูดบอกเธอ ให้เธอรู้ว่าเธอมีค่าสำหรับผมเธอเป็นกำลังใจให้ผม ผมอยากให้เราใกล้ชิดกันมากกว่านี้" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคู่รัก)

"ตอนที่คบกับเขาปีแรกๆ เขาก็ทำดีกับเรามาตลอดก็เริ่มรู้สึกว่าเขาก็คือคนที่จะมีอะไรๆ ด้วย จริงๆ จังๆ เขาก็จะพูดจะถามเมื่อไหร่จะพร้อมซักทีอะไรเงี้ยๆ ทุกครั้งที่เวลาอยู่กันสองต่อสองแต่ตอนนั้นมันรู้สึกยังไม่กล้า ยังคิดว่ามันเร็วเกินไปกลัวว่าถ้ามีอะไรเกิดขึ้นแล้วไม่รู้จะแก้ปัญหาอย่างไรกับตัวเอง" (วัยรุ่นหญิงอายุ 17 ปี ทำงานโรงงาน มีแฟน)

"คือคิดแล้วว่าเราพร้อม เราเริ่มรู้แล้วว่าเรารักผู้ชายคนนี้ เรามั่นใจเขาแล้วว่าเราอยู่ด้วยกันได้เราก็อยากจะผูกพันกันด้วยสิ่งนี้"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

"เพราะกว่าจะตกลงใจยอมให้เขาก็ 2 ปีกว่าแล้วไถ่แน่นอนแล้วว่าจะต้องอยู่กับคนนี้ และอีกอย่างมันก็ไม่ใช่ว่าเรื่องเสียหายอะไรเพราะเราคบกันรู้จักกันมานานแล้ว ไม่ใช่แค่มองๆ กันแล้วชวนกันไปนอนเลยคือมันเป็นความรักกันจริงๆ มีความสนิทสนมกันมานานแล้วถึงได้ตัดสินใจ" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

3) การยอมรับโดยหาเหตุผลหักล้างเปรียบเทียบ

เป็นวิธีการหาเหตุผลต่อรอง ที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับวิธีการกำหนดความหมายหรือให้ความหมายการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานใหม่ วัยรุ่นหญิงและชายที่คิดเช่นนี้จะใช้วิธีการยอมรับว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นเรื่องที่ทำให้ผู้หญิงเสียหายหรือเสื่อมเสียโดยการมองผู้หญิงที่เคยมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นผู้หญิงที่ไม่บริสุทธิ์และเคยผิดพลาดมาก่อน

ขณะเดียวกันเพื่อผ่อนคลายความรู้สึกขัดแย้งหรือความคับข้องใจลงวัยรุ่นหญิงจะใช้การหาเหตุผลมาหักล้างหรือนำมาเปรียบเทียบโดยการให้น้ำหนักเพื่อต่อรองเปรียบเทียบกับผู้หญิงที่รักษาความบริสุทธิ์และเรียกร้องสิทธิความเท่าเทียมกับชายเพื่อลดความขัดแย้งหรือความไม่สบายใจให้น้อยลงจากการศึกษาพบว่า การพยายามหาเหตุผลมาหักล้างหรือเปรียบเทียบ มี 2 วิธี ดังนี้

- 3.1) ผู้ชายไม่ได้เลือกผู้หญิงที่ความบริสุทธิ์เท่านั้น
- 3.2) ผู้หญิงก็มีสิทธิ์ที่จะแสดงออกเรื่องเพศได้เท่าเทียมชาย

3.1) ผู้ชายไม่ได้เลือกผู้หญิงที่ความบริสุทธิ์เท่านั้น

โดยเหตุที่ผู้หญิงไทยทุกคนมักถูกปลูกฝังให้ยึดมั่นและเชื่อในระบบบรรทัดฐานทางสังคมเกี่ยวกับความรักนวลสงวนตัว ผู้หญิงที่ดีควรรักษาความบริสุทธิ์ไว้จนถึงวันแต่งงาน การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานจึงเสมือนคุณค่าความเป็นผู้หญิงที่ดี (ความบริสุทธิ์) ของผู้หญิงคนนั้นได้ถูกทำลายลง โดยเฉพาะผู้ชายที่จะไม่สนใจหรือเลือกเป็นคู่ครอง ความคิดและความเชื่อเช่นนี้ได้ทำให้วัยรุ่นหญิงเกิดความรู้สึกขัดแย้งและคับข้องใจ แต่เมื่อได้พิจารณาหาเหตุผลจากเพื่อนฝูงและสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะในกลุ่มเพื่อนชายที่มักไม่ได้ให้ความสำคัญกับความบริสุทธิ์หรือไม่บริสุทธิ์ของเพื่อนหญิงที่คบหาเป็นแฟนมากนักก็ทำให้คลายความรู้สึกของการถูกลดคุณค่าและความวิตกกังวลภายในจิตใจลง วัยรุ่นหญิงหลายคนคิดว่าจากสภาพแวดล้อมที่เด็กวัยรุ่นชายหญิงจำนวนมากคบหากันเป็นแฟนกันเร็วและเลิกกันเร็วเป็นตัวบ่งชี้ว่า ปัจจุบันผู้ชายจะหาแฟนที่เป็นสาวบริสุทธิ์ได้ยาก วัยรุ่นบางคนคิดว่าผู้ชายที่มัวแต่เลือกผู้หญิงที่บริสุทธิ์เป็นผู้ชายที่เห็นแก่ตัวเพราะในขณะที่ผู้หญิงเองก็ยังไม่สนใจเลือกเฉพาะผู้ชายที่บริสุทธิ์เป็นแฟน ความคิดในลักษณะเดียวกันนี้มีอยู่ทั้งในวัยรุ่นหญิงและชาย วัยรุ่นชายบางคนคิดว่าผู้ชายจะเลือกผู้หญิงที่รูปร่างหน้าตาและนิสัยดีมากกว่า ถ้าเป็นผู้หญิงที่บริสุทธิ์แต่มีนิสัยไม่ดีก็ไม่สามารถที่จะอยู่ด้วยกันได้ การที่นำเอาคุณค่าความบริสุทธิ์ของผู้หญิงมาเปรียบเทียบกับสิ่งอื่นในตัวผู้หญิงที่ผู้ชายได้ให้ความสำคัญมากกว่าเช่นนี้ได้ช่วยทำให้วัยรุ่นหญิงบางคนรู้สึกสบายใจและคลายความรู้สึกสูญเสียคุณค่าในตัวเองลงไปค่อนข้างมากเพราะอย่างน้อยถ้าตนเองล้มเหลวกับคู่รักคนแรกกลายเป็นผู้หญิงที่ไม่บริสุทธิ์แล้ว ก็เชื่อว่าตนเองจะหมดคุณค่าในสายตาของผู้ชายเสียทีเดียว

"อันนี้เคยถามเพื่อนผู้ชายมาหลายคนแล้วส่วนใหญ่จะบอกเลยว่ารูปร่างหน้าตาและนิสัยดีต้องมาก่อนบริสุทธิ์ไม่บริสุทธิ์นี่มันเป็นส่วนประกอบ"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มหาวิทยาลัยปี 1 มีคู่รัก)

"ไม่จำเป็นแล้วเรื่องที่จะรักษาความบริสุทธิ์ไว้จนถึงวันแต่งงานเพราะคิดว่าสมัยนี้เราต้องเรียนรู้ เรียนรู้ว่าตรงนี้นั้นเป็นอย่างไร ผู้ชายสมัยนี้เขาก็ไม่ได้คิดเรื่อง

นี้แล้วเขาสามารถที่จะทำอะไรก็ได้ บางคนอาจจะต้องการตรงนั้นเพียงว่าผู้หญิงซึ่งมันเป็นยังไงแต่คิดว่ามีส่วนน้อยมาก ส่วนใหญ่จะมองที่นิสัยใจคอมากกว่าว่าเข้ากันได้มั้ย"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี ทำงานโรงงาน มีคูรััก)

"ก็มองว่าเป็นเรื่องธรรมดา อยู่ที่มีมารยาทการทำตัวในสังคม คือไม่ควรแสดงตัวออกไปว่า เราเคยผ่านมาแล้วเงี้ย แต่ควรสำรวมไว้ก่อนมีมารยาทดี ๆ ไว้ก่อนก็จะไม่ถูกคุกคาม" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคูรััก)

การหาเหตุผลมาหักล้างหรือเปรียบเทียบเกี่ยวกับการรักษาความบริสุทธิ์ไว้จนถึงวันแต่งงานยังคงมีความหมายที่สลับซับซ้อน และยังเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบรรทัดฐานของความไม่เสมอภาคทางเพศระหว่างหญิงกับชาย วัยรุ่นหญิงที่ตัดสินใจแน่นอนแล้วว่าจะเลือกการยินยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคูรััก โดยได้มีความคิดว่าการรักษาความบริสุทธิ์ของผู้หญิงคือสิ่งที่ทำให้ผู้หญิงเสียเปรียบผู้ชาย ซึ่งการให้เหตุผลในลักษณะเช่นนี้นอกเหนือจากจะทำให้วัยรุ่นหญิงลดความรู้สึกริดทอนกังวลลงแล้วยังสะท้อนถึงความคิดเรื่องเพศที่เป็นอิสระเกี่ยวกับบรรทัดฐานเพศในกลุ่มของวัยรุ่นบางคนอีกด้วย

"ไม่จำเป็น เพราะตอนนี้สมมุติว่าผู้ชาย มีความต้องการเขาจะแสดงออกแล้วผู้หญิงเองล่ะ ถ้าเกิดมีความต้องการจะให้เราก็กดความต้องการนั้นไว้ เป็นไปไม่ได้แล้ว เรามีสิทธิ์ที่จะทำอะไรคล้ายๆ กันมันอยู่ที่ผู้ชายว่าเขาจะยอมรับได้มั้ย ถ้ารู้ว่าผู้หญิงคนที่เขาจะแต่งงานด้วยก็เคยมาก่อน" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคูรััก)

3.2 ผู้หญิงก็มีสิทธิ์ที่จะแสดงออกได้เท่าเทียมชาย

ประเด็นที่น่าสนใจประการหนึ่งในการศึกษาครั้งนี้ก็คือ ความรู้สึกของวัยรุ่นหญิงบางรายที่มีความคิดการตัดสินใจที่แฝงความต้องการสิทธิและเสรีภาพอยู่ด้วยอย่างชัดเจนทั้งที่ตนเองอาจจะรู้ตัวหรือไม่ก็ตาม เพราะลักษณะของการพยายามใช้สิทธิและเสรีภาพส่วนนี้แฝงอยู่ในรูปของการหาเหตุผลมาหักล้างเปรียบเทียบการแสดงออกในเรื่องเพศให้กับตนเองเพื่อตัดสินใจที่จะให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเกิดขึ้นระหว่างตนกับคนรักโดยการเรียกร้องสิทธิความเท่าเทียมกันในการเรียนรู้ประสบการณ์ทางเพศกับคูรัักได้โดยที่สังคมไม่ควรตำหนิ ทั้งนี้เพราะวัยรุ่นหญิงเหล่านี้คิดว่าสังคมไม่ได้ให้ความเท่าเทียมกันในการที่จะมีความสัมพันธ์กับชาย ในขณะที่ผู้ชายสามารถที่จะมีสัมพันธ์กับผู้หญิงได้อย่างไม่จำกัดแต่ผู้หญิงไม่สามารถทำได้และจะต้องรักษาความบริสุทธิ์ของตนเองไว้จนถึงวันแต่งงานเพื่อไม่ให้ผู้ชายดูถูก วัยรุ่นหญิงบางคนให้ความหมายกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานว่า ผู้หญิงควรมีสิทธิ์ที่จะเรียนรู้และสัมผัสในเรื่องเหล่านี้ได้เช่นเดียวกับชาย แต่ก็ควรเรียนรู้วิธีการป้องกันตัวเองไม่ให้ท้องเพื่อไม่เกิดปัญหากับตนเอง

"ผู้หญิงควรจะต้องรู้จักป้องกันตัวเองไว้บ้างไม่ให้ท้องก่อนแต่งไอ้เรื่องเทคนิคอะไรนี่มันเป็นเรื่องของผู้ชายเขาจะนำอยู่แล้ว" (วัยรุ่นหญิง อายุ 18 ปี มีคู่รัก)

"คิดว่าเดี๋ยวนี้ ผู้หญิงควรที่จะต้องเรียนรู้เรื่องนี้ไม่ใช่รู้แต่ผู้ชายคนเดียว"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 17 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

"ผู้ชายผู้หญิงตอนนี้มันเท่ากันแล้ว ถ้าผู้ชายต้องการ ผู้หญิงก็ควรจะมีสิทธิที่จะทำอย่างนั้นได้เหมือนกัน" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มหาวิทยาลัย มีคู่รัก)

ประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่งที่พบจากการศึกษานี้ก็คือ การที่วัยรุ่นหญิงบางคนได้ให้ความหมายกับการมีสิทธิและเสรีภาพในการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานอย่างสุดโต่งการศึกษาได้สัมภาษณ์วัยรุ่นหญิงคนหนึ่งที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักและต่อมาได้เลิกกัน ตัวเองจึงได้ออกเที่ยวเตร่และได้มีความสัมพันธ์กับผู้ชายแบบชั่วคราวอีกสองสามคนก่อนที่จะมาคบหาเป็นแฟนกับแฟนคนปัจจุบันซึ่งทำงานเป็นหัวหน้างานในโรงงานที่ตนเองทำงานอยู่และต่อมาก็ได้มีเพศสัมพันธ์กับแฟนหลังจากที่คบหากันได้ไม่นานนัก หลังจากที่ได้ตัดสินใจอยู่ด้วยกันที่หอพักของฝ่ายชายแล้วระยะหนึ่งฝ่ายชายก็เริ่มไม่ค่อยได้สนใจเอาอกเอาใจเหมือนแต่ก่อนทำให้วัยรุ่นหญิงคนนี้เริ่มออกเที่ยวอีก และได้แอบไปมีสัมพันธ์ลับๆกับเพื่อนเที่ยวคนหนึ่งอยู่ในปัจจุบัน และได้ให้เหตุผลกับพฤติกรรมเพศของตนเองในลักษณะของสิทธิที่ผู้หญิงควรจะได้เท่าเทียมชาย

"ตรงจุดนี้ คิดว่าเป็นจุดใหญ่ การมีเพศสัมพันธ์แล้วผู้ชายมีสิทธิที่จะนอนกับผู้หญิงหลาย ๆ คนได้รู้ว่าผู้หญิงคนนี้เป็นยังไง ตรงนี้สำคัญผู้หญิงควรที่จะเปลี่ยนผู้ชายได้บ้างในความรู้สึกนะ" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี ทำงานโรงงาน)

การให้ความหมายกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ในเชิงของการเปรียบเทียบกับความเหมาะสมไม่เหมาะสมของช่วงเวลาที่เกิดขึ้น ก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่วัยรุ่นหญิงบางคนใช้เป็นเหตุผลหักล้างความคับข้องใจของตนเอง ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่า วัยรุ่นหญิงบางคนคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์กับคนรักเป็นเรื่องธรรมดาที่ต้องเกิดขึ้นไม่จำเป็นว่าต้องหลังการแต่งงานเท่านั้น สามารถเกิดขึ้นก่อนได้ไม่จำเป็นต้องเอาเรื่องของการแต่งงานมาเกะเกดว่าต้องก่อนหรือหลัง การที่วัยรุ่นหญิงได้ให้ความหมายเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นหญิงบางคนให้ความสำคัญกับการมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักโดยหันเหความสนใจมาที่ความรู้สึกของตนเองมากกว่าช่วงระยะเวลา

"ก็คิดว่าไม่แคร์นะว่าจะต้องมีก่อนหรือมีหลัง จะอยู่ที่ตัวเองมากกว่า เพราะว่าทำไมจะต้องเอาเรื่องแต่งหรือไม่แต่งมาเกะเกดในการที่จะมีอะไรกับแฟนหรือกับใคร คนแต่งงานกันมา 7 ปี ยังเลิกกันได้เลย" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

3.2 การหาเหตุผลต่อรองกรณีผู้หญิงหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน

กระบวนการตัดสินใจเพื่อบรรลุความสัมพันธ์ของวัยรุ่นชายหญิงที่เป็นคู่รักกัน จะมีทางเลือก 2 ทาง คือ การตัดสินใจยินยอมหรือหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่รัก ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการจะศึกษากระบวนการตัดสินใจสร้างสัมพันธ์ที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน แต่เพื่อให้ผลการศึกษา มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการศึกษา กลุ่มวัยรุ่นชายหญิงที่เป็นคู่รักกันแต่ตัดสินใจที่จะหลีกเลี่ยงหรือไม่ยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเกิดขึ้นกับตน ทั้งนี้เพราะ ต้องการศึกษาวว่า วัยรุ่นกลุ่มนี้คิดและให้ความหมายกับเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานอย่างไรและมีวิธีการหาเหตุผลต่อรองอย่างไรเพื่อหลีกเลี่ยงพฤติกรรมดังกล่าว โดยผู้วิจัยจะนำเสนอใน 2 ประเด็น คือ

3.2.1 ความคิดของคู่รักวัยรุ่นหญิงชายต่อการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน

3.2.2 วิธีการหาเหตุผลต่อรองในการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน

3.2.1 ความคิดของคู่รักวัยรุ่นหญิงชายต่อการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน

นอกเหนือจากการที่ผู้หญิงไทยจะถูกขัดเกล่าให้มีเพศสัมพันธ์กับชาย ด้วยความรู้สึกรักแล้ว การขัดเกล่ายังปลูกฝังให้ผู้หญิงยึดมั่นและเชื่อในระบบบรรทัดฐานของสังคมว่า การมีเพศสัมพันธ์ผู้หญิงจะกระทำได้อีกต่อเมื่อหลังการแต่งงานแล้วหรืออยู่ภายใต้สถาบันครอบครัวเท่านั้น ดังนั้นการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานจึงเป็นสิ่งที่สังคมมองว่า เป็นพฤติกรรมที่ละเมิดและเบี่ยงเบนออกไปจากระบบบรรทัดฐาน สังคมจะตำหนิและลงโทษโดยการประณามและติฉินนินทาได้รับความอับอาย อย่างไรก็ตาม ระบบบรรทัดฐานของสังคมไทยยังได้สร้างแรงกดดันทางสังคมให้ชายและหญิงทุกคนในสังคมไม่อาจครองตัวเป็นโสดดำเนินชีวิตอย่างโดดเดี่ยวได้ทั้งนี้ เพราะสังคมจะมองว่าเป็นพฤติกรรมที่เป็นการละเมิดบรรทัดฐานเช่นกัน สังคมจะประเมินว่ามีความผิดปกติทางเพศให้ได้รับความอับอายขยหน้าได้เช่นเดียวกัน ในกลุ่มของวัยรุ่นหญิงโดยที่เชื่อและยึดมั่นในระบบบรรทัดฐานทางสังคมนี้ เป็นเพราะการที่ครอบครัวได้ปลูกฝังให้ยึดมั่นและเชื่อในระบบบรรทัดฐานของสังคมอย่างใกล้ชิด แม้ว่าวัยรุ่นหญิงกลุ่มนี้บางคนจะยอมรับการคบหาเพื่อนชายเป็นแฟนก็ตาม แต่วัยรุ่นหญิงเหล่านี้ก็มีความระงับยับยั้งในการสร้างสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากกระบวนการขัดเกล่าทางสังคมที่ครอบครัวได้พยายามเชื่อมโยงเรื่องเพศตามแนวบรรทัดฐานของสังคม เข้ากับความสำเร็จของชีวิตผู้หญิงจากการศึกษาและการมีงานทำ วัยรุ่นหญิงเหล่านี้จะได้รับการอบรมสั่งสอนจากพ่อแม่อย่างใกล้ชิดทำให้เกิดเป็นความรู้สึกว่า ตน

เองเป็นความคาดหวังของครอบครัว ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ทำให้เกิดความรู้สึกกระบังยับยังขังใจและ
หลีกเลี่ยงสถานการณ์และปฏิเสธการกระทำที่จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่รัก

"มันไม่ใช่เรื่องที่จะเกิดขึ้นได้ง่ายๆ สำหรับตัวเราเพราะมันยังไม่ถึงเวลา
กลัวแม่รู้กลัวท้องด้วยเรียนไม่จบ คือมันไม่ดีถ้าเรายอมให้มันเกิดขึ้นตอนนี้ผู้ใหญ่เขาก็จะคิดมาก
เสียใจเพราะเขาก็หวังกับเราไว้มากกว่าจะไม่ทำเรื่องนี้"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแฟน)

"ถ้าเรียนจบแล้ว มีงานทำมันคงแล้ว และก็มั่นใจแล้วว่าแฟนเราคนนี้นั่น
นอนแล้ว ก็อาจเป็นไปได้เพราะรับผิดชอบตัวเองได้แล้วพ่อแม่เขาก็คงไม่ห่วงแล้ว"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแฟน)

3.2.2 วิธีการหาเหตุผลต่อรองหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน

วัยรุ่นหญิงที่พยายามหลีกเลี่ยงการสร้างสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดอันอาจจะ
นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่รัก วิธีการดังกล่าวเป็นการยึดมั่นตามวิถีปฏิบัติของ
ผู้หญิงที่ดีทั่วไปพึงปฏิบัติตามระบบบรรทัดฐานของสังคม ดังนั้นจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องหา
เหตุผลมาต่อรองกับสังคมมากนักเมื่อเปรียบเทียบกับ การหาเหตุผลเพื่อต่อรองกับตนเองและกับ
คนรัก ทั้งนี้ เพื่อลดความตึงเครียดและขัดแย้งภายในจิตใจของทั้งตนเองและคู่รักลงเพื่อผ่อนคลาย
สร้างความเข้าใจและความสบายใจให้เกิดขึ้นในความสัมพันธ์ การศึกษาพบว่า วัยรุ่นหญิงเหล่านี้ได้
ใช้วิธีการหาเหตุผลต่อรองกับตนเองและคู่รัก ดังนี้

- 1) การหาเหตุผลเปรียบเทียบเพื่อกำหนดความพร้อมของตนเอง
- 2) การใช้วิธีทำให้คู่รักล้มเลิกความตั้งใจด้วยความรู้สึกเห็นใจและ
สงสาร
- 3) การใช้วิธีทำให้คู่รักหยุดการกระทำด้วยการแสดงความรู้สึกไม่พอใจ

1) การหาเหตุผลเปรียบเทียบเพื่อกำหนดความพร้อมของตนเอง

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่าผลจากการขัดเกลาที่ครอบครัวได้ปลูกฝังเชื่อมโยง
เรื่องเพศของลูกสาวเข้ากับความสำเร็จในชีวิตที่เกิดการศึกษาและการมีงานทำ ทำให้ผู้หญิงมีความ
คิดและเชื่อว่าเมื่อตนเองสามารถเรียนจบมีงานทำมีรายได้สามารถพึ่งพาตนเองและเป็นที่พึ่งของ
ครอบครัวได้แล้วก็จะทำให้พ่อแม่หมดห่วงและตนเองก็ไม่รู้สึกวิตกกังวลกับพ่อแม่ที่ได้ตั้ง
ความหวังไว้กับตนเอง ทั้งนี้เพราะ สามารถทำให้พ่อแม่ได้บรรลุความคาดหวังแล้วดังนั้นตนเองก็
จะมีความเป็นอิสระที่จะคิดทำอะไรตามใจตนเองได้บ้างเพราะคิดว่าพ่อแม่ก็คงไม่ห่วงแล้วตนเองก็

สามารถรับผิดชอบตัวเองได้แล้ว การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่รักจึงไม่คิดว่าเป็นสิ่งที่เสียหายแต่อย่างใดแล้ว เพราะถ้ามาถึงจุดนี้ซึ่งคิดว่าตนเองมีความพร้อมแล้วการหาเหตุผลเปรียบเทียบเพื่อกำหนดความพร้อมของตนเองนี้ ทำให้วัยรุ่นหญิงนำมาใช้ต่อรองกับตัวเองเพื่อเป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจและเป็นการให้กำลังใจตัวเองในการที่จะปฏิเสธหลักเลียงจากคำพูดหวานล่อมชักชวนจากคู่รัก ในขณะที่ตัวเองยังอยู่ในสถานภาพของนักเรียนที่ยังไม่มีความพร้อมเพราะคิดว่ายังพึ่งพาตัวเองไม่ได้

"ถ้าเรียนจบแล้วมีงานทำพึ่งตัวเองได้แล้วถ้าจะมีอะไรกันมันก็ไม่ใช่ว่าเรื่องเสียหาย เพราะรับผิดชอบตัวเองได้แล้วพ่อแม่ก็คงไม่ห่วงแล้วเมื่อถึงตอนนั้น"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแฟน)

"ก็ถ้าเราเรียนจบแล้ว มีงานทำมั่นคงแล้ว แน่ใจแล้วว่าแฟนเรานั้นแน่นอนแล้ว ก็สามารถที่จะเป็นไปได้" (วัยรุ่นหญิงอายุ 16 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีแฟน)

2) การทำให้คู่รักล้มเลิกความตั้งใจด้วยความรู้สึกเห็นใจและสงสาร

แม้ว่าวัยรุ่นหญิงที่ตัดสินใจแน่นอนแล้วว่า ถ้ายังเรียนไม่จบ ยังไม่ได้ทำงานพึ่งตนเองยังไม่ได้ก็จะไม่ยินยอมมีอะไรกับคู่รักก่อนแต่งงานก็ตาม แต่การสร้างสัมพันธ์ระหว่างกันก็ยังคงดำเนินไปตามอย่างคู่สัมพันธ์คนอื่นๆ โดยที่ความสนิทสนมคุ้นเคยกันไม่สามารถนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ตั้งใจได้วัยรุ่นหญิงเหล่านี้มีการนัดเที่ยวเตร่ตามลำพังกับคู่รัก เช่นเดียวกันเหมือนเช่นวัยรุ่นคนอื่นๆ แต่ก็สามารถควบคุมระงับยับยั้งตนเองไม่คล้อยตามการชักชวนของคู่รัก แม้ว่าบางคนยินยอมไปอยู่ตามลำพังกับคู่รักที่บ้านในบางครั้งก็ตามแต่ เมื่อคู่รักมีการพูดจาหวานล่อมรุกเร้าชักชวนให้คล้อยตามความต้องการก็จะใช้วิธีการบ่ายเบี่ยงปฏิเสธโดยไม่ทำให้ฝ่ายชายรู้สึกเสียหน้าเสียอารมณ์โดยที่เมื่อสถานการณ์ในขณะนั้นทำให้ตนเองรู้สึกว่าจนตัวก็จะใช้วิธีร้องไห้เพื่อหยุดการกระทำของคู่รัก และเมื่อวัยรุ่นชายเห็นคู่รักตนเองนั่งร้องไห้ก็มักจะหยุดหรือล้มเลิกการกระทำของตนเองและเข้าไปปลอบโยนขอโทษ และไม่คิดจะกระทำแบบนี้อีก วัยรุ่นหญิงเหล่านี้คิดว่าการใช้วิธีการต่อรองด้วยการร้องไห้เป็นการขัดจังหวะที่ทำให้ผู้ชายเกิดความรู้สึกสงสารเห็นใจและรับปากว่าจะไม่ทำเช่นนี้อีก

"จะร้องไห้เลย ก็จะทำให้เขาารู้สึกว่าเราทำตัวน่าสงสารแล้วไม่อยากจะเขาก็จะถามเหตุผลเรา เราก็จะบอกเลยว่าไม่ได้นะ"

(วัยรุ่นชายอายุ 17 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

"เขาก็จะพาไปที่บ้านเขา เราก็ถามจะไปทำไมเขาก็บอกว่าไปทำอะไรไม่เป็นไรหรอกเราก็รู้ว่าเขาจะทำอะไร ก็บอกว่าไม่นะเราไม่ต้องการแบบนั้นนะ แล้วก็ร้องไห้ เขา

ก็บอกว่าไม่ทำแล้วขอโทษนะต่อไปจะไม่ทำแล้ว" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแฟน)

8) การทำให้คู่รักล้มเลิกความตั้งใจด้วยการแสดงความรู้สึกไม่พอใจ

แม้ว่าการใช้วิธีการร้องไห้เพื่อหยุดการกระทำของคู่รักที่กดดันให้ยินยอมตามความต้องการของผู้ชายจะได้ผลก็ตาม . แต่ก็เป็นการสะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ผู้หญิงใช้ยุทธวิธีของผู้อ่อนแอกว่าคือ การร้องไห้หยุดยั้งอำนาจที่เหนือกว่าของผู้ชาย ซึ่งมีได้เกิดขึ้นกับวัยรุ่นหญิงทุกคนที่ศึกษา ทั้งนี้เพราะพบว่า วัยรุ่นหญิงบางคนมีการแสดงบทเพศในลักษณะที่ไม่ได้สะท้อนถึงความเป็นผู้อ่อนด้อยกว่าในการหยุดยั้งการกระทำของผู้ชาย แต่ใช้การแสดงความรู้สึกไม่พอใจทุกครั้งเมื่อเริ่มรู้สึกว่าการกระทำของตัวกำลังชักจูงหวานล่อมนั่นเพื่อให้คล้อยตามความต้องการที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน เมื่อชายคู่รักเห็นวัยรุ่นหญิงแสดงอาการดังกล่าวก็มักจะล้มเลิก และหยุดการกระทำของตนเก็บระงับความต้องการนั้นไว้ภายในใจเพราะไม่อยากให้คู่รักรู้สึกขุ่นข้องหมองใจ

"บอกให้เงียบไปเลยหรือไม่ก็เปลี่ยนเรื่องพูดไปเลย..คงไม่พูด (ขอ) อีก แต่ส่วนมากฉันก็ไม่อยากให้พูดเรื่องนี้ นกจะทูปหนักๆ นกเป็นคนมือหนักเขา (แฟน) จะรู้เพราะนกใช้บ่อย ด้านกทูปเขาหนักๆ ก็ให้หยุดพูดไปเลย ถ้ายังไม่หยุดพูดอีก นกจะเงียบหรือไม่ก็ลุกเดินไปที่อื่นเลย จะไม่พูดด้วยในวันนั้น" (วัยรุ่นหญิงอายุ 16 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีแฟน)

ประเด็นสำคัญประการหนึ่งที่พบคือ เมื่อวัยรุ่นหญิงแสดงอาการปกป้องตนเองด้วยการร้องไห้หรือแสดงอาการไม่พอใจกับการหวานล่อมนักชกชวนในขณะที่อยู่ด้วยกันตามลำพัง โดยที่วัยรุ่นชายมักจะหยุดการกระทำของตนโดยที่ไม่พยายามรุกรานต่อด้วยกำลังที่เหนือกว่า ซึ่งพบว่า วัยรุ่นชายที่ไม่กระทำเช่นนั้นมักจะเป็นผู้ชายที่มีความรู้สึกรักผู้หญิงคนนั้นอย่างจริงใจและคิดว่าการบังคับให้คู่รักมีเพศสัมพันธ์กับตนนั้นเป็นการทำร้ายจิตใจของคู่รักมากกว่าการมีความรัก นอกจากนี้ยังพบว่า วัยรุ่นชายจะเกิดความรู้สึกกังวลและอาย จำนนต่อการพูดหวานล่อมนของผู้หญิงให้คิดทบทวนถึงเหตุผลของการกระทำเรื่องนี้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้หญิงได้ใช้ค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคมมาเป็นเหตุผลปกป้องตนเอง ซึ่งให้เห็นถึงความถูกต้องของผลการกระทำที่อาจจะทำให้เกิดปัญหาตามมาได้

"เรอดีกับผมเธอรักผมและก็พูดกับผมด้วยเหตุผลว่าเธอเนี่ยเพราะอะไรทำไมมันจำเป็นมากเธอ มันไม่จำเป็นใช่มั้ย แล้วถ้าเกิดปัญหาตามมละ ผมคิดดูแล้วมันไม่คุ้มกัน..คือมันเกรงใจ เธอพูดกับผม เธอมีเหตุผล มันทำให้ผมไม่คิดที่จะมีปัญหาตามมาอีก มันทำให้ผมเครียดมากตอนนั้น คำพูดของเธอ เธอดีกับผมตลอดผมไม่คิดอยากเอาชนะเธออีก"

(วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแฟน)

กล่าวโดยสรุป วัยรุ่นหญิงมีการหาเหตุผลต่อรองกับตนเองและต่อรองกับบรรทัดฐานของสังคมโดยที่มีจุดมุ่งหมายสองประการคือ ประการแรก เป็นการต่อรองกับบรรทัดฐานของสังคมเพื่อสร้างความถูกต้องชอบธรรมให้กับการกระทำทางเพศของตนเอง วัยรุ่นเหล่านี้มีความคิดและคาดหวังว่าเหตุผลที่นำมาใช้ต่อรองจะสามารถลดคำตำหนินินทาจากสังคมลงได้ สำหรับจุดมุ่งหมายในประเด็นที่สองนั้นเป็นการหาเหตุผลเพื่อต่อรองกับตนเอง ทั้งนี้เพราะผู้หญิงมักจะถูกขัดเกล่าและควบคุมเรื่องเพศจากบรรทัดฐานของสังคมมากกว่าผู้ชาย ด้วยเหตุนี้วัยรุ่นหญิงบางคนจะทราบดีว่าการตัดสินใจเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของตนเองเป็นสิ่งผิดเป็นเรื่องที่สังคมไม่ยอมรับและอาจสร้างผลกระทบกับชีวิตและอนาคตของตน ทำให้เกิดความรู้สึกขัดแย้งและวิตกกังวลเป็นอันมาก ดังนั้น การหาเหตุผลต่อรองกับความรู้สึกของตนเองก็เพื่อที่ช่วยผ่อนคลายความรู้สึกขัดแย้ง กับข้อใจ ทำให้จิตใจรู้สึกสบายขึ้น จากผลการศึกษาพบว่าวัยรุ่นที่ตัดสินใจแน่นอนแล้วว่าจะยินยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่รักนั้น มีวิธีการหาเหตุผลต่อรองโดยการทำให้การมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักเป็นความลับระหว่างสองคนเท่านั้น ในขณะที่พฤติกรรมดังกล่าวเป็นเรื่องต้องห้ามของสังคม และได้สร้างความรู้สึกละอายและขัดแย้งในจิตใจ วัยรุ่นหญิงเหล่านี้ได้ใช้วิธีการต่อรองเหตุผลด้วยการให้ความหมายกับความสัมพันธ์ก่อนแต่งงานใหม่ว่าไม่ใช่เรื่องเสียหาย เพราะเป็นการแสดงความรักความผูกพันทางใจกับคู่รักที่คบหากันมานานและไว้วางใจกันแล้วว่าจะมีความรับผิดชอบต่อกัน และอีกเหตุผลหนึ่งที่พบคือ ความคิดที่ว่าผู้หญิงก็มีสิทธิเท่าเทียมชายที่จะเรียนรู้ประสบการณ์เรื่องเพศนี้ได้เช่นเดียวกัน การศึกษายังได้พบอีกว่า วัยรุ่นหญิงที่ตัดสินใจว่าจะไม่ยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเกิดขึ้นกับตนเองได้ใช้วิธีการหาเหตุผลต่อรองกับตนเองและคู่รักด้วยการหาเหตุผลมาเปรียบเทียบเพื่อกำหนดความพร้อมของตนเองซึ่งพบว่า ถ้าวัยรุ่นหญิงกลุ่มนี้คิดว่าตนเองสามารถพึ่งพา รับผิดชอบตนเองได้แล้วก็จะทำให้ตนเองมีความพร้อมที่จะสร้างสัมพันธ์กับคู่รักได้ตามใจของตนเองโดยที่ตนเองและพ่อแม่จะไม่ได้รับผลกระทบมากนัก และในขณะที่ยังไม่มีความพร้อมในเรื่องนี้ก็จะใช้วิธีการต่อรองกับคู่รักด้วยการทำให้คู่รักไม่ต้องการที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับตนเองด้วยความรู้สึกเห็นใจและเกิดสงสารซึ่งวิธีการที่นำมาใช้ได้ผล คือการร้องไห้ต่อหน้าคู่รักและแสดงความไม่พอใจในสิ่งที่คู่รักมีความต้องการในจังหวะเวลาที่อยู่ในสถานการณ์คับขัน ซึ่งก็เป็นหนทางหนึ่งที่วัยรุ่นหญิงคิดและคาดหมายว่าจะทำให้คู่รักเข้าใจและยอมรับความต้องการของตนเอง ซึ่งถ้าเป็นไปอย่างที่ได้คาดคิดไว้จะช่วยทำให้วัยรุ่นหญิงมีความสุขความสบายใจขึ้นและจะค่อยๆพัฒนาทักษะการปฏิเสธความสัมพันธ์ที่เกิดจากการยอมรับของคู่รักได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นในที่สุด

การกระทำทางเพศ (Action)

การกระทำทางเพศเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ก็คือ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน การศึกษาในขั้นตอนนี้เป็นการทำความเข้าใจถึงความคิดความรู้สึกของวัยรุ่น ตามช่วงระยะเวลาที่แตกต่างกันในสามช่วงระยะเวลา คือก่อนเริ่มต้นมีเพศสัมพันธ์ ขณะที่เริ่มต้นและภายหลังการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน หลังจากthatวัยรุ่นผู้หญิงได้ตัดสินใจที่จะยินยอมมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักก่อนแต่งงานแน่นอนแล้ว

การที่วัยรุ่นโดยเฉพาะผู้หญิงวัยรุ่น จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานได้เมื่อได้มีการพยายามหาเหตุผลมาสนับสนุนการตัดสินใจของตนเพื่อให้มีความรู้สึกสบายใจขึ้นลดความขัดแย้งภายในจิตใจลง และเมื่อวัยรุ่นหญิงนั้นสามารถควบคุมจิตใจและความรู้สึกมิให้หวาดกลัวหรือวิตกกังวลได้แล้ว ก็จะเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ยอมรับและกล้าเปิดเผยตัวเองกับคู่รักมากขึ้น ภายหลังจากที่วัยรุ่นหญิงได้ตัดสินใจที่จะยินยอมมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักก่อนแต่งงานแน่นอนแล้วก็จะเปิดโอกาสและยินยอมให้มีการได้สัมผัสกันได้อย่างใกล้ชิด ด้วยการยินยอมไปเที่ยวค้างคืนต่างจังหวัดด้วยกันสองต่อสอง การยอมไปค้างคืนที่บ้านของคู่รักตามคำชักชวนของคู่รัก ซึ่งก็จะเป็นที่เข้าใจกันในระหว่างคู่รักว่าการที่ผู้หญิงยินยอมและเปิดโอกาสให้กับผู้ชายได้ใกล้ชิดจะมีความหมายว่าเป็นการแสดงความรักที่อยากจะยอมตามความต้องการของผู้ชายมีผลทำให้คำพูดหวานล่อ ล่อ ชักชวนในเชิงที่เล่นตลกจริงของวัยรุ่นชายซึ่งมักจะทวงถามความ "พร้อม" หรือความสมัครใจมาตลอดก่อนหน้านี้แล้วจะมีผลเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา

สังคมไทยเป็นสังคมที่มีระบบบรรทัดฐานเพศที่เข้มงวดกับผู้หญิงมากกว่าชาย ผู้หญิงจะถูกกำหนดให้มีเพศสัมพันธ์ได้ภายใต้ระบบครอบครัวเท่านั้น เงื่อนไขนี้ทำให้การตัดสินใจยินยอมมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักก่อนแต่งงานกลายเป็นสิ่งที่ทำให้สังคมมองผู้หญิงว่าเป็นผู้ประพฤติดีศีลธรรมของสังคมซึ่งผู้หญิงที่ดีไม่ควรปฏิบัติกัน ความคิดความเชื่อนี้ ยังคงฝังอยู่ในสำนึกส่วนลึกของผู้หญิงไทยทุกคน แม้ว่าสภาพสังคมจะพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปเช่นไรก็ตาม แต่ก็พบว่า อุดมคตินิยมนี้ยังคงดำรงอยู่ในสังคมไทยในปัจจุบัน วัยรุ่นจะมีการให้ความหมายกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานว่า เป็นเรื่องของความรักและในบางครั้งสังคมบางส่วนโดยเฉพาะในคนวัยรุ่นหนุ่มสาวที่เรียกว่าวัยรุ่นทำงาน จะยอมรับว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาสำหรับคนที่เอ็นดูรักกัน ไว้ใจกันว่าจะรับผิดชอบดูแลกันไปตลอด ซึ่งอาจจะคาดหมายกันไปได้ว่าในที่สุดแล้วก็จะนำไปสู่การได้แต่งงานกันก็ตาม แต่ในขั้นตอนของการกระทำทางเพศหรือการตกลงปลงใจที่จะยินยอมมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักก่อนแต่งงานตามที่คาดคิดไว้ เป็นขั้นตอนที่สร้างความหวาดวิตก คับข้องและขัดแย้งละอายใจ เพราะผู้หญิงทุกคนจะตระหนักดีถึงสิ่งที่ตนเองคิดจะกระทำลงไปว่าสังคมได้ให้ความหมายกับมันอย่างไรแม้ว่าหลายคนจะใช้วิธีการลดความเครียดด้วยการไม่คิดอะไรก็ตาม แต่ในความรู้สึกลึกๆ

แล้วทุกคนไม่อาจที่จะปฏิเสธได้ว่าอิทธิพลของการไม่ยอมรับของสังคมยังคงรบกวนความรู้สึกส่วนลึกอยู่ตลอดเวลา การศึกษาได้พบว่า วัยรุ่นหญิงหลายคนมีความคิดและคาดหวังกับตนเองในลักษณะจะไม่กระทำเช่นนี้ซ้ำสองอีก บางคนคิดว่าถ้าต้องเลิกอยู่กับคู่รักที่ตนเองได้ยินยอมมีอะไรด้วยแล้วก็จะครองตัวเป็นโสดตลอดไปจะไม่มีคนอื่นอีก โดยให้เหตุผลว่าจะไม่กระทำผิดและจะไม่ทำร้ายตนเองซ้ำสองอีก

"คิดว่าจะไม่มีใครอีก ถ้าไม่สามารถที่จะอยู่กับผู้ชายคนนี้ได้ ก็จะคิดตลอดเวลาว่า เธอเราทำไมคิดนะทำให้พ่อแม่ต้องเสียใจ ก็จะไม่ทำผิดซ้ำสองอีก ถ้าหากมันจะผิดพลาดก็จะไม่โทษใคร คิดว่าตนเองผิดที่ไม่เชื่อพ่อแม่ ทำร้ายตัวเองแบบไม่รักตัวเองทำนองนี้มากกว่า"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มีแฟน)

"ถ้าหากต้องเลิกกันก็จะไม่คิดที่จะไปมีสัมพันธ์แบบนี้กับคนอื่นอีกมันจะรู้สึกตะขิดตะขวงใจกันทั้งสองฝ่าย ผู้ชายที่เข้ามาเขาก็คงไม่คิดจริงจังกับเราแน่ เราอาจจะเคยเป็นผู้หญิงทำตัวละเหิมมาก่อนในสายตาเขาทั้งที่ผู้หญิงทุกคนก็ต้องการที่จะมีผู้ชายคนเดียว เราไม่ได้เป็นถึงขั้นนั้นแต่ใครล่ะเขาจะเชื่อ" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

"คิดว่าถ้าผิดก็คงเป็นเรื่องของอารมณ์ชั่ววูบไม่ยั้งยั้งซังใจก่อน แต่ถ้าเป็นเรื่องที่เราได้กับแฟนมันไม่ใช่เรื่องผิดเพราะใครเขาก็มีกันได้ แต่เราอาจจะโชคร้ายที่ไม่คู่ให้ดีกว่านี้"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 17 ปี ทำงานโรงงาน เลิกกับคู่รัก)

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในแบบแผนของกระบวนการเกิดขึ้นของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในวัยรุ่นได้อย่างชัดเจน ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจยินยอมมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักก่อนแต่งงานในวัยรุ่น ดังนี้

เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน

มีปัจจัยหลายประการที่ทำให้ผู้หญิงตัดสินใจยินยอมมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักก่อนแต่งงาน ทั้งที่ก็ตระหนักดีว่า เป็นเรื่องที่เสี่ยงต่อผลกระทบทั้งทางร่างกายและจิตใจ และอาจจะมีผลทำให้ได้รับการตำหนิประณามจากสังคมอีกด้วย ซึ่งนอกเหนือจากปัจจัยทางด้านความต้องการพึ่งพาผู้ชายแล้ว ความรู้สึกรักผู้ชายและการที่ผู้ชายเสนอความต้องการผูกมัดกันไว้ด้วยการมีเพศสัมพันธ์ต่อกันก่อนเพื่อพิสูจน์ความรักและเป็นหลักประกันว่าจะอยู่ด้วยกันตลอดไปนั้น ได้เป็นปัจจัยเงื่อนไขที่เป็นตัวเร่งให้ผู้หญิงตัดสินใจที่จะยินยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่รัก ผู้หญิงทุกคนถือว่าการตัดสินใจเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักเป็นเรื่องความลับส่วนตัว ไม่สามารถบอกหรือปรึกษาใครได้เพราะเป็นเรื่องที่สังคมไม่ยอมรับ อีกทั้งถ้าการตัดสินใจกระทำของตนเองถูกเปิดเผยหรือถูกนำไปแพร่พรายให้ผู้อื่นรู้ก็จะมีผลทำให้ตนเองได้รับความเสียหายเสื่อมเสียชื่อเสียง อาจกล่าวได้

อีกนัยหนึ่งว่า การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นเรื่องเฉพาะตัวของคู่รักแต่ละคนโดยเฉพาะ ซึ่งแต่ละคนก็จะมีเหตุผล ความคิดและวิธีการที่จะจัดการกับความรู้สึกของตนเองและคู่สัมพันธ์โดยที่บุคคลภายนอก หรือแม้แต่คู่รักก็ไม่สามารถล่วงรู้ความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่นคู่รักเหล่านี้ได้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกและการกระทำทางเพศของวัยรุ่นโดยจะแบ่งออกตามช่วงระยะเวลาของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานใน 3 ช่วงเวลาคือ ก่อนการเริ่มต้นมีเพศสัมพันธ์ขณะเริ่มต้น และภายหลังจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานแล้ว ดังต่อไปนี้

1. ความคิดความรู้สึกก่อนมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน

ผลจากความสัมพันธ์ที่ทำให้วัยรุ่นหญิงมีความรักและความไว้วางใจคู่รักที่ตนเองได้เลือกแล้วว่าจะสามารถอยู่ด้วยกันได้ตลอดจนช่วงระยะเวลาที่คบหากันมาเป็นเวลานาน ทำให้วัยรุ่นหญิงที่ตัดสินใจยินยอมมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักก่อนแต่งงานแน่นอนแล้วคลายความรู้สึกวิตกกังวลลง และแสดงตัวเปิดเผยความรู้สึกความต้องการตามใจของตนเองอย่างเป็นอิสระมากขึ้น การแสดงตัวเปิดเผยความรู้สึกของวัยรุ่นหญิงจะมีความใกล้เคียงกันอาจแตกต่างกันไปบ้างขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น ผู้หญิงที่เคยมีประสบการณ์ทางเพศมาก่อนแล้วจะแสดงออกและเปิดเผยตัวเองอย่างชัดเจนกว่าผู้หญิงที่ไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน แม้ว่าผู้หญิงที่เปิดเผยตัวเองด้วยการเปิดโอกาสยินยอมไปเที่ยวเตร่ค้างคืนนอกสถานที่ด้วยกันสองต่อสองยินยอมให้มีการสัมผัสเนื้อตัวได้อย่างใกล้ชิดคิดอย่างไรก็ตาม แต่ถ้าผู้ชายยังไม่เป็นฝ่ายเริ่มต้นลงมือกระทำแล้วเพศสัมพันธ์ก็จะยังไม่เกิดขึ้น ผลการศึกษาความคิดความรู้สึกก่อนมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิงมีประเด็นที่ค้นพบดังต่อไปนี้

1) **รอให้ผู้ชายเป็นฝ่ายลงมือกระทำ** ผลของการจัดเกลาให้ผู้หญิงและผู้ชายยอมรับอำนาจชายเป็นใหญ่ภายใต้ระบบบรรทัดฐานเพศของสังคมไทยทำให้ผู้หญิงที่แสดงออกในเรื่องเพศอย่างเปิดเผยและเป็นฝ่ายเริ่มต้นกระทำกับผู้ชายก่อนเป็นสิ่งที่ผิดบรรทัดฐานที่ผู้ชายจะยอมรับได้ สังคมยอมรับบทบาทของผู้ชายเป็นฝ่ายกระทำ ในขณะที่ผู้หญิงจะถูกจัดเกลาให้เป็นฝ่ายยินยอมตาม ผู้ชายในความสัมพันธ์ทางเพศ แม้ว่าผู้หญิงบางคนจะมีความคิดความต้องการที่จะเป็นฝ่ายเริ่มต้นก่อนแต่ก็ไม่กล้าทำในครั้งแรก เพราะกลัวว่าคู่รักจะเสียอารมณ์และ เข้าใจตนเองผิดคิดว่าตนเองมีความต้องการทางเพศมากหรืออาจจะคิดว่าเคยมีประสบการณ์มาก่อน ดังนั้น แม้ว่าวัยรุ่นหญิงจะได้ตัดสินใจยินยอมที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานแล้วก็ตาม แต่ก็จะเป็นฝ่ายรอให้คู่รักเป็นฝ่ายเริ่มต้นลงมือกระทำโดยที่ไม่คิดจะหลีกเลี่ยงหรือปฏิเสธเหมือนเช่นครั้งก่อนๆ ที่ผ่านมามาก

"ทั้งผู้หญิงผู้ชายถ้าเกิดความต้องการแล้วเนี่ยมันก็ต้องเริ่มต้นทำกันได้แต่ถ้าให้เราเป็นฝ่ายเริ่มก่อนเนี่ยมันก็ต้องคิดนะความละเอียด ความกระดากผู้ชายมองก็คงรู้สึกว่าจะจู้จี้จกๆ"
(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

"มันขึ้นอยู่กับว่าเราเคยมีอะไรกับผู้ชายคนนี้แล้วหรือยัง โอเคถ้าเคยมีแล้วเราก็เริ่มต้นทำกับเขาได้ แต่ถ้ายังไม่มียังให้เราเริ่มต้นก่อนมันน่าเกลียดนะเขาจะคิดยังไง"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี ทำงานโรงงาน มีคูรั๊ก)

ประเด็นสำคัญประการหนึ่งที่ได้พบจากการศึกษาคือ ความคิดของวัยรุ่นหญิงที่เชื่อว่าผู้ชายทุกคนสร้างสัมพันธ์กับผู้หญิงเพื่อที่จะมีเพศสัมพันธ์ด้วยดังนั้นเพียงแต่ตนเองไม่พยายามบ่ายเบี่ยงปฏิเสธความต้องการของผู้ชาย การมีเพศสัมพันธ์ก็ต้องเกิดขึ้นเพราะผู้ชายจะเป็นฝ่ายคอยโอกาสนี้อยู่แล้ว ในขณะที่วัยรุ่นชายก็คิดในลักษณะเดียวกันนี้แต่ก็ไม่ได้คาดหวังว่าการเริ่มต้นของตนเองจะต้องสัมฤทธิ์ผลในครั้งแรก และตนเองก็ไม่สามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดขึ้นได้เมื่อใด

"คือคิดว่าผู้ชายทุกคนก็คล้ายๆ กันเรื่องนี้และก็คงคิดไว้ก่อนแต่จะเริ่มทำเมื่อไหร่เท่านั้นเอง ถ้าเราเปิดโอกาสเมื่อไหร่เขาก็จะทำ" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคูรั๊ก)

"กับแฟนเนียครั้งแรก ผมก็คิดมาก่อน แต่ทุกครั้งที่อยู่ด้วยกันก็ไม่รู้หรือกว่าจะได้หรือเปล่านั้นขึ้นอยู่กับผู้หญิงว่าเขามีใจกับเราแล้ว โอเคกับกับเราแล้ว"

(วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคูรั๊ก)

ก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานครั้งแรกวัยรุ่นชายจะใช้วิธีการพูดขอย่างตรงไปตรงมา ไม่พูดแบบที่เล่นทีจริงเหมือนเมื่อครั้งแรก ทั้งนี้เพราะถ้าผู้ชายรู้ว่าคู่รักของตนเองเคยมีประสบการณ์ทางเพศมาก่อนและการแสดงตัวเปิดเผยความต้องการของผู้หญิงหลังจากตัดสินใจที่จะมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักเป็นไปอย่างชัดเจนไม่คิดที่จะปฏิเสธความต้องการของตนเองต่อไปแล้ว ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า วัยรุ่นหญิงบางคนได้รู้ตัวและเตรียมใจมาก่อนแล้ว

"ผมคิดว่าเขารู้ตัวมาก่อนแล้วเพราะถ้าเขาไม่พร้อมเขาก็จะไม่ยอมไปเที่ยวกับผมสองต่อสองแน่ ยิ่งไปต่างจังหวัดด้วยแล้วซัวร์เลยต้องพร้อมแน่ที่นี้ก็อยู่ที่เราแล้วว่าจะกลั้มัย"

(วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคูรั๊ก)

"คิดว่ารู้ เพราะเขาเคยมีแฟนมาก่อน เขาจะต้องรู้ว่าที่ผู้ชายมาจีบ เขาต้องการอะไร เพราะว่ามันไม่มีอะไรมาก การที่เราจีบกันมันก็จะไปลงเอยอยู่ที่การมีอะไรกันจริงๆ "

(วัยรุ่นชายอายุ 17 ปี ทำงานโรงงาน มีคูรั๊ก)

2) **ความรู้สึกอยากถู้อยากลอง** สังคมไทยเป็นสังคมที่กดบังคับเรื่องเพศของผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย ซึ่งภายใต้บรรทัดฐานของความไม่เสมอภาคเรื่องเพศระหว่างหญิงกับชาย ผู้หญิงจะถูกขัดเกลาให้เชื่อว่าการยินยอมมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายที่ไม่รับผิดชอบจริงจึงจะนำไปสู่การสร้างปัญหาให้กับชีวิตของตนอย่างใหญ่หลวง ดังนั้น ผู้หญิงทุกคนจึงถูกขัดเกลาให้ควบคุมระงับยับยั้ง

ความรู้สึกความต้องการของตนเอง การมีเพศสัมพันธ์เกิดขึ้นได้กับชายที่ตนเองรักและรู้สึกเชื่อใจได้เท่านั้น ทั้งนี้เพื่อมิให้เกิดปัญหาขึ้นกับตนเองภายหลัง การสร้างความสัมพันธ์ที่ชาย และหญิงมีความรู้สึกรักและมีความไว้วางใจกันมากเพียงใดก็ตามจะกลายเป็นเงื่อนไขที่ทำให้คู่รักมีความคิดที่อยากจะลงกระทำเรื่องเพศตามใจของตนเองเพราะเหตุที่ไม่มีความรู้สึกวิตกกังวลใดๆ เกี่ยวกับปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับตน ความรู้สึกที่ถูกสังคมบังคับประกอบกับความเชื่อใจ ไว้วางใจในตัวคู่รักจึงเป็นเงื่อนไขที่ท้าทายความรู้สึกของวัยรุ่นบางคนทำให้มีความรู้สึกอยากเปิดเผยตัวเอง อยากรู้อยากลองในเรื่องเพศกับคนที่ตนเองรักและไว้วางใจ เพื่อเป็นการทดลองดูด้วยว่ามันดีไม่ใช่อะไรอีกด้วย

"คือเรารักกันไว้วางใจกันแล้วนี่ มันก็เป็นการทดลองกันก่อนจะได้รู้ว่ามันดีหรือไม่ดี มันเป็นอย่างไง" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

"ตอนนั้นมันเป็นความรู้สึกอึดด้วย คือเอ๊ะไม่ชอบให้ใครมาพูดคล้ายลักษณะดูถูกหรือว่าท้าทายนะ คือตอนที่เริ่มมีแฟนคนมันก็จะเริ่มพูดว่าเรายังเป็นเด็กไม่รู้ประสาเรื่องนี้เราก็อยากรู้ว่ามันจะเป็นอย่างไรนะไอ้เรื่องแบบนี้ อ้ออย่างเราก็รู้ว่าเราไม่ใช่เด็กแล้ว เรา รู้จักป้องกันตัวเองได้แล้วก็เลยลองดู" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคู่รัก)

"ตอนนั้นคิดอยากลองอย่างเดียว อยากรู้ว่า ถ้ามีอะไรกันจริงๆมันจะเป็นอย่างไรนะเพราะเหมือนเขายังห้ามเรากียังอยากรู้อะไรทำนองนี้"

(วัยรุ่นชายอายุ 17 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

3) **ความคิดที่อยากจะผูกมัดเอาไว้** การสร้างสัมพันธ์ทางเพศเพื่อที่จะใช้เป็นข้อผูกมัดกันระหว่างหญิงชาย เป็นความคิดความเชื่อที่มีความหมายสลับซับซ้อนมากแม้ผู้หญิงจะคิดอยู่ตลอดเวลาว่าตนเองไม่สามารถที่จะเหนี่ยวรั้งผู้ชายที่เป็นคู่รักมิให้ไปมีสัมพันธ์กับหญิงอื่นอีกได้ก็ตามแต่ความคิดที่ตนเองอยากจะผูกมัดผู้ชายไว้ด้วยการยินยอมมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักก่อนแต่งงานกลับมีความสำคัญต่อความคิดและการตัดสินใจของวัยรุ่นหญิง เงื่อนไขนี้เป็นข้อเสนอของผู้ชายที่พยายามใช้การพูดจาหวานล่อให้ผู้หญิงยินยอมตามความต้องการของตน ขณะเดียวกัน วัยรุ่นหญิงบางคนก็มีความคิดว่า ผู้หญิงเป็นเพศที่มีทางเลือกน้อยมากกับการตัดสินใจที่จะมีความสัมพันธ์ทางเพศกับชาย การที่ผู้หญิงได้ยินยอมมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายคนใดแล้ว ก็หมายความว่าตนเองต้องตกไปเป็นของผู้ชายคนนั้นแล้ว ต้องซื่อสัตย์กับผู้ชายคนนั้นตลอดไป

"ผู้ชายเนี่ยจะถูกมองอีกแบบหนึ่ง คือ ผู้ชายมีสิทธิ์เลือกผู้หญิงแต่ผู้หญิงเองไม่มีสิทธิ์ได้กับใครแล้วไม่มีสิทธิ์จับไม่มีสิทธิ์ไขว่คว้าถ้าเราพยายามที่จะไปมัดผู้ชายก็จะถูกดูถูกอีกว่าไม่มีปัญญา ไม่สามารถทำอะไรได้ มันขึ้นอยู่กับผู้ชายตลอดว่าเขาจะคิดเหมือนกับที่เราคิดหรือเปล่า" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีแฟน)

"คือเราไม่มีสิทธิ์เลือกใจ เราไม่มีอิสระเหมือนผู้ชาย ถ้าได้กับใครแล้วมันก็คือเป็นของคนนั้น คนอื่นเขาก็จะดูถูกเราตลอด" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคู่รัก)

จะเห็นได้ว่าพื้นฐานความคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพศของวัยรุ่นหญิงบางคนขึ้นอยู่กับ การพึ่งพาและเชื่อฟังผู้ชายที่เป็นคู่รัก ดังนั้นการที่ผู้ชายจะพยายามนำเอาสิ่งที่ผู้หญิงต้องการได้รับจากภายนอกเนื่องจากความรักแล้วก็คือความซื่อสัตย์ รักเดียวใจเดียว มาใช้หวานล่อเพื่อให้ผู้หญิงเกิดความสบายใจ เชื่อมมั่นในตัวของผู้รักมากขึ้น จึงเป็นการโน้มน้าวชักชวนที่สอดคล้องกับความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของผู้หญิง และเป็นเหตุผลต่อรองที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่นผู้หญิง นอกเหนือจากการที่วัยรุ่นหญิงจะให้ความหมายกับการกระทำทางเพศของผู้ชายว่า เป็นการตัดสินใจเลือกคู่รัก และเป็นการกล้ำกลืนมือกระทำเพื่อแสดงความรักของผู้ชายแล้ว ยังมีความคิดว่าผู้ชายต้องการผูกมัดตนเองเอาไว้ซึ่งสะท้อนถึงความรู้สึกส่วนลึกของผู้หญิงบางคนที่รู้สึกภูมิใจในคุณค่าของตนเองในสายตาของชายที่ตนมีความรักด้วย

"เขาก็จะถามเราตลอดว่า เราพร้อมมั๊ย พร้อมเมื่อไหร่ ถ้าหากเราพร้อมแล้วเนี่ย เขาก็อยากจะผูกมัดเราไว้ ก็คิดว่าเขาคงว่าเราใช่แล้วและเขาก็อยากจะจริงจังกับเรา"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

"ตอนนั้นต่างคนต่างอยากผูกมัดกัน แพนที่เขากล้าทำก็แสดงว่าเขารักเราที่ต่ำชื่อยอมตอบสนองแพนเนี่ยก็เพราะต้องการให้เขารู้ว่าเราก็อึดรักเขาเหมือนกัน"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

กล่าวได้ว่า ความคิดความรู้สึกก่อนเริ่มต้นมีเพศสัมพันธ์กับผู้รักก่อนแต่งงานจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวพันอยู่กับความรู้สึกรักความผูกพันและบรรทัดฐานของสังคม ด้วยเหตุที่ระบบบรรทัดฐานเพศของสังคมมีทัศนคติต่อเรื่องเพศของผู้หญิงในลักษณะกดบังคับและครอบงำความคิดความรู้สึกของวัยรุ่นผู้หญิงให้ยอมรับและเชื่อมั่นกับความคิดความรู้สึกและการกระทำของผู้ชายในลักษณะเป็นผู้ที่กำหนดความสุขความพึงพอใจ ความสำเร็จหรือแม้แต่ความล้มเหลวในเรื่องเพศของผู้หญิง ผลจากการศึกษาได้แสดงให้เห็นว่า เมื่อผู้หญิงเกิดความเชื่อมั่นในผู้ชายที่เป็นคู่รักว่าจะรับผิดชอบไม่ทอดทิ้ง ผู้หญิงจะเริ่มปฏิบัติบรรทัดฐานของสังคมด้วยการเปิดเผยตัวกับคู่รักอย่างชัดเจน ซึ่งสะท้อนออกมาในลักษณะของการอยากรู้อยากลองและไม่ปฏิเสธความต้องการของคู่รักต่อไปอีก

2. ความคิดความรู้สึกขณะเริ่มต้นมีเพศสัมพันธ์

เพศสัมพันธ์เป็นกระบวนการตอบสนองความสุขความพึงพอใจทางเพศรูปแบบหนึ่ง ที่

มีลักษณะของความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดและเปิดเผยต่อกันมากที่สุด รูปแบบหรือท่วงท่าการมีเพศสัมพันธ์ (sexual acts) ในวัยรุ่นมีลักษณะของการหวังผลเพื่อการสืบพันธุ์มากกว่ารูปแบบอื่น (เช่น การมีเพศสัมพันธ์ทางทวารหนัก การมีเพศสัมพันธ์ในเพศเดียวกัน ฯลฯ) ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในวัยรุ่นในปัจจุบัน ยังคงมีรูปแบบที่สะท้อนความเป็นผู้มีอำนาจเหนือกว่าของผู้ชาย เป็นท่วงท่าของการแสดงพลังกำลังและอำนาจที่จะควบคุมกระบวนการตอบสนองความสุขความพึงพอใจทางเพศถือได้ว่าเป็นเป็นภาคปฏิบัติของวาทกรรมความสัมพันธ์ทางเพศที่แสดงออกมาในรูปแบบของการมีเพศสัมพันธ์ในรูปแบบเดิมหวังผลเพื่อการสืบพันธุ์โดยผู้ชายเป็นฝ่ายกระทำยังคงดำรงอยู่อย่างมั่นคงในสังคม การกระตุ้นเร้าความสุขความพึงพอใจจากการเริ่มต้นและสิ้นสุดการมีเพศสัมพันธ์มีความแตกต่างกันในแต่ละคนขึ้นอยู่กับทัศนคติค่านิยมเรื่องเพศที่ได้รับการปลูกฝังขัดเกลาขึ้นมาแตกต่างกัน ความคิดความรู้สึกของวัยรุ่นขณะเริ่มต้นมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน มีประเด็นที่สำคัญที่พบ ดังนี้

1) **เพศสัมพันธ์ครั้งแรกเกิดขึ้นโดยไม่ได้อาสาโดยไว้วางใจ** แม้ว่าวัยรุ่นชายจะได้มีการพูดจาชักชวนหวานล่อม เพื่อแสดงตัวเปิดเผยความต้องการของตนให้คู่รักได้รับรู้เป็นเชิงขมขื่นมีเพศสัมพันธ์ด้วยในลักษณะการพูดแบบที่เล่นทีจริงและวัยรุ่นหญิงก็มักรู้ความหมายของการแสดงออกของผู้ชายก็ตาม แต่ทั้งวัยรุ่นชายและหญิงไม่สามารถคาดหมายได้ว่าเพศสัมพันธ์จะเกิดขึ้นจริงเมื่อใด เพราะผู้ชายก็ไม่สามารถล่วงรู้ได้ว่าคู่รักของตนจะตกลงปลงใจยินยอมตามตนเองเมื่อใด ขณะเดียวกันผู้หญิงก็ไม่กล้าเป็นฝ่ายเริ่มต้นก่อนแม้ว่าตนได้ตัดสินใจยินยอมตามคู่รักแน่นอนแล้วก็ตาม ทั้งนี้เพราะกระบวนการตัดสินใจในเรื่องนี้ของผู้หญิงมักเป็นเรื่องเฉพาะตัวบุคคลภายนอกไม่สามารถล่วงรู้ได้เพราะเป็นเรื่องที่สังคมไม่ยอมรับ ภายหลังจากการตัดสินใจที่จะยินยอมมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักแน่นอนแล้ว ความยินยอมพร้อมใจของผู้หญิงที่เกิดขึ้นก็จะมีเฉพาะผู้หญิงเท่านั้นที่รู้อยู่ภายในใจ แต่จะยังคงไม่มีอะไรเกิดขึ้นถ้าหากชายคู่รักไม่รุกเร้าชักชวนเหมือนเช่นที่เป็นมาเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในครั้งแรกมิได้เกิดขึ้นในช่วงเวลาพิเศษที่มีการคาดหมายไว้วางใจแล้วแต่อย่างใด แม้ว่าอาจมีการส่งสัญญาณบางอย่างให้ผู้ชายได้รับรู้ได้ก็ตาม เช่น การไม่แสดงการปฏิเสธ การร้องขอและการเปิดโอกาสให้ผู้ชายสัมผัสเนื้อตัวได้มากขึ้น แต่วัยรุ่นชายก็มักคาดหวังไม่ได้ว่าการที่ผู้หญิงยินยอมตามให้มีการกอดจูบจะนำไปสู่การร่วมเพศจริง ๆ อาจมีการปฏิเสธขึ้นในขณะที่ตนเองกำลังลงมือกระทำก็ได้ การศึกษาพบว่า การที่คู่รักโอบอ้อมผ่อนตามไม่มีการจัดขึ้นปฏิเสธทำให้ผู้ชายสามารถกระทำโดยการรุกเร้าก้าวไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้ในที่สุดโดยที่วัยรุ่นชายก็ไม่ได้คาดคิดมาก่อนว่า คู่รักของตนเองจะยินยอมตามในวันนั้น ซึ่งสถานการณ์ที่ผู้ชายเป็นฝ่ายเสนอและเริ่มต้นก่อนนี้ผู้หญิงคนเดียวเท่านั้นที่สามารถกำหนดได้ว่าตนเองต้องการจะให้เพศสัมพันธ์

ก่อนแต่งงานเกิดขึ้นในวันเวลาดังกล่าวหรือไม่ โดยที่ผู้ชายอาจจะไม่ได้คาดคิดเตรียมการไว้ก่อนล่วงหน้าก็ได้ ดังนั้น การป้องกันที่เกิดขึ้น (*การคุมกำเนิด*) จึงมักเป็นเรื่องเฉพาะหน้าที่อยู่ในสามัญสำนึกพื้นฐาน ก็คือการไม่ให้เกิดการท้องขึ้นเท่านั้น วัยรุ่นชายหลายคนยอมรับว่าได้ใช้การหลั่งภายนอก ซึ่งเกิดขึ้นจากความคิดและความต้องการของผู้ชายเอง โดยที่การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกผู้หญิงมักไม่กล้าขอร้องหรือบอกที่เป็นคู่รักในเรื่องนี้อย่างไร เพราะความละอายและกลัวทำให้คู่รักเสียความรู้สึก

"คือผมเองก็ไม่ได้คิดมาก่อนว่าวันนั้นผมจะได้เขาจริงๆ ผมเลิกงานผมก็ไปหาเขาที่ห้องตามปกติ แต่วันนั้นไม่มีใครเขาอยู่คนเดียว พี่สาวเขาไปข้างนอก ผมก็อยู่คุยกับเขาสองคน คุยไปคุยมาผมก็มึนอารมณ์เพราะอยู่ด้วยกันสองคน เขาก็ไม่ได้ขจัดขึ้นอะไรยอมตามผมตลอดก็เลยได้เขานั้น" (*วัยรุ่นชายอายุ 20 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก*)

"ก็ไปเที่ยวกันตามปกติ แต่วันนั้นมันดึกไปหน่อยเขาก็ชวนว่าให้ไปนอนค้างบ้านเขามันดึกแล้วกลับไปก็โดนที่บ้านว่า เราก็คิดที่เขาชวนมันต้องมีอะไรมากกว่านั้น แต่มันก็อยู่ในสถานการณ์ที่ว่าเราพร้อม ก็ในเมื่อเรารักเขาและก็คิดว่าเราไปด้วยกันได้และเขาก็ต้องการอยู่แล้ว แต่มันยังไม่เริ่มอาจจะรอให้เราพร้อม เราก็กดโอเคกับเขาให้เขารู้ว่าเราพร้อม" (*หญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก*)

2) *ไม่คิดที่จะปฏิเสธอีกต่อไป* ดังที่ได้กล่าวไปแล้วว่า วัยรุ่นหญิงรู้ความหมายและความต้องการของชายรักตลอดเวลากว่า เป็นการสร้างสัมพันธ์เพื่อนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ แต่วัยรุ่นหญิงทุกคนมักถูกชักจูงให้เชื่อว่าการที่จะยินยอมมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายนั้นเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่และมีความหมายกับวิถีชีวิตของตนเองเป็นอย่างยิ่ง ผู้หญิงหลายคนเชื่อว่าการยินยอมตามผู้ชายง่าย ๆ นอกจากจะเสี่ยงต่อการถูกผู้ชายดูถูกว่า"ง่าย"แล้ว ยังอาจทำให้โอกาสในชีวิตของตนเองสูญสิ้นไปด้วย ซึ่งก็เท่ากับว่าเป็นความล้มเหลวในชีวิต การศึกษาพบว่า เมื่อวัยรุ่นผู้หญิงบางคนเกิดความมั่นใจในสิ่งที่ตนเองคาดหวังไว้แล้ว จึงตัดสินใจที่จะยอมกระทำตามใจตนเองและคู่รักโดยไม่คิดที่จะปฏิเสธอีกต่อไป เมื่อคู่รักเริ่มต้นการกระทำทางเพศกับตนเองเพื่อบรรลุความสัมพันธ์

"คือวันนั้นเขาพาไปที่บ้านเขา เรารู้สึกนะว่าต่างคนต่างมีความต้องการเหมือนกัน เราก็กดโอเคยินยอม เขาจะจับมือเรา บีบมือเราแน่นแล้วก็พูดชวนไปบ้านเขาแค่นี้เรารู้ว่าหมายถึงอะไร ก็ไม่คิดปฏิเสธเขาอีกเราได้ตัดสินใจกับเขาแล้วก็จะมีความคิดตรงนี้ในตอนนั้น"

(*วัยรุ่นหญิงอายุ 17 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก*)

"เราเริ่มไว้ใจกันมากแล้ว สนุกกันมาก เขากลับมาอยู่กับผมอยู่กันในห้องสองต่อสอง การถูกเนื้อต้องตัวกอดกันนี้ธรรมดามากแล้วตอนหลังนี้ ตอนนั้นพอผมเริ่มทำเขา เขาก็

เฉย ก็คิดว่าเขาเองคงมีใจกับเราแล้ว ก็เลยทำเลย" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคู่รัก)

"ตอนที่เขาชวนไปบ้านเขาก็คิดว่าต้องมีอะไรแน่ แต่ก็ไม่ได้คิดที่จะปฏิเสธเขาอีก เพราะเราก็เตรียมใจไว้แล้วไว้ใจเขาด้วยเห็นเขาเป็นคู่ใหญ่เขาคงไม่ทิ้งเรา เราก็มีความต้องการตรงจุดนี้ด้วยก็เลยยอมไปกับเขา" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

วัยรุ่นหญิงบางคนเกิดความรู้สึกละอายใจและไม่แน่ใจกับการตัดสินใจของตนเองว่าจะทำให้ผู้ชายคิดและมองตนเองในแง่ไม่ดี จึงปฏิเสธไม่ยอมให้คู่รักเฝ้าโลมก้นหน้าต่อไปอีก แต่เป็นการปฏิเสธโดยการต่อรองผัดผ่อนเพื่อยืดเวลาการมีเพศสัมพันธ์ออกไปและยอมอนุญาตให้คู่รักสัมผัสเนื้อตัวอย่างใกล้ชิดได้เพราะคิดว่าการปฏิเสธอย่างสิ้นเชิงอาจจะทำให้คู่รักรู้สึกเสียหน้า เสียความรู้สึกจากการปฏิเสธอย่างกระชั้นหันของตนเอง

"มันเหมือนกับสัญชาตญาณนะว่าเขาต้องการอะไร ก็ก็บอกไปดีกว่ารอก่อนได้ มั้ยวันนี้ยังไม่พร้อมนะไว้วันอื่นแล้วกัน เขาก็บอกว่างั้นนอนกอดเฉยๆ แล้วกัน เราก็รู้สึกเหมือนเขาจะงอนๆ เราก็เลยยอมให้เขาแค่นั้น ถ้ามากกว่านั้นก็รู้สึกว่ามันอาจจะเร็วเกินไป"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

3) การยินยอมเพราะอารมณ์ความรัก

อารมณ์รักมีส่วนสำคัญต่อการสร้าง

จินตนาการความสุขความพึงพอใจทางเพศ ในขณะที่ผู้หญิงถูกชักจูงให้ร่วมรักกับผู้ชายด้วยความรัก ผู้ชายก็จะถูกชักจูงให้ร่วมรักกับหญิงเพื่อพัฒนาความเป็นชายของตนเอง โดยเฉพาะในสังคมที่ยอมรับอำนาจผู้ชายเป็นใหญ่เมื่อผู้ชายต้องการที่จะพัฒนาความเป็นชายของตนอย่างเต็มที่ จึงจำเป็นต้องแสดงความสามารถและเอกลักษณ์ความเป็นชายว่าเหนือกว่าผู้หญิงด้วยรูปแบบการมีเพศสัมพันธ์ที่กดบังคับให้ผู้หญิงมีบทบาทน้อยที่สุด วัยรุ่นชายสามารถมีความสุขความพอใจทางเพศได้มากที่สุดจากการที่ตนเองเป็นฝ่ายเริ่มต้นและกระทำทางเพศขณะเดียวกันความสุขความพอใจทางเพศของวัยรุ่นหญิงจะเกิดขึ้นจากการมีเพศสัมพันธ์ด้วยอารมณ์ความรัก การศึกษาพบว่า ความคิดความรู้สึกของวัยรุ่นชายและหญิงขณะเริ่มต้นและมีการกระทำต่อกัน เป็นเรื่องของ "ความรัก" วัยรุ่นชายจะใช้การพูดถึงความรักของตนเองโน้มน้าวความคิดและอารมณ์ของคู่รัก ขณะเดียวกันวัยรุ่นหญิงก็จะใช้การถามเพื่อให้คู่รักยืนยันความรักจากการกระทำของตนเอง ซึ่งสะท้อนถึงการมีเพศสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นนี้ เป็นความสัมพันธ์ทางสังคมที่ถูกชักจูงความรู้สึกนึกคิดให้อยู่บนฐานของความสุขเกิดขึ้นจากความรู้สึกรัก มิใช่เป็นเพียงการปลดปล่อยความต้องการทางกายภาพเท่านั้น ความคิดและความรู้สึกขณะมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องของการที่ผู้ชายเป็นผู้สร้างอารมณ์บรรยากาศในความสัมพันธ์ ผู้หญิงจะเป็นฝ่ายยินยอมโอนอ่อนผ่อนตามความต้องการของชายที่มีการหวานล่อมเชิญชวนด้วยการยืนยันความรักความเชื่อใจซึ่งกันและกัน

"ผมจะพูดแบบสร้างบรรยากาศ ผมจะบอกเขาว่าผมรักเขามาก ผมอยากได้เขา นะ ท่านองนี่" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคูรัก)

"พอผมเริ่มลงมือทำเขาเขาก็จะถามผมว่าที่ทำแบบนี้แล้วรักเขาจริงหรือเปล่า แต่ตอนนั้นความรู้สึกผมมันเต็มที่แล้วมันอยากได้ก็บอกเขาว่ารักสิ ถ้าไม่รักแล้วจะทำแบบนี้หรือ เขาก็จะยอมตามผมตลอด" (วัยรุ่นชายอายุ 17 ปี ทำงานโรงงาน มีคูรัก)

"คือการกอดจูบลูบไล่มันทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างมันพาเราไปจนเราหยุดมันไม่ได้ ก็เลยเกิดขึ้น" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคูรัก)

"ตอนแรกก็จะไม่ยอม แต่แฟนเขาเข้ามาถึงตัวเลยแบบไม่ทันตั้งตัวด้วยซ้ำ เขาก็ บอกว่าเขารักเรามากนะ ที่ต้องทำแบบนี้เนี่ยแสดงว่าเขารักเราจริงเขาจึงทำแบบนี้ เขาก็จะพูดรับรอง จนเราคิดว่าเขาต้องใช่แล้ว ถ้าเราไม่ใช่คนที่เขามั่นใจแล้วเขาก็คงจะไม่ทำ"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคูรัก)

โดยสรุป ความคิดความรู้สึกของวัยรุ่นชายและหญิงขณะเริ่มต้นและขณะลงมือ กระทำการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน แม้ว่าต่างคนต่างไม่สามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดขึ้นจริง เมื่อใดก็ตาม แต่ความคิดและความรู้สึกที่เกิดขึ้นนั้นจะขึ้นอยู่กับอารมณ์ความรู้สึกรักใคร่และเชื่อใจ กันแล้วและเชื่อว่าได้เลือกคนที่ดีที่สุดในตัวแล้ว ความคิดดังกล่าวทำให้ผู้หญิงบางคนไม่ คิดที่จะปฏิเสธอีกต่อไปเพราะคิดแล้วว่าความรู้สึกดังกล่าวเป็นความยินยอมที่เกิดจากความรักความ ไว้วางใจต่อกัน อาจจะพูดได้ว่า เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานครั้งแรกที่เป็นผลมาจากความรัก ความสมัครใจอย่างแท้จริงนอกเหนือจากจะสร้างความตื่นเต้นจากประสบการณ์ทางเพศที่ได้รับแล้ว ยังเป็นประสบการณ์ที่สร้างความสุขความประทับใจให้กับทั้งสองฝ่ายอีกด้วย โดยที่ข้อผิดพลาด ต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นก็จะไม่เป็นเหตุให้เสียความรู้สึกมากนักเพราะความตื่นเต้น ความประหม่าของ ทั้งชายและหญิง เมื่อเหตุการณ์นั้นได้ผ่านพ้นไป เพศสัมพันธ์ครั้งแรกนี้ได้กลายเป็นเงื่อนไขผูกมัด ผู้หญิงที่ส่งผลทำให้วัยรุ่นชายหญิงเกิดความคิดความรู้สึกบางอย่างที่เปลี่ยนแปลงไปและเกิดสิทธิ บางอย่างขึ้นในความสัมพันธ์ทางเพศภายหลังจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ซึ่งจะได้นำเสนอ ดังต่อไปนี้

3. ความคิดความรู้สึกภายหลังการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน

ประเด็นสำคัญของการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายกับหญิงประการหนึ่งคือ เป็นความสัมพันธ์ที่ยืนอยู่บนพื้นฐานของความแตกต่างทางสังคมระหว่างผู้ชายกับหญิง อาจจะกล่าวได้ว่า กระบวนการจัดเกลาดัดจนกันนิยมและบรรทัดฐานทางสังคมทำให้ผู้หญิงทุกคนตระหนักดีว่า การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นเรื่องที่สังคมไม่ยอมรับ และผลลัการะับผิดชอบที่เกิดขึ้นทั้ง

หมดให้กับผู้หญิงแต่ผู้เดียว โดยที่สังคมไม่ได้คาดหวังให้ผู้ชายต้องเป็นฝ่ายมารับผิดชอบมากนัก การศึกษาได้พบว่า ภายหลังจากการยินยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคูรักแล้ว วัยรุ่นผู้หญิงเหล่านี้ต่างมีความคิดความรู้สึกที่ไม่แตกต่างกันมากนัก อาจมีปัจจัยที่ทำให้มีความแตกต่างกันไป บ้างขึ้นอยู่กับการประหลาดปฏิบัติของผู้ชายที่มีต่อผู้หญิงคนรักและการเคยมีประสบการณ์ทางเพศของผู้หญิง เช่น วัยรุ่นหญิงที่เคยมีประสบการณ์ทางเพศหรือเคยได้เสียกับคูรักมาก่อน หรือวัยรุ่นชายที่ยังคงให้การดูแลรับผิดชอบเอาใจใส่ดูแลรักอย่างสม่ำเสมอ มักทำให้วัยรุ่นหญิงไม่รู้สึกคับข้องใจหรือวิตกกังวลกับตนเองมากนัก ซึ่งจะต่างจากวัยรุ่นหญิงบางคนที่มีประสบการณ์ครั้งแรกจะมีความคิดความรู้สึกที่เรียกร้องความรักความเอาใจและความซื่อสัตย์จากคูรักมากขึ้นเกิด ความหวาดระแวงและวิตกกังวลกับตนเองเป็นอันมากและถ้าหากชายคูรักทำท่าทีเหินห่างก็ยิ่งทำให้เกิดความเครียดและวิตกกังวลเพิ่มมากขึ้นเป็นทวีคูณการศึกษาความคิดความรู้สึกของวัยรุ่นภาย หลังจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานได้พบประเด็นสำคัญ ซึ่งจะได้นำเสนอตามช่วงเวลาของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ดังต่อไปนี้

- 1) ความคิดความรู้สึกภายหลังการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานครั้งแรก
- 2) การมีเพศสัมพันธ์ครั้งต่อ ๆ มา

1. ความคิดความรู้สึกภายหลังการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานครั้งแรก

การศึกษาความคิดความรู้สึกของวัยรุ่นภายหลังการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ครั้งแรกพบว่า มีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศและประสบการณ์ทางเพศของ วัยรุ่นหญิงและชาย โดยที่ในกลุ่มของวัยรุ่นหญิงที่เคยมีประสบการณ์ทางเพศมาก่อนนั้น ความกลัว ความวิตกกังวลและความตื่นเต้นทางเพศก็จะน้อยกว่าวัยรุ่นหญิงที่ไม่เคยมีประสบการณ์ทางเพศ มาก่อน ซึ่งความสุขความตื่นเต้นและความพอใจทางเพศนั้นพบว่า ในกลุ่มของวัยรุ่นชายมักจะ ได้ รับไม่แตกต่างกันมากนัก อาจแตกต่างกันไปบ้างขึ้นอยู่กับประสบการณ์ทางเพศของวัยรุ่นชายแต่ละ คนด้วยคือ ประสบการณ์ทางเพศครั้งแรกกับคูรักจะสร้างความตื่นเต้นอยากรู้อยากลองมากกว่า วัยรุ่นชายที่เคยมีประสบการณ์ทางเพศมาก่อน ภายหลังจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานวัยรุ่น ชายและหญิงได้รับรู้ประสบการณ์ทางเพศซึ่งมีผลต่อความรู้สึกนึกคิดและการแสดงออกเรื่องเพศ ในแต่ละคนในลักษณะที่แตกต่างกันไป ดังต่อไปนี้

1.1) **ความสุขความพอใจทางเพศ** เป็นเรื่องยากที่จะอธิบายได้อย่างชัดเจนว่า หลังจากเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานครั้งแรก วัยรุ่นแต่ละคนมีความสุขความพอใจทางเพศ หรือไม่ อย่างไร การศึกษานี้พบว่า ความคิดความรู้สึกเกี่ยวกับความสุขความพึงพอใจจากการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนแต่งงานในวัยรุ่นชายและหญิงนั้นขึ้นอยู่กับความสุขความอบอุ่นที่ได้อยู่ใกล้ชิดสัมผัสทางกาย

ซึ่งกันและกัน และบรรลุความสุขทางเพศ (orgasm) ซึ่งพบว่า ความสุขความพึงพอใจทางเพศที่ได้รับยังมีความแตกต่างระหว่างชายกับหญิง การศึกษาพบว่า วัยรุ่นชายมักได้รับความสุขและความพึงพอใจทางเพศจากความคิดและความรู้สึกต้องการบรรลุความสุขกับคู่รัก ในขณะที่ในกลุ่มของวัยรุ่นหญิงยังมีความคิดความรู้สึกที่ซับซ้อนและแตกต่างกันออกไปอย่างหลากหลาย แต่มีประเด็นที่ใกล้เคียงกันก็คือ ความรู้สึกที่ว่าตนเองไม่คิดหรือคาดหวังว่าจะได้รับความสุขทางเพศแบบการบรรลุกับคู่รัก โดยที่ให้เกิดผลว่าการคิดคาดหวังเช่นนั้นอาจจะไม่ได้รับและยังทำให้แฟนไม่มีความสุขก็ได้ หรืออาจทำให้แฟนรู้สึกเบื่อหน่ายตนเองได้ และมีความคิดว่าการมีความรักความเข้าใจกันได้อยู่กับคนรักอย่างใกล้ชิด มีการสัมผัสทางกายซึ่งกันและกันก็มีความสุขเพียงพอแล้ว ในขณะที่วัยรุ่นหญิงบางคน โดยเฉพาะวัยรุ่นหญิงที่เคยมีประสบการณ์ทางเพศจะให้ความสำคัญกับความสุขจากการบรรลุความสุขทางเพศ และถือว่าเป็นสิ่งที่จะทำให้ผู้ชายกับผู้หญิงอยู่ด้วยกันได้อย่างมีความสุข

"คือการมีเพศสัมพันธ์กันถ้าเขาสามารถทำให้เรามีความสุขได้โอเคก็อยู่ด้วยกันได้ แต่ก็อยู่ที่ว่าเรามีความต้องการมากน้อยแค่ไหน ถ้าเวลาที่เรามีความต้องการมากผู้ชายมีความต้องการน้อยก็ต้องมีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกันอาจจะมีมือที่สามเข้ามา"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 17 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

"คือกับคนแรกมันจะมีความสุข ความอบอุ่นมากกว่าเพราะเรารักเขามาก และมันเป็นครั้งแรก แต่กับแฟนคนที่สองนี่คือ เราไม่ถึงกับรักเขาแต่มันเป็นความต้องการของเรา มากกว่าและอีกอย่างหนึ่งเราเป็นลูกผู้หญิงด้วยเราต้องการที่พึ่ง ต้องการมีคนมาดูแลให้มีความสุขเรามากกว่า" (วัยรุ่นหญิงอายุ 19 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

ความสุขความพึงพอใจจากเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานครั้งแรกยังมีความเกี่ยวข้องกับวิถีปฏิบัติของผู้ชาย การศึกษาพบว่า วัยรุ่นหญิงมีความรู้สึกเป็นสุขและอบอุ่นใจจากการที่คู่รักแสร้งความรู้สึกของตนเองขณะเริ่มต้นมีเพศสัมพันธ์ เช่น การถามถึงความพร้อม มีการสัมผัสแล้วโหมกก่อนหลัง นอกจากนี้ การที่ผู้ชายถามถึงความรู้สึกที่ได้รับทำให้ผู้หญิงเกิดความรู้สึกว่า เป็นการคำนึงถึงหรือแสร้งความรู้สึกของตนเอง ทำให้ตนเองมีความสุขความพอใจในตัวของคู่รักมากกว่าความรู้สึกที่ได้รับทางกาย เป็นการสะท้อนถึงความสุขความพอใจของผู้หญิงที่ได้รับทางจิตใจมากกว่าทางกาย

"แฟนเขาจะแสร้งเรามากตั้งแต่ครั้งแรกเลย เขาจะคอยถามว่ามีความสุขมั๊ย เป็นอะไรหรือเปล่าอะไรทำนองนี้" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

"เขาก็จะถามนะว่า เธอทำไม่ช้าจัง เบนเสร็จแล้วนี่ละ เขาก็คงอยากให้เรามีความสุข แต่ถ้ามันไม่ถึงจุดนั้นมันก็ไม่ใช่ว่าสำคัญ สำหรับตัวเองคิดว่าความรักความเข้าใจให้กันได้สัมผัสตอนเดียวกันคุยกันมันก็มีความสุขดีแล้ว" (วัยรุ่นหญิงอายุ 14 ปี มหาวิทยาลัยปี 1 มีคู่รัก)

1.2) **ความรู้สึกวิตกกังวล** ผู้หญิงไทยถูกสังคมควบคุมเข้มงวดเรื่องเพศมากกว่าผู้ชาย ค่านิยมและบรรทัดฐานสังคมทำให้ผู้หญิงทุกคนตระหนักดีว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นเรื่องต้องห้ามและเสื่อมเสียสำหรับผู้หญิง แม้ว่า ก่อนการยินยอมมีเพศสัมพันธ์วัยรุ่นหญิงจะได้พยายามหาเหตุผลมาตอรองกับตนเองและบรรทัดฐานของสังคมจนทำให้รู้สึกกลัวและคับข้องใจลดลงไป มีความรู้สึกสบายใจมากขึ้นแล้วก็ตาม แต่เมื่อเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานได้เกิดขึ้นและผ่านพ้นไปแล้ววัยรุ่นหญิงจะมีความรู้สึกหลายอย่างที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ ส่งผลให้เกิดเป็นความรู้สึกวิตกกังวลอยู่ตลอดเวลา การศึกษาพบว่า เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานทำให้วัยรุ่นหญิงเกิดความรู้สึกวิตกกังวลว่าตนเองจะถูกสังคมประณามลงโทษได้ หากเรื่องที่ตนไปมีความเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานแพร่พรายออกไปไม่ว่าจะทางหนึ่งทางใดก็ตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตั้งท้องขึ้นมาซึ่งจะมีผลกระทบต่อการใช้ชีวิตในสังคมอีกหลายๆ เรื่องนอกจากนี้ยังมีความรู้สึกขาดความมั่นคงภายในจิตใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับคู่รัก วัยรุ่นหญิงบางคนมีความรู้สึกว่าการตัดสินใจยินยอมให้กับคู่รักก่อนแต่งงานทำให้ตนเองขาดความมั่นใจที่จะเหนี่ยวรั้งผู้ชายไว้ได้อีกต่อไป หรือกล่าวได้อีกนัยหนึ่งได้ว่า ความคิดความรู้สึกวิตกกังวลใจหลังจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานครั้งแรกประการหนึ่งก็คือ การสูญเสียคุณค่าในตัวเองไปอาจทำให้ผู้ชายหมดรักและไปมีคนอื่นต่อไปอีกได้ ส่งผลทำให้วัยรุ่นต่างเกิดความรู้สึกหวาดระแวงหึงหวงคู่รักมากขึ้น ซึ่งความรู้สึกเช่นนี้ ได้นำไปสู่การทะเลาะเลิกลากันในวัยรุ่นบางคู่เพราะโดยที่วัยรุ่นหลายคนคิดว่าเหตุของความไม่ไว้วางใจกันเป็นความ "ไม่เข้าใจกัน" จึงทำให้เกิดความทุกข์และต้องเลิกลากันไป

"รู้สึกกลัวมากกว่า กลัวมีปัญหาจะเครียดมาก กลัวท้องกลัวแม่จะรู้ กลัวเรียนไม่จบ มันจะกังวลไปหมด" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคู่รัก)

"มันจะรู้สึกระแวงด้วย กลัวว่าเขาจะไม่จริงใจกับเราทั้งเราไปติดใจคนอื่น อีกระแวงว่าพ่อแม่จะรู้คนอื่นจะรู้เรื่องของเราก็ไม่กล้าที่จะพูดบอกใครได้เรื่องแบบนี้ ได้แต่เก็บไว้คนเดียว" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

ประเด็นสำคัญประการหนึ่งที่พบจากผลการศึกษา คือวัยรุ่นชายก็จะเข้าใจและตระหนักดีเช่นกันว่า ผู้หญิงจะรู้สึกอย่างไรกับเหตุการณ์ที่ผ่านพ้นไปนี้ ว่าเป็นความรู้สึกวิตกกังวลใจและเสียใจ แต่บรรทัดฐานทางสังคมทำให้ผู้ชายไม่ได้มีความรู้สึกเช่นเดียวกับผู้หญิง และมักพยายามคิดว่าผู้หญิงก็คงทำใจได้ก่อนที่จะตัดสินใจมีอะไรกับตนเองแล้ว และก็คงไม่รู้สึกเสียใจอะไรมากนัก

"เขาเองก็คงไม่ได้เสียใจอะไร เพราะถ้าเขาเห็นว่ามันเป็นเรื่องไม่ดี เขาก็คงไม่ยินยอมผมตั้งแต่แรกแล้ว" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

2. การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานครั้งต่อ ๆ มา

แม้ว่าเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานครั้งแรกจะสร้างความรู้สึกตื่นเต้นทำให้ได้รับรู้จากประสบการณ์จริงถึงความรู้สึกของความสุขความพอใจทางเพศจากคู่รักก็ตาม แต่ก็มักสร้างความรู้สึกวิตกกังวลกับผลแห่งพฤติกรรมดังกล่าวนั้นควบคู่กันไปด้วยเสมอ การศึกษาพบว่า หลังจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในครั้งแรกซึ่งแม้จะสร้างความทุกข์วิตกกังวลให้เกิดขึ้นกับวัยรุ่นหญิงก็ตาม แต่ก็จะเกิดขึ้นมากในระยะแรกๆ หลังจากนั้นความคิดความรู้สึกดังกล่าวก็จะค่อยๆ ลดลงไปจากปัจจัยหลายประการ การศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ทำให้วัยรุ่นหญิงรู้สึกผ่อนคลายความเครียดและความวิตกกังวล ประกอบด้วย พฤติกรรมการเอาใจใส่ดูแลของวัยรุ่นชายคู่รัก และผลที่อาจเกิดขึ้นตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานครั้งแรกที่อาจจะส่งผลกระทบต่อตัวของวัยรุ่นหญิงเช่นอาการผิดปกติบางอย่างเกี่ยวกับเพศที่อาจเกิดขึ้นตลอดจนความลับของเรื่องที่เกิดขึ้นยังคงเป็นความลับไม่มีใครล่วงรู้ถ้ารู้ระยะเวลาที่ค่อย ๆ ผ่านไปนั้นไม่ได้ทำให้ปัจจัยดังกล่าวส่งผลในทางลบก็จะทำให้วัยรุ่นหญิงยังรู้สึกผ่อนคลายความเครียดความกังวลลง และรู้สึกสบายใจขึ้นตามไปด้วย ความคิดความรู้สึกเช่นนี้ทำให้เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่รักในครั้งต่อ ๆ มาแตกต่างไปจากครั้งแรกซึ่งจะมีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่รักในครั้งต่อ ๆ มาดังต่อไปนี้

1) วัยรุ่นชายจะใช้การนัดพาเที่ยวเป็นการขอมีเพศสัมพันธ์ด้วย

การศึกษาพบว่า ในความคิดความรู้สึกของวัยรุ่นบางคนแล้วการขอมีเพศสัมพันธ์ในครั้งแรกนั้นนอกเหนือจากจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ยากแล้ว ถ้าเกิดขึ้นแล้วยังทำให้ความยากลำบากในการขอมีเพศสัมพันธ์ด้วยในครั้งต่อไปหมดไปด้วย วัยรุ่นชายหลายคนมีความรู้สึกว่าการมีเพศสัมพันธ์เป็นการครอบครองหรือได้เป็นเจ้าของผู้หญิงคนนั้นแล้ว เมื่อตนเองมีความต้องการก็สามารถที่จะขอมีความสัมพันธ์ได้อีกโดยที่มีความคิดว่าเป็นความต้องการของผู้หญิงที่ต้องการให้เป็นเช่นนั้นด้วย เพราะการที่ตนเองได้ผู้หญิงคนใดแล้วไม่สนใจที่จะขอมิซ้ำอีก ก็เสมือนหนึ่งเป็นการได้แล้วทั้งไม่สนใจใยดี วัยรุ่นชายหลายคนมีความคิดและรู้สึกว่าการขอคู่รักมีเพศสัมพันธ์ด้วยในครั้งต่อๆ มาจะง่ายกว่าครั้งแรกเพราะคู่รักมักจะไม่นิเสธและอีกประการหนึ่งก็จะใช้การพูดขอตรงๆ เพราะคิดว่าต่างคนต่างก็เข้าใจในสิ่งนี้ตรงกันแล้ว โดยการจะขอนัดพาเที่ยวก่อนหลังจากนั้นก็พาไปที่บ้านของวัยรุ่นชาย ซึ่งการพูดขอมีเพศสัมพันธ์ก็จะเกิดขึ้นในช่วงของการพาเที่ยว

"ก็จะต่างกัน มันจะง่ายกว่า คือเขาจะรู้ว่าเราต้องการอะไรก็จะนัดเที่ยวกัน ถ้าบรรยากาศดีก็จะโอเควันนั้น" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

"มันก็จะลงเอยด้วยเรื่องนี้ตลอด เขาจะเป็นฝ่ายต้องการก็โดยตรงๆ เลย วันนี้ได้มัย มีอะไรหรือเปล่า วันนี้ขอมะ อะไรทำนองนี้" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคู่รัก)

การขอมีเพศสัมพันธ์ในครั้งต่อ ๆ มาก็ขึ้นอยู่กับอารมณ์ความต้องการทางเพศ และความต้องการที่อยากจะอยู่ใกล้ชิดด้วย ซึ่งเกิดขึ้นได้ทั้งหญิงและชาย การศึกษาพบว่า การขอของฝ่ายหญิงจะไม่โดยตรง ๆ เหมือนกับวัยรุ่นชายแต่จะใช้การขอแบบอ้อม ๆ โดยการบอกให้คู่รักมาหาเพราะรู้สึกคิดถึงหรือมีธุระจะคุยด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความกระดากอายที่จะพูดโดยตรงๆ นอกจากนี้ยังพบว่า วัยรุ่นหญิงบางคนใช้วิธีการไปหาคู่รักยังที่พักซึ่งมักจะเป็นวัยรุ่นที่พักอาศัยตามหอพักการไปมาหาสู่กันเป็นเรื่องปกติธรรมดากระหว่างหญิงชายคนอื่นๆ ก็คิดว่าเป็นเรื่องส่วนตัวจะไม่มีใครมาสนใจกัน

"คือเขาจะไม่พูดบอกตรงๆ นะเขาจะโทรบอกให้ไปหาเขาหน่อยเขาคิดถึง มีธุระจะคุยด้วย หรือบางทีก็บอกว่าเธอวันนี้อยากเจอนะอะไรทำนองนี้"

(วัยรุ่นชายอายุ 17 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

"มันก็ไม่แน่ เมื่อความต้องการมันก็จะมีทั้งสองฝ่ายบางที่อ้อมก็จะไปหาเขาที่ห้องเขาก็จะไม่ให้กลับแบบเขาเหมือนจะบอกว่า คืนนี้นอนที่นี้ละ แต่ส่วนมากเขาจะมารับไปที่ห้องเขามากกว่า" (วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี ทำงานโรงงาน มีคู่รัก)

2) การไม่คิดปฏิเสธคู่รัก การศึกษาพบว่า วัยรุ่นหญิงมีความคิดที่จะปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักน้อยมากและมีความรู้สึกไม่แตกต่างกันมากนักขึ้นอยู่กับปัจจัยบางประการที่แตกต่างกันไปแต่ละคนเช่น มีความจำเป็นทางด้านร่างกายที่ไม่สามารถมีเพศสัมพันธ์ได้ (การเจ็บป่วย มีรอบเดือน) ลงโทษประชดประชันคู่รักที่ไม่ยอมทำตามคำขอร้องบางอย่างของตนเอง (ไม่ช่วยเหลืองาน ผิดนัด) การปฏิเสธที่เกิดขึ้นก็มักไม่มีผลจริงจังมากนักเพราะวัยรุ่นหญิงบางคนใช้วิธีการปฏิเสธ เพื่อต้องการให้คู่รักมาง้อหรือมาขอโทษ เพราะตนเองรู้สึกโกรธหรือไม่พอใจคู่รัก ดังนั้นเมื่อคู่รักเข้ามาขอร้องก็มักจะใจอ่อนยินยอมตามในที่สุด นอกจากนี้อารมณ์ความต้องการทางเพศของผู้หญิงทำให้ไม่คิดปฏิเสธ วัยรุ่นผู้หญิงบางคนมีความรู้สึกว่าการเอาอกเอาใจ การเล้าโลมให้เกิดอารมณ์ความต้องการทำให้ตนเองไม่คิดที่จะปฏิเสธ ในขณะที่วัยรุ่นชายบางคนคิดว่าวิธีการที่จะทำให้ผู้หญิงไม่ปฏิเสธก็คือการไม่ขอมีเพศสัมพันธ์บ่อยเกินไป การยืดเวลาให้นานออกไปนอกจากจะทำให้ผู้หญิงเกิดความต้องการมากขึ้นแล้ว ยังสามารถใช้เป็นเหตุผลต่อรองกับ คู่รักได้ด้วย

"ก็มีแต่ไม่บ่อยมากเขาก็จะมารับไปกินข้าวแล้วก็จะไป ก็คิดว่าเรารักเขาด้วย และก็ทุกๆ ครั้ง เขาก็จะทำให้เรามีอารมณ์ร่วมด้วย ทำให้เราไม่คิดที่จะปฏิเสธเขา"

(วัยรุ่นหญิงอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคูรัก)

"คือผมจะนานๆ ครั้งก็จะมีเหตุผลอย่างไ้ว่านานแล้วนะไม่เห็นใจเธอ เขาเองก็ต้องมีความต้องการมากขึ้นด้วย" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคูรัก)

9) การปรับปรุงความสุขความพอใจทางเพศ การปรับปรุงความสุขความพอใจทางเพศเป็นการพูดคุยสื่อสารกันระหว่างชายกับหญิงเกี่ยวกับการแสวงหา หรือเพิ่มความสุขความพอใจจากการมีเพศสัมพันธ์ซึ่งกันและกันให้มากที่สุด กระบวนการดังกล่าวมักเกิดขึ้นได้ยากหรือน้อยมากในสังคมไทยที่มีทัศนคติต่อเรื่องเพศเป็นเรื่องปกปิดต้องห้ามทำให้การพูดคุยสอบถามเรื่องเพศเป็นเรื่องน่าอายไม่เหมาะสม จนกระทั่งมีการเปรียบเทียบในเรื่องนี้ในสังคมว่าเรื่องเพศเป็นสิ่งที่ชอบทำและไม่ชอบพูด นอกจากนี้ค่านิยมและบรรทัดฐานสังคมยังทำให้ผู้หญิงถูกขัดเกล่าให้เป็นเพศที่ไม่สนใจเรื่องเพศ การหมกมุ่นแสดงความสนใจเรื่องเพศเป็นสิ่งที่น่าอายยิ่งทำให้การพูดคุยสื่อสารเพื่อปรับปรุงความสุขความพอใจทางเพศเป็นสิ่งที่น่าอายอาจเป็นการทำลายบรรยากาศและอารมณ์ทางเพศซึ่งกันและกันได้ แม้ว่าการมีเพศสัมพันธ์กันบ่อยๆ จนบางครั้งวัยรุ่นหญิงสามารถเป็นฝ่ายเริ่มต้นก่อนได้โดยวัยรุ่นชายไม่รู้สึกลัวเสียอารมณ์แต่อย่างใดก็ตามแต่การที่ผู้หญิงเป็นการเริ่มต้นและบางครั้งเป็นฝ่ายกระทำเองด้วยนั้นเป็นการพยายามที่จะปรับปรุงเพิ่มเติมความสุขทางเพศของวัยรุ่นหญิงเองด้วยโดยไม่มีการพูดคุยกัน วัยรุ่นหญิงมีความคิดว่าอยากที่จะพูดคุยกับคูรักในเรื่องเพศ แต่ก็ไม่กล้าเริ่มก่อนเพราะกระดากอายและกลัวคูรักจะคิดว่าตนเองมีความต้องการในเรื่องมากจนออกนอกหน้า ในขณะที่เดียวกันระบบบรรทัดฐานสังคมที่ขัดเกล่าให้ผู้ชายเป็นฝ่ายกระทำ (Active) ผู้หญิงเป็นฝ่ายยอมตามนั้น มีผลทำให้วัยรุ่นชายขาดความมั่นใจและไม่ค่อยมีความสุขทางเพศหากคูรักเป็นฝ่ายเริ่มต้นและกระทำทางเพศบ้างในบางครั้ง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในครั้งต่อๆ มาแม้ว่าความคุ้นเคยกันอาจจะทำให้ความกระดากอายลดลงก็ตาม แต่ก็ไม่มีผลต่อการพูดคุยสื่อสารเพื่อปรับปรุงความสุขความพอใจทางเพศให้เพิ่มขึ้นได้

"ไม่เคยคุยกัน ทั้งๆ ที่ก็อยากจะคุยอยากจะบอกนะแต่ไม่กล้า อาย จะทำเอง บางครั้งคือถ้าเราต้องการแล้วเรารู้ใจกันแล้วเราก็จะสามารถที่จะไม่อายกัน เป็นการเปลี่ยนรสชาติบ้าง อะไรที่มันน่าลอง" (ผู้หญิงอายุ 18 ปี ทำงานโรงงาน อยู่กับคูรัก)

"สำหรับผมถ้าผู้หญิงเขาขึ้นมาทำเองนี้ ผมจะไม่ค่อยนั้นเลย จะไม่ค่อยมั่นใจเลยคล้ายกับว่า มันจะไม่ถึงจุดนั้น" (วัยรุ่นชายอายุ 18 ปี อาชีวศึกษา มีคูรัก)

"คือผมจะทำเองมากกว่า มันมีอารมณ์มากกว่า ผู้หญิงควรมีความเป็นผู้หญิงในเรื่องนี้นะ" (วัยรุ่นชายอายุ 17 ปี ทำงานโรงงาน มีคูรัก)

โดยสรุป ในขั้นตอนของการลงมือกระทำทางเพศ การมีเพศสัมพันธ์กับคู่อีกก่อนแต่งงานนี้พบว่า แม้วัยรุ่นโดยเฉพาะผู้หญิงจะรู้สึกเกรงกลัวกับผลที่อาจจะเกิดขึ้นกับตนเองต่อการตัดสินใจยินยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่อีก และได้พยายามหาเหตุผลขึ้นมาต่อรองจนทำให้ตนรู้สึกผ่อนคลายสบายใจขึ้นมากแล้วก็ตาม แต่เมื่อภายหลังจากการมีเพศสัมพันธ์ผ่านพ้นไปแล้ว ความรู้สึกกดดันต่างๆ ก็ได้กลับมาทำให้ผู้หญิงรู้สึกหวาดกลัวและวิตกกังวลเพิ่มขึ้นไปอีก และมีความลึกซึ้งมากขึ้นอันเนื่องมาจากอิทธิพลจากค่านิยมและบรรทัดฐานทางสังคมที่ยังฝังลึกอยู่ภายในจิตใจของผู้หญิงทุกคน ทำให้ตระหนักว่าเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานทำให้ตนเองได้สูญเสียคุณค่าของผู้หญิงที่ดีควรปฏิบัติไป ผู้ชายที่เป็นคู่อีกอาจจะรู้สึกคูหมั่นและละทิ้งไปจึงยังมีความเครียดและความหึงหวงไม่ไว้วางใจคู่อีกมากขึ้น ช่วงเวลาที่ผ่านไปเป็นช่วงที่วัยรุ่นหญิงจะใช้ความสังเกตตัวเองและสิ่งแวดล้อมรอบข้างเพื่อตรวจสอบผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นตามมาโดยลำพัง ไม่สามารถปรึกษาพูดคุยบอกใครได้เพราะกลัวการไม่ยอมรับ จึงเป็นช่วงที่ผู้หญิงจะรู้สึกเป็นทุกข์และวิตกกังวลมากอีกช่วงหนึ่ง และถ้าหากเหตุแห่งความกลัวนั้นไม่ปรากฏผลก็จะทำให้ผู้หญิงเริ่มผ่อนคลายความรู้สึกกดดันต่างๆลงเงื่อนไขของความสัมพันธ์ที่มีเพศสัมพันธ์เป็นสื่อกลางก็จะเริ่มปรากฏชัดเจนมากขึ้น วัยรุ่นชายและหญิงเริ่มมีเพศสัมพันธ์กันบ่อยมากขึ้นในบรรยากาศของความเข้าใจและความตื่นตัวพอใจทางเพศ และแม้ว่าความคุ้นเคยและไว้วางใจต่อกันจะนำไปสู่การปรับปรุงความสุขความพอใจทางเพศระหว่างกันก็ตาม แต่การปรับปรุงที่ปราศจากการพูดคุยต่อรองย่อมนำไปสู่ความเสี่ยงต่อความผิดพลาดได้ง่าย โดยที่ต่างฝ่ายต่างขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศสัมพันธ์อย่างถูกต้องชัดเจน

บทที่ 6

ข้อสรุปเชิงทฤษฎีและข้อเสนอแนะ

เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน เป็นปรากฏการณ์ที่สามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคนทุกสังคม แม้
ว่าทุกสังคม จะมีค่านิยมและบรรทัดฐานสังคมกำหนดกฎเกณฑ์เป็นกรอบบังคับเรื่องเพศอย่าง
เข้มงวดเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าปัจจัยการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เป็นเงื่อนไขทำ
ให้สังคมนั้นเปิดกว้างขึ้นเด็กวัยรุ่นหนุ่มสาวได้มีโอกาสพบปะสร้างสัมพันธ์กัน ได้อย่างอิสระและ
ใกล้ชิดทั้งในการเรียนและการทำงานมากขึ้น โอกาสที่เด็กวัยรุ่นหนุ่มสาวเหล่านี้จะสร้างสัมพันธ์
ทางเพศต่อกันก่อนการแต่งงานย่อมเป็นไปได้สูง ประเด็นหลักที่สังคมควรพิจารณาก็คือ ทำ
อย่างไรที่จะป้องกันมิให้ความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายหญิงที่อาจจะเกิดขึ้นไม่สร้างผลกระทบที่
เสียหาย ทั้งกับตัววัยรุ่นหญิงชายและกับสังคมส่วนรวมโดยเสมอภาคกัน

เพศศึกษา : กลไกการป้องกันที่ถูกละเลย

สังคมไทยที่เป็นมา แม้ว่าทุกคนทุกฝ่ายต่างตระหนักดีว่า ปัญหาอันเกี่ยวเนื่องจาก"เพศ"
ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา มิใช่ส่งผลกระทบแต่เฉพาะเรื่องเฉพาะบุคคลเท่านั้น แต่ปัจจุบัน
ปัญหาเพศได้ถูกขยายฐานขององค์ความคิดเป็นประเด็นปัญหา"เรื่องเพศ"ที่เป็นเรื่องของสังคมส่วน
รวมซึ่งทุกคน ทุกฝ่ายอยู่ในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่ง เรื่องเพศเป็นเรื่อง
ของสังคมที่จะต้องออกมาแสดงความรับผิดชอบแต่ข้อเท็จจริงที่ปรากฏคือ ไม่มีการเสริมสร้างหรือ
ปรับปรุงกลไกใดๆ จากหน่วยงานของรัฐขึ้นมารองรับปัญหาเรื่องเพศ ที่เป็นระบบและมี
ประสิทธิภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา ที่เป็นระบบและเป็นขั้นตอนอย่าง
เหมาะสมกับเยาวชนวัยรุ่นทุกกลุ่ม กล่าวกันว่าการให้ความรู้อย่างถูกวิธีถูกขั้นตอนเป็นการพัฒนา
สังคมเชิงป้องกันปัญหาที่มีต้นทุนที่ต่ำกว่าการพัฒนาที่มุ่งแก้ปัญหอย่างเปรียบเทียบกันมิได้ แต่ที่
ผ่านมาสังคมไทยมักมุ่งแก้ปัญหามากกว่าการป้องกัน

อนุสนธิจากผลการสัมมนาทุกระดับและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศทั้งภายในและ
ภายนอกสังคมไทย ได้สะท้อนแง่มุมปัญหาความเป็นจริงที่อาจจะกล่าวได้ว่า รากฐานของปัญหา
เหล่านี้อยู่ที่เรื่องเพศทางสังคม (social sex or sexuality) ก็คือ ปัญหาการแพร่กระจายของเชื้อ
เอชไอวี หรือเอดส์และปัญหาการทำแท้งซึ่งเป็นปัญหาด้านสถิติในวงการสาธารณสุขและประชากร
ในสังคมไทยมาช้านาน ปรากฏการณ์ของปัญหาล้วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของคนกลุ่มต่าง ๆ ซึ่ง
การแก้ไขปัญหามันต้องเริ่มต้นจากการทำความเข้าใจกับปัญหาอย่างรอบด้าน โดยไม่สามารถแยก

พิจารณาเฉพาะพฤติกรรมเพศของคนแต่ละคน โดยละเลยระบบค่านิยมและบรรทัดฐานสังคมซึ่งเป็นบริบท (context) หรือรหัสแสดงความหมาย (code) ของพฤติกรรมเพศของคนที่เป็นผลมาจากกระบวนการจัดเกลาทางสังคมและวัฒนธรรมสืบทอดกันต่อ ๆ มา กล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า กระบวนการจัดเกลาทางสังคมเรื่องเพศทำหน้าที่รับใช้คตินิยมทางเพศซึ่งหล่อเลี้ยงค่านิยมโครงสร้างระบบบรรทัดฐานเพศทางสังคม ที่ทำให้ชายหญิงแต่ละคนคิดและเชื่อในการกระทำทางเพศของตนเองว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องดีงาม มีศักดิ์สงสยว่าโครงสร้างสังคมที่กำหนดคุณค่าการกระทำทางเพศดังกล่าวเป็นโครงสร้างที่สะท้อนแหล่งที่มาของปัญหา ซึ่งกล่าวกันว่าความไม่เสมอภาคทางเพศในระบบความสัมพันธ์ระหว่างหญิงกับชาย เป็นปัจจัยเงื่อนไขที่สำคัญส่งผลทำให้พฤติกรรมเพศที่เคยเป็นมาไม่เคยเปลี่ยนนั้นเป็นพฤติกรรมที่ทำให้ปัญหาเกี่ยวกับเพศมีความรุนแรงและกว้างขวางมากขึ้นในปัจจุบัน

๔ การศึกษานี้ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างคำอธิบายปรากฏการณ์พฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างเพศและเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในวัยรุ่น โดยใช้มิติทางสังคมเป็นกรอบในการแสวงหาคำตอบเพื่อการอธิบาย ผลจากการศึกษาที่ได้แสดงให้เห็นชัดเจนว่า ความคิดความรู้สึกและการกระทำทางเพศในความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่นยังคงยึดมั่นและอยู่บนพื้นฐานของคตินิยมความเชื่อตามแนวค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคมเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะคติความเชื่อในระบบบรรทัดฐานซ้อนเรื่องเพศ (double standard) ในสังคมไทย ซึ่งมีอิทธิพลต่อกระบวนการจัดเกลาความเป็นชายและหญิงทุกคน ให้เชื่อและยอมรับความเป็นอิสระเสรีทางเพศของผู้ชายและคุณค่าของผู้หญิงที่เป็นผลมาจากความบริสุทธิ์อันเคียงสาในเรื่องเพศ ค่านิยมนี้ถูกจัดเกลาสืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จนเป็นเสมือนกรอบความคิดความเชื่อให้ชายหญิงทุกคนยึดถือปฏิบัติตาม ความลึกซึ้งของกระบวนการจัดเกลาทางสังคมทำให้คติความเชื่อในระบบบรรทัดฐานซ้อนทางเพศในสังคมไทย ที่สะท้อนถึงความไม่เท่าเทียมทางเพศระหว่างหญิงกับชายนี้เกิดเป็นสำนึกธรรมชาติที่หลายคนคิดและเชื่อว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ทุกคนมีอาจฝันหรือเปลี่ยนแปลง โครงสร้างนี้ ๑๙๕ การศึกษาเรื่องเพศที่เป็นมาไม่สามารถเปลี่ยนแปลงความคิดความเชื่อนี้ได้ซึ่งถือว่าสังคมไทยล้มเหลวในกระบวนการจัดการศึกษาเรื่องเพศได้หรือไม่ จากการศึกษาพบว่า วัยรุ่นชายหญิงยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศของทั้งตนเองและเพศตรงข้าม ได้อย่างชัดเจนสมบูรณ์ซึ่งสะท้อนออกมาให้เห็นอย่างชัดเจนว่าหลายคนมีความคิดความเชื่อในเรื่องเพศบนฐานของค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคมที่ไม่เสมอภาคกันระหว่างชายหญิง

แท้จริงแล้ว เรื่องเพศเป็นวิถีชีวิตของคนแต่ละคนในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเป็นสุข การจัดเกลาปลูกฝังเรื่องเพศเป็นสาระสำคัญของชีวิตที่คนทุกคนพึงได้เรียนรู้และทำ

ความเข้าใจเกี่ยวกับสรีระวิทยาและความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างชายกับหญิงที่ถูกต้องบนพื้นฐานของความไม่ลำเอียงเลือกปฏิบัติทางเพศ ทั้งในแง่ของสถานภาพและบทบาทในชีวิต สถานศึกษาทุกระดับและครอบครัวควรเป็นสถาบันหลักที่ทำหน้าที่อบรมปลูกฝังให้ชายและหญิง มีค่านิยมทางเพศที่ยอมรับความเสมอภาคและรับผิชอบไม่คิดล่วงเกินเอาเปรียบเพศตรงข้ามโดยไม่รับผิชอบ ตลอดจนคัดค้านต่อต้านการใช้ความรุนแรงเพื่อข่มขู่ทำร้ายผู้หญิง แต่ผลการศึกษานี้ได้พบว่า ครอบครัวและสถานศึกษาล้มเหลว กับการสร้างความคิดความเชื่อที่ถูกต้องในเรื่องเพศให้กับเด็กและเยาวชนวัยรุ่น ด้วยการพยายามดำรงระบบบรรทัดฐานทางเพศที่ไม่เท่าเทียมนี้ไว้ ไม่ยอมเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อเรื่องเพศและความสัมพันธ์ระหว่างเพศ โดยเฉพาะการขจัดกลาตเด็กหญิงเพื่อให้เป็นผู้หญิงที่บริสุทธิ์ตามอุดมคติด้วยการสร้างวาทกรรมความเชื่อที่สะท้อนทัศนคติที่ว่า เรื่องเพศเป็นเรื่องสกปรก และอันตราย ซึ่งปรากฏอย่างเด่นชัดในการอบรมปลูกฝังเด็กผู้หญิงในครอบครัวและโรงเรียน เพื่อต้องการทำให้ผู้หญิงลดความสนใจในเรื่องเพศ และกลายเป็นเพศที่จะต้องบริสุทธิ์ ผุดผ่องวัยรุ่นหญิงบางคนได้รับการขจัดกลาด้วยการข่มขู่ให้เกิดความกลัวเรื่องเพศ และมีทัศนคติผู้ชายทางลบโดยไม่แยกแยะ เช่น การเหยียดหยามผู้ชายว่าสารที่ผู้ชายใช้ความรุนแรงทางเพศกับผู้หญิงมาวิพากษ์วิจารณ์อย่างไม่เป็นกลางระมัดระวังผลกระทบที่ตามมาการใช้วิธีการเช่นนี้ แม้ว่าจะมีเจตนาเพื่อที่จะแยกเด็กวัยรุ่นผู้หญิงออกจากความสัมพันธ์กับวัยรุ่นชายก่อนวัยอันสมควรก็ตาม แต่ก็อาจเป็นการสร้างความคิดให้ผู้หญิงต้องการพึ่งพาผู้ชายเพื่อปกป้องคุ้มครองภัยอันตรายที่เกิดจากชายด้วยกัน ซึ่งเท่ากับเป็นการสร้างความรู้สึกลึกให้กับความเป็นเพศที่ไม่เท่าเทียมระหว่างหญิงกับชาย ด้วยการวางเงื่อนไขให้ผู้หญิงมีความรู้สึกว่าการปกป้องคุ้มครองตนเองไม่ได้จำเป็นต้องสร้างความสัมพันธ์เพื่อต้องการการปกป้องคุ้มครองและการพึ่งพาด้านอื่นๆ จากชายในขณะเดียวกัน ผู้ชายก็จะถูกซึมซับความเป็นอิสระและความรุนแรงทางเพศที่ละเลืกทีละน้อย ทำให้กลายเป็นเพศที่บูชาความอิสระทางเพศขาดสำนึกรับผิชอบเพราะจะทำลายความมีอิสระที่จะแสวงหาความตื่นเต้นแปลกใหม่ทางเพศของตนเอง จิตสำนึกเช่นนี้หากไม่ได้การปรับเปลี่ยนแก้ไขแล้ว จะทำให้ผู้ชายไม่สามารถยอมรับในความเสมอภาคและรับผิชอบผู้หญิงได้อย่างแท้จริง และคิดว่าการแสดงความรับผิชอบของตนเองเป็นการแสดงเมตตาธรรมของผู้ที่เหนือกว่า มากกว่าที่จะคิดว่าเป็นจิตสำนึกรับผิชอบอย่างผู้เท่าเทียมกัน

กล่าวได้ว่าสังคมไทยขาดระบบของการพัฒนาความรู้และความคิดเรื่องเพศที่ทำให้วัยรุ่นชายและหญิงมีทัศนคติและค่านิยมทางเพศอย่างเสมอภาคและรับผิชอบ สังคมทำให้ผู้หญิงตกอยู่ในสถานภาพที่เสียเปรียบและต้องพึ่งพาผู้ชายด้วยการยึดถือค่านิยมและบรรทัดฐานสังคมเป็นที่ตั้ง ดังนั้นความไม่เสมอภาคและการขาดจิตสำนึกรับผิชอบทางเพศ ซึ่งเป็นแก่นแกนของปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศในสังคมไทย นอกจากจะเป็นผลมาจากการจัดระเบียบของสังคมแล้วยังสะท้อนถึง

ความล้มเหลวอย่างสิ้นเชิงของการให้เพศศึกษาในระบบการศึกษา

ผู้ชาย ผู้หญิง : ปัญหาที่เกิดจากความสัมพันธ์ทางเพศบนพื้นฐานของสังคมที่แตกต่าง

การศึกษาพบว่า ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้สร้างโอกาสและให้อิสระกับวัยรุ่นชายหญิงที่จะคบหาสร้างสัมพันธ์กันได้อย่างใกล้ชิด วัยรุ่นชายและหญิงเริ่มเปิดเผยตัวกับเพศตรงข้ามทันทีที่ความรู้สึกทางเพศตามธรรมชาติได้รับการปลดปล่อยให้รับรู้ความเป็นเพศชายและหญิง ความรู้สึกนึกคิดในความเป็นเพศและชายหญิงมีลักษณะของค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคมอย่างชัดเจนวัยรุ่นชายให้ความหมายเพศของตนเอง ในลักษณะของการมีอิทธิพลเหนือความรู้สึกของผู้อื่น ยึดความสุขความพอใจของตนเองเป็นหลัก ในขณะที่ผู้หญิงให้ความหมายเพศของตนเองเกี่ยวข้องกับความรักความซื่อสัตย์จริงใจ ซึ่งสะท้อนถึงการยึดผู้อื่นเป็นหลักตนเองพร้อมที่จะยินยอมตอบสนองบนพื้นฐานของความรู้สึกรัก ความหมายเพศที่กำหนดขึ้นนี้จะนำไปสู่การกำหนดวิธีการสร้างสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม โดยเริ่มตั้งแต่การกำหนดความหมายของกลุ่มสัมพันธ์ที่คิดว่า สามารถตอบสนองในความเป็นเพศของตนเองได้ โดยที่วัยรุ่นหญิงมักจะกำหนดความหมายกลุ่มสัมพันธ์บนพื้นฐานของความเป็นจริงที่เกี่ยวข้องกับการพึ่งพาอาศัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่นอกเหนือไปจากการตอบสนองความสุขความพอใจทางเพศในอุดมคติหรือตามจินตนาการของแต่ละคน ซึ่งในขั้นตอนการกำหนดความหมายกลุ่มสัมพันธ์ ผู้หญิงจะเริ่มตกอยู่ในฐานะเสียเปรียบชายทั้งในแง่ของสถานภาพและความคาดหวังของสังคมในขณะที่ผู้ชายสามารถที่จะมีอิสระในความรู้สึกนึกคิดทางเพศที่จะกระทำกับกลุ่มสัมพันธ์ได้แต่ผู้หญิงจะถูกครอบงำด้วยกรอบบรรทัดฐานสังคมที่ประเมินเรื่องเพศของผู้หญิงเป็นเรื่องผิดถูกเชิงศีลธรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับการรู้สึกนึกคิดและอีกประการหนึ่ง การกำหนดความหมายกลุ่มสัมพันธ์ในลักษณะที่พึ่งพาได้กลายมาเป็นเงื่อนไขที่ทำให้ผู้หญิงมีความรู้สึกเป็นรองพึ่งพาตนเองไม่ได้และมักถูกกลุ่มสัมพันธ์ซึ่งอยู่ในฐานะของผู้เหนือกว่าเอารัดเอาเปรียบโดยไม่คิดรับผิดชอบอย่างแท้จริงกล่าวได้ว่า ค่านิยมและบรรทัดฐานสังคมได้สร้างการรับรู้ให้ผู้หญิงยอมรับความเป็นรอง ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้ผู้หญิงพิจารณาความสัมพันธ์ที่ตนเองคาดหวังจะพึ่งพาได้และนำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมทางเพศระหว่างชายหญิงในขณะที่ผู้ชายก็จะถูกพัฒนาความเป็นผู้มีอำนาจเหนือกว่าจากความคิดความรู้สึกที่เป็นรองของผู้หญิงนี้ด้วยเช่นเดียวกัน

สังคมไทยมีค่านิยมที่ไม่ต้องการให้ผู้หญิงเป็นฝ่ายเริ่มต้นแสดงออกถึงความสนใจชอบพอเพศตรงข้ามก่อน แต่ได้เปิดโอกาสให้ผู้หญิงสามารถพูดคุยเรียนรู้สถานภาพและอุปนิสัยของผู้ชายก่อนที่จะตัดสินใจรับรักเป็นแฟนกันได้ ส่งผลให้ผู้ชายต้องเป็นฝ่ายแสดงตัวเปิดเผยความรู้สึกภายในใจ ให้ผู้หญิงที่ตนเองเกิดความสนใจชอบพอได้รับรู้ก่อน ซึ่งขั้นตอนของการกำหนดวิธีการ

สร้างความสัมพันธ์นี้ จะมีความผันแปรไปตามความหมายของกลุ่มสัมพันธ์ ทั้งหญิงและชายจะใช้ การพิจารณาเลือกคู่สัมพันธ์ที่ตรงกับความหมายที่ได้กำหนดไว้ แล้วจึงเริ่มมีการติดต่อสัมพันธ์เพื่อ เข้าหาและทำความรู้จัก ซึ่งประเด็นนี้มีสิ่งที่น่าสนใจ ก็คือการติดต่อสัมพันธ์ทางเพศในวัยรุ่นเป็น เรื่องของความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละคนและการมีเครือข่ายที่เป็นทั้งแหล่งข้อมูลที่สำคัญ และเป็นสื่อกลางที่ทำให้มีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นชายหญิงเกิดขึ้น โดยที่วัยรุ่นบางคนอาจ จะยังไม่มีความพร้อมทั้งทางด้านอารมณ์และสังคมแต่จำเป็นต้องยอมรับตามเพื่อนส่งผลให้ความ สัมพันธ์ที่เกิดขึ้นสร้างประสบการณ์เพศที่ไม่ดีเกิดขึ้นและนำไปสู่ความทุกข์สับสนและขัดแย้ง นอกจากนี้ยังพบว่า ผลการจัดเทศกาลความเป็นเพศชายตามแนวบรรทัดฐานสังคมที่ยอมรับอำนาจชาย เป็นใหญ่ ทำให้ผู้ชายรู้สึกอับอายและไม่ยอมรับกับการปฏิบัติของผู้อื่นที่ตนเองได้แสดงตัว เปิดเผยความรู้สึกให้รับรู้ ความคิดความรู้สึกดังกล่าวทำให้ผู้ชายไม่กล้าที่จะเสนอไมตรีกับผู้หญิง ที่ตนเองได้เลือกและสนใจจนกว่าจะเกิดความแน่ใจแล้วว่าตนเองจะไม่ถูกปฏิเสธ ผู้ชายจึงมีการใช้ วิธีการหลายอย่างโดยเฉพาะการใช้เพื่อนเป็นสื่อกลางและการแสดงออกทางกายเช่น การมองและ การยิ้ม ซึ่งวิธีการติดต่อสัมพันธ์ทางอ้อมนี้เกิดขึ้นทั้งในกลุ่มวัยรุ่นชายและหญิง กล่าวได้ว่า บทบาทในการเลือกคู่สัมพันธ์และการติดต่อสัมพันธ์บนพื้นฐานของค่านิยมในกลุ่มวัยรุ่นเป็นสิ่งที่ชาย และหญิงต่างสามารถที่จะทำได้ตามใจอย่างอิสระโดยไม่ทำให้อีกฝ่ายหนึ่งไม่ยอมรับ ซึ่งบทบาท ในการกำหนดวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงจะเริ่มแสดงออกอย่างแตกต่างกันเมื่อเข้าสู่กระบวนการสร้างสัมพันธ์

กระบวนการสร้างสัมพันธ์หรือความสัมพันธ์ในระยะคิดค้น วัยรุ่นชายหญิงจะมีการใช้ เวลา ความรู้สึกและทรัพยากรส่วนใหญ่ไปเพื่อสร้างความสนิทสนมคุ้นเคยเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การศึกษาพบว่า แบบแผนที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาดังกล่าวคือการที่ผู้ชายไปอยู่พูดคุยและช่วย เหลืองานของผู้หญิงเป็นประจำ สลับกับการนัดหมายพาเที่ยว ซึ่งแม้ว่าวัยรุ่นชายหลายคนมีความ คิดว่าการไปมาหาสู่และการนัดหมายพาเที่ยวนั้น ไม่ได้หมายความว่าตนได้ตัดสินใจเลือกผู้หญิงคน นั้นเป็นคู่รักแน่นอนแล้ว แต่อยู่ในระหว่างที่ตนเองกำลังเลือกอยู่มากกว่าที่จะคิดจริงจัง ซึ่งความ คิดเช่นนี้จะมีลักษณะตรงกันข้ามกับสิ่งที่ผู้หญิงได้คิดและแสดงการกระทำต่อผู้ชาย ทั้งนี้เพราะผู้ หญิงจะคิดว่าการที่ตนเองได้รับนัดหมายไปเที่ยวกับผู้ชายคนใดสองต่อสองแล้วย่อมแสดงให้เห็นว่า ได้ตัดสินใจเลือกผู้ชายคนนั้นเป็นแฟนหรือคู่รักแล้ว และมีความคิดว่าเมื่อตกลงใจกับใครก็ควร จะยึดมั่นซื่อสัตย์กับคนนั้นเพียงคนเดียว และหากมีการนัดหมายพาเที่ยวซ้ำสองสามครั้งกลุ่มเพื่อนก็ จะคิดว่าเป็นคู่เที่ยวด้วยกันอย่างถาวร ส่งผลให้ผู้หญิงและกลุ่มเพื่อนๆคาดหวังว่าจะมีการนัดหมาย พาตนเองเที่ยวอีกเมื่อถึงวันพิเศษต่างๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ผู้หญิงเริ่มขาดอิสระที่จะ เที่ยวเตร่กับเพื่อนๆ ได้ตามใจตนเองเมื่อเริ่มเข้าสู่กระบวนการสร้างความสัมพันธ์กับชายผู้ชายได้

เข้ามามีอิทธิพลเหนือความรู้สึกนึกคิดของผู้หญิงทันทีที่ผู้หญิงได้ตัดสินใจเลือกรับมาเป็นคู่รัก กระบวนการขัดเกลาความเป็นเพศทำให้ผู้ชายคิดและให้ความหมายกับคู่สัมพันธ์ในลักษณะของการมุ่งตอบสนองความสุขความพอใจทางเพศ แม้ว่าจินตนาการของการเริ่มต้นสร้างสัมพันธ์เป็นเรื่องของความรักความผูกพันก็ตาม แต่ยุทธวิธีต่างๆ ที่ผู้ชายนำมาใช้ปฏิบัติกับผู้หญิงมักนำไปสู่การสร้างความรัก ความไว้วางใจที่แฝงการเร่งเร้าให้ผู้หญิงตัดสินใจยินยอมมีเพศสัมพันธ์กับตนเองด้วยความเต็มใจ ซึ่งยุทธวิธีดังกล่าว ผู้หญิงส่วนใหญ่ก็มักจะล่วงรู้ความหมายและความต้องการของผู้ชายเป็นอย่างดี แต่สังคมไทยมีจุดยืนอย่างเข้มงวดในการไม่ยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของผู้หญิง และผู้หญิงทุกคนก็จะตระหนักถึงข้อห้ามและความเข้มงวดของสังคมที่มีต่อตัวผู้หญิงดี การศึกษาได้พบ ว่าแม้ว่าผู้หญิงจะมีความคิดที่จะยอมรับความต้องการของผู้ชาย เพราะคิดว่าจะทำให้ผู้ชายรู้สึกผูกพันอยู่กับตนเองตลอดไปก็ตามแต่กระบวนการปลูกฝังอบรมที่ทำให้ผู้หญิงเกิดความรู้สึกผูกพันยึดมั่นอยู่กับค่านิยมและบรรทัดฐานสังคมอย่างมั่นคงได้ทำให้ผู้หญิงตกอยู่ในสถานการณ์ที่เปรียบเสมือนทาง 2 แพร่ง ระหว่างการเลือกที่ยินยอมหรือไม่ยินยอมตามความต้องการของคู่รักซึ่งมีอิทธิพลและความหมายกับตัวผู้หญิงเองไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน ผู้หญิงรู้สึกสับสนและขัดแย้ง หากเลือกที่จะประวิงยืดเวลาออกไปก็อาจเป็นเหตุให้คู่รักไปหาผู้หญิงอื่นทดแทนทำให้ตนเองอับอายเสียหน้าเพื่อนฝูงและขาดที่พึ่งพิง จะได้รับการเย้ยหยันว่าถูกผู้ชายทิ้งซึ่งมีความหมายในเชิงของการถูกลดคุณค่าและศักดิ์ศรีแต่ถ้ายินยอมมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักก่อนแต่งงาน ผลที่อาจตามมาก็อาจจะทำให้ตนเองหมดอนาคตและคุณค่าในตัวเองลง ถูกประทับตราจากสังคมและครอบครัวยุติว่าเป็นคนใจง่ายไม่รักนวลสงวนตัวความเสียหายที่เกิดขึ้นผู้หญิงทุกคนรู้ดีว่าตนเองไม่สามารถเรียกร้องจากใครได้แม้แต่คู่รักที่มีส่วนเริ่มต้นตั้งแต่แรกก็ตาม ดังนั้นจะเห็นได้ว่าไม่ว่าผู้หญิงจะเลือกทางหนทางใดก็ตาม ก็มักจะได้รับความทุกข์ความวิตกกังวลในทางที่ตนได้เลือกไม่แตกต่างกันนัก การตัดสินใจเลือกจึงเป็นเรื่องเฉพาะตัวของผู้หญิงแต่ละคนเพียงผู้เดียวเท่านั้นที่รู้และพิจารณาหาวิธีการเพื่อต่อรองคลี่คลายความรู้สึกทุกข์กังวลของตนเองลงเพื่อปรับความรู้สึกของตนเองให้พร้อมที่จะเผชิญกับการตัดสินใจของตนเองอีกทั้งเพื่อให้สามารถดำรงตนเองอยู่ในสังคมต่อไปได้ อาจกล่าวได้ว่าผู้หญิงเมื่อเริ่มเข้าสู่กระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศเจื่อนใจของความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นทำให้ผู้หญิงขาดอิสระและเกิดความทุกข์ เครียด และกังวล ดังนั้น เด็กวัยรุ่นหญิงที่เข้าสู่การสร้างความสัมพันธ์ในขณะที่ยังไม่พร้อมทั้งด้านความรู้สึกนึกคิด อารมณ์และสังคม โดยเฉพาะที่สำคัญคือ การขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศอย่างสมบูรณ์แล้ว ย่อมก่อให้เกิดปัญหาทั้งทางด้านจิตใจและร่างกายของตนเองมากกว่าความสุขที่แท้จริง

เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน : ความได้เปรียบของชายที่ผู้หญิงต้องตัดสินใจเลือก

การยินยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นทางเลือกของวัยรุ่นหญิงที่คิดว่าตนเองมีความรู้สึกรักและมั่นใจในตัวคู่รักเป็นอย่างมากว่า ระยะเวลาที่คบหากันมาอย่างยาวนานพอสมควร ทำหน้าที่พร้อมแสดงความรับผิดชอบหากมีอะไรเกิดขึ้นจากการกระทำนี้ และขณะเดียวกันบางคนมีความคิดความต้องการยอมให้ผู้ชายผูกมัดตามความต้องการของผู้ชาย โดยหวังให้ผู้ชายเป็นที่พึ่งพาอาศัยดูแลเอาใจใส่ตนเองตลอดไป แต่ภายหลังความรู้สึกของผู้หญิงก็ยังคับข้องและขัดแย้งกับการตัดสินใจเลือกของตนเองความคิดที่ทำให้ผู้หญิงเกิดความรู้สึกว่า ตนเองประพฤติดิบรรทัดฐานสังคมมีผลทำให้ผู้หญิงพยายามสร้างความชอบธรรมให้กับการกระทำของตนเองเพื่อผ่อนคลายความรู้สึกผิดละอายลงด้วยการหาเหตุผลต่อรองกับความรู้สึกของตนเองที่ผูกพันอยู่กับค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคม ซึ่งเท่ากับว่าวิธีการที่ผู้หญิงนำมาใช้จัดการกับอารมณ์ความรู้สึกผิดละอายของตนเองเป็นเรื่องเฉพาะตัวของผู้หญิงมากกว่าสังคมจะตัดสินให้ว่าเป็นเรื่องถูกผิดเช่นเดียวกับพฤติกรรมอื่นที่มีการปฏิบัติกันโดยทั่วไป

หากความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นกับครอบครัวเป็นไปอย่างใกล้ชิดและผูกพัน ทำให้วัยรุ่นหญิงและชายมีความคิดและรู้สึกยึดมั่นและผูกพันอยู่กับค่านิยมและความคาดหวังของครอบครัว การศึกษาพบว่า วัยรุ่นหญิงบางคนที่ตัดสินใจไม่ยินยอมมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักก่อนแต่งงาน โดยพยายามยืดเวลาออกไปจนกว่าจะเรียนสำเร็จและมีงานทำก่อนนั้น เพราะมีความรู้สึกที่ยึดมั่นผูกพันอยู่กับความสำเร็จของตนเองและครอบครัวจากการเรียนและสามารถมีงานทำมีรายได้เป็นที่พึ่งของครอบครัวและพึ่งตนเองได้ และตระหนักว่าการยินยอมมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักก่อนแต่งงานเป็นการละเมิดทำลายความคาดหวังของครอบครัวที่ต้องการพึ่งพาความสำเร็จของตนเอง นอกจากนี้ ผลของการกระทำดังกล่าวอาจมีผลให้ตนเองเสียการเรียน เสียอนาคต ประเด็นที่น่าสังเกตคือ แม้ว่าวัยรุ่นหญิงกลุ่มนี้จะตัดสินใจเลือกที่จะไม่ยินยอมก็ตามแต่ก็มีความคิดว่า จะตัดสินใจยินยอมให้เกิดขึ้นกับตนเองได้หากเรียนจบมีงานทำสามารถพึ่งตนเองได้เสียก่อน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า แม้ว่าวัยรุ่นจะมีทัศนคติและค่านิยมโน้มเอียงไปในทางยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน แต่กระบวนการจัดเกลาทางสังคม ทำให้วัยรุ่นเหล่านี้ยังมีความคิดความเชื่อในเรื่องเพศที่อยู่บนฐานของค่านิยมและบรรทัดฐานสังคมที่ไม่ยอมรับความเสมอภาคในความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง วัยรุ่นชายหญิงคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานทำให้ผู้หญิงได้รับความอับอาย และเสียหายทั้งชื่อเสียง อนาคต ในขณะที่ผู้ชายมักจะเป็นฝ่ายได้เปรียบและถือเป็นความสุขเฉพาะตัวเองโดยที่สังคมมิได้บีบบังคับให้ผู้ชายต้องรับผิดชอบมากนัก เท่ากับว่า สังคมได้สร้างมาตรการบังคับให้ผู้หญิงมีเพศสัมพันธ์ได้แต่เฉพาะในบริบทของครอบครัวเท่านั้นเพื่อทำให้โครงสร้างบรรทัดฐานซ้อนด้านเพศ(double standard) ในสังคมไทยดำรงอยู่และมีความแข็งแกร่งมากขึ้น

กล่าวโดยสรุปจากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ภาพสะท้อนสังคมไทยจากความคิดและค่านิยมในความสัมพันธ์ระหว่างเพศและเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่น แสดงให้เห็นว่าสังคมไทยยังคงยอมรับและเชื่อในบรรทัดฐานซ้อนด้านเพศอย่างชัดเจน แม้ว่าช่องว่างของการพัฒนาประเทศได้เปิดโอกาสให้วัยรุ่นชายหญิงได้พบปะสัมพันธ์กันได้อย่างใกล้ชิดมากขึ้นแต่สังคมก็มิได้จัดกลไกใคร่ครองรับป้องกันปัญหาอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการยึดมั่นกับค่านิยมและบรรทัดฐานเดิมที่ยังคงดำรงอยู่อย่างหนาแน่น เท่ากับสังคมยอมรับและเปิดโอกาสให้ผู้ชายเอาใจเธอเปรียบทางเพศกับผู้หญิงโดยไม่รับผิดชอบได้มากขึ้น การแก้ไขปัญหาจึงจำเป็นต้องมีความรอบด้าน ทั้งนี้เพราะความลึกซึ้งของกระบวนการขัดเกลาอุดมคติความเป็นเพศที่ทำให้ผู้ชายคิดว่าตนเองเหนือกว่าและมีอิสระไม่เสียหายเรื่องเพศนั้นได้เปิดโอกาสให้ความอยากรู้อยากลองในเรื่องเพศเข้ามามีอิทธิพลผลักดันให้ผู้หญิงวัยรุ่นจำนวนไม่น้อยที่สร้างสัมพันธ์กับชายด้วยความรักความจริงใจต้องพลี่ยงพล้ำตกอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่พร้อมและไม่ปลอดภัยซึ่งหากได้มีการปรับเปลี่ยนวิถีคิด และทัศนภาพที่มีต่อเรื่องเพศในแนวคิดใหม่ที่เน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งความเสมอภาคในการให้ความรู้เรื่องเพศและความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ที่เกิดจากทุกคน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันแล้ว เชื่อว่าจะเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพมากทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาอันเนื่องมาจากเรื่องเพศในสังคมให้ลดลงได้

ข้อสรุปเชิงทฤษฎี

การศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ตั้งกรอบความคิดของกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศและการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในวัยรุ่น โดยเริ่มต้นจากขั้นตอนการรับรู้ความหมายเพศ การกำหนดวิธีการ การหาเหตุผลต่อรองและการลงมือปฏิบัติการสร้างความสัมพันธ์ทางเพศ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปให้เห็นเป็นขั้นตอนตามภาพประกอบ 1 ส่วนข้อสรุปเชิงทฤษฎีจากผลการวิจัยที่ได้ประกอบด้วย 2 ส่วน คือส่วนแรก เป็นการอธิบายกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศตามภาพประกอบ 2 สำหรับส่วนที่สอง เป็นการอธิบายกระบวนการตัดสินใจของผู้หญิง ที่ยินยอมมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักก่อนแต่งงาน ตามภาพประกอบ 3

ความรู้สึกว่าตนเองมีอำนาจเหนือกว่าหรือต่ำกว่าคู่สัมพันธ์

ความรู้สึกละเอียดจะมีมากหรือน้อยแตกต่างกันขึ้นอยู่กับวัยรุ่นชายและหญิงแต่ละคน ซึ่งโดยมากผู้หญิงมักจะถูกขัดเกลาให้ยอมรับอำนาจที่เหนือกว่าของผู้ชาย โดยเฉพาะในเรื่องเพศ เพราะในสังคมไทย ผู้หญิงจะถูกขัดเกลาให้มีความคิดความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องเพศ และบรรทัดฐานความต้องการทางเพศของผู้ชาย กล่าวคือ ความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องเพศ สังคมจะควบคุมพฤติกรรมทางเพศ

ไปจนถึงการแสดงออกทางเพศของผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย โดยเฉพาะความสัมพันธ์ทางเพศในผู้หญิง จะได้รับการกำหนดให้อยู่ภายใต้สถาบันครอบครัวกับผู้ชายที่เป็นสามีเท่านั้น นอกเหนือจากนี้แล้ว ไม่ว่าจะเป็นเพศสัมพันธ์ก่อนหรือหลังการแต่งงาน สังคมจะถือว่าเป็นพฤติกรรมที่เสียหาย และละเมิดต่อบรรทัดฐานของสังคม ในขณะที่ผู้ชายสังคมได้ให้โอกาสและอิสระในเรื่องเดียวกันนี้และถือว่าเป็นพฤติกรรมปกติ เป็นสิทธิอำนาจของผู้ชายที่สังคมยอมรับ ซึ่งเสมือนหนึ่งว่า สังคมได้กำหนดบรรทัดฐานเรื่องเพศของผู้หญิงให้ตกอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้ชาย

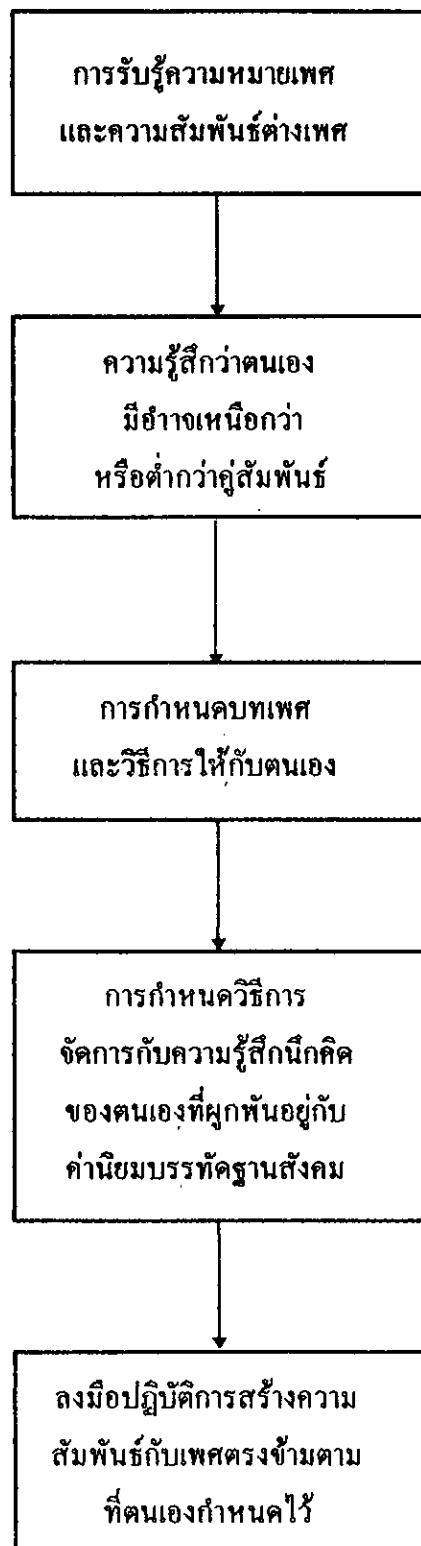
ส่วนบรรทัดฐานความต้องการทางเพศของผู้ชาย สังคมได้กำหนดความเป็นเพศชายให้มีบทบาทสำคัญในเรื่องเพศ การแสดงความต้องการทางเพศและการเป็นผู้เริ่มต้นและการกระทำในเรื่องเพศ เป็นสิ่งที่แสดงความเป็นชาย โดยที่ผู้หญิงเป็นฝ่ายยอมตามเท่านั้น กล่าวอีกนัยหนึ่ง สังคมได้กำหนดให้ผู้ชายเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีอำนาจในเรื่องเพศเหนือกว่าผู้หญิง โดยกลไกผ่านบรรทัดฐานเรื่องเพศและบรรทัดฐานความต้องการทางเพศของผู้ชาย ความเชื่อดังกล่าวยังมีผลทำให้ผู้หญิงบางคน รับรู้คุณค่าความเป็นเพศของตนเองมาน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความต้องการทางเพศของผู้ชาย

พฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และการเป็นผู้รักหรือคู่สัมพันธ์ที่สังคมกำหนด ให้ผู้ชายมีอำนาจเหนือผู้หญิง ซึ่งถูกถ่ายทอดปลูกฝังผ่านกระบวนการจัดกลาทางสังคมมาอย่างช้านาน ทำให้วัยรุ่นหญิงยอมรับและยึดถือวัยรุ่นชายที่เป็นคู่รักมีอำนาจอิทธิพลในเรื่องเพศเหนือกว่าตนเอง ซึ่งมีส่วนหล่อหลอมความเป็นเพศและการสร้างการรับรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ เพื่อตอบสนองความต้องการ และความจำเป็นในชีวิตของแต่ละคน วัยรุ่นชายและหญิงรับรู้ถึงอำนาจในความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามอย่างไม่เท่าเทียมกัน วัยรุ่นหญิงถูกจัดกลาให้รับรู้ความสัมพันธ์ที่ตนมีอำนาจน้อยกว่าผู้ชาย ความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นชายและหญิง เป็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ที่ผู้หญิงรับรู้ที่ตนเองมีอำนาจน้อยกว่า จึงทำให้ความสำคัญกับอารมณ์ความรู้สึกของผู้ชายที่ตนได้คบหาสนิทสนม ด้วยการพยายามสร้างความสบายใจให้กับคู่รักในการพูดคุย และแม้แต่การปฏิเสธการแสดงความต้องการทางเพศของผู้ชาย ซึ่งเสมือนเป็นการแสดงอำนาจเพื่อให้ผู้หญิงยินยอมตอบสนองความต้องการก็ตาม ผู้หญิงที่รับรู้ที่ตนเองมีอำนาจน้อยกว่า ก็จะใช้ยุทธวิธีของผู้อ่อนแอกว่า (เช่น การร้องไห้) เพื่อหยุดยั้ง (ปฏิเสธ) ความต้องการของผู้ชาย (อำนาจของผู้ชาย) ทำให้ผู้ชายเกิดความรู้สึกเห็นใจ และหยุดยั้งการกระทำของตนเองลง

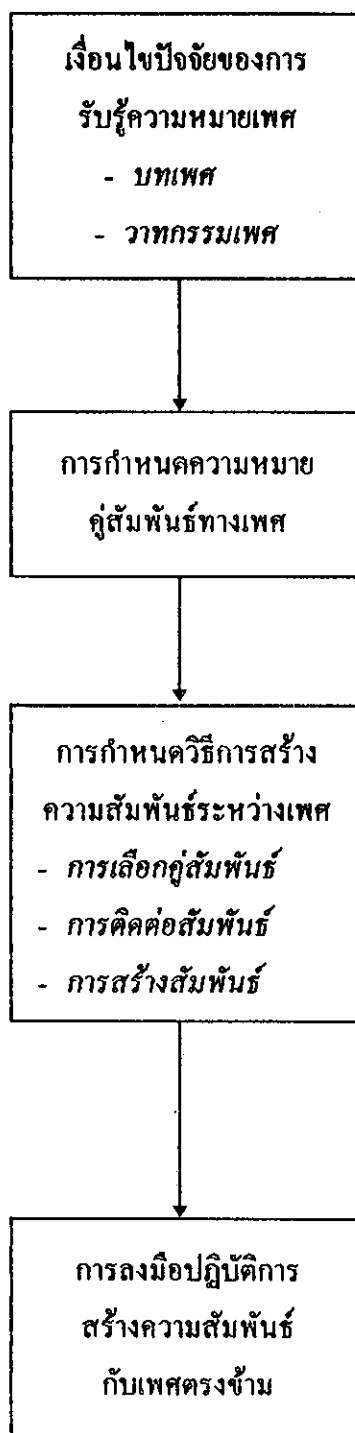
วิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายหญิง เป็นการเรียนรู้กฎเกณฑ์ อุดมการณ์เรื่องเพศของสังคม วัยรุ่นแต่ละคนจะใช้เวลาสร้างจินตนาการที่ได้รับการจัดกลาปลูกฝังค่านิยมความเป็นเพศสร้างบทบาทเพศของตนขึ้นมาเพื่อตีความ และให้

ความหมายกับคู่สัมพันธ์และการกระทำทางเพศต่อกัน โดยหวังผลเพื่อสร้างความสุขความพอใจกับคู่สัมพันธ์ ที่แต่ละคนคิดและคาดหวังเอาไว้ วิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศจะอยู่ภายใต้บริบทของระบบบรรทัดฐานสังคมของความเป็นเพศชาย เพศหญิง และสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง สังคมไทยยอมรับความสัมพันธ์ทางเพศที่เกิดจากความสัมพันธ์ต่างเพศเท่านั้นความสัมพันธ์ทางเพศที่มีลักษณะนอกเหนือไปจากบรรทัดฐานนี้ สังคมจะถือว่าเป็นความผิดปกติ วิปริตน่ารังเกียจ และไม่ให้การยอมรับ วัยรุ่นชายหญิงทุกคนจะถูกขัดเกลาให้ยอมรับและเชื่อในระบบบรรทัดฐานนี้ทั้งในเรื่องของความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามและการประพฤติปฏิบัติตัวกับเพศตรงข้าม ดังนั้น บทบาทความสัมพันธ์และคุณลักษณะของความสัมพันธ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการสร้างเสริมความรู้สึกและความปรารถนาทางเพศของชายและหญิง (sexual drives & desire) จึงถูกกำหนดและควบคุมโดยบรรทัดฐานสังคม ซึ่งได้เชื่อมโยงความรู้สึกทางเพศเข้ากับร่างกาย ทำให้การกระทำทางเพศเป็นเรื่องถูกผิดเชิงศีลธรรม มากกว่าความรู้สึกลึกซึ้งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ และมีลักษณะเป็นอุดมคติ ส่วนความสัมพันธ์ในความเป็นจริงจะเกี่ยวข้องกับบริบททางด้านเศรษฐกิจและสังคม การใช้ชีวิตของแต่ละคน สังคมไทยมีลักษณะโครงสร้างทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เอื้อโอกาสและความก้าวหน้าให้กับผู้ชายมากกว่าผู้หญิงด้วยเหตุที่โครงสร้างสังคมมีลักษณะไม่สร้างความเท่าเทียมระหว่างผู้หญิงกับผู้ชาย จึงเท่ากับเป็นการที่สังคมได้สร้างเงื่อนไขให้ผู้หญิงอยู่ในฐานะต่ำต้อยกว่าและต้องพึ่งพาชายเพื่อเลื่อนระดับสถานภาพทางสังคมของตนเองและได้กลายเป็นโครงสร้างพื้นฐานในความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงมาจนถึงปัจจุบันจากลักษณะของโครงสร้างพื้นฐานในความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงดังกล่าวได้มีส่วนขัดเกลาให้วัยรุ่นมีความคิดและความเชื่อที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันนี้ ซึ่งทำให้มีอิทธิพลต่อการกำหนดความหมายของคู่สัมพันธ์ และวิธีการสร้างความสัมพันธ์กับคู่สัมพันธ์เพื่อตอบสนองความสุขความพอใจในชีวิตของแต่ละคน อย่างเป็นขั้นตอนดังนี้

1) การเลือกคู่สัมพันธ์ เป็นการกำหนดคุณลักษณะและคุณสมบัติของคู่สัมพันธ์เอาไว้ก่อนภายในใจ เป็นการคิดและคาดหวังกับคู่สัมพันธ์ในลักษณะของการตอบสนองอารมณ์ความสุขความพอใจทางเพศและการเลื่อนระดับสถานภาพทางสังคม ซึ่งจะเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตา อุปนิสัยใจคอและฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของคู่สัมพันธ์ ซึ่งพบว่า การเลือกคู่สัมพันธ์ในวัยรุ่นชายและหญิง กลุ่มเพื่อน จะเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญที่สุดในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกคู่สัมพันธ์ที่สอดคล้องกับความหมายของคู่สัมพันธ์ที่แต่ละคนกำหนดไว้

ภาพประกอบ 1 กระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศ
และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในวัยรุ่น

ภาพประกอบ 2 ข้อเสนอเชิงทฤษฎีจากผลการวิจัย การสร้างความสัมพันธ์
ระหว่างเพศในวัยรุ่น

2) **การติดต่อสัมพันธ์** เป็นการกำหนดวิธีการเข้าหาทำความเข้าใจกับคู่สัมพันธ์เพื่อแสดงตัวเปิดเผยความรู้สึกความต้องการสร้างสัมพันธ์ การติดต่อสัมพันธ์นอกจากจะเป็นการสร้างการรับรู้ถึง ความรู้สึกความต้องการระหว่างกันแล้ว ยังเป็นการโน้มน้าวจิตใจชักชวนให้คู่สัมพันธ์ตอบรับการเปิดเผยตัว ด้วยการพยายามสร้างความประทับใจ ค่านิยมและบรรทัดฐานสังคมไทยยอมรับให้ผู้ชายเป็นฝ่ายเริ่มต้นหรือเป็นฝ่ายเข้าไปหาแสดงตัวกับผู้หญิงก่อน โดยที่ผู้หญิงจะเป็นฝ่ายพิจารณาว่าจะตอบรับหรือปฏิเสธได้ แม้ว่าสังคมจะไม่ยอมรับให้ผู้หญิงเป็นฝ่ายแสดงออกกับชายได้มากนักก็ตาม แต่ก็ได้เปิดโอกาสให้ผู้หญิงสามารถพูดคุยทำความเข้าใจกับผู้ชายได้ก่อนที่จะตัดสินใจรับรักผู้ชายหรือไม่ การศึกษาพบว่า วัยรุ่นชายหญิงจะถือว่าการที่ตนเองได้ตัดสินใจแสดงตัวเปิดเผยความรู้สึก กับคู่สัมพันธ์ที่ได้เลือกไว้แล้วแต่ถ้าถูกปฏิเสธจากคู่สัมพันธ์จะเป็นเรื่องน่าอายและรู้สึกเสียหน้า ความรู้สึกเมื่อถูกปฏิเสธเกี่ยวข้องกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เพราะจะมีความคิดและรู้สึกเหมือนตนเองถูกลดคุณค่า วัยรุ่นจะเกิดความรู้สึกอายและเครียด บางคนแสดงออกด้วยความก้าวร้าวรุนแรง ดังนั้น จึงพบว่าวัยรุ่นหญิงบางคนไม่กล้าปฏิเสธการเข้ามาติดต่อสัมพันธ์จากเพื่อนชายอย่างมั่นใจและตรงไปตรงมา โดยให้เหตุผลในลักษณะความเกรงกลัวการถูกกลั่นแกล้งและเอาชนะโดยใช้ความรุนแรงกับตนเอง แต่ในขณะเดียวกัน วัยรุ่นชายที่กลัวการถูกปฏิเสธก็จะคิดวิธีเพื่อสร้างความมั่นใจว่าจะไม่ถูกปฏิเสธก่อนที่จะเข้าไปแสดงตัวเปิดเผยความรู้สึกด้วยตัวเอง ซึ่งพบว่ากลุ่มเพื่อนจะเป็นเครือข่ายประสานการติดต่อสัมพันธ์กับคู่สัมพันธ์ที่สำคัญ กลุ่มเพื่อนจะทำหน้าที่เป็นทั้งเป็นแหล่งข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับอุปนิสัยใจคอ รสนิยมความชอบการใช้ชีวิตของคู่สัมพันธ์และเป็นสื่อกลาง“แม่สื่อ” เพื่อให้เกิดการรับรู้กันก่อนล่วงหน้า เป็นการหยั่งดูท่าทีก่อนว่าจะตอบรับหรือปฏิเสธ ซึ่งเสมือนเป็นการประเมินสถานการณ์ก่อนที่จะตัดสินใจกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด ภายหลังจากที่มีการตอบรับที่จะคบหาสัมพันธ์กันระหว่างหญิงชายแล้ว วัยรุ่นก็จะถูกนำไปสู่กระบวนการสร้างสัมพันธ์ต่อไป

3) **การสร้างสัมพันธ์** เป็นการลงมือปฏิบัติการสร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด หรือเป็นความสัมพันธ์ในระยะติดพัน การสร้างสัมพันธ์เป็นการสร้างความความใกล้ชิดสนิทสนมคุ้นเคยกัน การปฏิบัติ ในช่วงนี้วัยรุ่นชายจะเป็นฝ่ายเข้าไปพบปะพูดคุยหวานล่อล่อให้รับรู้และเข้าใจความรักความพอใจของตนเองลักษณะการไปหาจะเป็นการไปเป็น“ประจำ” สลับกับการ“นัดพาเที่ยว” เพื่อสร้างความ

ใกล้ชิดกับคนที่ตนรักตามลำพัง กระบวนการขัดเกลาทำให้วัยรุ่นชายหญิงเรียนรู้ที่จะสร้างคุณค่าความประทับใจซึ่งกันและกัน วัยรุ่นชายจะแสดงความเป็น"สุภาพบุรุษ" ด้วยแสดงน้ำใจช่วยเหลือเอาใจใส่ และแสดง"ความรัก"ด้วยการไม่สนใจหญิงอื่นและทุ่มเทเวลาให้กับการช่วยเหลือเป็นธุระเรื่องต่างๆ ให้อย่างเต็มที่ ขณะที่เดียวกันวัยรุ่นหญิงก็จะแสดงความเป็น"ผู้หญิงดี" ด้วยการรักษาสงวนตัวเพื่อให้ผู้ชายยอมรับคุณค่าที่จะต้องการแต่งงานด้วย และแสดงความรักความพอใจในตัวผู้ชายด้วยการยินยอมไปเที่ยวด้วยสองต่อสองอย่างเปิดเผย และยอมกระทำตามคำร้องขอจากผู้ชายเรื่อง"เพื่อนชายหรือผู้ชายอื่น"ซึ่งพบว่า วัยรุ่นหญิงบางคนจะไม่ยุ่งเกี่ยวกับเพื่อนชายในกลุ่มเดียวกันเลยนับตั้งแต่ตัดสินใจรับนัดไปเที่ยวกับคู่รักสองต่อสองในครั้งแรกโดยที่คู่รักไม่ได้ร้องขอ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงถูกขัดเกลาให้ยึดมั่นในค่านิยมแบบส่วนตัวเดียวเมียเดียวค่อนข้างสูง และมักจะคำนึงถึงความรู้สึกของคู่สัมพันธ์

ความคิดและความคาดหวังในความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่ถูกกำหนดโดยสังคมนั้นการมีเพศสัมพันธ์ถูกกำหนดให้เป็นเป้าหมายของความสัมพันธ์ชายหญิงเพื่อต้องการสืบพันธุ์ลูกหลาน บรรทัดฐานนี้ได้ถูกขัดเกลาให้ฝังลึกกลายเป็นอุดมคติของการประพฤติปฏิบัติในการสร้างความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม มาอย่างช้านานทำให้การสร้างความสัมพันธ์สนมระหว่างชายหญิงไม่ว่าจะเพื่อจุดประสงค์ใดก็ตาม สังคมมักจะคิดและมองเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ทางเพศเกี่ยวข้องรวมอยู่ในความสัมพันธ์นั้นด้วยเสมอ ความลึกซึ้งของการปลูกฝังอุดมคติของความสัมพันธ์ระหว่างที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ที่แทรกซึมฝังลึกอยู่ในสังคม ทำให้ชายหญิงทุกคนคิดและรู้สึกว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่ชายหญิงคบหากันเป็นคู่รัก แล้วความสัมพันธ์จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้ในที่สุด ดังนั้น เมื่อวัยรุ่นชายหญิงได้ลงมือสร้างสัมพันธ์ซึ่งกันและกันแล้วก็จะคิดถึงการมีเพศสัมพันธ์เป็นครั้งแรก เพื่อรับรู้ความรู้สึก ความต้องการของตนเองซึ่งจะมีได้เป็นความรู้สึกและความต้องการที่ต้องการตอบสนองแรงกระตุ้นจากภายในร่างกายแต่ลำพังเท่านั้น อิทธิพลของการใช้ชีวิตประจำวันในสังคมทำให้วัยรุ่นเชื่อมโยงความรู้สึกความต้องการสัมพันธ์ทางเพศเข้ากับความต้องการจำเป็นพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมด้วย โดยเฉพาะค่านิยมและบรรทัดฐานสังคมที่จะทำให้แต่ละคนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมต่อไปได้แม้ว่าจะอยู่บนพื้นฐานของความไม่เสมอภาคก็ตาม เมื่อวัยรุ่นชายและหญิงสามารถสร้างความเข้าใจและรับรู้ความต้องการของตนแน่นอนแล้ว ก็จะเริ่มแสดงตัวเพื่อเปิดเผยความรู้สึก ความต้องการของตนเองออกมาให้คู่สัมพันธ์ได้รับรู้ในขณะที่ค่านิยมและบรรทัดฐานสังคมได้เปิดโอกาสให้วัยรุ่นชายสามารถแสดงตัวได้อย่างเปิดเผยแต่ก็บีบบังคับและสร้างกฎเกณฑ์เงื่อนไขให้ผู้หญิงเกิดความขัดแย้งสับสนในการตัดสินใจเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์กับคู่รัก โดยกำหนดให้ผู้หญิงกดบังคับความรู้สึกความต้องการให้รับรู้ได้เพียงเฉพาะตนเอง และถูกกำหนดให้มีเพศสัมพันธ์ได้ภายใต้บริบทของครอบครัวเท่านั้น ซึ่งพบว่าวัยรุ่นหญิง

และชายตระหนักรู้ว่าการที่ผู้หญิงประพฤติปฏิบัติละเมิดศีลบรรทัดฐานสังคม จะได้รับผลกระทบติดตามมาโดยเฉพาะการตั้งครรภ์ก่อนแต่งงานที่มีผลทำให้เพศสัมพันธ์กับคู่รักก่อน แต่งงานซึ่งเป็นเรื่องความลับส่วนตัวกลายเป็นเรื่องสาธารณะที่สร้างความอับอาย การถูกตราหน้าจากสังคม ดังนั้นผู้ชายจึงมักพยายามโน้มน้าวหวานล่อให้ผู้หญิงยินยอมมีเพศสัมพันธ์ด้วย โดยตนเองจะอ้างหลักประกันความรับผิดชอบอย่างแข็งขันเพื่อให้ผู้หญิงลดความวิตกกังวลลง ในสถานการณ์ดังกล่าว วัยรุ่นหญิงมักจะตกอยู่ในฐานะสับสนเสียเปรียบ และหากมีความรักความพอใจกับคู่สัมพันธ์ที่ตนเอง ได้เลือกแล้วมากเพียงใด ยิ่งเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้หญิงมีความรู้สึกหวั่นไหว และเป็นทุกข์ใจ เกิดความรู้สึกยากลำบากต่อการตัดสินใจเลือกทางหนึ่งทางใด เพราะไม่ว่าวัยรุ่นหญิงจะเลือกทางใดทางหนึ่ง ก็ย่อมจะเกิดความรู้สึกขัดแย้งละอายใจในสิ่งที่ตนเองได้เลือกกระทำนั้น แต่ก็เป็นสถานการณ์ที่ทำให้วัยรุ่นหญิงแต่ละคนต้องตัดสินใจเลือก โดยการหาเหตุผลต่อรองเพื่อสร้างหรือกำหนดทางเลือกให้กับตนเองเพื่อผ่อนคลายความรู้สึกผิดละอายใจลงด้วยการสร้างความชอบธรรมให้กับความรู้สึกในการกระทำของตน

การหาเหตุผลต่อรองกำหนดทางเลือกให้กับตนเอง เป็นการคิดหาเหตุผลเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับตนเองในการเลือกที่จะยินยอมหรือไม่ยินยอมมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักก่อนแต่งงาน ความคิดของผู้หญิงจะอยู่บนพื้นฐานของอารมณ์ความรู้สึกหวั่นไหวกับเพศตรงข้ามและความหวั่นเกรงต่อผลการกระทำผิดละเมิดของตนเอง หากวัยรุ่นหญิงคนใดสามารถหาเหตุผลที่จะสร้างความรู้สึกมั่นใจได้ว่าผลการกระทำผิดละเมิดบรรทัดฐานสังคมมีผลกระทบกับตนเองน้อยที่สุดแล้ว ก็จะมีแนวโน้มที่จะให้ความหมายหรือเหตุผลที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในทางที่ดีมากกว่าไม่ดี ซึ่งขึ้นอยู่กับท่าทีของคู่สัมพันธ์ การยึดมั่นผูกพันอยู่กับค่านิยมความหวังของครอบครัวและสังคม นอกจากนี้ คุณค่าและศักดิ์ศรีของลูกผู้หญิงก็เป็นสิ่งที่วัยรุ่นหญิงนำมาคิดพิจารณาด้วย เพราะการยินยอมมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักก่อนแต่งงาน ผู้ชายก็อาจคิดดูหมิ่นตนเองอยู่ในใจได้ว่าเป็น "ผู้หญิงง่าย" ไม่มีคุณค่าพอที่จะแต่งงานหรือจริงจังด้วย ผู้ชายอาจจะเพียงแค่อยากลองเมื่อได้แล้วก็จะทอดทิ้งให้ตนเองต้องเผชิญปัญหาที่อาจจะติดตามมาโดยลำพัง นอกจากนี้ยังทำให้ครอบครัวต้องผิดหวังเสียชื่อเสียง ถ้าเหตุผลส่วนนี้มีน้ำหนักมาก ก็มีแนวโน้มที่ผู้หญิงจะเลือกการไม่ยินยอมในช่วงเวลานั้น โดยการใช้การผัดผ่อนประวิงเวลาออกไปก่อนจนกว่าตนเองจะมีเหตุผลต่อรองที่มีน้ำหนักต่อการสร้างความมั่นใจมากขึ้นกว่าเดิม การหาเหตุผลต่อรองเพื่อกำหนดทางเลือกให้กับตนเองจะนำไปสู่การนิยามกำหนดความหมายให้กับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ตามน้ำหนักของเหตุผลที่ผู้หญิงได้คิดไว้ต่อไป

การกำหนดความหมายการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน การกำหนดความหมายการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน จะเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์หรือผันแปรไปตามเหตุผลของการกำหนดทางเลือกในการตัดสินใจที่จะยินยอมหรือไม่ยินยอมมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักก่อนแต่งงาน กล่าวคือหากผู้หญิงให้เหตุผลที่มีน้ำหนักสร้างความมั่นใจกับตนเองว่า ผลกระทบหลังจากการมีเพศสัมพันธ์จะไม่เกิดขึ้นกับตนเองหรือมีผลกระทบเฉพาะกับตนเองที่ไม่เกี่ยวข้องกับครอบครัวมากนัก ก็จะกำหนดความหมายการมีเพศสัมพันธ์ไปในทางที่ไม่ใช่สิ่งเสียหายเลวร้าย ซึ่งการให้ความหมายหรือเหตุผลในทางดีไม่เสียหายหรือไม่นั้น ผู้หญิงจะประเมินจากการประพฤติดิปฏิบัติ ทำที่ ของคู่สัมพันธ์ว่ามีความรักความจริงใจกับตนเองเพียงใด และโอกาสที่ทั้งคู่จะอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขประกอบกับคู่สัมพันธ์มีสิ่งที่คุณผู้หญิงคาดหวังที่จะต้องการพึ่งพาในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน หากผู้ชายมีสิ่งเหล่านี้มากเท่าใด วัยรุ่นหญิงก็มีแนวโน้มสูงว่าจะยินยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่รัก ในทางตรงข้าม หากผู้หญิงมีความผูกพันยึดมั่นอยู่กับค่านิยมความมั่งคั่งของครอบครัว การใกล้ชิดสนิทสนมกับครอบครัว ผู้หญิงก็มีแนวโน้มที่จะไม่ยินยอมตามใจตนเองและความต้องการของคู่รัก กล่าวโดยสรุป การกำหนดความหมายการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานว่า เป็นสิ่งที่จะยินยอมให้เกิดขึ้นกับความสัมพันธ์ของตนเองหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับคุณสมบัติทำที่ของคู่สัมพันธ์ และการยึดมั่นผูกพันอยู่กับค่านิยมความคาดหวังของครอบครัวและสังคม เป็นสำคัญภายหลังจากที่ความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นชายและหญิง ได้นำไปสู่ช่วงเวลาที่คุณผู้หญิงต้องตัดสินใจเลือกที่จะยินยอมหรือไม่ยินยอมมีเพศสัมพันธ์ตามการหว่านล้อมชักชวนของคู่รัก ผู้หญิงจะเข้าสู่กระบวนการตัดสินใจกำหนดวิธีการและปรับเปลี่ยนระดับความสัมพันธ์กับคู่รัก ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปให้เห็นในภาพประกอบ 3-4 อธิบายได้ดังนี้

การกำหนดทางเลือกและปรับระดับความสัมพันธ์ เมื่อวัยรุ่นหญิงต้องตัดสินใจว่าจะยินยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่รักก่อนแต่งงานหรือไม่โดยพิจารณาว่า ทางเลือกใดที่สามารถตอบสนองความสุขความพอใจทางเพศและความสุขในชีวิตคู่โดยมีผลกระทบกับตนเองและผู้อื่นน้อยที่สุดนั้น วัยรุ่นหญิงจะมีทางเลือกเพียง 2 ทางคือ การยินยอมหรือไม่ยินยอม เพื่อยืดเวลาการมีเพศสัมพันธ์ของตนเองออกไป ซึ่งการกำหนดทางเลือกทางใดทางหนึ่งนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยทั้งภายนอกและภายในร่างกายและจิตใจของวัยรุ่นหญิงซึ่งประกอบด้วย ความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่นหญิงนั่นเอง ทำที่ของคู่รัก และความยึดมั่นผูกพันอยู่กับครอบครัวบรรทัดฐานสังคม เมื่อพิจารณาแล้วว่าการที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของตนเองและครอบครัวมาก ผู้หญิงก็จะปฏิเสธ และประวิงเวลาการกระทำตามคำหว่านล้อมชักชวนของคู่รักออกไป แต่ถ้าหากพิจารณาว่า การกระทำนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อครอบครัวและตนเองมากนักวัยรุ่นหญิงก็จะ

ตัดสินใจเลือกทางที่ยินยอมทำตามใจตนเองและโอนอ่อนตามคำชักชวนของคู่รัก ผลของการตัดสินใจเลือกทางใดทางหนึ่ง จะเป็นเงื่อนไขที่นำไปสู่การปรับระดับความสัมพันธ์ที่ต้องการ ผิดก่อนหลักเลียง หรือโอนอ่อนตามและเปิดเผยตัวแสดงความรู้สึก ดังนี้

1.) การปฏิเสธและถอยหนี ผู้หญิงได้รับการขัดเกลาปลูกฝังให้มีค่านิยมและความเชื่อในคุณธรรมความเป็นผู้หญิงดี ที่ไม่ควรประพฤติดิบรรทัดฐานทางเพศก่อนวัยที่จะพึงพาตนเองได้ กระบวนการขัดเกลาอบรมอย่างใกล้ชิดของครอบครัว เพื่อสร้างสำนึกรับผิดชอบต่อตนเองและครอบครัวอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ทำให้วัยรุ่นหญิงมีความรู้สึกยึดมั่นผูกพันกับครอบครัว ผลของการขัดเกลาร่างเข้มงวดทำให้มองเห็นว่า การตัดสินใจตามคำหว่านล้อมชักชวนของคู่รักเป็นเรื่องเสียหายกับครอบครัวและอนาคตของตนเอง จึงปฏิเสธและถอยหนีด้วยการร้องไห้ และหรือแสดงอาการไม่พอใจ ซึ่งจะใช้วิธีการใดนั้นมักขึ้นกับความรู้สึกของตนว่ามีอำนาจเหนือกว่าหรือต่ำกว่าคู่รัก อันเป็นผลมาจากการอบรมขัดเกลาของครอบครัว และท่าทีความรู้สึกของผู้ชาย กล่าวคือ แม้ว่าวัยรุ่นหญิงจะใช้การปฏิเสธด้วยวิธีการใดก็ตาม ก็มักจะสามารถหยุดยั้งความต้องการของวัยรุ่นชายได้ ถ้าวัยรุ่นชายมีความรู้สึกรักและไม่คิดจะเอาชนะด้วยความรุนแรง ดังนั้น ความรักและความตระหนักถึงสิทธิคุณค่าของเพศตรงข้ามในผู้ชายจะเป็นปัจจัยสนับสนุนให้การใช้ความรุนแรงและการเอาเปรียบเพศตรงข้ามลดน้อยลง

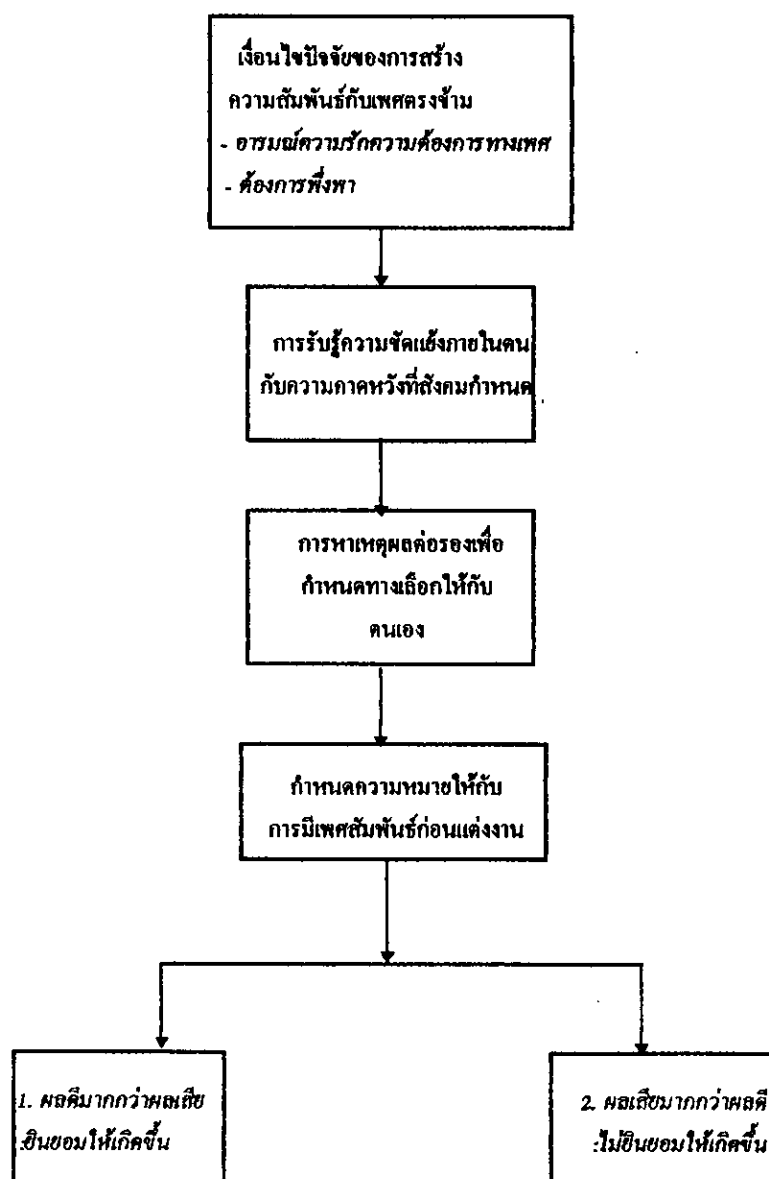
2.) การเปิดเผยตัวของผู้หญิง เป็นการเปิดเผยตัวให้ผู้ชายได้รับรู้ ทั้งสีหน้า แววตา และการสนองตอบต่อคำพูดหว่านล้อมชักชวนและการสัมผัสประเล้าประโลมของผู้ชาย ผู้หญิงทุกคนจะตระหนักดีว่าการแสดงออกก่อนเป็นการแสดงความต้องการทางเพศ เป็นสิ่งน่าละอายและเสื่อมเสียสำหรับหญิงดีหรือ ผู้หญิงทั่วไปที่พึงปฏิบัติ นอกจากนี้ การแสดงออกก่อนอย่างเปิดเผยกับคู่รักที่มีความสนิทสนมคุ้นเคยกันก็ตามก็อาจจะทำให้เกิดความเข้าใจที่ไม่ดีต่อกันได้ว่าตนเองเป็นผู้หญิงไม่ดี อาจจะเคยมีประสบการณ์และคุ้นเคยกับกิจกรรมทางเพศมาก่อน ดังนั้น การเริ่มต้นของผู้หญิงจึงเป็นการเปิดเผยตัวเพื่อรอให้ผู้ชายเริ่มต้นลงมือกระทำ โดยที่ไม่คิดปฏิเสธหรือประวิงเวลาอีกต่อไป

แม้ว่าหลังจากที่วัยรุ่นหญิงได้ตัดสินใจยินยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่รักและพร้อมที่จะเปิดเผยตัวรอให้คู่รักเป็นฝ่ายลงมือกระทำโดยตนเองไม่คิดที่จะปฏิเสธ ผู้หญิงก็ยังคงมีความรู้สึกผิดละอาย และตระหนักถึงคุณค่าศักดิ์ศรีของลูกผู้หญิงว่า ตนเองกำลังจะกระทำในสิ่งที่สังคมไม่ยอมรับ เป็นสิ่งไม่ดี ที่ผู้หญิงดีไม่ควรประพฤติปฏิบัติกัน ความรู้สึกนี้จะมีผลทำให้วัยรุ่นหญิงบางคนไม่อาจยอมตามความต้องการของคู่รักได้ในทันที กล่าวอีกนัยหนึ่ง ในขณะที่ผู้หญิงยัง

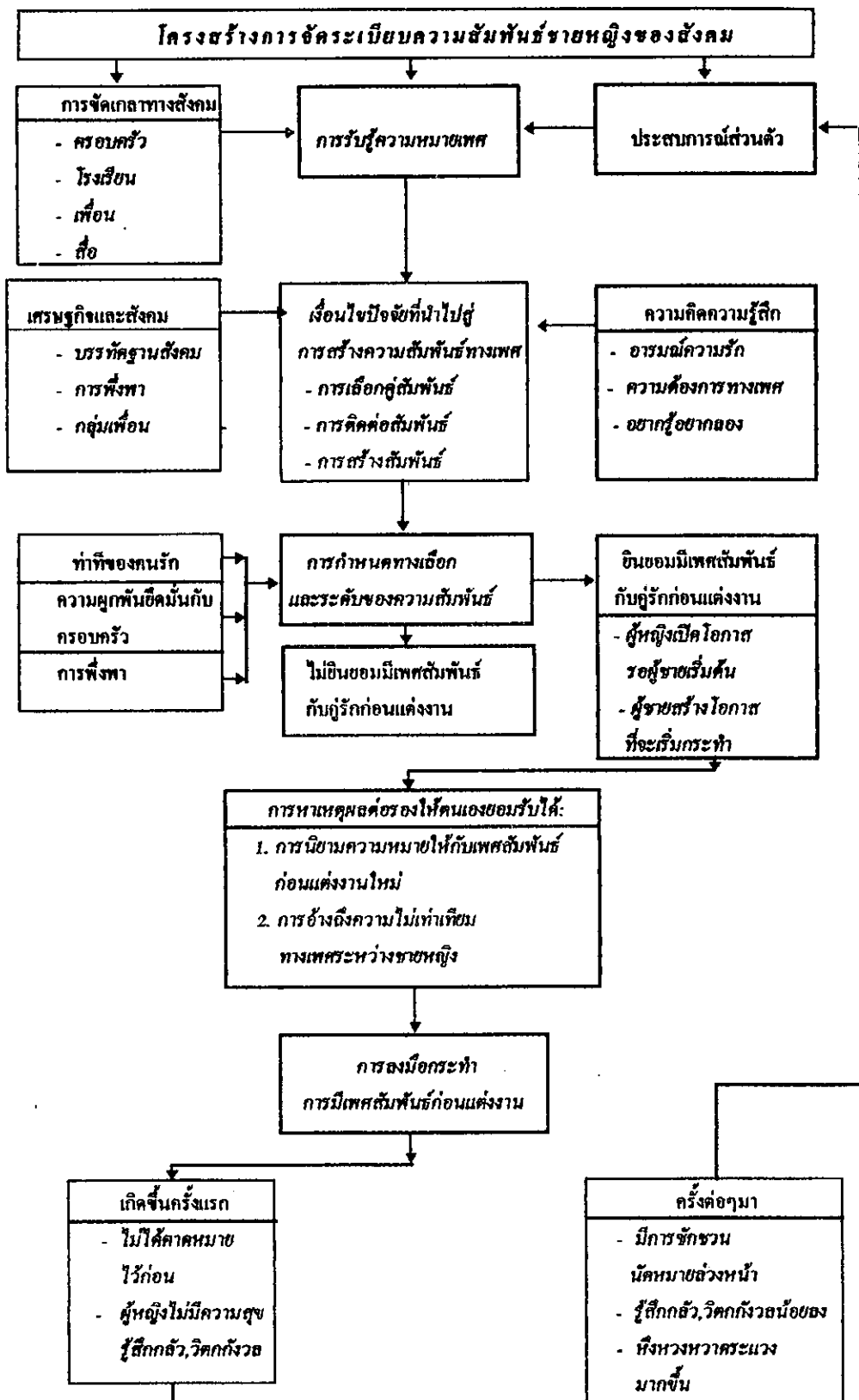
ไม่สามารถจัดการกับความรู้สึกของตนที่ผูกพันยึดมั่นอยู่กับคำนิยาม และบรรทัดฐานสังคมให้ลดน้อยถอยลงได้ ผู้หญิงจะพยายามประวิงเวลาการมีเพศสัมพันธ์ออกไป ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ผู้หญิงสามารถควบคุมเรื่องเพศของตนเองได้ ผู้หญิงจะมีอำนาจที่จะกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมตามความรู้สึกของตนเองต่อการมีเพศสัมพันธ์ที่สร้างความสุข ความสบายใจกับตนเองมากที่สุด ซึ่งประเด็นนี้ วัยรุ่นหญิงมักจะกระทำไปโดยที่ไม่รู้ตัวเองมีอำนาจเหนือความต้องการของตนเอง และคู่สัมพันธ์ความต้องการที่จะลดความผิดพลาดจากกระทำทางเพศของตนเองลง ได้ทำให้หญิงเข้าสู่กระบวนการหาเหตุผลต่อรองให้ตนเองยอมรับการกระทำนี้ได้ต่อไป

การหาเหตุผลต่อรองให้ตนเองยอมรับได้ การหาเหตุผลต่อรองให้ตนเองยอมรับได้เป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้น ภายหลังจากที่ผู้หญิงได้ตัดสินใจเลือกที่จะยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเกิดขึ้นกับตนเอง เพื่อให้การตัดสินใจเลือกของตนเองสร้างความมั่นใจ และสามารถควบคุมภาวะจิตใจของตนเองให้สงบลงทั้งนี้เพราะ ความรู้สึกรัก ความเชื่อใจจริงใจกับคู่รัก และความรู้สึกของตนเองที่ยึดมั่นผูกพันอยู่กับคุณธรรมทางสังคมอย่างสูง จะทำให้ผู้หญิงเกิดความรู้สึกขัดแย้งสับสนภายในใจ เกิดความเครียดและไม่สบายใจ ไม่สามารถปรับความรู้สึกของตนเองเพื่อให้พร้อมยอมรับกับการมีเพศสัมพันธ์ที่กำลังจะเกิดขึ้นกับตนเองได้ การหาเหตุผลต่อรองจึงเป็นทางออกหรือกลไกอย่างหนึ่งที่ผู้หญิงเลือกใช้เพื่อปรับความคิดความรู้สึกและไมพร้อมของตนเอง เพื่อลดความรู้สึกวิตกกังวลมีจิตใจที่พร้อมและยอมรับกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของตนเองได้มากขึ้น ซึ่งการหาเหตุผลต่อรองเพื่อให้ตนเองยอมรับได้จะมี 2 ลักษณะ คือ 1) **การนิยามความหมายใหม่ให้กับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน** กระบวนการจัดเกลาทางสังคมเรื่องเกี่ยวกับเพศ มีผลทำให้ผู้หญิงผูกพันอยู่กับระบบคำนิยาม และบรรทัดฐานสังคมสูงกว่าผู้ชาย ผู้หญิงจะตระหนักดีว่า การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นเรื่องที่จะทำให้ผู้หญิงเสียหาย การตั้งครรภ์ก่อนแต่งงาน เป็นสิ่งที่สร้างความอับอายและปิดฉากอนาคตในบางเรื่องของผู้หญิงลง แม้ว่าผู้ชายจะยอมรับผิดชอบหรือไม่ก็ตามแต่ก็อาจทำให้ผู้หญิงต้องเสียโอกาสในชีวิต อันเนื่องมาจากบรรทัดฐานของความเป็นแม่ที่ต้องรับผิดชอบกับครรภ์ที่อาจจะเกิดขึ้นได้โดยที่ตนเองจะต้องการหรือไม่ก็ตาม นอกจากนี้ สังคมยังได้สร้างวาทกรรมขึ้นเพื่อควบคุมเรื่องเพศของผู้หญิง เพื่อต้องการให้ผู้หญิงรักษาความบริสุทธิ์ของตนเองไว้ได้ ด้วยการใช้กฎเกณฑ์ทางศีลธรรมเป็นเครื่องประเมินตัดสินพฤติกรรมทางเพศก่อนแต่งงานของผู้หญิงว่า เป็นผู้หญิงรักสนุก มักมากในกามารมณ์เป็นการประพฤติดศีลธรรมอันดีของสังคมที่กำหนดให้ผู้หญิงมีเพศสัมพันธ์ด้วยความรัก ความผูกพันกับสามีภายในบริบทของครอบครัว ซึ่งเสมือนหนึ่งเป็นหลักประกันของสังคมที่ผู้หญิงจะสามารถดำรงตนเป็นคนรักเดียวใจเดียวตลอดไป ซึ่งเป็นคุณธรรมของสังคมที่ต้องการให้ผู้หญิงดำรงรักษา

บรรทัดฐานความสัมพันธ์ในระบบครอบครัวแบบหัวเดียวเมียเดียว โดยมีได้บีบบังคับให้ผู้ชายต้องปฏิบัติตามบรรทัดฐานนี้มากนัก ดังนั้นการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานจึงถูกสังคมให้ความหมายในลักษณะเป็นการปฏิเสธหรือละเมิดกรอบของบรรทัดฐานและศีลธรรมของสังคมที่ยอมรับความสัมพันธ์ทางเพศของผู้หญิงที่เกิดจากความรักความผูกพันต่อผู้ชายบนพื้นฐานของระบบครอบครัวแบบหัวเดียวเมียเดียว ดังนั้น การหาเหตุผลรองรับเพื่อให้ตนเองก้าวพ้นจากกรอบของศีลธรรม

ภาพประกอบ 3 ข้อสรุปเชิงทฤษฎีจากผลการวิจัย การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน

ภาพประกอบ 4 ข้อสรุปเชิงทฤษฎีผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ
และเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในวัยรุ่น

ดังกล่าว และเพื่อผ่อนคลายความรู้สึกที่ผูกพันอยู่กับบรรทัดฐาน และคุณธรรมของสังคมที่สร้างความคับข้องขัดแย้งใจลงสู่หญิงจึงเลือกใช้การกำหนดความหมายการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานใหม่ โดยคิดว่าตนเองมิได้ประพฤติดิเบรทัดฐานหรือคุณธรรมของสังคมที่ต้องการให้ผู้หญิงมีความรักความสัมพันธ์กับผู้ชายเพียงคนเดียว ตนเองมิได้กระทำไปเพียงเพราะ ต้องการตอบสนองความต้องการทางเพศแบบชั่วคราวหรือเป็นผู้หญิงมักมากในกามารมณ์ดังที่สังคมคิดกัน แม้ว่าการกระทำของตนเองไม่ได้ผ่านการแต่งงานก่อนก็ตาม แต่ผู้หญิงก็จะคิดและมองว่า ความรัก ความผูกพันกับคู่รักทางจิตใจมีความสำคัญกว่าการแต่งงาน การแต่งงานโดยที่ชายหญิงไม่ได้มีความรักความผูกพันทางจิตใจต่อกัน ก็ไม่สามารถติกรอบบังคับให้อยู่ร่วมกันได้ตลอดไป แต่การที่ตนเองยินยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน เป็นเพราะมีความรักความผูกพันทางจิตใจให้กัน และซื่อสัตย์กัน ทำให้อยู่ร่วมกันได้โดยไม่จำเป็นต้องมีการแต่งงานก่อนถึงจะผูกพันกันได้ ซึ่งถ้าหากสังคมและผู้ชายตระหนักถึงความรู้สึก ความคิดหวังต่อการยินยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของผู้หญิงดีแล้ว ก็จะไม่ประณามหรือลงโทษผู้หญิงโดยปราศจากความเข้าใจความคิดความรู้สึกที่แท้จริงของผู้หญิง ความตระหนักรู้ของผู้ชายและสังคมจะเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ความรู้สึกของผู้หญิงที่ยินยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานดีขึ้น และสามารถลดปัญหาเรื่องเพศและผลกระทบทางด้านจิตใจของผู้หญิงลงได้อย่างมาก 2) การอ้างถึงความไม่เท่าเทียมทางเพศ ในวัยรุ่นหญิงที่เคยมีประสบการณ์ทางเพศหรือได้สัมผัสความสัมพันธ์กับคู่รักมาก่อน และได้ตัดสินใจที่จะยินยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่รักคนปัจจุบันจะนิยามความหมายหรือให้เหตุผลของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของตนเองครั้งใหม่นี้ด้วยเช่นกัน แต่จะแตกต่างออกไปจากที่กล่าวไปแล้วข้างต้นซึ่งมักเป็นเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่รักคนแรก ทั้งนี้เพราะ การสัมผัสความสัมพันธ์กับคู่รักหลังจากที่ตนเองยินยอมมีเพศสัมพันธ์ด้วยแล้วนั้น ทำให้ไม่สามารถให้ความหมายอย่างเดิมนั้นได้เพราะ ประสบการณ์ที่ตนได้ผ่านมาแสดงให้เห็นได้รับรู้ว่า การสร้างสัมพันธ์กับคู่รักมิได้เป็นไปอย่างที่คุณเองได้คิดและต่อรองกับตนเองและสังคมไว้ จึงเลือกที่จะใช้ให้ความหมายกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคนรักครั้งใหม่ในลักษณะของการปฏิเสธและคัดค้านบรรทัดฐานคุณธรรมสังคมที่มีความไม่เท่าเทียมทางเพศระหว่างหญิงชาย โดยคิดว่า ผู้หญิงและผู้ชายไม่ควรมีความแตกต่างกันในเรื่องเพศ เมื่อผู้ชายทำได้ผู้หญิงก็ควรทำได้ ผู้ชายไม่ควรที่จะเอาเปรียบผู้หญิงในเรื่องนี้ด้วยการไม่ยอมรับการกระทำของผู้หญิงในขณะที่ผู้หญิงยังใจกว้างไม่ปฏิเสธผู้ชายในเรื่องเหล่านี้ ดังนั้น การกระทำของตนเองจึงเป็นสิทธิที่ผู้หญิงสามารถทำได้เท่าเทียมชายถ้าผู้ชายสามารถทำได้โดยไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงความบริสุทธิ์ของตนเองแล้ว ผู้หญิงก็จะทำตามใจตนเองได้บ้างและมองว่าผู้ชายที่สนใจแต่ความบริสุทธิ์ของผู้หญิง เป็นผู้ชายที่เห็นแก่ตัวและใจแคบ การที่วัยรุ่น ผู้หญิงบางคนให้ความหมายกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานอย่างมีอิสระทางเพศ

เช่นนี้ แม้ว่าจะทำให้ผู้หญิงตกความผิดหวังใจลงได้ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าอะไรจะเกิดขึ้นความหมายเดิมที่มองการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นเรื่องของความรักความผูกพันทางจิตใจแบบส่วนตัวเดียวเมียเดียว ผู้หญิงกลุ่มนี้ ยังคงมีความต้องการและแสวงหาความสัมพันธ์ทางเพศตามความหมายเดิมอย่างมั่นคง แต่ความพลาดหวังที่ได้รับจากประสบการณ์ทำให้ผู้หญิงจำเป็นต้องปฏิเสธบรรทัดฐานเดิม และหาเหตุผลต่อรองกับสังคมเพื่อสร้างบรรทัดฐานสังคมใหม่โดยอ้างถึงความไม่เท่าเทียมทางเพศระหว่างผู้ชายกับผู้หญิง เพื่อผ่อนคลายความรู้สึกผิดหวัง ขัดแย้งภายในใจตนเองลง ซึ่งถ้าหากผู้ชายและสังคมยังคงถูกครอบงำ จากวาทกรรมความบริสุทธิ์ของผู้หญิงที่นิยมและให้ความหมายผู้หญิงที่ไม่บริสุทธิ์ เป็นเสมือนสิ่งของสกปรกไม่มีคุณค่าพอที่ผู้ชายจะรักและรับผิดชอบจริงจึงด้วย โดยมองว่าเป็นผู้หญิงที่ไม่มีความระยับยับยังผู้ชายสามารถชักชวนไปแสวงหาความสุขทางเพศแบบชั่วคราวชั่วครวได้โดยง่าย กล่าวอีกนัยหนึ่ง วาทกรรมความบริสุทธิ์ของผู้หญิง ทำให้ผู้หญิงที่เคยผ่านประสบการณ์ทางเพศมาก่อนเป็นเสมือนผู้หญิงที่ไร้คุณค่าและตกอยู่ในฐานะวัตถุทางเพศของผู้ชายไปโดยปริยาย

การหาเหตุผลต่อรองเพื่อต้องการทำให้ตนเองมีความรู้สึกละอายรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ได้จะเกิดขึ้นภายในจิตใจของผู้หญิงมากกว่าผู้ชายซึ่งสะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนว่าเรื่องเพศทำให้ผู้หญิงตกอยู่ในฐานะของผู้เสียเปรียบ และขาดความเป็นอิสระไม่สามารถตัดสินใจเลือกกระทำทางเพศตามความคิดความรู้สึกของตนเองได้โดยปราศจากข้อสงสัยของสังคม กล่าวอย่างถึงที่สุด การขัดเกลาเรื่องเพศในสังคมไทยทำให้ผู้หญิงขาดทางเลือกอย่างเป็นอิสระเท่าเทียมผู้ชายและไม่สามารถพัฒนาความเป็นเพศของตนเองได้อย่างมั่นใจ การหาเหตุผลต่อรองให้ตนเองสามารถยอมรับเรื่องเพศ ตามความคิดความรู้สึกของตนเองได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าโครงสร้างของบรรทัดฐานข้อด้านเพศของสังคมทำให้ผู้หญิงถูกควบคุมเรื่องเพศจนไม่สามารถสร้างความเป็นตัวของตัวเองในเรื่องเพศได้โดยปราศจากข้อห้ามและข้อสงสัยของสังคมผู้หญิงบางคนอาจจะมีเหตุผลมากกว่าหนึ่งเหตุผล แต่ผู้หญิงทุกคนต้องมีเหตุผลเพื่อทำให้ตนเองรู้สึกสบายใจขึ้น คลายความวิตกกังวลลงแต่ก็เพียงชั่วคราวเท่านั้นทั้งนี้เพราะ การหาเหตุผลต่อรองมิได้ทำให้ผู้หญิงหลุดพ้นไปจากพันธนาการของบรรทัดฐานไปได้อย่างสิ้นเชิง ผู้หญิงยังคงถูกตรึงให้อยู่กับค่านิยมและคุณธรรมทางเพศของสังคมเช่นเดิม เพื่อรอเผชิญกับการเริ่มลงมือกระทำทางเพศจากคู่รักหลังจากที่ตนเองได้ตัดสินใจเลือก และปรับความรู้สึกนึกคิดให้ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่รักได้แล้ว

การลงมือกระทำ เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศและการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานแม้ว่าวัยรุ่นทุกคนจะรับรู้และสร้างจินตนาการความสุข ความ

พอใจทางเพศ จากการมีเพศสัมพันธ์มาก่อนแล้วก็ตามแต่เมื่อถึงถึงช่วงเวลาที่ตนเองลงมือกระทำ ก็มักจะมีความรู้สึกตื่นเต้น ประหม่าและอาจผสมผสานด้วยอารมณ์ความรู้สึกความปรารถนาทางเพศอย่างรุนแรง ทั้งหญิงและชาย ความรู้สึกตื่นเต้นประทับใจจากการมีเพศสัมพันธ์ขึ้นอยู่กับบริบทของช่วงเวลาที่เกิด หากเป็นการลงมือกระทำการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกย่อมสร้างความรู้สึกตื่นเต้นประทับใจมากกว่า การลงมือกระทำในครั้งต่อ ๆ มาเพศสัมพันธ์เป็นความสัมพันธ์ที่สร้างความรู้สึกเป็นส่วนตัว มีความใกล้ชิดและเปิดเผยซึ่งกันและกันมากที่สุด การกระทำทางเพศถูกจัดระเบียบทั้งทางด้านความรู้สึกและการกระทำให้อยู่ภายใต้บรรทัดฐานของสังคม สังคมไทยเป็นสังคมที่ยอมรับอำนาจชายเป็นใหญ่ในเรื่องเพศ สังคมยอมรับการเริ่มต้นลงมือกระทำของผู้ชายแบบแผนท่วงท่าการกระทำทางเพศ (sexual acts) จะถูกกำหนดโดยผู้ชาย ผู้หญิงเป็นผู้ตอบสนองและยอมตามความต้องการของผู้ชาย แบบแผนท่วงท่าการกระทำทางเพศตามแนวบรรทัดฐานของสังคมที่หวังผลให้การมีเพศสัมพันธ์เป็นไปเพื่อสืบพันธุ์ลูกหลาน นอกจากจะสะท้อนถึงการมีอำนาจเหนือกว่าของชายที่กดบังคับเพศหญิงและแสดงพลังกำลังที่เหนือกว่าแล้ว ยังก่อให้เกิดการปิดกั้นความสุขทางเพศในรูปแบบอื่น และเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ที่ไม่ต้องการอีกด้วย ด้วยเหตุที่การตัดสินใจยินยอมมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักก่อนแต่งงานเป็นเรื่องเฉพาะตัวของผู้หญิง บุคคลอื่นมีอาจล่วงรู้ได้ว่าจะเกิดขึ้นที่ไหน กับใครและเมื่อใด ปฏิกริยาของผู้หญิงที่แสดงออกมาทำนองที่ที่จะทำให้ผู้ชายที่เป็นคู่รักและมีโอกาสได้อยู่ใกล้ชิดด้วยเท่านั้นที่จะล่วงรู้ความรู้สึกนั้นได้จากการเปิดเผยตัวของผู้หญิง ทั้งนี้เพราะ ค่านิยมและบรรทัดฐานสังคมที่มุ่งให้ผู้หญิงรักนวลสงวนตัว สงบเสงี่ยมปิดบังความรู้สึกของตนเองไว้ค่านิยมนี้ถูกขัดเกลาดำรงทอดกันมาอย่างยาวนานและฝังลึกอยู่ภายใต้จิตสำนึกของผู้หญิงทุกคนจนถึงปัจจุบัน ดังนั้น การเปิดเผยตัวของผู้หญิงหลังจากตัดสินใจยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน จะมีปฏิกริยาไม่แตกต่างไปจากการปฏิบัติสัมพันธ์กับคู่รักเช่นปกติธรรมดาเท่าใดนัก ประกอบกับการเปิดเผยตัวของผู้หญิงเป็นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในความรู้สึกนึกคิด จะไม่มีการเปิดเผยด้วยคำพูดและด้วยท่าทางอย่างชัดเจน ทำให้ผู้ชายไม่สามารถคาดหมายได้ว่าผู้หญิงจะตกลงปลงใจยินยอมมีเพศสัมพันธ์ตามคำหวานล่อลวงชักชวนของตนเองเมื่อใด ดังนั้น เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานครั้งแรกจึงเกิดขึ้น โดยที่ผู้หญิงและผู้ชายต่างไม่สามารถคาดหมายได้ก่อนล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นที่ไหน เมื่อใด

1) เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานครั้งแรกเกิดขึ้นโดยไม่สามารถคาดหมายได้ล่วงหน้า แม้ว่าผู้หญิงจะตัดสินใจแน่นอนแล้วว่า ตนเองยอมรับให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเกิดขึ้นกับตนเองแล้วก็ตามแต่ก็ไม่สามารถบอกกล่าวกับคู่รักหรือคาดหมายได้ว่าคู่รักจะมาหาและต้องการชักชวนตนเองให้มีเพศสัมพันธ์ด้วยจริงหรือไม่และเมื่อใด ขณะเดียวกันผู้ชายก็ไม่สามารถล่วงรู้การตัดสินใจ

ยินยอมของผู้หญิงได้อย่างแน่ชัด ผู้ชายจึงยังคงปฏิบัติตัวตามปกติ ความคิดความรู้สึกก็มีได้คาดหวังกับการที่ตนเองแสดงตัวเปิดเผยความรู้สึกความต้องการที่จะมีเพศสัมพันธ์ด้วย ทั้งการกระทำและคำพูดแม้ว่าจะเป็นการพูดชักชวนแบบที่เล่นทีจริงก็ตาม แต่ก็แฝงนัยของความหมายที่ผู้หญิงสามารถรับรู้ได้ แต่หลังจากที่ผู้หญิงได้ตัดสินใจยินยอมแล้วก็ตามผู้ชายก็ไม่สามารถคาดหมายได้ว่าการชักชวนแบบที่เล่นทีจริงของตนเองจะมีผลเป็นจริงเมื่อใด ดังนั้น เมื่อผู้ชายพูดหวานล่อมชักชวนแบบเดียวกับที่เคยทำและผู้หญิงไม่ปฏิเสธหรือบ่ายเบี่ยงอย่างที่เคยทำผู้ชายก็จะเริ่มรับรู้ถึงความรู้สึกความต้องการของผู้หญิงว่าก็"มีใจ"กับตนเองแล้วเช่นกัน ครั้นตนเองจะยุติหรือล้มเลิกการกระทำก็เกรงว่าจะทำให้ผู้หญิงรู้สึกเสียหน้าเสียความรู้สึก และอาจคิดว่าตนเองไม่กล้า ไม่เป็นผู้ชายจริงจึงไม่กล้าลงมือกระทำความคิดความรู้สึกว่า กลัวอายกลัวเสียหน้า ได้เป็นเงื่อนไขที่ทำให้ผู้ชายเมื่อเริ่มลงมือกระทำแล้วผู้หญิงไม่แสดงที่ทำปฏิเสธอย่างแข็งขันไม่อาจที่จะยุติการกระทำของตนได้ ดังนั้น เพื่อรักษาหน้าตา รักษาความรู้สึกและเพื่อพิสูจน์ความเป็นชายจึงต้องกล้ากระทำต่อไปจนสำเร็จ วัยรุ่นชายบางคนทำไปทั้งที่ตนเองยังไม่พร้อมที่จะรับผิดชอบผู้หญิงและมักไม่รู้ตัวมาก่อนล่วงหน้าเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานครั้งแรก จึงเกิดขึ้นโดยที่วัยรุ่นชายและหญิงกระทำเพราะเหตุการณ์ขณะนั้นพาไปโดยมิอาจคาดหมายได้ก่อนล่วงหน้าดังกล่าว

2) **ความรู้สึกภายหลังเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานครั้งแรก** แม้ว่าผู้หญิงจะได้คิดหาเหตุผลต่อรองที่ทำให้ตนเองรู้สึกสบายใจ คลายความรู้สึกวิตกกังวล ยอมรับการกระทำของตนเองได้แล้ว ก่อนจะเริ่มคันลงมือกระทำก็ตาม แต่เมื่อหลังจากการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกได้สิ้นสุดลง ผู้หญิงมักเริ่มมีความรู้สึกไม่แน่ใจกับการกระทำของตนเอง ความรู้สึกสูญเสียคุณค่า และความกลัวการตั้งครรภ์ ทำให้ผู้หญิงรู้สึกเสียค่าและเสียใจกับการกระทำของตนเอง ความรู้สึกว่าตัวเองสูญเสียคุณค่าความบริสุทธิ์ทำให้ผู้หญิงรู้สึกโดดเดี่ยวไร้ที่พึ่งนอกจากคู่รักที่ตนเองได้มอบความบริสุทธิ์ให้ ความรู้สึกนี้จะทำให้ผู้หญิงทุกข์ทรมานใจและผูกพันตัวเองกับผู้ชายคนรักมากขึ้น จนอาจกลายเป็นเงื่อนไขที่ทำให้เกิดความขัดแย้งหึงหวงเพราะไม่ไว้วางใจกันได้แท้จริงแล้ว การที่ผู้หญิงเกิดความรู้สึกโดดเดี่ยวต้องการที่พึ่งที่ตนเองจะผูกพันด้วยหลังจากที่สูญเสียความบริสุทธิ์ครั้งแรกไป เพราะผู้หญิงถูกควบคุมเรื่องเพศจากบรรทัดฐานของสังคมอย่างเข้มงวด สังคมได้ให้คุณค่าผู้หญิงที่ประพฤติปฏิบัติอยู่ภายใต้บรรทัดฐานอย่างสูง จนทำให้ผู้หญิงไม่คิดที่จะทำตัวอิสระจากระบบคุณค่าที่ได้รับจากบรรทัดฐาน จึงทำให้ผู้หญิงมักผูกพันตัวเองกับคุณค่าของระบบบรรทัดฐานอย่างมั่นคง ดังนั้น เมื่อผู้หญิงตัดสินใจยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ก็เสมือนหนึ่งเป็นการปฏิเสธบรรทัดฐานเดิมที่ผู้หญิงนั้นเคยได้รับคุณค่า เมื่อผู้หญิงผลักดันตัวเองออกมาอยู่นอกระบบของบรรทัดฐานสังคม ความไม่เคยได้รับการพัฒนาความเป็นเพศให้มีความเป็นตัวของตัวเองอย่าง

อิสระเช่นเดียวกับเพศชายมาก่อน จึงทำให้ผู้หญิงเกิดความรู้สึกทุกข์ทรมานใจกับความอิสระที่เป็นผลจากการกระทำของตนเองและพยายามหวนคืนสู่การถูกควบคุมอีกครั้งหนึ่ง ด้วยการพยายามผูกพันตัวเองกับผู้ชายคนรัก ดังนั้น ความสุขความพึงพอใจทางเพศของผู้หญิงจากการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกจึงไม่ได้อยู่ที่การบรรลุความสุข (orgasm) แต่อยู่ที่การได้ผูกพันตนเองกับคนรักอย่างใกล้ชิด ในขณะที่ผู้ชายจะถูกชักจูงให้รู้สึกมีความสุขจากความเป็นอิสระ การบรรลุความสุขจึงเป็นความสุขความพึงพอใจที่สะท้อนถึงความเป็นอิสระทางเพศที่ผู้ชายต้องการและมักจะได้รับมากกว่าผู้หญิง ซึ่งความรู้สึกจากประสบการณ์ที่วัยรุ่นชายและหญิงได้รับจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานครั้งแรกนี้ได้กลายเป็นเงื่อนไขไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในครั้งต่อๆ มา ซึ่งมีแบบแผนและกระบวนการเกิดขึ้น ตลอดจนความรู้สึกที่หญิงและชายได้รับจากการกระทำ ที่มีความแตกต่างจากครั้งแรกใน 2 ลักษณะ คือ 1) **มีการนัดหมายล่วงหน้า** เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในครั้งต่อๆ มาในวัยรุ่นหญิงแต่ละคนจะมีช่วงเวลาเกิดขึ้นห่างจากครั้งแรกแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความคิดความรู้สึกที่แต่ละคนได้รับจากการมีเพศสัมพันธ์ในครั้งแรก หากวัยรุ่นหญิงคนใดสามารถปรับจิตใจให้ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานได้เร็ว (เพศสัมพันธ์ในครั้งที่สองและต่อๆ มา ก็จะเกิดขึ้นได้โดยเว้นระยะห่างจากครั้งแรกไม่นานนักซึ่งวัยรุ่นหญิงก็จะหาเหตุผลต่อรองเพื่อให้ยอมรับกับเพศสัมพันธ์ในครั้งต่อมาของตนเองอีกครั้งหนึ่ง แต่สิ่งที่แตกต่างไปจากครั้งแรกก็คือ ท่าทีและความตระหนักของผู้ชาย ที่จะเข้าใจความรู้สึกของผู้หญิงได้มากน้อยเพียงใด ถ้าผู้ชายแสดงท่าที่รับผิดชอบเห็นอกเห็นใจ ก็จะทำให้ผู้หญิงสามารถปรับสภาพความรู้สึกของจิตใจได้เร็วขึ้น และจะมีการร้องขอชักชวนจากผู้ชายทุกครั้งที่มีการนัดหมายพาเที่ยว โดยที่ผู้หญิงไม่คิดที่จะปฏิเสธ ยกเว้นกรณีที่มีความจำเป็นทางร่างกายที่ไม่สามารถมีเพศสัมพันธ์ได้เท่านั้น ซึ่งพบว่า ถ้ามีการปฏิเสธผู้หญิงก็จะไม่รับนัดของผู้ชาย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า หลังจากการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกแล้ว การนัดหมายพาเที่ยวก็จะเป็นการนัดหมายเพื่อที่จะมีเพศสัมพันธ์และการที่ผู้หญิงตอบรับออกไปตามนัดก็หมายความว่า ผู้หญิงไม่คิดที่จะปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ด้วย 2) **ความคิดความรู้สึกวิตกกังวลลดน้อยลง** วัยรุ่นที่ตัดสินใจยอมให้มีเพศสัมพันธ์ในครั้งต่อมา มักจะมีความรู้สึก ดังนี้ คือ ภายหลังจากการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกแล้ว ผู้หญิงจะมีความคิดความรู้สึกวิตกกังวลกับการสูญเสียความบริสุทธิ์ของตนเอง และเกรงกลัวว่าอาจจะมีปัญหาติดตามมา เช่น การตั้งครรภ์ การแพร่กระจายความลับให้พ่อแม่และคนอื่นๆ รับรู้และกลัวว่าจะถูกคนรักทอดทิ้ง การที่ผู้หญิงไม่คิดที่จะปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์กับคนรักเพื่อต้องการเอาใจและผูกพันคนรักเอาไว้ขณะเดียวกัน ความรู้สึกกลัวการตั้งครรภ์ทำให้ผู้หญิงแสวงหาทางป้องกันไว้ก่อนโดยการไม่ทำให้ผู้ชายต้องลำบากใจและเสียความรู้สึก ซึ่งพบว่าผู้หญิงมักจะปรึกษาเพื่อนที่สนิท และไว้วางใจเพื่อหาซื้อยาคุมกำเนิดมาใช้ป้องกันตนเอง แม้ว่าผู้ชายบางจะตระหนักถึงความรู้สึกของผู้หญิงในเรื่องนี้ดีด้วยเสนอตัวในการ

ป้องกันปัญหาก็ตาม แต่วิธีการที่ผู้ชายเสนอนั้นไม่มีการพูดถึงหรือต้องการที่จะใช้ดูยางอนามัยกับคนรักเลย การแสวงหาวิธีการและอุปกรณ์ป้องกันการตั้งครรภ์ และการที่ผู้หญิงมีโอกาสรับรู้ล่วงหน้าก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์ ทำให้เกิดการเตรียมตัวเตรียมใจไว้อีกก่อน ผู้หญิงจะคลายความวิตกกังวลลงมากกว่าในครั้งแรก ทำให้ผู้หญิงได้รับความสุขความพึงพอใจทางเพศจากการมีเพศสัมพันธ์มากกว่าครั้งแรก อย่างไรก็ตาม (ความรู้สึกมีความสุขความอบอุ่นใจจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของผู้หญิง มักจะผันแปรไปตามท่าทีและการปฏิบัติตัวของผู้ชายต่อผู้หญิงและมักจะเหตุที่นำไปสู่การยุติความสัมพันธ์ด้วยความขัดแย้งจากความรู้สึกหึงหวงไม่ไว้วางใจกัน) โพน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่า เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน เป็นปรากฏการณ์ที่สร้างความไม่เสมอภาคในด้านการให้คุณค่าประสบการณ์การเรียนรู้เรื่องเพศระหว่างผู้ชายกับผู้หญิง เพราะสาเหตุจากโครงสร้างบรรทัดฐานของสังคมที่มีลักษณะเป็นมาตรฐานเชิงซ้อนด้านเพศ ที่ให้อิสระและเปิดโอกาสให้กับเพศชายแสวงหาประสบการณ์ทางเพศ ในขณะที่ เงื่อนไขดังกล่าวได้บังคับให้ผู้หญิงต้องดำรงรักษาความบริสุทธิ์ของตนไว้จนถึงวันแต่งงาน ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เปิดโอกาสให้วัยรุ่นชายหญิงสามารถสร้างความสัมพันธ์กันได้อย่างใกล้ชิดและเป็นอิสระโดยปราศจากกลไกของสังคมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพรองรับปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นตามมาได้ ดังนั้น สังคมจำเป็นต้องยอมรับความจริง และปรับเปลี่ยนวิธีคิดเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในวัยรุ่น ว่าเป็นสิ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้กับวัยรุ่นทุกคน ในขณะเดียวกัน ก็เป็นสิทธิที่เสมอภาคของวัยรุ่นชายหญิงของทุกคนที่จะตัดสินใจปฏิเสธหรือยอมรับให้เกิดขึ้นกับตนเอง บนฐานของความรับผิดชอบ การยอมรับคุณค่าของเพศตรงข้ามอย่างเสมอภาค และเป็นการตัดสินใจที่อยู่บนพื้นฐานของความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศโดยสมบูรณ์ จึงเป็นวิธีการแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นชายหญิงได้ตรงประเด็นมากกว่าวิธีการอื่นๆ นโยบายที่สำคัญที่ผู้วิจัยขอเสนอมี 3 ประเด็น ดังนี้

1.1) กำหนดนโยบายให้โรงเรียนและครอบครัวปรับปรุงบทบาทอบรมปลูกฝังเรื่องเพศกับเยาวชนวัยรุ่น ถึงแม้ว่าที่ผ่านมาจะมีการปรับปรุงหลักสูตรการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาในระดับนโยบายแล้วก็ตาม ผู้ที่มีหน้าที่โดยตรงในการถ่ายทอดกระบวนการเรียนรู้เรื่องเพศที่ถูกต้องตลอดจนปลูกฝังค่านิยมที่เหมาะสมแก่วัยรุ่น ก็คือ ครูอาจารย์และพ่อแม่ ผู้ปกครอง ที่ต้องอยู่ใกล้ชิดกับเด็ก เป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญที่สุดในการหล่อหลอมความคิดความเชื่อและพฤติกรรมของเด็กในวัยที่กำลังเติบโต ดังนั้น ทัศนคติและพฤติกรรมของพ่อแม่-ครูอาจารย์จึงเป็นสิ่งที่ต้องคำนึง

ถึงด้วยเสมอ รัฐโดยกระทรวงศึกษาธิการ ควรถือเป็นนโยบายสำคัญให้โรงเรียนและสถานศึกษา เน้นความสำคัญวิธีการจัดการเรียนการสอนเรื่องเพศที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเน้นการ ปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน การสรรหาผู้สอนซึ่งควรเป็นผู้มีความรู้หรือได้รับ การอบรมให้มีความรู้เรื่องเพศอย่างดี ซึ่งจะช่วยให้วัยรุ่นหญิงชายได้มีความรู้ ความเข้าใจอย่าง ถูกต้องตามหลักวิชาการ รู้จักป้องกันและหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ในช่วงเวลาที่เหมาะสม นอกจากนี้ ผู้สอนต้องเป็นผู้ที่มีค่านิยมและทัศนคติที่เน้นความเสมอภาคทางเพศ ทั้งนี้เพื่อปลูกฝัง และอบรมให้วัยรุ่นชายหญิงเกิดความตระหนักในคุณค่าการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ไม่คิดเอาเปรียบ จากเพศตรงข้าม อีกทั้งมีความรับผิดชอบร่วมกันหากมีเพศสัมพันธ์เกิดขึ้น การจัดการเรียนการสอนโดยยึดเอาสถานการณ์ที่เป็นจริงสอดคล้องกับวิถีชีวิตของวัยรุ่น โดยผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ย่อมเป็นทางหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนเรื่องเพศ

1.2) ส่งเสริมให้มีศูนย์แนะแนวสุขภาพทางเพศวัยรุ่นเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำเรื่อง เพศ โดยอาจจะจัดขึ้นในโรงพยาบาลหรือสถานศึกษาขนาดใหญ่ในเมือง โดยที่ปัจจุบันวัยรุ่นชาย หญิงมีแนวโน้มของการคบหาสมาคมและมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเพิ่มมากขึ้น รัฐควรมีนโยบาย ให้โรงพยาบาลและหรือสถานศึกษาขนาดใหญ่ที่มีผู้เรียนจำนวนมากมีศูนย์แนะแนวสุขภาพทาง เพศของวัยรุ่นเพื่อให้บริการคำปรึกษาแนะนำปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ เรื่องการคุมกำเนิด รวมทั้ง การให้คำแนะนำการวางตัวเมื่อคบหากับเพื่อนต่างเพศอย่างปลอดภัย แนวทางในการจัดและให้ บริการ ควรเน้นการยึดรับบริการเป็นศูนย์กลาง โดยให้บริการตามความต้องการและตามปัญหาจริง ของผู้รับบริการ คำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ ทั้งทางด้าน ความรู้ ความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติที่ผู้รับบริการดำรงอยู่ในเรื่องเพศ ซึ่งจะช่วยให้คำปรึกษาแนะนำ ต่อผู้รับบริการ อยู่บนพื้นฐานการตอบสนองความต้องการและสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันของตนเองได้ อย่างเหมาะสม ส่งผลให้ผู้รับบริการมีความกล้าและเกิดความรู้สึกริเริ่มที่จะเข้ารับบริการมากขึ้น ด้วย

1.3) การนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องเพศ ปัจจุบันต้องยอมรับว่าสื่อมวลชนกำลังมี อิทธิพลในฐานะตัวชี้นำค่านิยมและพฤติกรรมของคนในสังคม ที่แผ่กว้างขึ้นเรื่อยๆ รัฐควรมี นโยบายควบคุมให้มีการเสนอข่าวสารและข้อมูลที่เป็นกลาง ไม่ควรสอดแทรกค่านิยมหรือทัศนคติ ส่วนตัวที่บวกหรือลบต่อเรื่องเพศ การควบคุมสื่อที่มีผลต่อการกระตุ้นหรือยั่วยุให้เกิดการอยาก ทดลองการมีเพศสัมพันธ์ในรูปแบบหรือสถานที่ต่าง ๆ โดยขาดการพิจารณาไตร่ตรอง หรือมองข้าม ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่น โดยเฉพาะการนำเสนอข้อมูลผ่านตัวบุคคลที่ เป็นที่ชื่นชอบของวัยรุ่นในรูปแบบบทละคร หรือบทเพลง ซึ่งที่ผ่านมาไม่เคยปรากฏว่าสื่อสาร ในทำนองดังกล่าวยังไม่ได้สะท้อนถึงความพยายามที่จะปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศ

ในเชิงการแก้ไขปัญหาละดับพื้นฐานแต่อย่างใด จึงควรให้มีการเร่งรัดปรับปรุงการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องเพศให้มีความเป็นกลาง สร้างความเสมอภาคและรับผิดชอบซึ่งกันและกันระหว่างชายหญิงมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1) การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เรื่องเพศ เริ่มตั้งแต่การเตรียมความพร้อมของหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้และการจัดการเรียนการสอนเรื่องเพศ โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้และกำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนเรื่องเพศ นอกจากนี้ เรื่องเพศควรถูกสอดแทรกบูรณาการเข้าไปในการจัดการเรียนการสอนทุกวิชาและทุกกลุ่มประสบการณ์โดยเริ่มตั้งแต่ในระดับชั้นประถมศึกษา ทั้งนี้เพื่อสร้างจิตสำนึกต่อการยอมรับคุณค่าซึ่งกันและกันระหว่างเด็กชายเด็กหญิง การปรับเปลี่ยนค่านิยมและพฤติกรรมเพศที่มุ่งเอาเปรียบเพศตรงข้ามในวัยรุ่น โดยมุ่งเน้นการปฏิบัติได้จริงผ่านกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน

2.2) จัดให้มีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความรู้เรื่องเพศผ่านสื่อต่าง ๆ ให้ครอบคลุมทั้งในและนอกสถานศึกษา ควรให้นักวิชาการและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันสร้างโปรแกรมข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับความรู้เรื่องความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างเพศชายหญิงผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งวิทยุ โทรทัศน์และสิ่งพิมพ์ เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจเรื่องเพศ โดยมุ่งเน้นที่กลุ่มเป้าหมายที่เป็นวัยรุ่น ในสถานศึกษา สถานประกอบการ อันจะเป็นแนวทางหนึ่งในการปรับเปลี่ยนค่านิยม ความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องเพศและความเสมอภาคทางเพศให้กับสมาชิกในสังคมได้อย่างกว้างไกลและครอบคลุมวัยรุ่นทุกกลุ่ม

2.3) กำหนดบทบาทของสื่อสารมวลชนในการนำเสนอประเด็นข่าวและความรู้เรื่องเพศ ผู้รับผิดชอบต่อสังคมทุกฝ่าย ทุกระดับ จำเป็นต้องช่วยกันตรวจสอบและผลักดันให้มีการปรับทิศทางของบทบาทสื่อสารมวลชนในรูปของกลุ่มประชาสังคม ให้มีการนำเสนอข่าวสารความรู้เรื่องเพศ โดยเฉพาะการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในวัยรุ่น โดยใช้ความเป็นกลางในการตีคุณค่าบทบาทเพศและความเป็นกลางในการอบรมสั่งสอนเด็กชายเด็กหญิง สื่อมวลชนควรกระตุ้นให้เกิดความเป็นกลางของสังคมในการยอมรับบทบาทเพศ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเพศ ด้วยการรักษาค่านิยมเดิมไว้สำหรับวัยรุ่นบางกลุ่ม ในขณะที่เดียวกันความเป็นกลางในการประยุกต์ค่านิยมเดิมเข้ากับกลุ่มวัยรุ่นบางกลุ่มในสังคมที่จำเป็นต้องเลื่อนไหลไปกับกระแสของการเปลี่ยนแปลง เพื่อกระตุ้นให้วัยรุ่นบางกลุ่มที่ยอมรับ “ค่านิยมเพศของคนรุ่นใหม่” เกิดความรู้สึกรับผิดชอบเมื่อต้องตกอยู่ในสถานการณ์ดังกล่าว ถ้าหากสื่อมวลชนทุกแขนง ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทอย่างสำคัญใน

ปัจจุบันและอนาคต ได้ปรับเปลี่ยนบทบาทค่ายมในการนำเสนอประเด็นข่าวและหรือความรู้เรื่องเพศตามนี้แล้ว ก็เชื่อได้ว่า กรอบของค่านิยมและบรรทัดฐานสังคมในเรื่องเพศยังคงอยู่และยังสามารถปรับเปลี่ยนบรรทัดฐานไปสู่ความเสมอภาคระหว่างเพศชายหญิงได้ในที่สุด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรได้มีการศึกษาวิจัยทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบรรทัดฐานและหรือเงื่อนไขปัจจัยเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางเพศในสังคมของวัยรุ่นที่ละเมิดบรรทัดฐานสังคมว่า วัยรุ่นชายหญิงให้ความสำคัญและความหมายของความรับผิดชอบทางเพศอย่างไร และอะไรเป็นสิ่งที่วัดความรับผิดชอบและไม่รับผิดชอบในเรื่องเพศโดยใช้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่มีความหลากหลายมากขึ้นทั้งในเชิงกลุ่มอายุ และบริบททางสังคมเพราะสิ่งเหล่านี้ จะนำไปสู่การกำหนดตัวชี้วัดและมาตรฐานของความเหมาะสมของบทบาทเพศและความสัมพันธ์ระหว่างเพศ
- 2) ควรได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศและเพศศึกษาในเรื่องอื่น ๆ ที่ครอบครัวและโรงเรียนเลือกให้เด็กชายและเด็กหญิงในวัยต่างๆ กัน ความรู้ใดที่ครอบครัวและโรงเรียนคิดว่าเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมสำหรับเด็กชายและเด็กหญิง ตลอดจนความรู้ใด ที่ครอบครัวและโรงเรียนต่างคิดว่ามิใช่เป็นหน้าที่ของตนที่จะเป็นผู้ให้ความรู้นั้นแก่เด็ก
- 3) ควรได้มีการศึกษาวิจัยเพื่อค้นหากิจกรรมสอดแทรกในการจัดการเรียน การสอนในการแก้ไขปัญหามุทิตกรรมทางเพศ เพื่อสร้างทักษะการต่อรองทางเพศได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเป็นกิจกรรมที่สามารถบูรณาการลงไปได้ในทุกรายวิชาและทุกระดับชั้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ. ม่านแห่งอคติ : ความสัมพันธ์ระหว่างสตรีกับสถาบันทางสังคม.
กรุงเทพฯ : เชนเดอร์เพลส, 2535.
- กฤตยา อาชวนิจกุล และคนอื่น ๆ. วัยรุ่นชายไทยกับการซื้อประเวณี : การศึกษาแนวทาง
เปลี่ยนแปลงค่านิยมการซื้อประเวณี. รายงานการวิจัยนำเสนอต่อ ศูนย์สตรีศึกษา
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2538. อัดสำเนา.
- อมรา สุนทรธาดา. "จะช่วยให้เยาวชนมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยได้อย่างไร," ในจดหมายข่าว
ประชากรและการพัฒนา. 12 (5-6) : มิถุนายน - กันยายน 2535.
- อุมาภรณ์ ภัทรวานิชย์. ปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เสี่ยงของวัยรุ่น.
รายงานการวิจัย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2538.
อัดสำเนา
- Bahr, Stephen. J. Family interaction. New York : Macmillan Publishing company, 1989.
- Bogdan, C. R. and S.K. Biklen. Qualitative Resenarch for education : An introduction to
theory and method. Boston : Simmon & Schuster, Inc., 1992.
- Brooks - Gunn. J. and Furstenberg. "Coming of age in the era of AIDS : Puberty, Sexuality,
and Contraception," The Milbank Quarterly. 1990.
- Chilman, C.S. Adolescent Sexuality in a Changing American Society. Maryland : US
Department of Health Education and Welfare, 1980.
- Caplan, P. The Cultural Construction of Sexuality. New York : Tavistock Publication,
1987.
- Cohen, J. and L. Orbuch. Introduction to sociology. Singapore : McGraw Hill, Inc., 1990.
- Collins. R. Sociology of Marriage & The family : Gender, Love, and Prperty. Boston :
Nelson - Hall, Inc., 1986.
- Coleman, J. "Friendship and the peer group in adolescence," in J. Adelson (ed.) Handbook
of Adolescent Development. New York : Wiley, 1980.
- Dixon-Mueller. "The sexuality connection in reproductive health," Studies in Family
Planning. 24 (5) : 269-258 ; September - October , 1993.

- Denzin, N.K. "The significant Other of College Population," In Jerome G. Maniss and Bernard N. Meltzer (eds) Symbolic Interaction : A reader in Social Psychology. Boston P. 185-198 Allyn and Bacon Inc., 1972.
- Fine, M. "Sexuality, schooling, and adolescent females : The missing discourse of desire," Harvard Educational Review. 58 :29-52; 1988..
- Ford, N. and S. Saiprasert. "Gender construction and changing nature of the sexual lifestyles of Thai youth," Qualitative Methods of Population and Health Research. Nakornpathom : Institute for Population and Social Research, Mahidol University, 1993.
- Ford, N. and S. Kittisuksathit. Sexuality and gender of Thai youth. Paper presented to the 1995 Association of South East Asian Studies (UK) Conference "Gender and the Sexes in South-East Asia", University of Durham, 1995.
- Gagnon, J.H. and W. Simmon. Sexual Conduct : The Social Sources of Human Sexuality. Chicago : Aldin, 1973.
- Gary, F.C. Human Sexual Relations : a Reader. Harmondsworth : Aldine De Gruyter, 1967.
- Hansen, S. and C. Darling. "Attitudes of adolescence toward division of labour in the home," Adolescence. 77 : 61-71 ; 1985.
- Havanon, N., A. Bennett and J. Knodel. Sexual Networking in a Provincial Thai Setting. AIDS Prevention Monograph Series Paper No. 1. Bangkok : Family Health International / AIDS CAP, 1992.
- Havanon, N. and K. Archavanitkul. "Situation, opportunities and Problems encountered by young girls in Thai society," in Qualitative Methods for Population and Health Research. Naknonpathom : Institute for Population and Social Research, Mahidol University, 1993.
- Hawkins, K., D. Ojaka and B. Meshesha. Review of the youth programme : Family Guidance Association of Ethiopia. London : International Planned Parenthood Federation, 1992.
- Hollway, W. "Women's power in heterosexual sex," Women's Studies International Forum. No. 7. 1984.

- Holland, J. James. "Risk, Power and the Possibility of Pleasure : Young women and Safer sex," In AIDS Care, 4 (3) : 1992.
- Katchadourian, H. The Biology of Adolescence. San francisco : Jossey-Bas, 1977.
- Kilmann, R.P. Human Sexuality in Contemporary life. AllYN and Bacon, Inc., 1984.
- Klapan and Sedney. Sexual Psychology. New York : SAGE Publications Ltd., 1980.
- Koedt, A. "Myth of the vaginal orgasm," in E.Levine, A.Rapone and A. Koedt (eds) Radical Feminism : Note from the second Year. New York : quadrangle, 1973.
- Komin, S. Psychology of Thai People : Values and Behavioural Patterns. Research Centre, National Institute of Development Administration (NIDA). Bangkok, 1991.
- Lee, S. "Learning to love : Sexual reputation, morality and the social control of girls," in M. Cain (ed.) Growing Up Good : Policing the Behaviour of Girls in Europe. London : SAGE, 1989.
- Leigh, B.C. "Reasons for having sex : Gender, Sexual Orientation, and relationship to sexual behaviour," Journal of Sex Research, 26 : 199-209 ; 1989.
- Moore, S. and D. Rosenthal. Sexuality in Adolescence. New York : TJ press (padstow) Ltd., 1993.
- Nielsen, L. Adolescence : A Contemporary View, Fort Worth : Holt, Rinehart & Wiston, 1991.
- Prasartkul, P. and others Rural Adolescence Sexuality and the Determinants of Provincial Urban Premarital Adolescence Sex. Nakhon Pathom : Institute for Population and Social Research, 1987.
- Renzetti, C.M. and D.J. Curran. Womon, Men and Society. Boston : Allyn and Bacon. (second edition), 1992.
- Reiss, I.L. Premarital Sexual Standards in American. New York : Free Press, 1960.
- Scanzoni, J. Contemporary family and Relationship. Singapore : McGraw Hill, Inc., 1995.
- Soonthorndhada, A. "Adolescence Role Behavior, Expectation and Adaptations : past to Present," Changing roles and statuses of women in Thailand : a documentary assessment. Nakhon Pathom : Institute for Population and Social Research, 1992
- Sorensen, R.E. Adolescent Sexuality in Contemporary America, USA : World, 1973.

Strauss, Anselm L. and Juliet Corbin. Basics of Qualitative Research. California : SAGE publications, Inc., 1990.

✓ United Nations. Adolescent reproductive behavior : Evidence from developing countries. New York : Vol.2. 1989.

Vance, C.S. Pleasure and Danger : Exploring Female Sexuality. London : Routledge & Kegan Paul, 1984.

Walkerdine, V. "Some day my prince will come : young girls and the preparation for adolescent sexuality," in A. McRobbie and M.Nove (eds) Gender and Generation : Basingstoke, UK : Macmillan, 1984.

Wood, J. "Groping towards sexism : boys' sextalk," in A. McRobbie and M.Nave (eds) Gender and Generation : Basingstoke, UK : Macmillan, 1984.

Wood, Nancy Fugate and Marci Catanzaro. Nursing Research : Theory and Practice. SLouis : The C.V. Mosby Company, 1988.

Yoddumnern, A. Changing role and statuses of women in Thailand : a documentary assessment. Nakhon Pathom : Institute for Population and Social Research. Mahidol University, 1992.

ภาคผนวก

แนวทางการสัมภาษณ์

1. เริ่มการสนทนา

- 1.1 เริ่มเรียนหนังสือครั้งแรกที่ไหน เมื่อไร
- 1.2 ปัจจุบันเรียนชั้นไหน ตั้งใจจะเรียนไปถึงระดับใด
- 1.3 คิดว่าถ้าหยุดเรียนแล้วจะไปทำอะไร เพราะอะไร
- 1.4 กรณีผู้ตอบทำงานแล้ว
  - ก่อนที่จะมาทำงานที่นี้ทำอะไรมาก่อนหรือเปล่า
  - ความคิด ความรู้สึกกับงานที่ทำอยู่ที่นี่
  - กฎเกณฑ์อะไรบ้างที่จำเป็นต้องยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ
  - ถ้าที่ทางเลือกอื่นจะตัดสินใจอย่างไร เพราะอะไร

2. การรับรู้ความหมายเพศ

- 2.1 พ่อแม่เลี้ยงดูอย่างไร คิดว่าเหมือนหรือแตกต่างจากเด็ก grunn รวคราวเดียวกันหรือไม่ เพราะอะไร
- 2.2 พ่อแม่เข้มงวดมากมัย ส่วนใหญ่เรื่องอะไร คิดอย่างไรกับเรื่องที่พ่อแม่เข้มงวด
- 2.3 คิดมัยว่าพ่อแม่ต้องการให้ผู้ตอบเป็นผู้หญิงหรือผู้ชายอย่างไร ผู้ตอบต้องการอย่างไร ทำไมถึงคิดเช่นนั้น
- 2.4 สะดวกปากที่จะพูดคุยเรื่องเพศกับใคร ที่ไหน เมื่อใด เพราะอะไร
- 2.5 พ่อแม่เคยสอนหรือเตือนเกี่ยวกับเรื่องเพศหรือการคบเพื่อนต่างเพศ
 กรณีถ้าเคย : สอนอย่างไร คิดว่าเพราะอะไรถึงสอนเช่นนั้น
 กรณีถ้าไม่เคย : คิดว่าเพราะอะไร พ่อแม่ถึงไม่สอน ถ้าผู้ตอบมีลูกสาว
 ลูกชายจะสอนหรือเตือนเขาหรือไม่ เรื่องอะไร
- 2.6 การพูดคุยเรื่องเพศในกลุ่มเพื่อนมีมัย เพราะอะไร ถ้าต้องการเรียนรู้เรื่องเพศ มีวิธีการอย่างไร แตกต่างจากคนอื่นมัย ทำไมถึงทำอย่างนั้น
- 2.7 คิดอย่างไรกับการมีคู่รัก มีแฟน ถ้าไม่มีคู่รักจะรู้สึกอย่างไร
- 2.8 คิดอย่างไรกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน จำเป็นมัยที่ผู้หญิงต้องรักษาความบริสุทธิ์ ไว้จนถึงวันแต่งงาน ทำไมถึงคิดเช่นนั้น
- 2.9 คิดว่าอะไรที่เป็นเหตุทำให้ผู้ตอบมีหรือ ไม่มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่รักเพราะอะไร

3. ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ

3.1 คิดอย่างไรกับบทบาทของผู้หญิงผู้ชายในปัจจุบัน เสมอภาคกันไหม เพราะอะไร
เรื่องอะไรบ้างที่ผู้ชายทำได้ผู้หญิงทำไม่ได้

3.2 ผู้ตอบรู้สึกสนใจเพศตรงข้ามตั้งแต่เมื่อไร เพราะอะไร และทำอย่างไร

3.3 เริ่มคบหาเพื่อนต่างเพศครั้งแรกเมื่อไร เริ่มต้นอย่างไร ที่ไหน ความคิด ความรู้สึกขณะนั้น
เป็นอย่างไร ยอมรับหรือปฏิเสธทันทีหรือไม่เพราะอะไร

3.4 ผู้ตอบใช้เกณฑ์อะไรในการตัดสินใจเลือกคบเพศตรงข้ามเป็นแฟนหรือคู่รัก

3.5 ผู้ตอบคิดว่าผู้ชายต้องการมีอะไรกับคู่รักก่อนแต่งงานมี เพราะอะไร คิดว่าผู้หญิง
จะทราบมี เพราะอะไร

3.6 ตอนนี้มีแฟนหรือคู่รักอยู่หรือไม่

ถ้าไม่เคยมีคู่รักมาก่อน

- คิดว่าตนเองชอบเพศเดียวกันมากกว่าหรือไม่ เพราะอะไร มองคนที่คบเพศเดียวกันเป็น
แฟนอย่างไร

- เคยคิดที่จะมีแฟนหรือคู่รักบ้างมี

ถ้าไม่เคยคิด: ทำไมจึงไม่คิดเรื่องนี้ เคยมีใครมาพูดชวนเรื่องนี้ บ้างมี รู้สึกอย่างไร

: คิดว่าคนอื่นจะมองเราอย่างไร คิดว่าตนเองผิดแปลกไปจากคน
อื่น ๆ มี

ถ้าเคยคิด : เริ่มคิดตั้งแต่ตอนไหน แล้วทำอย่างไรบ้าง

: มองคนอื่นที่มีแฟนหรือคู่รักอย่างไร ทำไมจึงคิดหรือรู้สึกเช่น
นั้น

ถ้ากำลังมีคู่รัก

- พูดถึงคู่รักคนปัจจุบันและคนที่ผ่านมา ว่าพบกันและรู้จักกันได้อย่างไร ตอนไหน
ใครเริ่ม เริ่มอย่างไร ช่วงระยะเวลาที่คบกัน อะไรทำให้ต้องเลิกคบกัน

- คบกันนานแค่ไหน จนถึงตัดสินใจเป็นแฟนหรือคู่รักกัน อะไรที่ทำให้ตัดสินใจเช่นนั้น
แสดงออกให้อีกฝ่ายรู้ได้อย่างไร

- คิดว่าชีวิตได้เปลี่ยนแปลงอะไรไปบ้าง หลังจากที่มีแฟน

- คิดว่าโอกาสที่จะมีอะไรกับแฟนก่อนแต่งงาน เป็นไปได้หรือไม่และอะไรที่น่าจะ
ทำให้น่าไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน

- เคยพูดคุยเรื่องนี้กับแฟนมี เพราะอะไร

ประวัติโดยสังเขปของผู้วิจัย

ชื่อ นายนิมิตร ชื้อสกุล มั่งมีทรัพย์

สถานที่เกิด

อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

ที่อยู่ปัจจุบัน

เลขที่ 74 หมู่ 8 ตำบลมาบแค อำเภอเมือง
จังหวัดนครปฐม 73000

ตำแหน่งหน้าที่การงาน

นักวิชาการศึกษา 72 กลุ่มพัฒนาคุณภาพ
มาตรฐานการศึกษา

สถานที่ทำงาน

สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เขตการศึกษา 1 อำเภอเมือง นครปฐม

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2525 การศึกษามัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา

พ.ศ.2529 ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ.2541 ปริญญาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขา พัฒนศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในวัยรุ่น

บทคัดย่อ
ของ
นิมิตร มั่งมีทรัพย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์
ปีการศึกษา 2541

เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในวัยรุ่นเป็นการกระทำที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกับการเกิดขึ้นของปัญหาทางเพศของชายและหญิงที่ก่อให้เกิดการไม่ยอมรับของสังคมไทย โดยเฉพาะผู้หญิงแต่ปรากฏว่ามีผู้หญิงวัยรุ่นจำนวนมากมีความสัมพันธ์ฉันทู้รักกับเพื่อนชายและตัดสินใจยินยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน แม้จะรับรู้อีก่อนแล้วว่าอาจจะเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์และการไม่ยอมรับจากสังคม

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาข้ออธิบายกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศและเงื่อนไขที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในวัยรุ่นชายหญิง โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งเป็นวัยรุ่นชายหญิงจำนวน 20 คน (ชาย 8 คน, หญิง 12 คน) ที่ได้จากการเลือกโดยอาศัยกรอบทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกำหนดลักษณะของผู้ให้ข้อมูลที่จะเลือกเป็นลำดับไป ประกอบด้วยวัยรุ่นชายหญิงที่ยังไม่เคยมีคู่รัก 4 คน กำลังมีคู่รัก 16 คน ในจำนวนนี้เป็นคู่รักธรรมดา 3 คน และมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน 13 คน โดยเป็นวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและทำงานอยู่ในโรงงาน ผลการศึกษามีดังนี้

ปัจจัยด้านค่านิยมและบรรทัดฐานสังคมที่ดำรงความไม่เสมอภาคในความสัมพันธ์ชายหญิง การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยที่ทำให้วัยรุ่นชายและหญิงดำรงชีวิตอย่างมีอิสระมากขึ้นเป็นเงื่อนไขนำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม โดยเฉพาะบรรทัดฐานที่สังคมกำหนดผู้หญิงมีความสัมพันธ์ด้วยความรักความจริงใจ และการขัดเกลาทางสังคมที่ทำให้ผู้ชายมีอิสระในเรื่องเพศส่งผลให้วัยรุ่นชายและหญิงขาดความรู้ความเข้าใจโดยสมบูรณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศและความสัมพันธ์ระหว่างเพศยังทำให้วัยรุ่นผู้หญิงมีโอกาสเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักก่อนแต่งงานด้วยความรักความรู้เท่าไม่ถึงการณ์และนำไปสู่การเอาเปรียบทางเพศโดยไม่รับผิดชอบกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานล้วนเป็นผลมาจากสภาพความกดดันหลายปัจจัยทั้งด้านความคิดความรู้สึกทางเพศ เศรษฐกิจสังคม การศึกษา ประสบการณ์ส่วนตัวที่หล่อหลอมขัดเกลาและกดดันให้เกิดการเลือกคู่สัมพันธ์ การติดต่อกับเพศ และการสร้างสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม โดยเฉพาะบรรทัดฐานทางเพศที่กำหนดเงื่อนไขของความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงทำให้ผู้หญิงมักตกเป็นฝ่ายต้องตัดสินใจเลือกที่จะยินยอมหรือไม่ยินยอมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคู่รักเพื่อดำรงรักษาความสัมพันธ์เอาไว้ อย่างไรก็ตามการตัดสินใจของผู้หญิงในการเลือกทางหนึ่งทางใดขึ้นอยู่กับเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานจะส่งผลกระทบต่ออนาคตและความคาดหวังในชีวิตของตนเองและครอบครัวมากน้อยเพียงใด ประการสำคัญคือการตัดสินใจเลือกทางหนึ่งทางใดเป็นเรื่องเฉพาะตัวของผู้หญิงเพียงคนเดียวรวมทั้งการที่สังคมกำหนดบทบาทเพศให้กับผู้ชายเป็นผู้เริ่มต้นลงมือกระทำทางเพศทำให้การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเกิดขึ้น โดยไม่ได้คาดหมาย อันส่งผลให้เกิดการเอาเปรียบและความไม่รับผิดชอบทางเพศ

แนวทางการแก้ไขปัญาที่เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ระหว่างเพศและการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนแต่งงานของวัยรุ่น ที่มีประสิทธิภาพทางหนึ่ง คือ การสร้างเสริมจิตสำนึกรับผิดชอบและความเสมอภาคทางเพศด้วย การปฏิรูประบบการให้ความรู้เรื่องเพศกับเด็กเยาวชนชายหญิงทุกกลุ่มอย่าง 3 เท่าเทียมและทั่วถึง การพัฒนาหลักสูตรและการสอนเพศศึกษาให้สอดคล้องกับความเป็นจริงใน วิถีชีวิตของวัยรุ่นหรือผู้เรียน โดยเฉพาะการสรรหาผู้สอนซึ่งควรเป็นผู้มีทัศนภาพที่เน้นความเสมอภาคทางเพศและผ่านการฝึกอบรมความรู้เรื่องเพศมาแล้วอย่างดี

GENDRE RELATION AND PRE-MARITAL SEX IN ADOLESCENCE

AN ABSTRACT

BY

NIMITR MUNGMEUP

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the
doctor of Education degree in Development Education
at Srinakharinwirot University**

March 1999

Pre-marital sex among teenagers is the behavior that related to sexual problems for both male and female. It is seen as an unacceptable behavior in Thai society, especially for women. Apparently, a large number of female teenagers have decided to commit premarital sex with their lovers even though they realised that they might be at risk of pregnancy and facing the social condemn.

The objectives of this study are to explain the process of how the relationship between sexes is established, and to examine the conditions that lead to premarital sex among teenagers in both sexes. The methodology of this research is in-dept interview the main resource persons, which include 20 teenagers (8 male and 12 female). The resource persons are selected according to the frame of theories that specify characteristics of the samples orderly. The resource persons consist of teenagers in both sexes, 4 without lovers and 16 with lovers. Among the latter group, 3 of 16 did not have sexual relationship with their lovers while another 13 had committed premarital sex. The resource persons were studying at high-school level, vocational college and working in the factories. The study's result are shown as follow:

The social values and norms that preserve the inequity of sexual relationship, and the rapid changes in Thai society that make teenagers can live their lives more independently than in the past are the conditions that lead to the establishment of the relationship with the opposite sexes. The study emphasizes especially on the social norms that stipulate women to have a relationship based on love and sincerity, and the social learning that allow men to have more freedom when it comes to the sex issue. These result in the lack of knowledge and well understanding about sex and sexual relationship that can lead to the risk of committing premarital sex with partners unknowingly as well as the irresponsible sexual discrimination.

The process of establishing the relationship with the opposite sex that lead to premarital sex results from many factors, including one's perception of sex, socio-economic factors, education, and individual experiences. These factors stipulate how teenagers select their sexual partnership, courtship, and establishing sexual relationship. In particular, the

sexual norms that conduct the conditions of sexual relationship always make women fall into the position to decide whether they would commit pre marital sex to maintain their relationships. However, women's decision depends largely on how much premarital sex would affect their future and their expectation of lives and family. Most importantly, the decision made depends on the women alone, while the men, according to their social role, always are the ones who start the sexual action. This result in unexpected premarital sex and, consequently, the sexual discrimination and irresponsibility.

One of the effective solutions to problems related to sexual relationship and premarital sex among teenagers is awareness raising on the issue of responsibility and sexual equity. The reformation of the education system that provides sexual education to young people in both sexes widely and equally is also recommended. The other solutions is to develop curriculum and teaching system of sex education to be practical and adaptable for the students' real life, as well as the selection of teachers who have vision on sex equity and have been trained properly on sex education issue.